

การทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บในการก่อตัวของสาธารณมติ
ในบริบทการเมืองและวัฒนธรรมไทย

นายคมสัน รัตนะสิมากุล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต

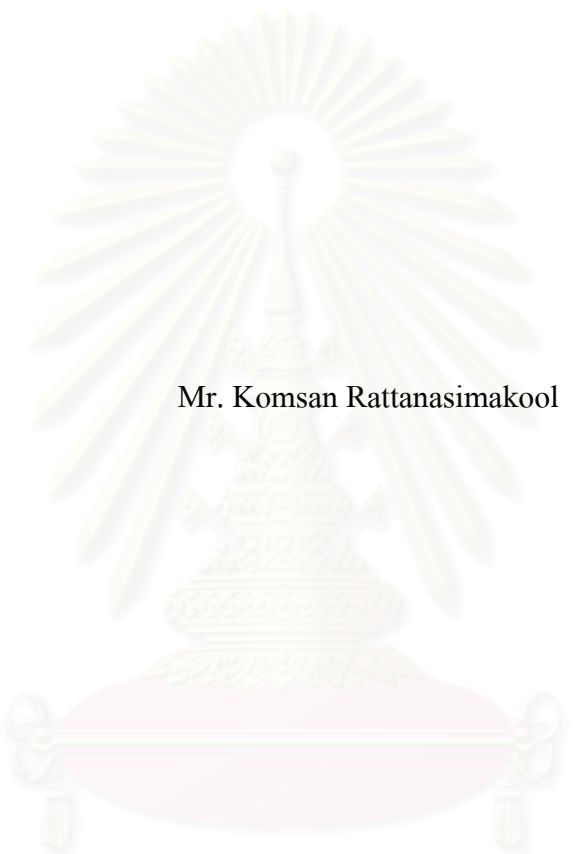
สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A TEST OF SPIRAL OF SILENCE ON FORMATION OF PUBLIC OPINION
IN THAI POLITICAL AND CULTURAL CONTEXT

Mr. Komsan Rattanasimakool

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Communication Arts

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บในการก่อตัวของสาธารณมติ
ในบริบทการเมืองและวัฒนธรรมไทย

โดย

นายคมสัน รัตนะสิมากุล

สาขาวิชา

สาขาวิชานิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุฎฎบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ชาติประเสริฐ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ จันทนา ทองประยูร)

คมสัน รัตนะสิมากุล : การทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบในการก่อตัวของสาธารณมติ
ในบริบทการเมืองและวัฒนธรรมไทย. (A TEST OF SPIRAL OF SILENCE ON
FORMATION OF PUBLIC OPINION IN THAI POLITICAL AND CULTURAL
CONTEXT) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 265 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบแนวคิดหลักของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบใน
สังคมไทย รวมถึงได้มีการศึกษาตัวแปรความเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะ ลักษณะทางจิตวิทยา
ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยม และตัวแปรความเกี่ยวข้องกับกิจกรรม
ประชาธิปไตย เพื่อขยายแนวคิดของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ รวมทั้งตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้
ทั้งสิ้น 29 ตัวแปร

การศึกษานี้ใช้วิธีวิจัยแบบวิเคราะห์เนื้อหาและการวิจัยเชิงสำรวจ ในขั้นตอนแรกผู้วิจัยใช้
การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์ในเดือนพฤศจิกายน จำนวน 6 รายชื่อ รวม 180 ฉบับ เพื่อคัดเลือก
ประเด็นสาธารณะที่มีองค์ประกอบตามที่ Noelle-Neumann ได้กล่าวเอาไว้ เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถาม
สำหรับถามกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน จากคนไทยใน 6 ภูมิภาคและ
กรุงเทพมหานคร รวม 873 คน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติสหสัมพันธ์ การวิเคราะห์
ถดถอยพหุคูณ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นด้วยโปรแกรมลิสเรล และการวิเคราะห์
ความแปรปรวนร่วม

ผลการศึกษา พบว่า การก่อตัวของสาธารณมติในสังคมไทยเป็นไปตามข้อสันนิษฐานของ
ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ กล่าวคือ การรับรู้ว่าคุณภาพของตนเองไม่สอดคล้องกับความ
ความเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบันและอนาคตเป็นตัวทำนายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประ-
เด็นสาธารณะ ผลการศึกษาชี้ด้วยว่า ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ความสนใจในประเด็น
สาธารณะ การรับรู้ผลกระทบต่อตนเอง ความสนใจทางการเมือง ความอดกลั้นทางการเมืองเป็นตัว
ทำนายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้ ขณะที่ความกลัวการโคດเคี้ยว การเปิดรับสื่อมวลชนและ
ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมไม่ใช่ตัวแปรทำนาย นอกจากนี้ยังพบอิทธิพลร่วม
ระหว่างตัวแปรการรับรู้ความไม่สอดคล้องๆ และความสนใจในประเด็นสาธารณะ ความมี
ประสิทธิภาพทางการเมือง ความสนใจทางการเมือง และความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง

ภาควิชา-..... ลายมือชื่อนิติศ
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา 2549..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4685451028 : MAJOR COMMUNICATION ARTS

KEY WORD: SPIRAL OF SILENCE / PUBLIC OPINION / POLITICAL COMMUNICATION /
INTERCULTURAL COMMUNICATION

KOMSAN RATTANASIMAKOOL : (A TEST OF SPIRAL OF SILENCE ON
FORMATION OF PUBLIC OPINION IN THAI POLITICAL AND CULTURAL
CONTEXT) THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR YUBOL
BENJARONGKIJ, Ph.D., 265 pp.

This study tests the concept of spiral of silence in Thai context, including variables of public issue concerns, psychological aspects, individualistic and collectivistic culture and democratic engagement, the total number of 29 variables, which extend explanatory of this theory.

The research method covers on both of content analysis and survey research. A content analysis of one hundred and eighty issues of six newspapers during November 2006, was used to monitor news coverage of public issues according to Noelle-Neumann's concept. These issues was formulated into a questionnaire which was used in a survey research of 873 respondents selected by multi-stage sampling from Bangkok and other 6 regions of Thailand. The data were analyzed by using Pearson Product-Moment Correlation Coefficients, Multiple Regression Coefficients, Path Analysis by Lisrel Program and the Analysis of Variance.

Findings show that the formation of current public opinion in Thailand provided partially support for the spiral of silence hypothesis. Given the context of controversial issues found from content analysis, an incongruency between one's own and the perceived current and future majority opinion influences the willingness to express opinion. Fear of isolation and media exposure do not predict individual opinion expression. Findings also indicate that public issue interest, issue-self effect perception, political interest, political tolerance and fear of conflict confrontation, under the context of Thai culture, predict individual opinion expression. Cultural individualism and collectivism, however, do not predict individual opinion expression. Analysis of Variance also shows that an incongruency between one's own and the perceived majority opinion interacts with variables of public issue interest, political self efficacy, political interest and fear of conflict confrontation.

Department..... Student's signature..... *Komsan*
Field of study Communication Arts..... Advisor's signature..... *Yubol Benjarongkij*
Academic year.....2006..... Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รศ. ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ ที่ให้ความเมตตา และห่วงใย รวมถึงให้คำชี้แนะมาตลอดการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งศิษย์จะไม่มีวันลืมเลย ขอกราบพระคุณ ผศ.ดร.ดวงกมล ชาติประเสริฐ สำหรับความรู้ในการทำวิจัยในช่วงเรียนปริญญาโท ที่เป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการเรียนต่อในระดับปริญญาเอกในครั้งนี้ และกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.พีระ จิรโสภณ และรศ.จุมพล รอดคำดี รวมถึง รศ.จันทนา ทองประยูร ที่ให้ความเมตตาและให้คำชี้แนะกับผู้วิจัย อีกทั้งยังกรุณารับมาเป็นประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.พีระ จิรโสภณ ผศ.ดร.ดวงกมล ชาติประเสริฐ รศ.ดร.กาญจนา แก้วเทพ ผศ.ดร.รุ่ง ศรีอัญญาพร รศ.ดร.ชัยยันต์ ไชยพร รศ.ดร.ธเนศวร์ เจริญเมือง ที่กรุณาตรวจเครื่องมือวิจัยและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแบบสอบถาม และขอบพระคุณ ผศ.ดร.พิรงรอง รามสูต ที่ให้ความเมตตาช่วยเหลือผู้วิจัยในช่วงระหว่างเรียน

ขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่สนับสนุนทุนการศึกษา และกองทุนรัชดาภิเษกสมโภช ที่สนับสนุน “ทุน 90 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” สำหรับการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อ อ.เฉลิมศรี อรรถจนกุล ดร.บุญอริ ยี่หะ อ.วัชร หิรัญพันธ์ คุณอิสระพนธ์ เลิศพุทธิธรรม รวมถึง กฤษณา มาลินี เขมมิกา นฤมล และผู้ที่ไม่ได้เอ่ยนามมา ณ ที่นี้ ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวก และให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล รวมถึงผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่เสียสละตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนหน้ามากพอสมควร

ขอขอบคุณ วาสิ เพื่อนรักที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องที่สำคัญ ๆ เสมอมา รวมถึงคุณกิตติกา ที่ช่วยค้นหาบทความวิชาการจากประเทศสิงคโปร์

ขอขอบคุณ เสริมศิริ ศศิธร พิสุชาดา หนึ่งหทัย และศิวพรเพื่อนร่วมรุ่นปริญญาเอก สำหรับความช่วยเหลือทุกอย่างที่มีให้มาโดยตลอด

ขอขอบคุณ ขวัญฟ้า จินตนา วาสิดา กันต์และโกน้องสำหรับกำลังใจและความห่วงใยมิให้เสมอมา ท้ายที่สุด ความสำเร็จอันเกิดจากการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ทั้งหมดผู้วิจัยขออุทิศให้กับแม่ผู้ล่วงลับและขอบอບให้กับพ่อ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามนำวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	15
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	17
แนวคิดเรื่องสาธารณมติ.....	18
ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ.....	21
แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยม.....	37
แนวคิดเรื่องความเกี่ยวข้องกับการกิจกรรมประชาธิปไตย.....	48
สมมติฐานการวิจัย.....	60
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	63
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	64
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	77
การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ.....	77
การวิเคราะห์เชิงปริมาณ.....	117
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	191
สรุปผลการศึกษา.....	191
อภิปรายผลการศึกษา.....	201
ข้อเสนอแนะสำหรับผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสาธารณมติ.....	223
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	226
รายการอ้างอิง.....	229

ภาคผนวก	234
ภาคผนวก ก.....	235
ภาคผนวก ข.....	252
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	265

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของข้อโต้แย้งของสังคมในประเด็นต่างๆในเดือนพฤศจิกายน 2549 ที่พบในหนังสือพิมพ์ จำนวน 180 ฉบับ.....	78
2 จำนวนและร้อยละลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง.....	118
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่ในการเปิดรับสื่อสารมวลชน (โดยเฉลี่ยต่อ 1 รอบสัปดาห์)	121
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็น สาธารณะ.....	122
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะทางจิตวิทยา.....	123
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรบุคลิกภาพและพฤติกรรมตามลักษณะ ทางวัฒนธรรม.....	124
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย.....	125
8 จำนวนและร้อยละความคิดเห็น(จุดยืนตนเอง)ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อประเด็น สาธารณะ 4 ประเด็น.....	126
9 จำนวนและร้อยละการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม ณ ช่วงเวลาปัจจุบัน ที่มีต่อประเด็นสาธารณะ 4 ประเด็น.....	127
10 จำนวนและร้อยละการรับรู้แนวโน้มความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ของสังคมที่จะเกิดขึ้น ในอนาคตในประเด็นสาธารณะ 4 ประเด็น.....	127
11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะต่างๆ ในกลุ่มคนที่มีการรับรู้ความไม่สอดคล้องกันระหว่างความคิดเห็นของตนเองกับการ รับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมในระดับต่าง ๆ	129
12 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์ตัวแปร อิสระที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อ แก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้	132
13 อำนาจในการพยากรณ์ตามลำดับที่ของตัวแปรพยากรณ์จากตัวแปรที่ศึกษา จำนวน 29 ตัวแปรที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะที่ 1	136
14 ตารางที่ 13 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และ คะแนนมาตรฐาน(β) ทดสอบความมีนัยยะสำคัญของ b และแสดงสมการถดถอย พหุคูณที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะที่ 1.....	138

ตารางที่

หน้า

15	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์ตัวแปรอิสระที่มีต่อความเต็มที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอให้ยกเลิกหยาบนดิน.....	140
16	อำนาจในการพยากรณ์ตามลำดับที่ของตัวแปรพยากรณ์จากตัวแปรที่ศึกษา จำนวน 29 ตัวแปรที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะในประเด็นสาธารณะที่ 2.....	143
17	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (β) ทดสอบความมีนัยยะสำคัญของ b และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะในประเด็นสาธารณะที่ 2	145
18	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์ตัวแปรอิสระที่มีต่อความเต็มที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอให้ยกเลิก กฎอัยการศึก.....	147
19	อำนาจในการพยากรณ์ตามลำดับที่ของตัวแปรพยากรณ์จากตัวแปรที่ศึกษา จำนวน 29 ตัวแปรที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะที่ 3	150
20	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (β) ทดสอบความมีนัยยะสำคัญของ b และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะในประเด็นสาธารณะที่ 3	152
21	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์ตัวแปรอิสระที่มีต่อความเต็มที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร.....	155
22	อำนาจในการพยากรณ์ตามลำดับที่ของตัวแปรพยากรณ์จากตัวแปรที่ศึกษา จำนวน 29 ตัวแปรที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะที่ 4	159
23	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (β) ทดสอบความมีนัยยะสำคัญของ b และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะที่ 4.....	161
24	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์ตัวแปรอิสระที่มีต่อความเต็มที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะโดยรวม.....	164

ตารางที่	หน้า
25	อำนาจในการพยากรณ์ตามลำดับที่ของตัวแปรพยากรณ์จากตัวแปรที่ศึกษา จำนวน 29 ตัวแปรที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ โดยรวม..... 168
26	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (β) ทดสอบความมีนัยยะสำคัญของ b และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะในประเด็นโดยรวม..... 170
27	ค่าสถิติต่างที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลตามสมมติฐานการวิจัย (โมเดลเริ่มต้น) กับข้อมูลเชิงประจักษ์..... 171
28	ค่าสถิติต่างที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลตามสมมติฐานการวิจัย (โมเดลเริ่มต้น) ที่ปรับปรุงกับข้อมูลเชิงประจักษ์..... 172
29	การวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง(DE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) และอิทธิพลรวม (TE) ของตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ..... 174
30	การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณมีความไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ในปัจจุบันและตัวแปรอิสระต่างๆ กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ..... 175
31	การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณมีความไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ในอนาคตและตัวแปรอิสระต่างๆ กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ..... 179
32	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหลายทางระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกันในปัจจุบันและความสนใจในประเด็นสาธารณะ..... 183
33	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหลายทางระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความมีประสิทธิภาพทางการเมือง 185
34	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหลายทางระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความสนใจทางการเมือง..... 187
35	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหลายทางระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความเห็นของคนส่วนใหญ่กับความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง..... 189

1	ภาพแสดงการก่อตัว เปลี่ยนแปลงและเสริมแรงสาธารณมคติตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ 32	32
2	แบบจำลองของตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธี..... 139	139
3	แบบจำลองอิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอให้ยกเลิกหยาบนคริน..... 146	146
4	แบบจำลองของตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอยกเลิกกฎอัยการศึก..... 154	154
5	แบบจำลองของตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร..... 162	162
6	แบบจำลองแสดงอิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ โดยรวม..... 173	173
7	อิทธิพลร่วมระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบันและความสนใจในประเด็นสาธารณะ..... 183	183
8	อิทธิพลร่วมระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบันกับตัวแปรความมีประสิทธิภาพทางการเมือง..... 185	185
9	อิทธิพลร่วมระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบันกับตัวแปรความสนใจทางการเมือง..... 187	187
10	อิทธิพลร่วมระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคตกับตัวแปรความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง.... 189	189
11	แสดงอิทธิพลร่วมระหว่างความมีประสิทธิภาพทางการเมือง / ความสนใจทางการเมือง และการรับรู้ว่ามี ความไม่สอดคล้องๆ ที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ..... 218	218
12	แบบจำลองอิทธิพลร่วมระหว่างความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง / ความสนใจในประเด็นสาธารณะ และการรับรู้ว่ามี ความไม่สอดคล้องๆ ที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ..... 219	219

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

สาธารณมติ (public opinion) มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเมืองในระบบประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสำคัญที่มีต่อรัฐบาลและประชาชน เพราะทุกรัฐบาลถูกมองว่าตั้งขึ้นมาจากเจตจำนง(will)หรือความยินยอมพร้อมใจของประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครอง ไม่มีรัฐใดจะดำรงอยู่ได้ถ้าประชาชนคัดค้านนโยบายและผู้บริหารของตนเอง

อริสโตเติลเคยกล่าวถึงพลังของสาธารณมติไว้ว่า ความเห็นส่วนรวมของประชาชนทำให้กษัตริย์สามารถเป็นผู้ปกครองคนได้ แต่ถ้าหากกษัตริย์สูญเสียการสนับสนุนจากสาธารณมติแล้วก็จะไม่สามารถเป็นกษัตริย์ได้อีกต่อไป นอกจากนั้นยังมีนักปราชญ์อีกหลายท่าน เช่น Machiavelli (1469-1527) David Hume (1711-1776) Jean Jacques Rousseau (1712-1778) หรือ G.W.F Hegel (1952) ที่เห็นพ้องต้องกันว่า สาธารณมติดีอำนาจมากจนผู้ปกครองไม่สามารถที่จะเพิกเฉยหรือไม่ใส่ใจได้ (Ferguson, 2000: 5-6)

ดังนั้น จึงอาจถือได้ว่าสาธารณมติมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้ปกครองที่ต้องมีการรับฟังและมีพันธะหน้าที่สนองตอบต่อสาธารณมตินั้น เพราะถ้าหากรัฐบาลใดละเลยก็เท่ากับว่ารัฐบาลนั้นจะต้องถูกต่อต้านและสูญเสียอำนาจในที่สุด

หากจะกล่าวถึงความหมายของสาธารณมติแล้ว อาจกล่าวได้ว่าแนวคิดสาธารณมติเป็นแนวคิดหนึ่งที่มีผู้ให้ความหมายกันอย่างกว้างขวางและหลากหลาย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจและความเกี่ยวข้องที่แตกต่างกันของผู้ให้คำนิยาม Harwood L. Child (1965:14-15) ได้รวบรวมความหมายของสาธารณมติของนักวิชาการหลายคน แม้ว่าจะเป็นเพียงบางส่วนแต่ก็สะท้อนให้เห็นความหลากหลายดังที่กล่าวไว้

“เป็นความวิตกกังวลของสมาชิกทั้งหมดภายในกลุ่มในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ของส่วนรวม...นี่คือสาธารณมติ” R.H. Gault (1923)

“...มันอาจจะเป็นการกล่าวเกินจริงที่จะอวดอ้างว่าสาธารณมติเกิดขึ้นจากการใช้เหตุผลของคนที่มีสติปัญญา นอกเหนือไปจากชนชั้นนำ” J.A. Sauerwein (1933)

“สาธารณมติในการที่จะอภิปรายถกเถียงนี้อาจจะหมายถึงความเห็นที่เกิดจากปัจเจกบุคคลซึ่งรัฐบาลจำเป็นต้องเอาใจใส่” V.O.Key (1961)

“สาธารณมติอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นความรู้สึกที่มีต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่งซึ่งเกิดมาจากบุคคลที่มีข้อมูลที่ดีที่สุด มีสติปัญญามากที่สุดและมีศีลธรรมมากที่สุด” W.A. MacKinnon (1828)

“สาธารณมติประกอบขึ้นมาจากปฏิกิริยาของคนที่มีต่อข้อความและคำถามภายใต้เงื่อนไขการสัมภาษณ์” Lucien Warner (1939)

ขณะเดียวกัน การให้ความหมายหรือคำนิยามที่แตกต่างกันนี้ได้กลายมาเป็นเงื่อนไขที่ทำให้มีการเสนอแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับสาธารณมติในแง่มุมต่างๆ ออกมาตามคำนิยาม หรือกล่าวอีกแง่มุมหนึ่งแตกต่างกันตามความสนใจและความเกี่ยวข้องกับผู้ศึกษาแต่ละคน เช่น แนวคิดที่อธิบายถึงแง่มุมการก่อตัวของความเห็น (opinion) การอธิบายถึงลักษณะของสาธารณชน (public) แนวคิดเรื่องคุณภาพของความคิดเห็นที่แสดงออกมา ระดับความเข้มข้นของความคิดเห็น หรืออิทธิพลของความคิดเห็น เป็นต้น

แต่หากจะกล่าวถึงทฤษฎีที่มีผู้อ้างอิงและศึกษามากที่สุดในแง่มุมของการอธิบายถึงกระบวนการก่อตัวของสาธารณมติแล้ว ทฤษฎีเกลียวแห่งความเงียบ (Spiral of Silence) ของ Elisabeth Noelle-Neumann เป็นหนึ่งในทฤษฎีที่มีผู้อ้างอิงและศึกษามากที่สุด (Hayes, Shanahan and Glyn, 2001: 46) นับตั้งแต่มีข้อเสนอทฤษฎีนี้ออกมาตั้งแต่ปี ค.ศ.1974

Noelle-Neumann ได้อธิบายให้เห็นถึงพลวัตการก่อตัวของสาธารณมติในสถานการณ์ซึ่งกระแสของความคิดเห็นกำลังเปลี่ยนแปลง โดยมีข้อสันนิษฐานว่า การรับรู้(perception)กระแสความคิดเห็นที่มีต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่งมีอิทธิพลต่อความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็น

ออกมาในที่สาธารณะของปัจเจกบุคคล กล่าวคือในชีวิตประจำวันนั้นมนุษย์จะทำการติดตามข้อมูลที่อยู่แวดล้อมตนเองอยู่เสมอเพื่อประเมินว่าความคิดเห็นของตนเองมีความสอดคล้องหรือไม่ สอดคล้องกับกระแสความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ซึ่งในกระบวนการดังกล่าว Noelle-Neuman ให้ความสำคัญกับสื่อมวลชนในฐานะเป็นแหล่งข้อมูลหลักที่ปัจเจกบุคคลใช้ติดตามและอ้างอิงถึง เนื่องจากเธอเห็นว่าในปัจจุบันสื่อมวลชนมีปรากฏอยู่ทั่วไปทุกที่และเนื้อหาที่มักมีความสอดคล้องกัน (ubiquitous and consonant) ดังนั้นจึงแทบจะเป็นไปไม่ได้เลยที่คนในสังคมจะรับรู้เรื่องราวประจำวันได้โดยปราศจากการเปิดรับสื่อมวลชนในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง (Salmon and Chiyung Moh, 1994: 147)

ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบได้กล่าวถึงกระบวนการในการเปิดรับสื่อมวลชนและการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาธารณมติว่า กระบวนการเปิดรับสื่อมวลชนเริ่มต้นจากการที่ปัจเจกบุคคลได้ตรวจสอบข้อมูลแวดล้อมที่ปรากฏในเนื้อหาสื่อทั้งในรูปแบบของข่าว บทความแสดงความคิดเห็นและรายการต่างๆ (Salmon and Neuwirth, 1990: 567) หากการตรวจสอบนั้นพบว่า

ความคิดเห็นของตนเองได้รับการสนับสนุนหรือสอดคล้องกับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ พวกเขาก็จะมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นออกมาในที่สาธารณะ ในทางกลับกันถ้าหากปัจเจกบุคคลพบว่าความคิดเห็นของตนมีเพียงเสียงส่วนน้อยเท่านั้นที่สนับสนุน พวกเขาก็จะไม่เต็มใจแสดงความคิดเห็นออกมาหรือมีแนวโน้มที่จะแสดงออกมาในที่สาธารณะลดน้อยลงเรื่อยๆ จนเกิดเป็นความเงียบในที่สุด ซึ่ง Noelle-Neumann ได้ชี้ให้เห็นว่าการที่บรรยากาศความคิดเห็นส่วนใหญ่สามารถกดดันให้ปัจเจกบุคคลยอมตาม (pressure to conformity) เสียงเหล่านั้นได้ก็เพราะมนุษย์มีธรรมชาติทางสังคมอย่างหนึ่งคือความกลัวการโดดเดี่ยว (fear of isolation)

จากนัยยะคำอธิบายกระบวนการก่อตัวของสาธารณมติของ Noelle-Neumann ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นได้ทำให้ทฤษฎีนี้มีคุณสมบัติประโยชน์ต่อสังคมในแง่มุมมองของการชี้ให้เห็นถึงผลกระทบหรือข้อเสียของการเพิกเฉยของคนในสังคมในการไม่แสดงความคิดเห็นออกมา ถึงแม้จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับความคิดดังกล่าวหรือจะด้วยเหตุผลอื่นใดก็ตามปัจเจกบุคคลนั้นก็สมควรจะแสดงความคิดเห็นนั้นออกมาให้ปรากฏในสังคมเพราะถ้ามองในแง่มุมมองของการเกิดนโยบายสาธารณะแล้วหากเสียงส่วนน้อยในสังคมไม่ยอมแสดงความคิดเห็นออกมา ปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเงียบก็จะทำให้ความเห็นของเสียงส่วนน้อยค่อยๆ เงียบลงไปเรื่อยๆ จนกระทั่งเงียบหายไป ในที่สุด ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายสาธารณะก็จะไม่มีโอกาสได้ยินหรือไม่ให้ความสำคัญกับความต้องการหรือปัญหาของคนส่วนน้อยนั้นเลย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งความต้องการของเสียงส่วนน้อยนั้นก็จะไม่ได้ถูกนำไปสู่การปฏิบัติผ่านการจัดทำ

นโยบายสาธารณะ หรือในบางกรณีเมื่อสังคมเกิดวิกฤตหรือปัญหาสำคัญขึ้นหากปัจเจกบุคคลในสังคมนั้นละเลยหรือไม่ยอมแสดงความคิดเห็นออกมาโดยปล่อยให้ความคิดเห็นบางส่วนได้ถูกนำเสนอออกมาด้านเดียวจนกระทั่งเสียงนั้นดังขึ้นเรื่อยๆจนกลายเป็นความเห็นหลักของคนในสังคมขณะนั้น จนอาจจะส่งผลกระทบต่อสังคมในด้านใดด้านหนึ่ง ถ้าหากความเห็นนั้นไม่ใช่ความเห็นที่ดีที่สุดหรืออาจจะเห็นว่าเป็นความเห็นที่ชี้นำสังคมไปในทางที่ผิด ขณะที่ความเห็นส่วนน้อยหรือความเห็นที่ไม่ได้แสดงออกมามีคุณค่าหรือมีประโยชน์มากกว่าความเห็นขณะนั้น

ดังนั้น การทดสอบทฤษฎีเกลียวแห่งความเจ็บจึงมีคุณค่าในแง่ของการทำให้คนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการแสดงความคิดเห็นออกมาแม้ว่าความคิดเห็นนั้นจะเป็นของส่วนน้อยก็ตาม ด้วยประโยชน์ของทฤษฎีดังกล่าวที่เห็นได้อย่างชัดเจนจึงได้เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจทดสอบทฤษฎีเกลียวแห่งความเจ็บในบริบทของสังคมไทย โดยการศึกษาครั้งนี้ นอกจากจะทดสอบแนวคิดหลักของทฤษฎีแล้ว ผู้วิจัยยังจะได้ขยายขอบเขตของทฤษฎีไปศึกษาตัวแปรที่ทางด้านวัฒนธรรมและความเกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย ซึ่งอาจเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ นอกเหนือไปจากการรับรู้บรรยากาศความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมตามที่ทฤษฎีเกลียวแห่งความเจ็บได้กล่าวเอาไว้ ซึ่งผู้วิจัยจะได้สรุปเป็นคำถามวิจัยในเนื้อหาส่วนต่อไปและจะกล่าวถึงประเด็นทางทฤษฎีและข้อสงสัยต่างๆที่นำมาสู่คำถามวิจัยสำหรับการศึกษานี้

คำถามนำวิจัย

ทฤษฎีเกลียวแห่งความเจ็บนี้เกิดขึ้นภายใต้ข้อสงสัยจากปรากฏการณ์การเลือกตั้งระดับชาติของประเทศเยอรมันในปีค.ศ.1965 ซึ่งเป็นการแข่งขันระหว่างสองพรรคการเมืองใหญ่คือพรรค Christian Democrat (CD) และ พรรค Social Democrat (SD) ในช่วงเวลานั้น Noelle-Neumann ได้สังเกตเห็นว่าในช่วงหลายเดือนก่อนหน้าวันเลือกตั้งทั้งสองพรรคการเมืองต่างมีคะแนนใกล้เคียงกัน แต่พอมาถึงช่วงสองสัปดาห์สุดท้ายก่อนวันเลือกตั้ง ผลการสำรวจกลับพบว่าพรรค CD มีคะแนนนิยมนำหน้าพรรค SC ถึงเกือบร้อยละ 10 กระทั่งในที่สุดผลการเลือกตั้งก็ออกมาใกล้เคียงกับผลสำรวจในช่วงสองสัปดาห์สุดท้าย Noelle-Neumann ได้ให้กับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งนี้ก็คือว่า เพราะการรับรู้ที่พรรค CD ได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชนจำนวนมาก ผู้สนับสนุนพรรค SD จึงรู้สึกว่าคุณค่าจากความอึดเข็มของฝ่ายตรงข้าม จนทำให้ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นใดๆ ออกมา กระทั่งทำให้เสียงผู้สนับสนุนพรรค SD ค่อยๆหายไปจากการรับรู้ของสาธารณชนในที่สุด ข้อสงสัยและคำถามนี้ได้พัฒนามาสู่ทฤษฎีเกลียวแห่งความเจ็บ (Noelle-Neumann and Petersen, 2004: 347-348)

ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบเป็นทฤษฎีที่เกิดขึ้นภายใต้กลุ่มแนวคิดที่ศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ซึ่งมองความหมายของ “สาธารณมติ” ในแง่มุมของ “การควบคุมทางสังคม” หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งความเชื่อพื้นฐานของแนวคิดกลุ่มนี้เชื่อว่าสาธารณมติดีรากฐานมาจากเรื่องของอำนาจซึ่งเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์หรือเป็นปฏิกิริยาทางอารมณ์ที่สะท้อนออกมาจากจิตใต้สำนึก แต่ไม่ได้มีรากฐานมาจากการใช้ความคิดที่มีตรรกะหรือเหตุผล (Noelle-Neumann and Petersen, 2004: 340)

จากความเชื่อพื้นฐานเกี่ยวกับธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ดังกล่าว ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบได้ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่ออธิบายการก่อตัวและการทำงานของกระบวนการสาธารณมติ ทฤษฎีดังกล่าวประกอบด้วยข้อสันนิษฐานหลัก 5 ประการดังนี้

1. การคุกคามเรื่องความโดดเดี่ยว (Threat of Isolation) ในการควบคุมทางสังคมนั้น สังคมจะต้องสร้างความเห็นพ้องในคุณค่าและเป้าหมายในระดับที่เพียงพอต่อการที่จะทำให้เกิดการยึดเหนี่ยวคนในสังคมเอาไว้ ซึ่งการที่สังคมจะรักษาระดับความเห็นพ้องให้ดำรงอยู่ไว้นั้น สังคมนั้นจะต้องคุกคามปัจเจกบุคคลที่ละเมิดหรือฝ่าฝืนความเห็นพ้องนั้นด้วยการโดดเดี่ยวทางสังคม

2. ความกลัวการโดดเดี่ยว (Fear of Isolation) ความกลัวการถูกโดดเดี่ยวเป็นธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ปัจเจกบุคคลเกิดการยอมตามความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในสังคม ซึ่งข้อสันนิษฐานนี้ Noelle-Neumann ได้ใช้ผลการศึกษาเชิงทดลองเรื่องการยอมตาม(conformity) ของ Asch มาเป็นหลักฐานในการสนับสนุนถึงผลกระทบของความกลัวการถูกโดดเดี่ยวที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความเห็นออกมา (Noelle-Neumann, 1993: 40)

3. การใช้ความรู้สึกแบบกึ่งสถิติเป็นตัวประเมิน (quasi-statistical sense) จากผลของการความกลัวการถูกโดดเดี่ยว ปัจเจกบุคคลจะต้องทำการตรวจสอบสภาพแวดล้อมความเห็นในเรื่องต่างๆทั้งบรรยากาศความคิดเห็นของสังคมในปัจจุบันและแนวโน้มของความคิดเห็นที่จะเกิดในอนาคต โดยใช้วิธีการติดตามการรายงานข่าวจากสื่อเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ การสังเกตสภาพแวดล้อมโดยตรงหรือการเข้าร่วมอภิปรายระหว่างบุคคลในประเด็นต่างๆเพื่อที่จะได้พิจารณาได้ว่าความคิดเห็นใดจะได้รับการยอมรับจากสังคมและความคิดเห็นใดจะนำไปสู่ความโดดเดี่ยว (Salmon and Neuwirth, 1990: 567)

4. ความเต็มใจที่จะพูดออกมาและแนวโน้มที่จะเงียบเสียง (willingness to speak out and tendency to remain silent) ปัจเจกบุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงความเห็นและทัศนคติออกมาในที่

สาธารณะเมื่อพวกเขารับรู้ว่าการเห็นของเขาเป็นความคิดเห็นเดียวกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมหรือเป็นการเห็นที่มีแนวโน้มจะได้รับการสนับสนุนจากคนส่วนใหญ่ในอนาคต ขณะที่คนที่มีความรู้สึกว่าเป็นเสียงส่วนน้อยหรือมีแนวโน้มว่าคนส่วนใหญ่ของสังคมจะลดการสนับสนุนลงพวกเขาก็จะเริ่มระมัดระวังและเงียบลงไปที่สุดในที่สุด

5. วงเกลียวแห่งความเงียบ (spiral of silence) ปฏิสัมพันธ์ของทั้งสี่ปัจจัยนี้นำไปสู่กระบวนการก่อตัว เปลี่ยนแปลงและเสริมแรงสาธารณมติ แนวโน้มของคนที่จะพูดออกมาและคนอื่นที่จะเงียบเริ่มเข้าสู่กระบวนการวงเกลียว ซึ่งได้เริ่มสร้างให้การเห็นหนึ่งเป็นความเห็นหลักเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ (Noelle-Neumann, 1974: 43-51)

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอีก 3 ประการที่จำเป็นต่อการทำความเข้าใจกับกระบวนการเกลียวแห่งความเงียบ

1. องค์ประกอบทางจริยธรรมของสาธารณมติ กระบวนการเกลียวแห่งความเงียบจะเกิดขึ้นเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมหรือประเด็นที่เป็นเรื่องของคุณค่า (value) ซึ่งปัจเจกบุคคลรู้สึกโดดเดี่ยวหรืออาจจะโดดเดี่ยวตัวเขาเองจากที่สาธารณะ (Noelle-Neumann, 1993: 231) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งกระบวนการสาธารณมติจะไม่ถูกสร้างขึ้นในเวลานั้นถ้าไม่มีการเน้นย้ำให้เห็นถึงลักษณะทางศีลธรรมและจริยธรรมซึ่งแสดงนัยยะให้เห็นว่าคนที่มีความเห็นที่แตกต่างกันนั้นไม่ใช่คนโง่แต่เป็นคนไม่ดี องค์ประกอบทางจริยธรรมนี้คือสิ่งที่สร้างอำนาจให้กับสาธารณมติและทำให้สามารถสร้างการคุกคามความโดดเดี่ยว ซึ่งก่อให้เกิดปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเงียบในช่วงเวลานั้นได้

2. ปัจจัยเรื่องเวลา การรับรู้บรรยากาศความคิดเห็น (climate of opinion) และแนวโน้มของความคิดเห็นที่จะพัฒนาต่อไปในอนาคตเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะพูดออกมาของปัจเจกบุคคล ในทางกลับกันก็มีอิทธิพลต่อการรับรู้กระแสของความเห็นของตนเองด้วยซึ่งกระบวนการเกิดวงเกลียวแห่งความเงียบได้สร้างความเห็นหนึ่งให้เป็นสาธารณมติในช่วงเวลานั้น

3. บทบาทของสื่อ สื่อมวลชนมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเกิดปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเงียบ ถ้าเสียงส่วนใหญ่ของสื่ออยู่ข้างเดียวกับข้อโต้แย้งที่เป็นเรื่องของจริยธรรม สื่อก็จะมีพลังอย่างมากต่อทิศทางการเกิดปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเงียบ (Noelle-Neumann and Petersen, 2004: 341) “มีการหักล้างทฤษฎีเกลียวแห่งความเงียบทันทีที่เมื่อใดก็ตามที่น้ำหนักของสื่อได้เบี่ยงเบนไปจากสาธารณมติ” (Noelle-Neumann, 1993: 200)

ภายหลังจากทฤษฎีนี้ได้ถูกเสนอออกมาได้มีผู้นำกระบวนการเกลียวแห่งความเจ็บปวดทดสอบกับประเด็นสาธารณะต่างๆ (issues) ทั้งในเรื่องการเมืองและสังคม ในประเทศต่างๆ เช่น การศึกษาสาธารณคดีในประเด็นนโยบายการรวมชาติของประเทศเกาหลี (Sunshine in North Korea) ในประเทศเกาหลีใต้ การเปรียบเทียบความนิยมของประธานาธิบดีคนเก่าและคนใหม่ต่อการเข้าร่วมถกเถียงเกี่ยวกับผู้นำของคิมเมียงโก การทดสอบสาธารณคดีในประเด็นเรื่องการแต่งงานข้ามเชื้อชาติและประเด็นสิทธิที่เท่าเทียมกันของพวกเกย์ร่วมเพศของคนสิงคโปร์ ประเด็นอนาคตทางการเมืองของเกาะฮ่องกงภายหลังการกลับไปเป็นของจีน หรือสาธารณคดีในประเด็นการรวมชาติและการแยกตัวเป็นเอกราชของคนในประเทศไต้หวัน (Sei-Hill Kim, Mijeong Han, Shanahan and Berdayes, 2004: 45; Neuwirth, 2000:145; Lars Willnat, Waipeng Lee and Detenber, 2002: 397; Lars Willnat, 1996: 187; Hsiu-Hui Sun, 1991, i) ประเด็นสาธารณะเหล่านี้ถูกนำมาศึกษาตามสมมติฐานของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ ซึ่งผลการศึกษาดังย่นยันข้อสันนิษฐานของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บว่าบรรยากาศความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมที่มีต่อประเด็นสาธารณะเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็นออกมาในที่สาธารณะ

นอกจากนั้น การวิเคราะห์ห่อภิมาณ(meta-analysis) จากผลงานวิจัยที่ได้ทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บจำนวนกว่า 20 ชิ้น พบว่าการรับรู้บรรยากาศความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็นออกมาในที่สาธารณะ (Glynn, Hayes and Shanahan, 1997: 452 and 461)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการศึกษาทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บจะมีความชัดเจนในความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บรรยากาศความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมกับความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็นของปัจเจกบุคคล แต่ขณะเดียวกันก็ยังมีข้อวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับทฤษฎีในบางแง่มุม เช่น มีการตั้งข้อสังเกตว่าความกลัวการโดดเดี่ยวของมนุษย์อาจจะไม่ใช่ปัจจัยเดียวที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็น นักวิจัยส่วนหนึ่งได้ศึกษาเงื่อนไขอื่นๆ ที่อาจมีผลมากกว่าความกลัวการโดดเดี่ยว ตัวอย่างเช่น Lin และ Salwen พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างความกลัวการถูกตัดออกจากสังคม (fear of ostracism) กับความเต็มใจที่จะพูดออกมาในประเด็นที่เป็นข้อโต้แย้งนั้น (อ้างถึงใน Jeffres, 1997:130) เช่นเดียวกับ Willnat, Lee และ Detenber (2002: 408-409) ได้ทดสอบตัวแปรอื่นๆ นอกเหนือจากความกลัวการโดดเดี่ยวที่มีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น ผลพบว่า นอกจากความกลัวการโดดเดี่ยวแล้ว ความวิตกกังวลในการสื่อสารและการรับรู้ความสำคัญของประเด็นมีความสัมพันธ์กับการแสดงความคิดเห็น

ขณะที่ Moy, Domke และ Stamm (2001: 15) ได้ศึกษาพบว่าตัวแปรทางประชากรศาสตร์ การใช้สื่อและการรับรู้ความสำคัญของประเด็นสาธารณะเป็นตัวทำนายความเต็มใจที่จะแสดงความเห็นในข้อโต้แย้งเรื่องของการริเริ่มวิธีการลงคะแนนลับเป็นครั้งแรก

ด้วยเหตุผลความน่าสนใจของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บที่ได้อธิบายให้เห็นถึงอิทธิพลของปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการก่อตัวของสาธารณมติ โดยเฉพาะอิทธิพลของการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม อีกทั้งทฤษฎีดังกล่าวถูกนำไปทดสอบในหลายบริบทของสังคม แต่ก็ยังไม่เคยมีการศึกษาผลของทฤษฎีที่เกิดขึ้นในบริบทของสังคมไทย ผู้วิจัยจึงได้มีความสนใจที่จะทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ โดยได้ตั้งคำถามนำวิจัยข้อแรกว่า

คำถามนำวิจัยข้อที่ 1. การรับรู้บรรยากาศความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมมีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

แม้ว่าทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บจะอธิบายให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สภาพแวดล้อมทางสังคมของมนุษย์กับพฤติกรรมและทัศนคติของปัจเจกบุคคล แต่กระนั้นก็ตามการรับรู้บรรยากาศความคิดเห็นหรือปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเจ็บก็ยังมีเงื่อนไขหรือข้อจำกัดซึ่งอาจจะทำให้ปรากฏการณ์ดังกล่าวไม่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นในระดับที่ไม่เท่ากันในทุกระดับสังคม ตัวอย่างเช่นจากการศึกษาของ Ito พบว่าลักษณะทางวัฒนธรรมของคนญี่ปุ่นเป็นปัญหาต่อการอธิบายการก่อตัวของสาธารณมติของญี่ปุ่นตามนัยยะทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บได้ เพราะญี่ปุ่นมีลักษณะทางวัฒนธรรมที่มีความเป็นหนึ่งเดียวทำให้คนญี่ปุ่นมีแนวโน้มที่จะมีการเกาะกลุ่มกันอย่างเหนียวแน่นและมักจะหลีกเลี่ยงการสนทนาหัวข้อทางการเมืองเพื่อจะเลี่ยงความไม่เห็นพ้องหรือการเผชิญหน้า (Ito, 1993: 69)

นอกจากนั้น นักวิจัยหลายคนยังได้มีการศึกษาพบว่า ลักษณะทางวัฒนธรรมน่าจะเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดการยอมตาม (conformity) ของปัจเจกบุคคลไม่เท่ากัน (Mead and Bernard, 1973: 15-25; Milgram, 1961: 41-45) ซึ่งจากนัยยะของข้อค้นพบดังกล่าวอาจจะนำมาใช้อธิบายเหตุผลที่ทำให้กระบวนการวงเกลียวแห่งความเจ็บเกิดขึ้นในระดับไม่เท่ากันในแต่ละสังคมได้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งปัจจัยทางวัฒนธรรมอาจจะเป็นเงื่อนไขที่ทำให้คนเกิดการยอมตามอิทธิพลของกระแสความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ตามแนวคิดของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บในระดับที่แตกต่างกัน

จากการสังเคราะห์งานวิจัยหลายชิ้น พบว่าคนที่อยู่ในวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยม (collectivism) มีแนวโน้มจะปรับตัวตามมากกว่าคนที่อยู่ในประเทศที่มีวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม(individualism) (Bond and Smith, 1996: 111-137)

Triandis ได้อธิบายให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมกับพฤติกรรมการยอมตามไว้ว่า

“ในวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม พฤติกรรมทางสังคมของคนส่วนใหญ่จะกำหนดจากเป้าหมายส่วนตัว เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นมาระหว่างเป้าหมายส่วนตัวกับเป้าหมายกลุ่ม...ปัจเจกบุคคลก็จะวางเป้าหมายส่วนตัวไว้เหนือเป้าหมายของส่วนรวม ในทางกลับกันในวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยม พฤติกรรมทางสังคมถูกกำหนดมาจากเป้าหมายของส่วนรวม เมื่อมีความขัดแย้งเกิดขึ้นระหว่างเป้าหมายส่วนตัวกับเป้าหมายส่วนรวม เป้าหมายส่วนรวมก็จะถูกวางไว้เหนือเป้าหมายส่วนตัว”(Triandis, ,1990: 42)

อย่างไรก็ตามเมื่อนำเอาแนวคิดวัฒนธรรมลักษณะดังกล่าวมาศึกษาพร้อมกับทฤษฎีวงเกลียว-แห่งความเจ็บกลับพบว่ายังไม่สามารถยืนยันความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดลักษณะวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมและปัจเจกชนนิยมกับความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะได้อย่างชัดเจนนัก กล่าวคือ ตามนัยยะของแนวคิดวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมและแนวคิดของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บแล้วคนในสังคมที่มีลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมน่าจะมีการยอมตามบรรยากาศความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่น้อยกว่าคนในวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งปรากฏการณ์การเกลียวแห่งความเจ็บน่าจะเกิดขึ้นได้น้อยภายใต้สังคมที่มีลักษณะวัฒนธรรมแบบนี้ แต่ผลการศึกษาของ Huang (2005: 324) กลับพบว่า ในสังคมที่มีวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม แม้ในกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นส่วนตัวสอดคล้องกับการรับรู้เสียงส่วนใหญ่ บุคคลเหล่านั้นก็ยังคงเจ็บหรือไม่แสดงความคิดเห็นออกมา

ถึงแม้ว่าคำตอบที่ได้จะยังไม่ยืนยันความสัมพันธ์ระหว่างสองแนวคิดดังกล่าว แต่กระนั้นก็ยังทำให้เราไม่สามารถด่วนสรุปได้ว่าวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมและปัจเจกชนนิยมไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการยอมตาม ทั้งนี้ปัญหาที่ทำให้ไม่พบความสัมพันธ์ดังกล่าวอาจจะสืบเนื่องมาจากหลายสาเหตุ แต่ปัญหาหนึ่งที่ได้มีการตั้งข้อสังเกตคือความไม่รัดกุมของระเบียบวิธีศึกษา ข้อสังเกตดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นว่าการศึกษาที่ผ่านมาได้มีการใช้การจำแนกวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมในลักษณะระดับสังคมเป็นตัวนิยามเชิงปฏิบัติการ ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดปัญหาในการจำแนกลักษณะทางวัฒนธรรมของแต่ละปัจเจกบุคคลตามมาได้ เพราะว่าวัฒนธรรม

ทั้งสองแบบเป็นการบอกเพียงความโน้มเอียงทางวัฒนธรรม (cultural tendency) ของปัจเจกบุคคลในสังคมเท่านั้นแต่ยังไม่สามารถบอกถึงลงไปถึงลักษณะทางวัฒนธรรมของแต่ละของปัจเจกบุคคลในสังคมนั้นได้ ดังนั้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนนักวิจัยจึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบตัวแปรระดับปัจเจกบุคคลก่อน เพราะบางครั้งแม้ว่าคนนั้นจะอยู่ในวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม แต่เขาก็อาจจะมีลักษณะเป็นแบบกลุ่มนิยมก็ได้ การไม่จำแนกกลุ่มคนก่อนอาจจะทำให้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติมีความคลาดเคลื่อนได้ (McPhail, 1989: 178-179; Gudykunst, Yuko Matsumoto, Stella Ting-Toomey, Tsukasa Nishida, Kwangsu Kim and Sam Heyman, 1996: 514)

ด้วยเหตุผลของความไม่ชัดเจนถึงวิธีวัดดังกล่าว ในคำถามนำวิจัยข้อที่สองผู้วิจัยจึงได้มุ่งที่จะทดสอบลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมว่าจะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ แต่เนื่องจากปัญหาของการจำแนกลักษณะวัฒนธรรมในภาพรวมอาจจะก่อให้เกิดดังที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น การศึกษาครั้งนี้จึงได้เลือกใช้ตัวบ่งชี้จาก 3 แนวคิด คือแนวคิดบุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง (independent self-construal) และแบบพึ่งพาคนอื่น (interdependent self-construal) ซึ่งเคยมีการศึกษามาก่อนแล้ว และผู้วิจัยได้เพิ่มเติมแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย (low context communication) และอิงบริบทมาก (high context communication) และแนวคิตรูปแบบความขัดแย้ง (conflict style) มาเป็นเกณฑ์ที่ใช้ระบุถึงความเป็นวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมของแต่ละปัจเจกบุคคลที่อยู่ในสังคมประกอบกัน

แนวคิดการสื่อสารที่อิงบริบทน้อยและอิงบริบทมากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาของปัจเจกบุคคลซึ่งมักจะพบได้ในวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมและปัจเจกชนนิยม กล่าวคือการสื่อสารที่อิงบริบทน้อยจะเน้นการใช้ภาษาที่สื่อออกมาทางวัจนภาษาโดยตรง มีการพูดคุยนัยตรงไปตรงมา การสื่อสารดังกล่าวมักจะพบมากในวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมซึ่งต้องการยืนยันตนเองด้วยภาษา ส่วนการสื่อสารที่อิงบริบทมากจะถูกเน้นไปที่การแสดงความต้องการหรือความหมายผ่านบริบท ซึ่งมักจะสื่อสารทางอ้อม ผ่านการพูดคุยด้วยวิธีที่คลุมเครือ ผู้ฟังถูกคาดหวังว่าต้องมีการอ่านระหว่างบรรทัด การสื่อสารแบบนี้มักจะพบในสังคมที่มีวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยม ซึ่งต้องมีการสื่อสารด้วยความระมัดระวังเพื่อให้เกิดการรักษาหน้าและความสัมพันธ์ที่กลมเกลียวในหมู่คณะเอาไว้

ขณะที่แนวคิตรูปแบบหรือพฤติกรรมความขัดแย้งนั้นสามารถนำไปเป็นตัวบ่งชี้ถึงลักษณะของปัจเจกบุคคลได้ว่ามีการมุ่งเน้นไปที่ตนเอง (self) หรือมุ่งเน้นไปที่การรักษาความสัมพันธ์กับคนอื่น (others) หากสังคมใดมีพฤติกรรมความขัดแย้งที่มุ่งเน้นที่ตัวเองย่อม

สะท้อนให้เห็นความเป็นวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม ในทางตรงกันข้ามหากสังคมนั้นมีรูปแบบความขัดแย้งที่มุ่งเน้นไปที่การรักษาความสัมพันธ์ที่ย่อมแสดงให้เห็นลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม โดยผู้วิจัยได้ตั้งเป็นคำถามวิจัยข้อที่สอง ดังนี้

คำถามนำวิจัยข้อ2. นอกเหนือจากปัจจัยการรับรู้บรรยากาศความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่จะมีอิทธิพลต่อความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีเกลียวแห่งความเจียบแล้ว ปัจจัยลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมเป็นอีกเงื่อนไขหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็นหรือไม่ อย่างไร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง วัฒนธรรมลักษณะดังกล่าวสามารถเป็นเงื่อนไขที่ลดอิทธิพลการเกิดปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเจียบได้หรือไม่ อย่างไร

นอกจากลักษณะทางวัฒนธรรมจะเป็นแนวคิดที่น่าสนใจในฐานะที่เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นแล้ว แนวคิดเรื่องความเกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย (democratic engagement) ก็เป็นอีกแนวคิดหนึ่งที่มีความน่าสนใจ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่องสาธารณมติ และมีข้อมูลจากการศึกษาจำนวนหนึ่งชี้ให้เห็นแนวคิดนี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะได้

แนวคิดประชาธิปไตยที่อยู่บนฐานความเชื่อในความมีเหตุผลของมนุษย์ ได้อธิบายถึงกระบวนการสาธารณมติหรือการเข้าร่วมถกเถียงทางการเมืองและทำการตัดสินใจทางการเมืองของบุคคลว่าเกิดมาจากปัจจัยระดับปัจเจกบุคคล 2 ประการคือ 1) ความสามารถ (ability) ที่จะได้หรือแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นนั้นๆและความสามารถที่จะถกเถียงประเด็นทางการเมืองอย่างมีเหตุผล 2) แรงจูงใจ (motivation) ที่จะเข้าร่วมถกเถียงประเด็นเหล่านั้นกับคนอื่น

Blumer มีความเห็นว่าในกระบวนการสาธารณมตินั้นอาจจะเกิดขึ้นมาจากส่วนที่ใช้ทั้งอารมณ์และสติปัญญาได้ตรงตรง แต่เขาก็ค่อนข้างเชื่อไปในทิศทางว่าสาธารณมติเกิดมาจากการถกเถียงอย่างมีเหตุผลมากกว่า เพราะว่ากระบวนการถกเถียงในประเด็นที่เป็นข้อโต้แย้งต่างๆจะเป็นแรงบีบให้มีการใช้เหตุผลในการพิจารณาจนเกิดเป็นความเห็นร่วมที่มีเหตุผลในที่สุด

ดังนั้นจึงอาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าในสังคมที่เป็นประชาธิปไตยหรือสังคมที่ปัจเจกบุคคลมีความเกี่ยวข้องในกิจกรรมประชาธิปไตยนั้น ปัจเจกบุคคลมีทั้งแรงจูงใจที่จะเข้ามาแสดงความคิดเห็นหรือถกเถียงในประเด็นสาธารณะโดยผ่านกระบวนการคิดได้ตรงตรงอย่างมีเหตุผลอยู่เสมอ

นอกจากนั้น แนวคิดความเกี่ยวข้องในกิจกรรมประชาธิปไตย(democratic engagement)ยังเป็นแนวคิดหนึ่งที่อธิบายถึงการมีจิตสำนึกทางการเมืองและจิตสำนึกสาธารณะของปัจเจกบุคคล ซึ่งเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่สำคัญต่อการเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นสาธารณะ

แนวคิดนี้ประกอบขึ้นมาจากพฤติกรรม 2 ส่วนหลัก คือ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง(political behavior) และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมตามสำนึกของพลเมือง (civic behavior) ตามแนวคิดนี้การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึงกิจกรรมต่างๆที่ตั้งใจให้เกิดผลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อการคัดเลือกตัวแทนเลือกตั้ง และ/หรือการพัฒนา การปฏิบัติหรือการเสริมแรงต่อนโยบายสาธารณะผ่านไปถึงรัฐบาล ขณะที่การมีส่วนร่วมตามสำนึกพลเมือง หมายถึงการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคลหรือสมาชิกของกลุ่มที่มีความใส่ใจในเรื่องสาธารณะ ซึ่งการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคลในลักษณะนี้จะเป็นการเข้ามาผ่านวิธีการต่างๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับรัฐบาล ตัวอย่างเช่น อาสาสมัครช่วยเหลือผู้ประสบภัยหรือคนไร้บ้าน หรือเป็นอาสาสมัครดูแลชุมชนของตนเอง (Carpini, 2004: 397)

ด้วยแนวคิดที่คล้ายคลึงกัน McLeod ได้แบ่งการมีส่วนร่วมออกเป็น 2 รูปแบบเพียงแต่เรียกชื่อและมีรายละเอียดที่แตกต่างกันออกไปเล็กน้อย McLeod เรียกการมีส่วนร่วมทั้งสองรูปแบบว่า การมีส่วนร่วมตามแบบแผนนิยม (tradition) และการมีส่วนร่วมแบบที่ไม่ใช่แบบแผนนิยม (non-tradition) ซึ่งรูปแบบแรกเป็นการมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมในระบบ เช่น การออกเสียงเลือกตั้ง ขณะที่รูปแบบหลังเป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมกับเวทีสาธารณะในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล รวมถึงความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็นออกมาเมื่ออยู่ภายใต้กระแสความคิดเห็นที่เป็นทางลบก็ตาม (McLeod, Schufele and Moy, 1999: 315-316)

ดังนั้น หากพิจารณาตามแนวคิดความเกี่ยวข้องกับการกิจกรรมประชาธิปไตย ย่อมอาจกล่าวได้ว่าปัจเจกบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับการกิจกรรมประชาธิปไตยย่อมมีแรงผลักดันที่จะทำให้ปัจเจกบุคคลเข้าร่วมถกเถียงแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆที่ส่งผลกระทบต่อกิจการสาธารณะ จากการศึกษาและวิจัยส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันว่าความเกี่ยวข้องกับการประชาธิปไตยมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการคือความมีประสิทธิภาพทางการเมือง (internal and external efficacy) ความสนใจทางการเมือง (political interest) ความไว้วางใจทางการเมืองและสังคม (political and social trust) ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมือง (civic duty) และความอดกลั้นทางการเมือง (political tolerance) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคนที่มีความเกี่ยวข้องกับการกิจกรรมประชาธิปไตยจำเป็นต้องมีคุณสมบัติดังกล่าวรวมอยู่ในตัวเอง ซึ่งถือเป็นแรงผลักดันที่ทำให้ปัจเจกบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองและมีส่วนร่วมตามสำนึกพลเมือง

จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ได้มีผู้นำเอาองค์ประกอบในด้านความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเองและความสนใจทางการเมืองไปศึกษาในฐานะที่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวต่างยืนยันไปในทิศทางเดียวกันว่าตัวแปรทั้งสองต่างมีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะ (Huiping Huang, 2005: 324; Lasora, 1991: 131; Seungchan Yang, 1997: i)

ขณะที่องค์ประกอบอีก 3 ด้าน คือ ความไว้วางใจทางการเมือง ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมืองและความอดกลั้นทางการเมืองยังไม่พบว่าได้มีการนำตัวแปรดังกล่าวมาศึกษาในฐานะที่เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ อย่างไรก็ตามจากการศึกษาตัวแปรความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเองและความสนใจทางการเมืองก็อาจจะเชื่อมโยงให้เห็นว่าตัวแปรที่เหลืออีก 3 ตัวอาจจะมีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้เช่นกัน การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ความมีประสิทธิภาพทางการเมือง ความสนใจทางการเมือง ความไว้วางใจทางการเมืองและสังคม ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมืองและความอดกลั้นทางการเมืองเข้ามาเพื่อศึกษาร่วมกับทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียม ผู้วิจัยได้ตั้งเป็นคำถามวิจัยข้อที่สาม ดังนี้

คำถามนำวิจัยข้อ 3. นอกเหนือจากปัจจัยการรับรู้กระแสความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่จะมีอิทธิพลต่อความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียมแล้ว ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็นหรือไม่ อย่างไร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยสามารถลดเงื่อนไขการเกิดปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเจียมได้หรือไม่ อย่างไร

ด้วยประเด็นทางทฤษฎีที่ผู้วิจัยได้ประมวลมาตั้งเป็นคำถามวิจัยสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะช่วยให้เกิดประโยชน์ทางวิชาการในแง่มุมมองของการสร้างความเข้าใจถึงข้อสันนิษฐานที่ว่าสภาพของกระแสความคิดเห็นที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งจะช่วยทำให้เราเข้าใจว่ามนุษย์มีความเห็นอยู่ต่อการรับรู้กระแสของความเห็นมากกว่าอยู่บนความเชื่อและเหตุผลของตนเอง หากผลการศึกษายืนยันตามข้อสันนิษฐานของทฤษฎีนี้ ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ก็จะทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ตระหนักหรือระมัดระวังในการนำเสนอความคิดเห็นโดยเฉพาะเรื่องที่จะสร้างความแตกแยก เรื่องที่เป็นอันตรายต่อสังคมหรืออาจชี้นำสังคมได้ ในทางกลับกันสาธารณชนในฐานะที่สามารถกำหนดทิศทางของสังคมได้ก็น่าจะมีคุณสมบัติในแง่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

สามารถนำกระบวนการสาธิตไปใช้เพื่อสร้างกระแสในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะซึ่งต้องการสร้างแรงกดดันให้คนในสังคมปฏิบัติตามได้เช่นกัน

นอกจากนั้น ผู้วิจัยยังได้ขยายขอบเขตของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ โดยนำตัวแปรทางวัฒนธรรมและความเกี่ยวข้องกับประชาธิปไตยมาศึกษาร่วมกัน เพื่อขยายความเข้าใจในรายละเอียดให้มากขึ้นว่า นอกจากการรับรู้บรรยากาศความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมตามที่ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บได้ตั้งข้อสันนิษฐานไว้แล้ว ยังมีเงื่อนไขอื่นอะไรบ้างที่อาจส่งผลต่อความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็นของปัจเจกบุคคลได้ ความเข้าใจนี้อาจจะทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องลดความวิตกกังวลเกี่ยวกับอิทธิพลของกระแสความคิดเห็นที่มีต่อปัจเจกบุคคลในสังคมหรือในทางกลับกันอาจจะเพิ่มความระมัดระวังมากเป็นพิเศษกับการนำเสนอเรื่องในบางประเด็น เช่น การนำเสนอข่าวการสำรวจความคิดเห็น (poll) ทางสื่อมวลชน ถ้าหากปรากฏในสังคมที่มีลักษณะเป็นปัจเจกชนนิยมการนำเสนอข่าวเหล่านี้ก็จะส่งผลให้น่าสังคมได้น้อยกว่าการนำเสนอในสังคมที่มีลักษณะเป็นกลุ่มนิยม หรือในกรณีที่หากข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับแนวคิดความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยเป็นเงื่อนไขที่อาจจะส่งผลต่อการแสดงความคิดเห็นจริง การให้การปลูกฝังคุณค่าในประชาธิปไตยให้กับประชาชนก็น่าจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถให้กับประชาชนในการต่อต้านการถูกบังคับจากสาธิตที่เป็นกระแสหลักได้ ด้วยประเด็นคำถามทางทฤษฎีตลอดจนประโยชน์ทางวิชาการและประโยชน์ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติได้ ผู้วิจัยจึงได้ตั้งเป็นวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บในบริบทของสังคมไทย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่างๆ กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะตามข้อสมมติฐานของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมกับความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเกี่ยวข้องในกิจกรรมประชาธิปไตยกับความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงกระบวนการก่อตัวของสาธารณมติตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บในบริบทของสังคมไทย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งทำให้เข้าใจถึงอิทธิพลการรับรู้สภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศของความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรมหรือทัศนคติของปัจเจกบุคคลในสังคมไทย

2. พิสูจน์ข้อสันนิษฐานของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างจากผลการศึกษาที่ได้มีการทดสอบในสังคมหรือประเทศอื่นๆ

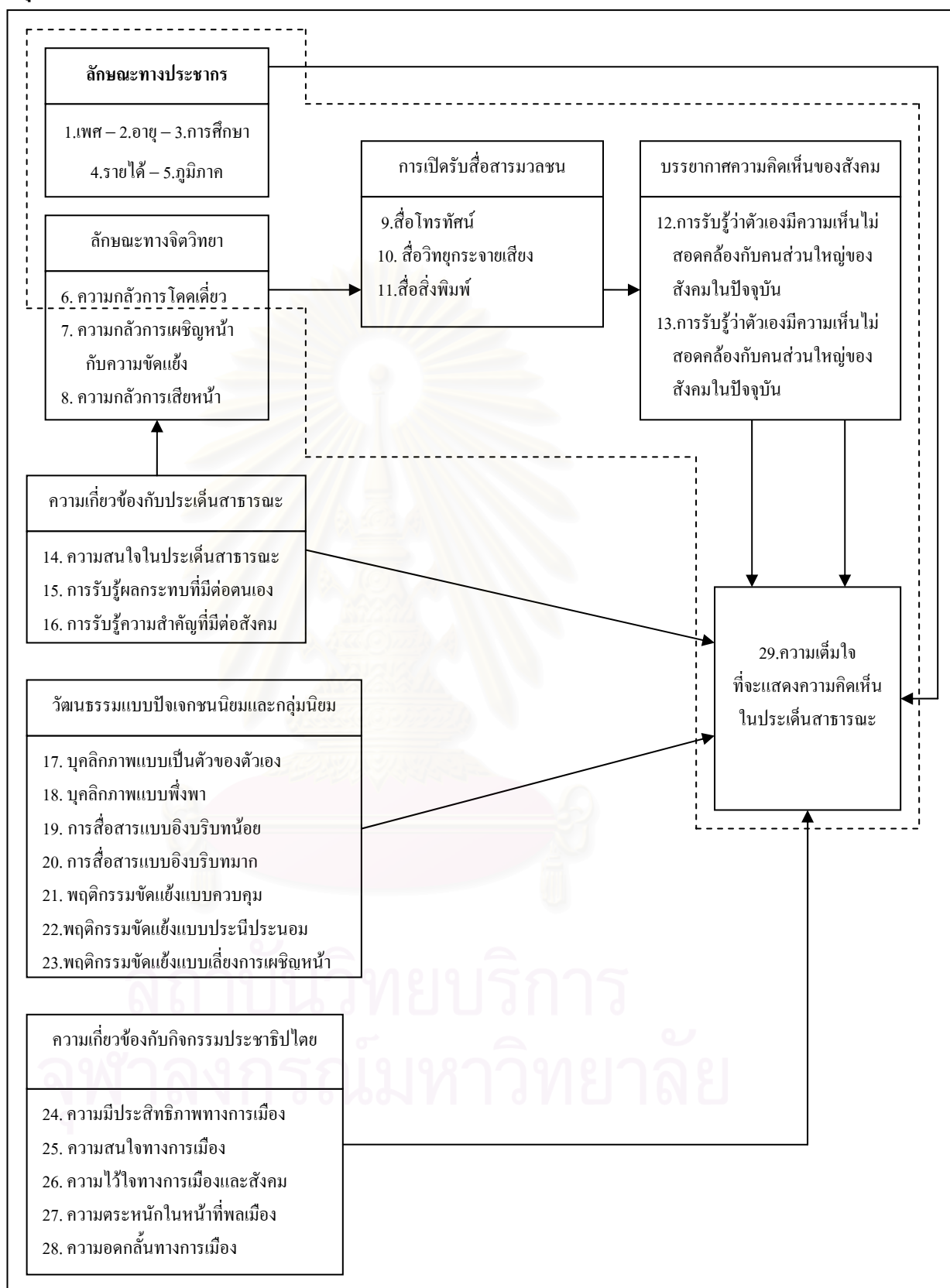
3. ทำให้ทราบถึงเงื่อนไขสำคัญที่สามารถลดผลกระทบที่เกิดจากอิทธิพลจากการรับรู้กระแสความเห็นของคนส่วนใหญ่ตามแนวคิดทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ ซึ่งจะเป็นการขยายความเข้าใจในทฤษฎีดังกล่าวได้มากยิ่งขึ้น

4. ทำให้คนในสังคมไทยได้ตระหนักถึงการแสดงความคิดเห็นออกมาในที่สาธารณะ แม้ว่าจะเป็นความคิดเห็นของคนส่วนน้อยก็ตาม เพราะการไม่แสดงความคิดเห็นออกมาก็จะยิ่งทำให้ความเห็นนั้นค่อยจางหายไปจากการรับรู้ของสาธารณชนหรือสังคมในที่สุด ดังนั้น ความคิดเห็นต่างๆ ซึ่งเป็นข้อเสนอที่ดีหรือมีประโยชน์ หรือแม้แต่จะเป็นการสะท้อนปัญหาของคนส่วนน้อยในสังคมก็อาจจะไม่ได้รับความใส่ใจหรือสนใจจากเจ้าหน้าที่บ้านเมืองหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

5. ช่วยทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในวงการต่างๆ อาทิ รัฐบาลและสื่อมวลชน ลดความวิตกกังวลหรืออาจจะเพิ่มความระมัดระวังถึงอิทธิพลของกระแสความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ที่มีต่อการชี้นำคนในสังคมไทยได้

6. เป็นแนวทางที่ช่วยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการปกป้องคนในสังคมให้มีภูมิคุ้มกันต่อแรงกดดันของสาธารณชนที่มีเกิดขึ้นในสังคมไทย อย่างเช่น การปลูกฝังคุณค่าในประชาธิปไตยให้กับประชาชนอาจจะเป็นวิธีการที่ดีในการเพิ่มขีดความสามารถให้กับประชาชนในการต่อต้านอิทธิพลของการรับรู้กระแสความคิดเห็นได้

สรุปกรอบแนวคิด (ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย)

หมายเหตุ ----- (เส้นประ) หมายถึง ตัวแปรเดิมตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบในการก่อตัวของสาธารณมติในบริบทการเมืองและวัฒนธรรมไทย ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรียงตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ

1. แนวคิดเรื่องสาธารณมติ (public opinion)
2. ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ (Theory of Spiral of Silence)
 - 2.1 ความเชื่อพื้นฐานอันเป็นที่มาของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ
 - 2.2 จุดกำเนิดทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ
 - 2.3 ข้อสันนิษฐานของทฤษฎี
 - 2.4 ข้อวิพากษ์ทฤษฎี

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น ในประเด็นสาธารณะ

- 3.แนวคิดเรื่องรูปแบบวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม (individualism) และกลุ่มนิยม (collectivism)
 - 3.1 แนวคิดแนวคิดเรื่องความเป็นตัวตน (concept of self): ปัจจัยทางวัฒนธรรมในระดับปัจเจกบุคคล(The individual-level factor of culture)
 - 3.2 แนวคิดเรื่องการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย (low context communication) และการสื่อสารที่อิงบริบทมาก (high context communication)
 - 3.3 แนวคิดเรื่องรูปแบบหรือพฤติกรรมความขัดแย้ง (conflict styles): ในฐานะเป็นตัวบ่งชี้วัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยม
4. แนวคิดเรื่องความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย (democratic engagement)
 - 4.1 ความมีประสิทธิภาพทางการเมือง (political efficacy)
 - 4.2 ความสนใจทางการเมือง (political interest)
 - 4.3 ความไว้วางใจทางการเมืองและสังคม (political and social trust)

4.4 ความตระหนักในหน้าที่พลเมือง (civic duty)

4.5 ความอดกลั้นทางการเมือง (political tolerance)

1. แนวคิดเรื่องสาธารณมติ (Public Opinion)

จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับสาธารณมติพบว่าแม้จะมีการใช้คำนี้กันอย่างแพร่หลาย แต่ทางด้านของความหมายของยังมีความไม่ชัดเจนอยู่ จากหลักฐานพบว่าได้มีอ้างอิงหรือพูดถึงใน Old Testament ในจดหมายของ Cicero ในช่วง 50 ปีก่อนคริสตกาล ในคำราชของชาวสเปน และชาวจีนในช่วงศตวรรษที่ 4 และในตำนานนิทานต่างๆ (Jeffres, 1997:118)

นับตั้งยุคโบราณเป็นต้นมา คำที่มีความหมายใกล้เคียงกับสาธารณมติได้ถูกนำมาใช้จำนวนมาก รวมถึงการแสดงออกถึงความเห็น (opinione and opinion) ดังเช่นตัวอย่างแรกๆที่มีการพบว่ามีการใช้คำนี้ ก็คืองานเขียนของ Niccolò Machiavelli, William Shakespeare, William Temple, John Locke, และ David Hume ส่วนการใช้วลีที่ว่า บรรยากาศความคิดเห็น (Climate of Opinion) ปรากฏขึ้นครั้งแรกในงานของ Joseph Glanville ในปี ค.ศ.1661 ซึ่งถูกค้นพบโดย Robert K. Merton (Noelle-Neumann and Petersen, 2004: 340)

จนกระทั่งถึงศตวรรษที่ 18 ในยุคของการเติบโตของอุดมการณ์เสรีนิยมประชาธิปไตยและในยุคที่เชื่อในแนวคิดเหตุผลนิยม (rationalism) ความหมายของสาธารณมติได้เริ่มถูกนำไปเชื่อมโยงกับอุดมการณ์ดังกล่าว ในยุคนี้พอจะประมวลการนิยามความหมายของสาธารณมติได้เป็น 2 กลุ่ม คือความหมายแบบแคบ (limited definition) และความหมายแบบเปิดกว้าง (all-inclusive definition) (Terence H. Qualter, 1985: 8-10)

1. ความหมายแบบแคบ เริ่มจากข้อสันนิษฐานของประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมซึ่งเชื่อในเรื่องของพลเมืองที่มีความสนใจ มีข้อมูลและมีเหตุผล ดังนั้นสาธารณมติตามความหมายนี้จึงหมายถึงเฉพาะขอบเขตของคนที่เข้าข่ายตามข้อสันนิษฐานนี้เท่านั้น ในประเทศอังกฤษผู้ที่สนับสนุนประชาธิปไตยในยุคแรก เช่น Bentham ได้มองเห็นว่าชนชั้นกลางมีคุณสมบัติและมีความรู้แจ้ง (enlightened) ซึ่งความเห็นที่มีเหตุผลและมีข้อมูลของเขาย่อมจะสามารถปกป้องสังคมจากการฉ้อฉลและการละเมิดกฎเกณฑ์ได้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งจะปกป้องสังคมจากฝูงชน (mass) ที่ไม่มีเหตุผลได้

นอกจากนั้นยังมีความหมายอีกแบบหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้เน้นไปที่กระบวนการประชาธิปไตย ซึ่งเห็นว่าสาธารณมติเป็นคุณสมบัติเฉพาะของประชาธิปไตยแบบเสรีนิยม Speier จึงเห็นว่าสาธารณมติเป็นความจำเป็นที่พลเมืองจะสื่อสารไปถึงรัฐบาลของตน ซึ่งจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ถ้าเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะนั้นถูกห้าม นอกจากนั้น Key ยังได้ย้ำให้เห็นว่าสาธารณมติเป็นพันธะหน้าที่ที่รัฐบาลจะต้องตอบสนอง รัฐบาลอยู่ในสถานะที่ต้องฟัง

ธารณคมนั้น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าสาธารณคมนี้นั้นเป็นคุณค่าอันหนึ่งของประชาธิปไตย เพราะว่าป็นสิ่ง
ที่ปรากฏในสภาพแวดล้อมที่เป็นประชาธิปไตยเท่านั้น

2. ความหมายแบบเปิดกว้าง ใช้ในความหมายที่ครอบคลุมไปถึงความเห็นที่ทั้งมีเหตุผล
และไม่มีเหตุผล มีข้อมูลและไม่มีข้อมูล ซึ่ง James Bryce เชื่อว่าในที่สุดแล้วด้วยควมมีเหตุผลของ
มนุษย์ก็จะสามารถเอาชนะผลประโยชน์ส่วนตัว ความลำเอียงและความโง่เขลาได้ในที่สุด

ขณะเดียวกัน แนวคิดเรื่องสาธารณคมนี้นั้นกับรัฐบาลในประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมก็
ก่อให้เกิดกระแสแนวความคิดเกี่ยวกับมุมมองที่มีต่อสาธารณคมนี้นั้น 2 ด้าน คือด้านบวกและด้าน
ลบ (Terence H. Qualter, 1985: 11)

1. พวกนิยมประชาธิปไตย (democrat) เชื่อมั่นในแนวคิดควมมีเหตุผลของคณธรรมดา
สามัญ ซึ่งเป็นความเชื่อที่มีรากฐานมาจากแนวคิดของอริสโตเติลที่ไว้ใจในวิจารณ์ญาณของคณ
ธรรมดา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเชื่อมั่นในสติปัญญาของมนุษย์ที่จะเป็นตัวชี้นำพฤติกรรมที่ดีของ
มนุษย์มากกว่าผู้ปกครองเพียงคนเดียว

2. พวกนิยมชนชั้นนำ (elitists) เป็นพวกที่เชื่อมั่นใน Philosophy king ของเพลโต พวกนี้
จะไม่ไว้ใจในความเห็น ซึ่งมองว่าความเห็นมีความสำคัญน้อยกว่าความรู้และทักษะของมือ
อาชีพและผู้ที่มีสติปัญญา วัตถุประสงค์ของคณกลุ่มนี้ก็คือต้องมีการตรวจสอบสาธารณคมนีเพื่อ
ป้องกันไม่ให้เข้าไปแทรกแซงการบริหารงานของรัฐบาล

กระแสความคิดทั้งสองด้านนี้มีความสัมพันธ์กับการนิยามความหมายแบบแคบและเปิด
กว้างเล็กน้อย กล่าวคือพวกนิยมประชาธิปไตยก็จะเน้นไปที่ความเชื่อมั่นในควมมีเหตุผลใน
ความเห็นของคณธรรมดา ในขณะที่คณที่ไม่ไว้ใจในมวลชน (mass) ก็มีแนวโน้มที่จะขยายแนวคิด
เรื่องสาธารณคมนีไปถึงการไม่มีเหตุผลด้วย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าคำว่าสาธารณคมนีในช่วงศตวรรษที่ 18เป็นต้นมาจะมีความหมายไปใน
ลักษณะของการใช้เหตุผล แต่ Noelle-Neumann ก็ชี้ให้เห็นว่าในช่วงยุคก่อนศตวรรษที่ 18 นั้น คำ
ว่าสาธารณคมนีและคำอื่นๆที่มีความหมายที่คล้ายคลึงกันถูกนำไปใช้ในแง่ของการ “ควบคุมสังคม”
สาธารณคมนีถูกเข้าใจในลักษณะของรูปแบบความเห็นพ้องทางสังคมในวงกว้าง ซึ่งทั้งรัฐบาลและ
สมาชิกที่เป็นปัจเจกบุคคลของแต่ละสังคมจะต้องมีความยึดเหนี่ยวผูกพันกัน ดังเช่นที่ Aristotle
เคยกล่าวไว้ว่า “คณที่สูญเสียการสนับสนุนจากประชาชน บุคคลนั้นย่อมไม่มีทางเป็นกษัตริย์ได้อีก
ต่อไป”

Noelle-Neumann และ Peterson ยังได้ตั้งข้อสังเกตอีกว่าความหมายของคำว่าสาธารณคมนี
แบบเดิมนี้นี้ยังมีความน่าสนใจแก่การศึกษา เนื่องจากว่าสาธารณคมนีในแง่มุมมองของการใช้เหตุผลไม่
สามารถอธิบายได้ว่าสาธารณคมนีสามารถปลูกเร้าให้ผู้ปกครองเกิดความหวาดกลัวและกระตุ้น

มวลชนให้เกิดการต่อต้านได้อย่างไร พลังของสาธารณมติเช่นนี้จะอธิบายได้ก็เพียงการย้อนกลับไป
ไปในมุมมองสาธารณมติแบบดั้งเดิมซึ่งเป็นที่เข้าใจมาหลายศตวรรษแล้ว นั่นก็คือ มุมมองที่มอง
สาธารณมติในแง่ของการควบคุมสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งต้องสันนิษฐานว่า สาธารณมติมี
รากฐานมาจากเรื่องของอำนาจซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์หรือเป็นปฏิกิริยาทางอารมณ์ที่สะท้อน
กลับออกจากจิตใต้สำนึก แต่ไม่ได้มีรากฐานมาจากการใช้ความคิดที่มีตรรกะหรือเหตุผล

ประเด็นที่แตกต่างกันในนิยามแนวคิดเรื่องสาธารณมติ

เนื่องจากมีผู้นิยามความหมายของคำว่าสาธารณมติกันอย่างมากมาย แต่ยังไม่สามารถหา
ความหมายที่ชัดเจนและแน่นอนได้ Leo W. Jeffres (1997:118-119) จึงได้สรุปแนวคิดสา-ธารณ
มติในแง่มุมมองที่ต่างกัน ซึ่งได้เคยมีการกล่าวถึงไว้หลายประการ ดังนี้ ประการแรกก็คือความ
แตกต่างระหว่างคุณค่าพื้นฐานและความพึงพอใจ คุณค่าพื้นฐานหมายถึงความไว้วางใจพื้นฐาน
ของผู้เลือกตั้งในความสามารถทางการเมือง ในขณะที่ความพึงพอใจหมายถึงความเห็น
ในช่วงสั้นๆเกี่ยวกับประเด็นต่างๆในช่วงเวลานั้นซึ่งรวมไปถึงความเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ
ข้อเสนอการออกนโยบายสาธารณะต่างๆ ความแตกต่างอีกประการหนึ่งได้เน้นไปที่ธรรมชาติของ
ความเห็นที่มีโครงสร้างและที่ไม่มีโครงสร้าง สื่อได้เปิดพื้นที่การแสดงออกกับกลุ่มผลประโยชน์
ต่างๆและกลุ่มต่อต้านซึ่งต้องการจะให้ส่งผลต่อนโยบายสาธารณะ

ความแตกต่างประการที่สามได้เน้นไปที่สภาพแวดล้อมในที่สาธารณะและที่เป็นส่วนตัว
ซึ่งความเห็นนั้นได้ถูกแสดงออกมา ความแตกต่างที่คลาสสิกได้ถูกแสดงออกมาอย่างชัดเจนใน
ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บของ Elizabeth Noelle-Neumann ถ้าคนเชื่อว่าความเห็นของตนเอง
สอดคล้องกับเสียงส่วนใหญ่หรือมีแนวโน้มจะกลายเป็นเสียงหลักในสังคม พวกเขาจะรู้สึกถึง
การได้รับการรับรองและแสดงความมั่นใจและประกาศออกมาอย่างเปิดเผยในที่สาธารณะได้อย่าง
เปิดเผย ถ้าพวกเขาเชื่อว่าความเห็นของพวกเขาเป็นเสียงส่วนน้อย พวกเขาจะรู้สึกแน่ใจในจุดยืน
ของตนน้อยลงและมีแนวโน้มที่จะแสดงความเห็นน้อยลงไปยกเว้นในกลุ่มเพื่อน เมื่อผู้สนับสนุน
ความเห็นเสียงส่วนน้อยได้แสดงความเห็นออกมาและผู้สนับสนุนเสียงส่วนน้อยยังคงเจียบอยู่ การ
ประเมินสภาพแวดล้อมของความเห็นย่อมได้รับผลกระทบ ความเห็นที่แสดงออกมาก็ปรากฏว่ามี
น้ำหนักมากกว่าที่เป็นจริงและความเห็นเสียงส่วนน้อยก็ถูกกดดันมากขึ้นเรื่อยๆเพราะว่าคนจำนวน
น้อยเท่านั้นที่จะเสี่ยงต่อการแสดงความเห็นซึ่งอาจจะเป็นผลให้เกิดการประเมินในทางลบจากคน
อื่นได้

ความแตกต่างอีกประการหนึ่งอยู่บนพื้นฐานที่ว่า พลเมืองได้รับข้อมูลหรือไม่ “ในช่วง
ศตวรรษที่ 19 และ 20 ความคิดเรื่องสาธารณมติได้ถูกเปลี่ยนรูปไปสู่แนวคิดเชิงบรรทัดฐาน ซึ่งก็
คือความเห็นของพลเมืองที่มีข้อมูลทางการเมืองอยู่แล้ว ซึ่งได้สร้างความเห็นของเขาอย่างมีเหตุผล

และอิสระและรู้สึกมีพันธะต่อผลประโยชน์สาธารณะ” (Noelle-Neumann, 1989) การประเมินตัดสินของพลเมืองที่มีข้อมูลควรจะถูกสร้างขึ้นมาในลักษณะของความเห็นของชนชั้นนำหรืออาจจะถูกมองเห็นในแง่ที่เป็น “ภาพตัวแทนของสาธารณมติทั่วไป” ซึ่งสื่อได้สร้างขึ้นมาให้เห็นได้ชัดเจน

ก่อนปี 1937 และการสำรวจสาธารณมติ (poll) ในยุคสมัยใหม่ สาธารณมติหมายถึง “มุมมองที่มีต่อกิจการสาธารณะซึ่งเกิดมาจากคนที่มีชื่อเสียงของชุมชนซึ่งเป็นผู้ที่มีข้อมูลและไตร่ตรองอย่างรอบคอบถึงผลที่เกิดขึ้นในวงกว้าง” เมื่อการสำรวจความเห็น (poll) ได้รับความนิยม Herbert Blumer นักสังคมวิทยาได้โจมตีการกระทำแบบนี้และเห็นแย้งว่าการสำรวจความเห็นไม่ได้มีคุณค่าทางวิทยาศาสตร์เพราะว่าสาธารณมติไม่สามารถเทียบเท่าได้กับข้อสรุปของปัจเจกบุคคลทั้งหมด ในทางตรงกันข้ามมันควรจะสะท้อนโครงสร้างของสังคมตามกลุ่มหน้าที่ต่างๆซึ่งมีปฏิสัมพันธ์ในแบบแผน การสื่อสารที่มีความซับซ้อน Converse เห็นแย้งกับมุมมองที่ว่า การแสดงออกในเวทีสาธารณะโดยคนที่ทรงอิทธิพลเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นของสาธารณมติ เขาได้ชี้ให้เห็นว่าความเห็นที่ได้รับความนิยมอาจจะแตกต่างกันอย่างมากจากความเห็นที่มีประสิทธิภาพ ดังตัวอย่างเช่น เสียงส่วนน้อยที่มีความรู้ลึกซึ้งแรงอาจจะมีชัยชนะได้ในการลงคะแนนเลือกตั้งหรือในการออกกฎหมาย เช่น การควบคุมปืน เป็นต้น

ความแตกต่างอีกประการหนึ่งได้มองสาธารณมติในแง่ของการควบคุมสังคม Beniger ได้เสนอแนะว่า กระแสความสนใจในแนวคิดการครอบครองความเป็นเจ้า (hegemony) ซึ่งหมายถึงการครอบงำด้วยความคิดหนึ่งหรือกรอบความคิดหนึ่งอาจจะส่งสัญญาณว่าถึงจุดเปลี่ยนของแนวคิดสาธารณมติในลักษณะที่เห็นได้อย่างชัดเจนถึงการควบคุมทางสังคม ซึ่งเป็นวิธีการซึ่งคนควบคุมและถูกควบคุมซึ่งกันและกันในเวลาเดียวกันผ่านทางการสื่อสารในที่สาธารณะ

2. การก่อตัวของสาธารณมติ : ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ(Theory of Spiral of Silence)

2.1 ความเชื่อพื้นฐานที่เป็นที่มาของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น Noelle-Neumann มองความหมายของสาธารณมติในแง่มุมมอง “การควบคุมทางสังคม” ซึ่งเกิดมาจากข้อสันนิษฐานที่ว่าสาธารณมติเป็นเรื่องของอำนาจ ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเกิดมาจากปฏิกิริยาทางอารมณ์ที่สะท้อนออกมาจากจิตใต้สำนึก ดังนั้น ในการทำความเข้าใจทฤษฎีของ Noelle-Neumann จำเป็นอย่างยิ่งต้องเข้าใจรากฐานความเชื่ออันเป็นที่มาของทฤษฎีนี้ก่อน ผู้วิจัยจะได้ใช้เนื้อที่ส่วนนี้ในการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งเป็นความเชื่อพื้นฐานของทฤษฎีดังกล่าว เพื่อจะได้ทำให้เข้าใจแนวคิดของกระบวนการเกิดสาธารณมติตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ

ธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ที่ถูกค้นพบโดยจากนักวิชาการหลายท่านแสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมของมนุษย์ส่วนใหญ่เกิดมาจากการไม่กล้าฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคมเพราะกลัวการถูกลงโทษหรือโคตเดี้ยวจากสังคมหรือกลัวอีกนัยหนึ่งสาธารณณมิติพลังอำนาจซึ่งต้องการความเห็นพ้องหรืออย่างน้อยที่สุดทำให้เกิดความเจ็บได้

การค้นพบธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ (Noelle-Neumann and Petersen, 2004: 341-345)

แนวคิดเรื่องธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ไม่ได้รับการยอมรับในสังคมตะวันตกนักในช่วงแรกๆ เนื่องจากว่าแนวคิดนี้มองสาธารณณมิติเป็นเรื่องผลของพฤติกรรมสะสมที่มาจากจิตใต้สำนึก ไม่ใช่เกิดมาจากการบวกรับการตัดสินใจที่มีเหตุผลตามแนวคิดแบบเสรีนิยมประชาธิปไตย

นักปราชญ์และนักวิจัยที่ศึกษาในเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ได้ถูกโจมตีและต่อต้านอย่างหนักจากนักวิชาการด้วยกัน ราวกับว่าผลการศึกษาของพวกเขาได้โจมตีเจตจำนงเสรีของมนุษย์ (man's free will) การต่อต้านในยุคแรกๆก็มีตัวอย่างเช่น John Locke (1894) ได้บรรยายให้เห็นว่าสาธารณณมิติพลังบังคับให้คนปฏิบัติตามเพราะความกลัวการถูกโคตเดี้ยวได้อย่างไร

ไม่มีใครที่จะหลีกเลี่ยงจากการลงโทษด้วยการดำเนินคดีและไม่สามารถหนีได้ คนที่ทำได้ไปจากแบบแผนและความเห็นของกลุ่มที่ตนเองสังกัดอยู่ และแนะนำตัวเอง ไม่มีถึงหนึ่งในหมื่นของคนที่จะค้านหาและไม่รู้สึกรู้สาต่อการที่จะตกอยู่ในสภาพความไม่ชอบและการดำเนินคดี-เตียนจากกลุ่มของตน คนนั้นจะต้องกลายเป็นคนแปลกหน้าและผิดปกติ ซึ่งเป็นคนที่พอใจกับการอยู่ในสภาพที่เสียหน้าและเสียชื่อเสียงกับสังคมตัวเอง คนที่โคตเดี้ยวหลายคนต่างแสวงหาและถูกทำให้คล้อยตาม แต่ก็ไม่มีใคร ซึ่งอย่างน้อยที่สุดที่ยังมีความคิดหรือความรู้สึกของมนุษย์จะอยู่ในสังคมได้ภายใต้ความไม่ชอบและความเห็นในทางแยๆจากคนคุ้นเคยของตน และสนทนาคั้ว นี่คือการระอันทักอึ้งสำหรับความทรมานของมนุษย์

Locke ได้สร้างกฎขึ้นมาจากการสังเกตของเขา เขาคิดว่าเป็นกฎที่เทียบได้กับกฎการลงโทษจากพระเจ้า (divine law) และ กฎหมายมหาชน (civil law) เขาเรียกว่า “กฎของความเห็นชื่อเสียงและความนิยม (law of opinion, reputation and fashion)” เขาได้อธิบายอย่างชัดเจนว่า เมื่อการกระทำนั้นเกี่ยวข้องกับกฎ การให้รางวัลหรือการลงโทษ ซึ่งไม่ได้มีอยู่ภายในตัวการกระทำนั้นก็จะเกิดขึ้นมาเอง การไม่ยอมรับจากสภาพแวดล้อมเป็นการลงโทษคนที่ฝ่าฝืนต่อกฎของ

ความเห็น ชื่อเสียงและแบบแผน และความไม่เห็นพ้อง นี่ก็คือความกลัวมากกว่าเป็นการลงโทษจากพระเจ้าหรือการลงโทษจากกฎหมายจากผู้มีอำนาจ แต่แนวคิดของ Locke ก็ไม่ได้รับการยอมรับ เนื่องจากถูกมองว่าแนวคิดของเขาเป็นการลดคุณค่าของความเป็นมนุษย์ลงไปเหลือเพียงแค่การกระทำตามแบบแผนเดียวกันเท่านั้น

คนค้นพบธรรมชาติทางสังคมที่มีชื่อเสียงคนต่อมาก็คือ Jean-Jaques Rousseau ในตอนกลางของศตวรรษที่ 18 Rousseau ได้สรุปข้อสังเกตของเขาไว้ว่า “มนุษย์ ในฐานะของสัตว์สังคมมีความโน้มเอียงหันเหสู่ภายนอกเสมอ” อันดับแรกมนุษย์บรรลุถึงความรู้สึกพื้นฐานของมนุษย์ผ่านการรับรู้ถึงสิ่งที่คนอื่นคิดกับตนเอง Rousseau ตระหนักถึงการต่อสู้ระหว่างธรรมชาติของแต่ละปัจเจกบุคคลกับธรรมชาติทางสังคมของพวกเขา ระหว่างความต้องการที่จะทำให้ความต้องการของตนเองได้รับอย่างน่าพอใจกับการติดตามผลประโยชน์ของตนเอง หรือกล่าวอีกด้านหนึ่งเป็นความต้องการที่จะได้เป็นที่รู้จักและได้รับการเคารพในอีกด้านหนึ่ง

George Herbert Mead (1863-1931) จากมหาวิทยาลัยชิคาโก ซึ่งเป็นคนที่ค้นพบธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์เป็นคนต่อมา Mead ได้ค้นพบปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (symbolic interaction) ในขณะที่เขาศึกษาในประเทศเยอรมัน เขาได้รับความสำคัญถึงทฤษฎีของ Wilhelm Wundt (1832-1920) ที่ว่ามนุษย์สื่อสารผ่านภาษาท่าทางก่อนที่จะมีการพูดออกมา ซึ่งมาจากข้อสันนิษฐานที่ว่าภาษาท่าทางเหล่านี้มีความหมายร่วมกันทางสัญลักษณ์

Mead ได้เข้าไปสู่การศึกษาธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ผ่านการค้นพบของเขาจากสิ่งที่อยู่ภายใน ซึ่งปัจเจกบุคคลได้จินตนาการถึงสิ่งที่คนอื่นกำลังพูดเกี่ยวกับตนเอง สิ่งที่คุณอื่นคิดถึงตัวเอง วิธีที่คุณอื่นประเมินตัวเอง ก่อนที่จะแสดงให้เห็นถึงปฏิริยาภายนอกที่แท้จริงออกมา ฉะนั้นคนจึงคาดการณ์เชิงสัญลักษณ์ล่วงหน้าถึงการลงโทษโดยการโคตเคียวและการดำเนินซึ่งเกิดขึ้นตามมาจากจากการฝ่าฝืนต่อกฎของความเห็น ชื่อเสียงและแบบแผน

ปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ไม่ได้ทำให้เราเข้าใจคนอื่นได้ดีกว่า แต่ก็ทำให้เราสามารถคาดการณ์ได้ว่าคนอื่นมีปฏิริยาต่อเราอย่างไร Mead ได้จำแนกความแตกต่างระหว่างคำว่า “I” และ “Me” ซึ่งคำว่า “I” หมายถึงจิตสำนึกของคนต่ออัตลักษณ์ของตนเอง ในขณะที่ “Me” หมายถึง ภาพลักษณ์ของตน ซึ่งเป็นสิ่งที่คนอื่นเชื่อว่าพวกเขาถูกมองหรือถูกประเมินจากคนอื่นอย่างไร ปัจเจกเลือกกระหว่างสองมุมมองนี้

แต่การศึกษาของ Mead ก็ยังคงไม่ได้รับการยอมรับเหมือนกับนักวิชาการก่อนหน้านี้ มุมมองที่เขาเสนอขึ้นมาดูไม่เป็นไปตามแบบแผนธรรมเนียมของงานศึกษาในสมัยนั้น จนกระทั่ง 3 ปีต่อมาหลังจากที่เขาเสียชีวิต ลูกศิษย์ของ Mead ได้รวบรวมผลงานของเขาและได้นำไปเสนอในที่ประชุม International Philosophy Congress ครั้งที่ 6 ณ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ในปี 1962 จนได้รับการชื่นชมจากที่ประชุมอย่างมากและงานของเขาก็ได้รับการยกย่องว่าเป็นงานที่เป็นการต่อ ยอดให้กับงานของ John Locke

Erving Goffman (1922-1982) ได้ต่อยอดองค์ความรู้เรื่องธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ Goffman ไม่ใช่คนสังคมวิทยาแต่เป็นนักจิตวิทยา ซึ่งแรงบันดาลใจในงานของเขาก็เกิดมาจากการขึ้นหนึ่งในคลินิกทางจิตบำบัดของเขาเอง ต่อภายหลังเขาได้เป็นศาสตราจารย์ที่มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียและเพนซิลวาเนีย หนังสือและบทความของเขามีชื่อว่า Behavior and Public Places และ หนังสือชื่อ Stigma: Notes on the Management of Spoiled Identity ได้ก่อให้เกิดแนวโน้มใหม่

ตราบาป (Stigma) และสถานที่สาธารณะ (public place) เป็นศัพท์วิชาการที่แปลกใหม่ในแวดวงวิชาการสังคมศาสตร์ในขณะนั้น Goffman ใช้คำว่าตราบาป (stigma) เพื่อแสดงให้เห็นภาวะของผู้ป่วยทางจิตเป็นเสมือนคนมีตราบาปประทับว่าเป็นคนที่ไม่ปกติ พวกเขาจะใช้การแสดงความรู้สึกออกมาทางใบหน้าและแสดงออกมาทางลักษณะท่าทางภายนอก โดยพยายามจะเอาชนะตราบาปและการโดดเดี่ยวโดยการการปรับท่าทีและพฤติกรรมและพยายามแสดงท่าทีออกมาให้เป็นปกติเพื่อให้คนอื่นรับรู้ว่าเป็นปกติ แต่เนื่องด้วยเหตุผลบางประการทำให้การควบคุมตนเองพลาดไปและการแสดงออกทางใบหน้าโดยรวม เพื่อที่พยายามรักษาลักษณะท่าทางภายนอกให้สอดคล้องกับภาพที่ต้องการให้คนอื่นเห็นตนเองก็ยังคงไม่ค่อยได้ผลนัก

ส่วนคำว่าสาธารณะ (public) หรือสถานที่สาธารณะ (public place) Goffman ได้อธิบายว่าผู้ป่วยทางจิตรู้สึกว่าคุณบังคับให้มีการเปิดเผยตนเองเพื่อให้เห็นคนอื่นประเมินจากสาธารณะ พวกเขาเชื่อว่าสาธารณะเป็นเสมือนศาลที่คอยตัดสิน ยังมีการเปิดเผยต่อสาธารณะมากเท่าใด ผู้ป่วยก็ยังรู้สึกว่าไม่ได้รับการปกป้องและต้องรู้สึกทนทุกข์มากเท่านั้น

งานของ Goffman เริ่มมีความชัดเจนขึ้นทีละน้อยว่าปฏิกริยาและอารมณ์เหล่านี้ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะกับผู้ป่วยทางจิตเท่านั้น ใครก็ตามยอมถูกทำให้ทุกข์ทรมานจากสภาพตราบาปจากการสูญเสียอัตลักษณ์ตนเองในที่สาธารณะได้ทั้งนั้น ภาพการลงโทษต่อผู้ที่ละเมิดกฎเกณฑ์ทางสังคมโดยใช้การประจานในสมัยโบราณก็เปรียบเทียบกับได้กับการประจานทางสื่อในยุคปัจจุบัน การลงโทษก็คือการสร้างตราบาปและการโดดเดี่ยวคนที่ละเมิดหรือผิดแผกไปจากคนปกติทั่วไป

ในตอนปลายศตวรรษที่ 18 คำว่าจิตวิทยาสังคมได้ถูกนำมาใช้และนักวิจัยก็พยายามเป็นครั้งแรกที่จะวัดปรากฏการณ์ทางจิตวิทยาสังคมเชิงประจักษ์ งานที่เป็นมาตรฐานเช่น Personality and Social Psychology ซึ่งตีพิมพ์ในปี 1992 โดย Barbara Krahe แม้จะพบว่าได้มีการเน้นไปที่จิตวิทยาบุคลิกภาพและการวิเคราะห์พฤติกรรมของบุคลิกภาพที่แตกต่างกันในหลายสถานการณ์ แต่ก็ไม่ได้มีการอ้างอิงถึงแนวคิดธรรมชาติทางสังคมที่ปรากฏในงานของ Locke, Rousseau, Mead หรือ Goffman เลย

อย่างไรก็ตาม แม้จะพบแนวคิดเรื่องแรงกดดันที่จะให้ยอมตาม (pressure to conform) ซึ่งเป็นสิ่งที่รับประกันความยึดเหนี่ยวสังคมเอาไว้ ภายใต้หัวข้อ “พลวัตของกลุ่ม” แต่พลวัตกลุ่มก็ได้เน้นไปที่ปฏิสัมพันธ์โดยตรงของกลุ่มปฐมภูมิ ซึ่งเป็นสาธารณะแบบที่รู้จักหน้าคำตากัน ไม่ใช่สาธารณะที่เป็นใครก็ได้ซึ่งไม่รู้จักกันแบบเดียวกับที่ได้มีการอ้างอิงถึงในธรรมชาติทางสังคมของ

มนุษย์ ซึ่งกระบวนการที่จะสร้างแรงกดดันให้ปฏิบัติตามมีลักษณะแตกต่างกัน เพราะแม้ว่าปัจเจกบุคคลจะถูกประทับตราบาปและข่มขู่เพื่อกันออกจากกลุ่มปฐมภูมิ แต่กระบวนการที่เกี่ยวข้องก็ยังมีระดับที่เบาว่าการประทับตราบาปซึ่งเกิดขึ้นมาจากการสูญเสียชื่อเสียงของตนเองจากการประจาน เพราะกลุ่มยังมีความพยายามที่จะดึงเอาสมาชิกที่เบี่ยงเบนกลับเข้ามา และจะใช้วิธีกันออกไปก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นอยู่ในข่ายที่ไม่สามารถจะดึงกลับมาได้แล้วเท่านั้น

แต่สำหรับการที่เป็นใครก็ไม่รู้ (anonymous) หรือสาธารณสมบัติที่ไม่มีตัวตนจับต้องไม่ได้ (intangible court of public opinion) ทำหน้าที่แตกต่างกัน ผ่านการตัดสินใจอย่างรวดเร็วและไม่ได้ยื่นข้อโต้แย้งใดๆ คนจะต้องทำงานหนักเพื่อยึดถือความเห็นทั่วไปของตนเองเอาไว้ท่ามกลางบรรยากาศคิดเห็น (climate of opinion) ซึ่งคุกคามทั้งชื่อเสียงของตนและอันตรายอันเกิดจากการละเมิดกฎเกณฑ์ ความเปลี่ยนแปลงของคุณค่าและปฏิกริยากลับทั้ง “ภายใน” และ “ภายนอก”

ตามธรรมชาติของปัจเจกบุคคล อัตลักษณ์ของพวกเขา ซึ่ง Mead หมายถึง “I” คนเราจะมีธรรมชาติอีกลักษณะหนึ่ง ธรรมชาติทางสังคม หรือ “self” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด “Me” ของ Mead ธรรมชาติทางสังคมนี้ก็คือความกลัวการโดดเดี่ยว มันเป็นความอ่อนแอมากที่สุด ในยุคกลาง ผู้ที่กระทำความผิดจะเป็นลมหมดสติสองสามนาที่หลังจากการประจาน แม้ว่าเขาจะไม่ได้โดนทำร้ายทางร่างกายแม้แต่ปลายผมสักเส้นก็ตาม

ปรากฏการณ์มากมายซึ่งเราเผชิญหน้าอยู่อยู่ทุกวันนี้ก็มีรากฐานมาจากธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ การควบคุมทางสังคมซึ่งเป็นหลักประกันถึงการยึดเหนี่ยวทางสังคม ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพก็เพราะว่ามันเป็นธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์

ความอึดอัดใจ (Embarrassment) ในฐานะที่เป็นตัวบ่งชี้ความกลัวการถูกโดดเดี่ยว (Fear of Isolate) (Noelle-Neumann and Petersen, 2004: 345-347)

หลักฐานจากการทดลองหลายชิ้นได้ชี้ให้เห็นว่าความกลัวการโดดเดี่ยวเป็นธรรมชาติทางสังคมอย่างหนึ่งของมนุษย์ Florence Van Zuuren นักจิตวิทยาชาวดัชต์ซึ่งได้ศึกษางานของ Mead และ Goffman มาอย่างจริงจังได้นำเสนอผลการค้นพบในงานประชุมวิชาการทางด้านจิตวิทยาที่เมืองPerugia ในปี1983 ในรายงานที่ชื่อว่า “ประสบการณ์ในการฝ่าฝืนกฎ”

Van Zuuren ได้เสนอแนะระเบียบวิธีใหม่ คือวิธีการใช้ตัวเองทดลอง (self-experimentation) ซึ่งตั้งใจจะช่วยนักวิจัยให้รู้และมีประสบการณ์ที่เป็นอติวิสัยถึงธรรมชาติทางสังคมของตนเอง Van Zuuren และคณะได้ใช้ตัวเองทดลองในเรื่องของความอึดอัดใจ โดยทำการสังเกตและบันทึกความรู้สึกในสถานการณ์ที่ชวนอึดอัด ดังตัวอย่างเช่นพวกเขาได้หยุดเดินทันทีอย่างฉับพลันในตรงกลางทางเดินย่านธุรกิจ จากนั้นพวกเขาก็ได้เดินเข้าไปในร้านกาแฟที่ยังมีที่ว่างเหลืออยู่ครึ่งหนึ่ง แต่กลับไปเลือกนั่งโต๊ะที่มีคนคู่หนึ่งนั่งอยู่ หรือบางทีก็เข้าไปในร้านของชำ

และชื่อของอย่างเดียวกันในเวลาใกล้เคียงกัน ในแต่ละกรณีได้มีการสังเกตความรู้สึกของตนเองที่มีต่อการฝ่าฝืนกฎที่ไม่มีการเอ่ยออกมา

งานอีกชิ้นหนึ่งก็คือ การขึ้นลิฟท์ไปยังชั้นบนสุดไปยังจุดที่คนอื่นจะมองเห็นได้ชัดเจนซึ่งเป็นจุดที่พวกเขาไม่คุ้นเคยจากนั้นก็มองไปรอบๆ ผู้เข้าร่วมการทดลองคนหนึ่งกล่าวว่าแม้ว่าเธอจะเคยยืนในตึกนี้มาก่อน แต่เธอก็กังวลว่าเธอไม่รู้ว่าจะพูดอะไรถ้าใครสักคนมาถามเธอว่าเธอมาทำอะไรบนนี้ “ฉันตระหนักทันทีว่ามันประหลาดเพียงไรที่ฉันจะต้องมองไปที่กระเป๋าสตางค์และเสื้อสีชมพูของตัวเอง” เธอมองเห็นตัวเองจากข้างนอก ผ่านทางสายตาของคนอื่นๆ ผู้เข้าร่วมการทดลองตนเองหลายคนรายงานว่าพวกเขาไม่สามารถกระทำเช่นนี้ต่อไปอีกได้และไม่สามารถฝ่าฝืนกฎตามที่ได้อ้างแผนเอาไว้ได้

นักศึกษาที่มหาวิทยาลัยการสื่อสารใน Mainz ได้มีประสบการณ์คล้ายๆ กันเมื่อพวกเขาได้ทดสอบด้วยวิธีการใช้ตัวเองทดลองในสถานการณ์เช่นการร้องเพลงในย่านถนนคนเดินในMainze ทั้งเดินคนเดียวและเดินเป็นกลุ่ม (ซึ่งจะง่ายกว่ามาก) จากนั้นได้ขึ้นขึ้นลิฟท์ให้กับคนที่เดินผ่านไปมาและทำการเดินแบบคนป่าโซโล่ก่อนที่จะเริ่มมีการสังสรรค์กัน

การใช้ตัวเองทดลองสะท้อนให้เห็นว่าพฤติกรรมมนุษย์มีลักษณะของการควบคุมมาจากภายในของแต่ละบุคคลก่อนที่จะมีการควบคุมทางสังคมจะเริ่มแสดงบทบาท ปังเจกบุคคลจะเริ่มจินตนาการถึงการคุกคามการโคจรเดี่ยวก่อนที่จะเกิดขึ้นจริง การคิดถึงสถานการณ์ที่ไม่น่าพึงพอใจจะทำให้คนปรับแก้พฤติกรรมที่ต่อต้านกฎเกณฑ์หรือที่เบี่ยงเบนไปจากความเห็นพ้องของสังคม ซึ่งนานพอก่อนที่จะมีการควบคุมทางสังคมภายนอกจะเริ่มขึ้นและนานพอก่อนที่จะกลุ่มสังคมจะรู้ถึงการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์นั้น

นี่คือสิ่งที่ George Herbert Mead บรรยายไว้ว่าเป็นปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นการจินตนาการว่าคนอื่นจะคิดอย่างไรและจะมีปฏิกิริยาตอบกลับอย่างไร ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อปังเจกบุคคลราวกับว่าสิ่งนั้นได้เกิดขึ้นจริงแล้ว

ปรากฏการณ์ในลักษณะเดียวได้ถูกสังเกตเห็นโดย Michael Hallemann ซึ่งได้จัดตั้งกลุ่มเพื่อนนักศึกษาเพื่อใช้ตัวเองทดลองใน Mainz ในการทดลองนักศึกษาได้สร้างบุทบนถนนย่านธุรกิจ ด้านหลังมีป้ายฟ้าประกาศไว้ว่า “หยุดการใช้เงินอย่างฟุ่มเฟือยที่นำมาจัดงานคาร์นิวัลในเมนเซ” ส่วนป้ายอื่นๆ ก็กระตุ้นเตือนให้คนที่ผ่านไปมาได้เข้าร่วมกับองค์กรเพื่อสนับสนุนการรณรงค์นี้ด้วยข้อความที่ว่า “การจัดงานคาร์นิวัลทั้งปัจจุบันและอนาคตควรจะถูกยกเลิกด้วยเหตุผลของมนุษยธรรม เงินที่ประหยัดได้ควรจะถูกนำไปใช้ช่วยเหลือประเทศโลกที่สาม” แผ่นพับจำนวนมากที่แสดงเจตจำนงนี้ได้วางอยู่ที่บูท นักศึกษาพยายามที่จะกระจายแผ่นพับให้กับคนที่ผ่านไปมาและเชิญชวนให้ลงรายชื่อเพื่อสนับสนุนการรณรงค์ครั้งนี้

Hallmann ได้รายงานต่อมาว่าประสบการณ์ที่เขาได้รับก็คือผู้คนที่ให้ความเย็นชาต่อเขาหรือคนอื่นๆมักจะใช้วิธีเดินอ้อมเพื่อหลีกเลี่ยงที่จะเดินมาที่เขาหรือสิ่งที่จะมาที่เขา สิ่งนี้ทำให้เขาตัดสินใจที่จะทุ่มเวลาให้กับการทำวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในหัวข้อนี้

ผลการศึกษาครั้งนี้รวมถึงการสำรวจครั้งอื่นๆที่แสดงให้เห็นถึงผลที่คล้ายคลึงกันถึง
 ปฏิกริยาของผู้ตอบในหลายประเทศทั้งสเปน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ ยกเว้นผล
 การศึกษาที่ประเทศ

สหราชอาณาจักรเท่านั้นที่เห็นได้ชัดเจนว่าประชากรอังกฤษมีความรู้ลึกของความคิดอันน้อยกว่าคนในประเทศอื่นมาก อย่างไรก็ตามโดยภาพรวมการค้นพบครั้งนี้ชี้ให้เห็นถึงลักษณะธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ที่รวมอยู่ในวัฒนธรรมต่างๆ

2.2 จุดกำเนิดทฤษฎีฉวยเกลียวแห่งความเจ็บ (Noelle-Neumann and Petersen, 2004: 347-348)

ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บเป็นทฤษฎีที่อยู่ภายใต้ร่มเงาของกลุ่มความคิดและประวัติศาสตร์ การศึกษาธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ แรงกดดันที่จะให้ยอมตาม (pressure to conform) ความกลัวการถูกโดดเดี่ยว (fear of isolation) เป็นแนวคิดพื้นฐานของการทำความเข้าใจในทฤษฎีนี้ ซึ่งได้ให้รายละเอียดถึงพลวัตของสาธารณมติในสถานการณ์ซึ่งกระแสดูเหมือนกำลังเปลี่ยนแปลง นี่คือมุมมองของกลุ่มแนวคิดที่กล่าวไว้ข้างต้น แนวคิดซึ่งคนมีธรรมชาติทางสังคมที่

เป็นเหตุให้เขาเมื่ออยู่ท่ามกลางคนอื่น ๆ มีประสบการณ์ความกลัวถูกโคດเคี้ยวและได้ส่งผลต่อพฤติกรรมของเขาในที่สาธารณะ

ข้อสงสัยได้เกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากการวิจัยเรื่องการเลือกตั้งในช่วงการรณรงค์การเลือกตั้งระดับสหพันธรัฐของเยอรมันในออกทำการสำรวจการรณรงค์ทั้งหมด ตลอดช่วง 10 เดือนจากเดือนธันวาคมปี 1964 ถึงก่อนวันเลือกตั้งเล็กน้อย ผลการสำรวจความตั้งใจที่จะลงคะแนนยังคงไม่เปลี่ยนแปลง หลังจากผ่านไปแต่ละเดือน สองพรรคใหญ่คือ Christian Democrat และ พรรค Social Democrat ซึ่งเป็นพรรคคู่แข่ง ทั้งสองพรรคต่างมีคะแนนสูสีคือมีคนตั้งใจลงคะแนนให้แก่พรรค ร้อยละ 45 ในสถานการณ์เช่นนี้ดูเหมือนว่าเป็นไปไม่ได้ที่จะทำนายผลการเลือกตั้งว่าพรรคใดจะชนะการเลือกตั้ง ตลอดระยะเวลาการรณรงค์ คะแนนของทั้งสองพรรคยังคงมีลักษณะคู่คี่แบบหายใจรดต้นคออยู่

อย่างไรก็ตาม ในช่วงสองสามสัปดาห์สุดท้ายและไม่กี่วันก่อนการเลือกตั้งสถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลง ซึ่งจากผลการสำรวจได้แสดงให้เห็นถึงลักษณะที่เรียกว่า “แกว่งในนาทีสุดท้าย” หลังจากที่จะคะแนนยังคงสูสีมาตลอดหลายเดือน จำนวนร้อยละของผู้ตอบที่กล่าวตั้งใจจะลงคะแนนให้พรรค Christian Democrat ได้สูงขึ้นไปถึงร้อยละ 50 ในขณะที่สัดส่วนของผู้ตอบว่าตั้งใจจะลงคะแนนให้พรรค Social Democrat ลดลงมาที่ระดับร้อยละ 40 ในที่สุดผลการเลือกตั้งก็ยืนยันผลการสำรวจครั้งสุดท้ายนี้ พรรค Christian Democrat ชนะการเลือกตั้งด้วยคะแนนเสียงร้อยละ 49 ขณะที่พรรค Social Democrat ได้รับคะแนนเสียงร้อยละ 40

มีความพยายามที่จะระบุถึงสาเหตุว่าทำไมถึงได้มีการเปลี่ยนแปลงในนาทีสุดท้ายในด้านความตั้งใจลงคะแนน ข้อสงสัยดังกล่าวได้นำไปสู่การพัฒนาเป็นทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงิบ แม้ว่าความตั้งใจลงคะแนนเลือก ซึ่งถูกวัดด้วยคำถามที่ว่า “ถ้าการเลือกตั้งที่จะเกิดขึ้นในวันอาทิตย์นี้ ท่านจะลงคะแนนให้พรรคใด จะยังคงไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา แต่หลายคำตอบที่ได้ก็มีการเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาเดียวกัน “แน่นอนไม่มีใครรู้แน่ชัดได้ว่า คุณคิดอะไรใครจะเป็นผู้ชนะการเลือกตั้ง” ในเดือนธันวาคม 1964 จำนวนร้อยละของผู้ตอบซึ่งคาดว่าพรรค Social Democrat จะชนะการเลือกตั้งมีคะแนนใกล้เคียงกับผู้ที่คาดว่าพรรค Christian Democrat จะชนะการเลือกตั้ง ซึ่งในความเป็นจริงแล้วพรรค Social Democrat มีคะแนนน้อยกว่าเล็กน้อย แต่จากนั้นผลก็เริ่มเปลี่ยนทิศทาง จำนวนผู้ตอบที่คาดว่าพรรค Christian Democrat จะชนะการเลือกตั้งเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่ Social Democrat เริ่มสูญเสียความนิยมลง ประมาณต้นเดือนกรกฎาคมปี 1965 พรรค Christian Democrat มีคะแนนนำอย่างเห็นได้ชัด ในเดือนสิงหาคม ประมาณร้อยละ 50 คาดการณ์ว่าพรรค Christian Democrat จะชนะการเลือกตั้ง แม้ว่าการสำรวจทั้งสองครั้งจะถามด้วยคำถามชุดเดียวกัน แต่ผลก็ออกมาแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ซึ่งผลลักษณะนี้ปรากฏออกมาในช่วงปลายของการรณรงค์ ผลที่เกิดขึ้นดังกล่าวเรียกว่าเป็นกระแทกแบบ banwagon effect

กล่าวคือ ผู้มีสิทธิลงคะแนนประมาณร้อยละ 3-4 ได้รับผลจากกระแสนี้และแกว่งออกไปในทิศทางของผู้ที่ได้รับการคาดการณ์ว่าจะชนะการเลือกตั้ง

มีคำถามว่าขณะที่แต่ละพรรคยังคงมีจุดแข็งหรือจุดเด่นเหมือนเดิม แต่ทำไมความคาดหวังถึงผู้ที่จะชนะการเลือกตั้งจึงได้เปลี่ยนแปลงไป ได้มีการตั้งข้อสังเกตว่าสาเหตุอาจจะมี ความเกี่ยวข้องกับการเยือนเยอรมันของสมเด็จพระราชินีนาถแห่งอังกฤษในช่วงฤดูร้อนปี 1965 ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ได้เสด็จไปยังสถานที่ต่างๆของประเทศเยอรมัน พระองค์ทรงได้รับการต้อนรับจากผู้คนทีเฝ้ารับเสด็จด้วยความชื่นชม ขณะเดียวกันนายกรัฐมนตรี Ludwig Erhard ซึ่งเป็นสมาชิกพรรค Christian Democrat ที่ได้รับความนิยมอย่างสูงในขณะนั้นก็ได้ตามเสด็จอยู่ตลอดเวลา ภาพบรรยากาศแห่งการชื่นชมที่ปรากฏอยู่ตลอดเวลาการเยือนของสมเด็จพระราชินีจึงอาจจะส่งผลต่อการเพิ่มความรู้สึกที่ดีในหมู่ผู้สนับสนุนรัฐบาลพรรค Christian Democrat และอาจจะไปกระตุ้นให้พวกเขากล่าวหรือแสดงออกได้อย่างมั่นใจ ขณะที่ไปทำให้ผู้สนับสนุนพรรค Social Democrat รู้สึกว่าตกอยู่ในวงล้อมของผู้สนับสนุนพรรคคู่แข่ง ภาวะเช่นนี้อาจทำให้พวกเขารู้สึกถูกคุกคามหรือทำให้กลัวจากอารมณ์ฮึกเหิมของฝ่ายตรงข้าม จนทำให้ผู้สนับสนุนพรรค Social Democrat ขอมเจียบเสียวลง กระทั่งตกลงไปสู่จุดที่พรรคการเมืองของตนแทบจะไม่ได้ปรากฏให้เห็นในที่สาธารณะเลย แม้ว่าในความเป็นจริงแล้วเสียงของผู้สนับสนุนก็ไม่ได้น้อยกว่าพรรคคู่แข่ง แต่เป็นเพราะธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ ซึ่งกลัวการถูกโดดเดี่ยว จึงอาจเป็นสาเหตุให้พรรค Social Democrat ต้องตกอยู่ในภาวะเจียบเสียวลง

ในภายหลังโดยเฉพาะในช่วงที่อารมณ์คว้นหลงการรณรงค์การเลือกตั้งของประเทศในปี 1972 ยังคงมีอยู่ สถาบัน Allensbach ได้ใช้การสำรวจเพื่อรวบรวมข้อมูลเพื่อชี้ให้เห็นความกลัวการถูกโดดเดี่ยวของมนุษย์ ขณะที่ในเวลาต่อมาปรากฏการณ์รูปแบบเดียวกับที่เคยสังเกตเห็นในช่วงระหว่างการเลือกตั้งปี ค.ศ. 1965 ก็ได้ถูกติดตามศึกษาอีกหลายครั้งในหลายโอกาส ซึ่งในช่วงนี้ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียบได้เริ่มที่ก่อตัวเป็นรูปร่างขึ้น

2.3 ข้อสันนิษฐานของทฤษฎี

ข้อสันนิษฐานส่วนใหญ่ของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียบเกิดขึ้นมาจากความเชื่อในธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ว่าส่งผลต่อการก่อตัว ทำงานและผลกระทบต่อสาธารณชน ทฤษฎีดังกล่าวประกอบด้วย 5 สมมติฐานหลัก ดังนี้ (Noelle-Neumann, 1991: 260)

1. การคุกคามเรื่องความโดดเดี่ยว (Threat of Isolation) ในสังคมที่มีการยึดเหนี่ยวรวมกลุ่มได้นั้นจะต้องมาจากความเห็นพ้องในคุณค่าและเป้าหมายในระดับที่เพียงพอ (Noelle-Neumann, 1991: 260) เพื่อเป็นหลักประกันว่าความเห็นพ้องนี้จะยังคงดำรงอยู่ได้ สังคมต้องคุกคามความโดดเดี่ยวกับปัจเจกบุคคลที่มีการฝ่าฝืนความเห็นพ้องนั้น

2. ความกลัวการโดดเดี่ยว (Fear of Isolation) ข้อสันนิษฐานข้อนี้เกิดมาจากการศึกษาเชิงทดลองเรื่องการยอมปฏิบัติตาม (conformity) ของ Asch ซึ่ง Noelle-Neumann ได้ใช้เป็นหลักฐานในการสันนิษฐานถึงผลกระทบของความกลัวการถูกโดดเดี่ยวที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความเห็นออกมา เธอได้ใช้การทดลองของ Asch ที่แสดงให้เห็นว่า แม้ว่าผู้เข้าร่วมการทดลองจะมองเห็นว่า “เส้นเชือกที่ถูกเลือกโดยผู้เข้าร่วมการทดลองส่วนใหญ่จะไม่ใช่คำตอบที่ดีที่สุด แต่พวกเขาก็เลือกที่จะยอมเชื่อตาม” การทดลองชิ้นนี้ชี้ให้เห็นว่าความกลัวการถูกโดดเดี่ยวเป็นปัจจัยหลักในการมีอิทธิพลต่อการยอมตาม (Noelle-Neumann, 1993: 40)

ข้อสันนิษฐานถึงความสัมพันธ์ระหว่างความกลัวการโดดเดี่ยวกับความเต็มใจที่จะแสดงความเห็นออกมาได้รับการยืนยันจากการศึกษาของ Kurt Lewin ที่พบว่าความกลัวการถูกโดดเดี่ยวมีความสัมพันธ์ทางลบกับการเข้ามาถกเถียงอภิปรายทางการเมือง เช่นเดียวกันกับ Petric และ Pinter (2002: 37) และ Moy, Domke และ Stamm (2001: 15) ที่พบว่าความกลัวการถูกโดดเดี่ยวเป็นตัวอธิบายความเต็มใจในการแสดงความเห็น แต่มันจะไม่ลดลงเมื่อความเห็นนั้นสอดคล้องกับเสียงส่วนใหญ่

3. การใช้ความรู้สึกแบบกึ่งสถิติเป็นตัวประเมิน (quasi-statistical sense) จากผลของการความกลัวการถูกโดดเดี่ยว บังคับบุคคลได้ติดตามสภาพแวดล้อมเพื่อที่จะตรวจสอบกระแสของความคิดเห็นและแนวโน้มของความคิดเห็นในอนาคต การติดตามเช่นนี้รวมทั้งการติดตามการรายงานข่าวจากสื่อเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ การสังเกตสภาพแวดล้อมโดยตรง หรือการเข้าร่วมอภิปรายระหว่างบุคคลในประเด็นต่างๆ

ขณะที่ Yang (1997: i) ได้ศึกษาปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเงียบในบริบทการเมืองของเกาหลีใต้ พบว่ากระแสความเห็นระดับชาติในปัจจุบันเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงความเห็นในเมืองที่เป็นศูนย์กลางการเมืองระดับชาติ ในขณะที่การรับรู้กระแสความเห็นระดับชาติในอนาคตมีอิทธิพลต่อกระบวนการเกลียวแห่งความเงียบมากกว่าในเมืองที่อยู่ชายขอบการเมืองของเกาหลีใต้ นอกจากนั้นยังมีการชี้ให้เห็นว่าสื่อมวลชนเป็นแหล่งข้อมูลหลักและตัวชี้แนะในการประมาณการความเห็น

นอกจากนั้นยังมีประเด็นที่น่าสนใจในการนำเอาทฤษฎี Third-Person Effect (TPE) มาเป็นกลไกที่ใช้อธิบายการประเมินกระแสความเห็น Lars Willnat (1996: 187) ได้วิเคราะห์ผลกระทบของการรับรู้ความเห็นของคนอื่นต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในฮ่องกง โดยนำเอาทฤษฎี TPE กับเกลียวแห่งความเงียบมาทดสอบร่วมกันในบริบทของสาธารณมติเรื่องอนาคตทางการเมืองของฮ่องกง ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า TPE มีอิทธิพลโดยอ้อมต่อกระบวนการเกลียวสวนแห่งความเงียบผ่านทางผลกระทบต่อการรับรู้สาธารณมติ กล่าวอีกนัยหนึ่ง TPE ทำให้คนรับรู้ว่ามีอิทธิพลต่อคนอื่นมากกว่าตนเอง ดังนั้นปัจเจกบุคคลก็จะมีการประมาณการว่า

กระแสดูความเห็นก็เป็นเช่นนั้น ถ้าความเห็นของตนไม่สอดคล้องกับความเห็นของเสียงส่วนใหญ่ นั้นก็มีแนวโน้มที่จะแสดงความคิดเห็นน้อยลง

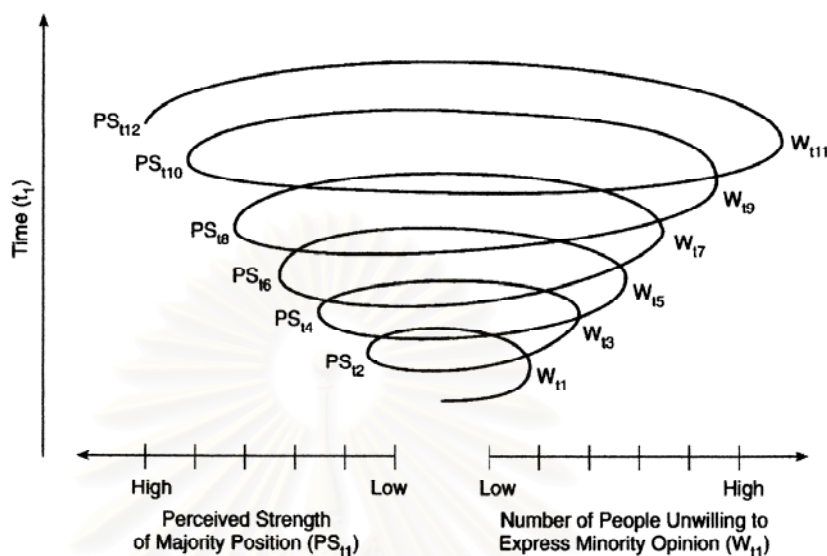
4. ความเต็มใจที่จะพูดออกมาและแนวโน้มที่จะเงียบเสียง (willingness to speak out and tendency to remain silent) ปัจเจกบุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงความคิดเห็นและทัศนคติออกมาในที่สาธารณะเมื่อพวกเขารับรู้ว่าการเห็นของเขามีความเหนือกว่าหรือเพิ่มสูงขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่มีความรู้สึกว่าเป็นเสียงส่วนน้อยหรือมีแนวโน้มลดจำนวนคนที่เห็นด้วยลง พวกเขาจะเริ่มระมัดระวังและเงียบลงไปมากที่สุด

Glynn, Hayes และ Shanahan (1997: 452 and 461) ได้ทำการวิเคราะห์ห่อภิมาน (meta-analysis) ถึงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การสนับสนุนความเห็นของตนเองกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นออกมา หลักฐานการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่าแม้จะมีความสัมพันธ์กันน้อยแต่ก็มีนัยยะสำคัญทางสถิติที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับซึ่งคนเชื่อว่าคนอื่น ๆ มีความเห็นคล้ายคลึงกันกับตนกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นออกมา ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตว่าสาเหตุที่ค่าความสัมพันธ์ที่ออกมาน้อยอาจจะเกิดปัญหาที่คำถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการสำรวจไม่สามารถเข้าปรากฏการณ์เกลียวแห่งความเงียบได้คืบคั้น เนื่องจากธรรมชาติของสถานการณ์สมมติที่ใช้ในคำถามที่สำรวจไม่ได้ก่อให้เกิดสภาพเงื่อนไขทางจิตวิทยา ซึ่งเป็นตัวสร้างผลกระทบของเกลียวแห่งความเงียบ

ต่อมาเมื่อ Hayes, Shanahan และ Glynn (2001: 45) ได้ทำการทดสอบว่าความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในสถานการณ์จริงแปรผันไปตามการรับรู้การสนับสนุนความเห็นของพวกเขาอย่างไร จากการให้รายชื่อหัวข้อที่มีศักยภาพที่จะเกิดการโต้แย้งจำนวน 6 หัวข้อกับกลุ่มคนจริงๆ ผู้เข้าร่วมการทดลองรายงานว่าความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในหัวข้อจะยิ่งมีมากขึ้น ถ้าพวกเขารู้ว่ามีการสนับสนุนความเห็นของพวกเขาในประเด็นนั้นๆ มาก

5. วงเกลียวแห่งความเงียบ (spiral of silence) ปฏิสัมพันธ์ของทั้งสี่ปัจจัยนี้นำไปสู่กระบวนการก่อตัว เปลี่ยนแปลงและเสริมแรงสาธนามติ ปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเงียบจะเริ่มขึ้น เมื่อความคิดเห็นหนึ่งได้เริ่มมีเสียงดังขึ้นเรื่อยๆ ขณะที่ความคิดเห็นอีกฝ่ายเริ่มจะเงียบหายไป (Noelle-Neumann, 1974: 43-51) ดังจะเห็นได้จากภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงการก่อตัว เปลี่ยนแปลงและเสริมแรงสาธารณมติ
ตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ

นอกจากนั้นยังมีปัจจัยอีก 3 ประการที่จำเป็นต้องทำความเข้าใจเพื่ออธิบายปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเจ็บให้ได้ครบถ้วนสมบูรณ์

1. องค์ประกอบทางจริยธรรมของสาธารณมติ กระบวนการเกลียวแห่งความเจ็บจะเกิดขึ้นก็เพียงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม หรือประเด็นที่เป็นเรื่องของคุณค่า (value) ซึ่งปัจเจกบุคคลใดคนหนึ่งหรืออาจจะใคร่ครวญตัวเองจากที่สาธารณะ” (Noelle-Neumann, 1993: 231) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งกระบวนการสาธารณมติจะไม่ถูกสร้างขึ้นในเวลานั้น ถ้าไม่มีการเน้นย้ำให้เห็นถึงลักษณะทางศีลธรรมและจริยธรรม ซึ่งแสดงนัยยะให้เห็นว่าคนที่มีความเห็นที่แตกต่างกันนั้นไม่ใช่คนโง่ แต่เป็นคนไม่ดี องค์ประกอบทางจริยธรรมนี้คือสิ่งที่สร้างอำนาจให้กับสาธารณมติและทำให้มันสามารถสร้างการคุกคามความโดดเดี่ยว ซึ่งก่อให้เกิดกระบวนการเกลียวแห่งความเจ็บในช่วงเวลานั้นได้

2. ปัจจัยเรื่องเวลา การรับรู้บรรยากาศของความคิดเห็น (climate of opinion) และแนวโน้มของความคิดเห็นที่จะพัฒนาต่อไปในอนาคตเป็นปัจจัยสำคัญที่ Noelle-Neumann กล่าวไว้ว่าคนจะประเมินความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะว่า ความคิดเห็นฝ่ายใดเป็นความคิดเห็นที่เด่นชัดในสังคมหรือมีแนวโน้มที่จะเป็นความคิดเห็นที่เหนือกว่าในอนาคต และมุมมองใดมีแนวโน้มที่จะเป็นเสียงส่วนน้อยหรือมีแนวโน้มที่จะได้รับการสนับสนุนลงไปเรื่อยๆ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวได้สร้างความเห็นหนึ่งให้เป็นสาธารณมติในช่วงเวลานั้น

3. บทบาทของสื่อ สื่อมวลชนมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเกิดปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเจ็บ ถ้าเสียงส่วนใหญ่ของสื่ออยู่ข้างเดียวกับข้อโต้แย้งที่เป็นเรื่องของจริยธรรม สื่อก็จะมิ

พลังอย่างมากต่อทิศทางการเกิดวงเกลียวแห่งความเจียบ (Noelle-Neumann and Petersen, 2004: 275-276) “มีการหักล้างทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียบทันทีที่เมื่อใดก็ตามที่น้ำหนักของสื่อได้เบี่ยงเบนไปจากสาธารณมติ” (Noelle-Neumann, 1993: 200)

Noelle-Neumann ได้ให้เหตุผลถึงความสำคัญเฉพาะอย่างยิ่งต่อจุดยืนของสื่อมวลชนในสังคมร่วมสมัย ในคำกล่าวของเธอ สื่อมวลชนปรากฏอยู่ทั่วทุกหนแห่งและมีความสอดคล้องกัน (ubiquitous and consonant) ลึกๆแล้ว มันยากที่จะรับรู้เรื่องราวประจำวัน โดยปราศจากการเปิดรับสื่อมวลชนในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ตั้งแต่จากการฟังข่าวตอนเช้าไปจนถึงการอ่านหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารและสังเกตป้ายโฆษณา หรือการรับชมข่าวโทรทัศน์ ความไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงสื่อเหล่านี้ออกไปได้เป็นปัญหาอย่างยิ่ง เธอเห็นแย้งว่า เพราะว่าเนื้อหาสื่อมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันอย่างเห็นได้ชัด นั่นก็คือ มีความคล้ายคลึงกันของข่าวและเนื้อหาของสื่ออื่นๆ ซึ่งแสดงว่ามีความหลากหลายตามแบบเสรีประชาธิปไตย การที่ระบบของสื่อมีลักษณะปรากฏอยู่ทั่วไปทุกหนแห่งและมีความสอดคล้องกันเป็นผลให้เกิดบรรยากาศหรือกระแสนาถใหญ่ซึ่งห่อหุ้มปัจเจกบุคคลส่วนใหญ่ในสังคมเอาไว้ ผ่านกระบวนการสร้างภาพความเป็นจริงของสังคมที่เหมือนกัน (Salmon and Chi-Yung Moh, 1994: 147)

2.4 ข้อวิพากษ์ของทฤษฎี

Scheufele และ Moy (2000: 12) ได้รวบรวมข้อวิพากษ์ทฤษฎีเกลียวแห่งความเจียบจากนักวิชาการหลายคน ในฐานะที่เป็นทฤษฎีระดับมหภาค ข้อวิพากษ์ดังกล่าวได้เน้นไปที่ 3 ส่วนหลักๆ ประการแรก นักวิจัยได้ตั้งคำถามว่าความกลัวการถูกโดดเดี่ยวเป็นคำอธิบายที่เพียงพอและพอเพียงต่อความเต็มใจที่จะแสดงความเห็นออกมาในการศึกษาที่ใช้วิธีการแบบทดลองและสำรวจหรือไม่ ส่วนนักวิจัยหลายคนได้เสนอแนะปัจจัยอื่นๆนอกเหนือจากความกลัวการถูกโดดเดี่ยวซึ่งมีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความเห็นออกมา ประการที่สอง การศึกษาหลายชิ้นที่ได้มีการทดสอบทฤษฎีเกลียวแห่งความเจียบที่เป็นการศึกษาเชิงประจักษ์ได้มีการวิพากษ์การทดลองการยอมปฏิบัติตามของ Asch และ Milgram ในแง่ที่ไม่น่าจะเป็นหลักฐานที่เพียงพอของทฤษฎีเกลียวแห่งความเจียบ ประการที่สาม นักวิจัยได้เสนอแนะว่าตัวชี้แนะ (cues) เกี่ยวกับกระแสดความเห็นอาจจะมาจากแหล่งอื่นๆมากกว่ากระแสดความเห็นระดับชาติ

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะพูดออกมา

ข้อวิพากษ์ในประเด็นนี้ก็คือการเน้นไปที่ความกลัวการถูกโดดเดี่ยวในฐานะที่เป็นปัจจัยเดียวในการอธิบายความเต็มใจที่จะแสดงความเห็นออกมาของปัจเจกบุคคล นักวิจัยได้สำรวจเงื่อนไขที่ไม่แน่นอนอื่น ๆ อีกมากกว่าปัจจัยความกลัวการถูกโดดเดี่ยว

Salmon and Neuwirth (1990: 567) ได้ทดสอบแบบจำลองของ Noelle-Neumann อย่างละเอียด ผลพบว่า คนที่มีความเห็นส่วนตัวสอดคล้องกับความเห็นส่วนใหญ่ระดับประเทศ (national majority) ก็มีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นต่อหน้าคนแปลกหน้ามากกว่าคนที่มีความเห็นส่วนตัวเป็นเสียงของคนส่วนน้อย

แม้ว่างานวิจัยส่วนมากจะได้บอกถึงถึงการรับรู้ของคนกับการแสดงความคิดเห็นในช่วงเวลานั้น แต่ปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเงียบก็เป็นแบบจำลองที่เป็นพลวัตร ซึ่งเสียงส่วนน้อยก็สามารถกลายมาเป็นเสียงที่ดังขึ้นหรือเห็นได้อย่างชัดเจนขึ้นได้ในเวลาต่อมา ทั้งนี้เป็นผลที่เกิดมาจากสมาชิกเสียงส่วนมากเกิดความลังเลที่จะพูดออกมา

Price Allen ได้สรุปจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบข้อค้นพบจากการศึกษาคนอเมริกันเมื่อไม่นานมานี้ ดูเหมือนว่าจะไม่สนับสนุนข้อกล่าวอ้างที่ว่าความกลัวการถูกโดดเดี่ยวสามารถนำไปสู่การเงียบของเสียงส่วนน้อยได้ ขณะที่ Glynn และ McLeod มีความเห็นว่าข้อสันนิษฐานเรื่องความกลัวการถูกโดดเดี่ยวเป็นแรงกระตุ้นที่จะเงียบหรือแสดงความคิดเห็นออกมาอาจจะผิดพลาดก็ได้ ซึ่งควรจะมีการทดสอบให้เห็นเชิงประจักษ์อย่างจริงจัง ดูเหมือนว่าหลายครั้งคนที่มีความเห็นส่วนน้อยก็มีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นออกมา จากหลักฐานการวิจัยได้เสนอแนะว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์และสังคมของคน ธรรมชาติของประเด็น ความเด่นของปัจเจกบุคคลและแรงดึงดูดทางบวกต่อกลุ่มทางสังคมเป็นตัวกำหนดที่สำคัญในการแสดงความคิดเห็นมากกว่าการถูกโดดเดี่ยว ในการศึกษา 2 เมือง Lin และ Salwen พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างความกลัวการถูกตัดออกจากสังคม (fear of ostracism) กับความเต็มใจที่จะพูดออกมาในประเด็นที่เป็นข้อโต้แย้งนั้น (Jeffres, 1997:130)

Willnat, Lee และ Detenber (2002: 408-409) ได้ทดสอบตัวแปรอื่นๆนอกเหนือจากความกลัวการโดดเดี่ยวที่มีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น ผลพบว่าความกลัวการโดดเดี่ยว ความวิตกกังวลในการสื่อสารและการรับรู้ความสำคัญของประเด็นมีความสัมพันธ์กับการแสดงความคิดเห็น

Moy, Domke และ Stamm (2001: 15) ได้ศึกษาพบว่าตัวแปรทางประชากรศาสตร์ การใช้สื่อและการรับรู้ความสำคัญของประเด็นเป็นตัวทำนายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในข้อโต้แย้งเรื่องการรักษาวิธีวิธีการลงคะแนนลับเป็นครั้งแรก นอกจากนั้นยังมีการศึกษาปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเงียบในประเทศเกาหลีใต้ พบว่า ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ความเกี่ยวข้องในประเด็น อัตลักษณ์ของชุมชน การใช้สื่อมวลชน การสื่อสารระหว่างบุคคล คุณค่าเกี่ยวกับลัทธิขงจื้อและแรงจูงใจอื่นๆมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นด้วยเช่นกัน (Seungchan Yang, 1997: i)

นอกจากนั้นความแตกต่างทางวัฒนธรรมก็เป็นอีกเงื่อนไขหนึ่งที่ถูกพบว่ามีผลสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เป็นข้อโต้แย้งของคน Tokinoya (1989 cited in Jeffres, 1997: 131) ได้ทดสอบทฤษฎีเกลียวแห่งความเงียบในเอเชียตะวันออก คือญี่ปุ่น จีนและเกาหลีใต้ โดยการใช้ทัศนคติที่จะแสดงออกทางสาธารณะต่อหลากหลายประเด็น ผลพบว่า ทฤษฎี

วงเกลียวแห่งความเจ็บเกิดขึ้นได้ในประเทศเอเชียตะวันออกในระดับที่แตกต่างกัน กล่าวคือความเต็มใจที่จะพูดออกมาในฐานะที่เป็นตัวแปรตามมีความแตกต่างกันอย่างมาก โดยเฉพาะความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นออกมาในที่สาธารณะของคนญี่ปุ่นมีประมาณหนึ่งในสามของคนเกาหลีใต้และคนจีน

จากการศึกษาของ Ito พบว่าลักษณะทางวัฒนธรรมของคนญี่ปุ่นเป็นปัญหาต่อการประยุกต์ใช้ทฤษฎีตะวันตกในการอธิบายการก่อตัวของสาธารณมติของคนญี่ปุ่น อันเนื่องมาจากลักษณะทางวัฒนธรรมที่มีลักษณะเป็นหนึ่งเดียว ตามนัยยะของ Ito ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บไม่สามารถถูกทดสอบในประเทศญี่ปุ่น เพราะว่าคนญี่ปุ่นมีแนวโน้มที่จะมีการเกาะกลุ่มกันอย่างเหนียวแน่นและมักจะหลีกเลี่ยงการสนทนาหัวข้อทางการเมืองเพื่อจะเลี่ยงความไม่เห็นพ้องหรือการเผชิญหน้า (Ito, 1993: 69)

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมในแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น แต่สำหรับประเด็นนี้ผู้วิจัยจะยกนำไปทบทวนรวมอยู่ในหัวข้อแนวคิดเรื่องวัฒนธรรมต่อไป

หลักฐานทางการทดลอง

ข้อวิพากษ์วิจารณ์การทดลองยอมตาม (conformity) ของ Asch ในประเด็นความเหมาะสมสำหรับการทดสอบสมมติฐานที่นำไปสู่ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ ได้เน้นไปที่ 6 ลักษณะ ซึ่งทั้งหมดเกี่ยวข้องกับความจริงภายนอก

ประการแรก ผู้ร่วมการทดลองในการทดลองได้รับการเสนอสิ่งเร้าที่คลุมเครือ ซึ่งถูกขอให้จำแนกระหว่างคำตอบที่ถูกต้องและผิดที่สังเกตได้อย่างเป็นรูปธรรม แต่สาธารณมติตามมุมมองของ Noelle-Neumann แล้วมีความหมายถึงการเป็นเครื่องมือควบคุมทางสังคม ไม่ใช่เป็นเรื่องของการใช้เหตุผล ดังนั้นสาธารณมติจึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับว่าอะไร “ถูก” หรือ “ผิด” แต่มันขึ้นอยู่กับว่าอะไร “ดี” หรือ “เลว” ตามที่กล่าวมานี้ มันจึงเป็นมิติของจริยธรรมซึ่งทำให้สาธารณมติมีพลังในการทำให้เกิดการยอมตาม (Noelle-Neumann and Petersen, 2004: 349)

ประการที่สอง ตัวแปรอิสระที่สำคัญเช่นการสื่อสารระหว่างบุคคลระหว่างผู้ร่วมการทดลองในช่วงระหว่างการทดลองไม่ได้ถูกควบคุมอย่างเพียงพอ

ประการที่สาม สภาพวะ (setting) การทดลองด้วยสิ่งเร้าสิ่งหนึ่ง ณ จุดหนึ่งของเวลาไม่สามารถอธิบายลักษณะกระบวนการของสาธารณมติตามลักษณะของวงเกลียวแห่งความเจ็บได้

ประการที่สี่ นักวิจัยได้เสนอแนะว่าแม้แรงจูงใจทางบวกเช่นการอยู่ข้างเดียวกับผู้ชนะสามารถอธิบายพฤติกรรมการยอมตามได้ (comformity) แต่ก็ยังมีนักวิจัยอีกส่วนเห็นแย้งว่าอัตรา การยอมตามในการทดลองตามแบบ Asch นี้ได้ก่อให้เกิดผลที่อยู่ตรงกันข้ามสองประการ ก็คือ แรงกดดันที่จะยอมปฏิบัติตามกับแรงกดดันที่อยู่อย่างอิสระ(เป็นตัวของตัวเอง)

ประการที่ห้า ทฤษฎีที่ดีควรจะสามารถนำไปใช้ได้ในประเทศอื่นๆได้ จากการทดสอบการ ยินยอมปฏิบัติตามของ Milgram ได้แสดงให้เห็นระดับของการยินยอมตามในชาวนอร์เวย์มี มากกว่าคนฝรั่งเศสในระดับที่สูงกว่ามาก ด้วยการขยายขอบเขตการวิจัยนี้ Meeus และ Raijmakers ได้ขยายขอบเขตการวิจัยนี้ไปทดสอบคนในประเทศสหรัฐอเมริกา ยุโรป ออสเตรเลียและ ตะวันออกไกล ซึ่งพบผลการศึกษาที่สอดคล้องกัน กล่าวคือแต่ละประเทศมีระดับการยอมตามไม่ เท่ากัน

ประการสุดท้าย ขอบเขตของการยอมตามในการทดลองของ Asch ขึ้นอยู่กับความเป็นเอก ฉันท์ของแรงกดดันของเสียงส่วนใหญ่ เมื่อผู้เข้าร่วมการทดลองได้รับการสนับสนุนจากคนเพียง กลุ่มเดียว อัตราการยอมตามก็จะลดลงไปหนึ่งต่อสี่ของระดับการยอมตามเมื่อเปรียบเทียบกับอัตรา การยอมตามที่มีเสียงเป็นเอกฉันท์ ข้อมูลเหล่านี้จึงแสดงให้เห็นว่ามี “เสียงส่วนใหญ่ที่พอเพียง สำหรับการสรุปว่าเป็นเอกฉันท์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเสียงประมาณหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นว่ามี ความเหนียวแน่นในหมู่ปัจเจกบุคคลเป็นสิ่งสำคัญมากกว่าจำนวนคนที่มีการตอบในลักษณะ เดียวกันจริงๆ”

กลุ่มอ้างอิงและสาธารณชนที่ไม่รู้จักกัน

ประการสุดท้ายข้อวิพากษ์ได้ตั้งคำถามว่ากลุ่มอ้างอิงมีผลกระทบต่อความเต็มใจที่จะแสดง ความเห็นออกมากหรือไม่ การวิพากษ์มีความสัมพันธ์กับข้อวิพากษ์การทดลองยอมตามของ Asch จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แม้คนเพียงคนเดียวที่เห็นด้วยการประเมินของผู้เข้าร่วมการทดลองก็ เพียงพอแล้วสำหรับผู้เข้าร่วมการทดลองที่จะยืนตามแรงกดดันของเสียงส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม ข้อวิพากษ์นี้ได้ระบุเพียงหนึ่งในสองปัญหาที่สนใจเรื่องของกลุ่มอ้างอิง ประการแรก กลุ่มอ้างอิงมี อิทธิพลต่อความกลัวการถูกโคดเดี้ยวของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มอ้างอิงเองกลัวความโคดเดี้ยวเสีย เอง ซึ่ง Noelle-Neumann เห็นว่าเป็นเรื่องที่เกิดมาจากอุปนิสัยทางบุคลิกภาพ ประการที่สอง ซึ่ง อาจมีความสำคัญมากกว่า กลุ่มอ้างอิงทำหน้าที่ ในลักษณะการเป็นตัวแทนของกระแสความเห็นได้ หรือไม่ กล่าวอีกนัยหนึ่ง คนเราทำการอนุมานจากกลุ่มอ้างอิงของเขาถึงกระแสความเห็นส่วนใหญ่ หรือไม่ การกระจายความเห็นภายในกลุ่มอ้างอิงเป็นตัวทำนายการแสดงความคิดเห็นได้ดีกว่า กระแสความเห็นระดับชาติหรือไม่

Glynn และ McLeod (1984: 731) ได้ชี้ให้เห็นข้อบกพร่องของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบไว้ว่ามีการประมาณการพลังของชุมชน องค์กรและกลุ่มอ้างอิงของคนในฐานะเป็นตัวลดทอนอิทธิพลของสื่อที่มีต่อสังคมวงกว้างต่ำกว่าความเป็นจริง

Oshagan (1996: 335) ได้ตั้งข้อสังเกตว่านักวิจัยมักจะเน้นแต่เพียงมวลชนในฐานะที่เป็นแหล่งอิทธิพลทางสังคม แต่มองข้ามความสำคัญของกลุ่มที่อยู่ระหว่างกลางอิทธิพลทางสังคมนั้น Oshagan พบว่าโดยภาพรวมเมื่อความเห็นส่วนใหญ่ของกลุ่มอ้างอิงและสังคมมีความเด่นพอกัน อิทธิพลของกลุ่มอ้างอิงก็จะมีอิทธิพลอย่างเห็นได้ชัดกว่า

3. แนวคิดเรื่องรูปแบบวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม (individualism) และแบบกลุ่มนิยม (collectivism)

นักวิจัยที่ศึกษาแนวคิดข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ได้เสนอแนะมิติต่างๆเพื่อใช้อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างกัน ในช่วงที่ผ่านมาแม้ว่ามีผู้เสนอเกณฑ์การจำแนกรูปแบบไว้หลายรูปแบบ แต่หากกล่าวถึงรูปแบบที่นักวิจัยนิยมนำไปเป็นเกณฑ์ในการศึกษาความแตกต่างและความคล้ายคลึงทางพฤติกรรมมากที่สุด คือรูปแบบวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยม เนื่องจากมีการค้นพบว่ารูปแบบวัฒนธรรมดังกล่าวปรากฏอยู่ในทุกวัฒนธรรม เพียงแต่ว่าแบบใดจะเป็นลักษณะเด่นเหนือกว่าหรือเป็นรูปแบบหลักในวัฒนธรรมนั้น (Gudykunst, Yuko Matsumoto, Stella Ting-Toomey, Tsukasa Nishida, Kwangsu Kim and Sam Heyman, 1996: 512)

ปัจเจกชนนิยมหมายถึงความโน้มเอียงในคุณค่าลักษณะทั่วไปของคนในวัฒนธรรมที่จะเน้นให้เห็นอัตลักษณ์ของปัจเจกบุคคลเหนือกว่าอัตลักษณ์ของกลุ่ม สิทธิของปัจเจกบุคคลจะอยู่เหนือพันธะหน้าที่ที่มีต่อกลุ่ม และความสำนึกของปัจเจกบุคคลจะอยู่เหนือความสำเร็จของกลุ่ม ในทางกลับกันความเป็นกลุ่มนิยมหมายถึงการให้คุณค่าทั่วไปของคนในวัฒนธรรมที่จะเน้นให้เห็นอัตลักษณ์ของกลุ่มอยู่เหนืออัตลักษณ์ของปัจเจกบุคคล พันธะหน้าที่ที่มีต่อกลุ่มจะอยู่เหนือกว่าสิทธิส่วนตัว และความใส่ใจต่อกลุ่มจะอยู่เหนือกว่าความต้องการและความปรารถนาของปัจเจกบุคคล (Stella Ting-Toomey, 1998: 403)

Triandis (cited in Gudykunst, Yuko Matsumoto, Stella Ting-Toomey, Tsukasa Nishida, Kwangsu Kim and Sam Heyman, 1996: 513) เห็นว่าความเป็นคนในกลุ่ม (in-group) เป็นลักษณะสำคัญของในวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมมากกว่าแบบปัจเจกชนนิยม ดังเช่นตัวอย่างงานของ Lebra ซึ่งชี้ให้เห็นว่าวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมมีลักษณะของการร่วมมือและความเป็นปึกแผ่น และความรู้สึกต้องการความอบอุ่น ความรู้สึกของการเป็นส่วนหนึ่งของเพื่อนสมาชิกภายในกลุ่ม เขาเห็นแย้งว่ายิ่งจำนวนของลักษณะความเป็นคนในกลุ่มมีขนาดใหญ่มากเท่าใด อิทธิพลก็จะยิ่งแคบลงเท่านั้นและความลึกซึ้งของอิทธิพลก็จะยิ่งน้อยลงเท่านั้น เนื่องจากว่าวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมมีจำนวนความเป็นกลุ่มเฉพาะด้านมากมาย กลุ่มต่างๆที่อยู่ภายในวัฒนธรรมแบบปัจเจกชน

นิยมจึงสร้างอิทธิพลต่อพฤติกรรมของปัจเจกบุคคลได้น้อยกว่าความเป็นคนในกลุ่มในวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมซึ่งมีจำนวนกลุ่มน้อยกว่า เขาได้เสนอแนะว่าสมาชิกของวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมมีความแตกต่างที่เห็นภาพได้อย่างชัดเจนจากสมาชิกของความเป็นคนในกลุ่มและความเป็นคนนอกกลุ่มมากกว่าสมาชิกของวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมเป็น

มีการตั้งข้อสังเกตว่าวัฒนธรรมตะวันตกเป็นลักษณะปัจเจกชนนิยม ดังนั้นคนจะไว้วางใจต่อวิจารณ์ส่วนบุคคล ขณะที่วัฒนธรรมตะวันออกเน้นย้ำให้เห็นถึงความกลมเกลียวของผู้คนระหว่างคนกับธรรมชาติ และการให้คุณค่าของการใช้วิจารณ์ตัดสินใจจากกลุ่ม Tomkins ได้สะท้อนให้เห็นว่าลักษณะทางจิตวิทยาของปัจเจกบุคคลเป็นผลมาจากมิติของวัฒนธรรมแบบนี้ เขาได้เสนอว่าความเป็นมนุษย์ ในอาระยะธรรมแบบตะวันตกมีแนวโน้มที่จะเชิดชูตัวเอง ไม่ว่าทางบวกหรือทางลบ ในขณะที่ความคิดแบบตะวันออกมีลักษณะเน้นความกลมกลืนระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ (McPhail, 1989: 170)

แนวคิดนี้ได้รับการสนับสนุนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งเป็นผลการศึกษาของ Hofstede (1987: 158) เกี่ยวกับความเป็นปัจเจกชนนิยมใน 40 ประเทศที่ไม่ได้เป็นคอมมิวนิสต์ ใน 9 ประเทศที่มีลักษณะปัจเจกชนนิยมมากที่สุดเรียงลำดับดังนี้ คือ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร แคนาดา เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ อิตาลี เบลเยียมและเดนมาร์ก ทั้งหมดนี้อยู่ทั้งในทวีปอเมริกาและยุโรป ส่วน 10 ประเทศที่เป็นปัจเจกชนนิมน้อยที่สุดเรียงตามลำดับดังนี้ คือ เวเนซุเอลา โคลัมเบีย ปากีสถาน เปรู ใต้หวัน ไทย สิงคโปร์ ชิลีและฮ่องกง ซึ่งเป็นประเทศที่ตั้งอยู่ในเอเชียและอเมริกาใต้

แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมได้ถูกนำไปศึกษาเชื่อมโยงกับแนวคิดต่างๆ อย่างหลากหลาย ซึ่งแนวคิดหนึ่งที่มีผู้ให้ความสนใจมาศึกษาในแง่มุมของการที่วัฒนธรรมดังกล่าวอาจจะเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับได้ กล่าวคือตามแนวคิดทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บได้กล่าวไว้ว่า การรับรู้กระแสความเห็นส่วนใหญ่สามารถกดดันให้ปัจเจกบุคคลยอมรับเสียงเหล่านั้นได้ ขณะเดียวกันก็มีนักวิจัยส่วนหนึ่งได้ตั้งข้อสังเกตว่าลักษณะทางวัฒนธรรมก็อาจจะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ปัจเจกบุคคลเกิดการยอมรับได้เช่นกัน ดังนั้นจึงได้มีผู้นำเอาแนวคิดทั้งสองมาศึกษาเชื่อมโยงกัน ดังเช่น Huang ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมในประเทศสหรัฐอเมริกาและไต้หวันซึ่งเป็นตัวแทนของวัฒนธรรมแต่ละประเภท ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าแม้ว่าจะมีการรับรู้ว่าคุณมีความเห็นสอดคล้องกับกระแสความเห็นของคนส่วนใหญ่ แต่กลุ่มตัวอย่างในประเทศสหรัฐอเมริกาไม่เต็มใจที่จะแสดงความเห็นออกมา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมในประเทศสหรัฐอเมริกาไม่เป็นตัวทำนายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น ขณะที่กลุ่มตัวอย่างในประเทศไต้หวันที่มีวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยม กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะเจ็บเมื่อพวกเขาคิดว่าแนวโน้มของกระแสความเห็นเสียงส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับความเห็นของตนเองใน

ปัจจุบัน นอกจากนั้นยังมีข้อมูลบ่งชี้ว่า การที่คนได้หันปรับตัวตามอิทธิพลของเสียงส่วนใหญ่ก็เพื่อที่จะรักษาความสามัคคี (collective harmony) มากกว่าความกลัวการโดดเดี่ยว (Huiping Huang, 2005: 341-342)

กล่าวโดยสรุป วัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมมีผลทำให้เกิดการยอมตาม ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ แต่สำหรับวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม ซึ่งปัจเจกบุคคลควรจะแสดงความเห็นออกมาแม้ว่ากระแสความเห็นส่วนใหญ่จะสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับความเห็นของตนก็ตาม

อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการศึกษาของ Huang ในครั้งนี้ ส่วนหนึ่งน่าจะเกิดปัญหามาจากการใช้ประเทศเป็นเกณฑ์ในการแบ่งวัฒนธรรม ซึ่งการแบ่งเช่นนี้อาจจะไม่ใช่วิธีการจำแนกที่ดีนัก เนื่องมาจากการใช้วัฒนธรรมในลักษณะระดับสังคมเป็นตัวนิยามเชิงปฏิบัติการตัวแปร เช่นวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมอาจจะยังไม่สามารถจำแนกปัจเจกบุคคลที่อยู่ในสังคมนั้นได้ เพราะว่าวัฒนธรรมทั้งสองแบบเป็นการบอกเพียงความโน้มเอียง (cultural tendency) ทางวัฒนธรรมของปัจเจกบุคคลในสังคมนั้น แต่ไม่ได้บอกถึงลักษณะของปัจเจกบุคคล ซึ่งจากที่กล่าวไว้ข้างต้นทุกวัฒนธรรมย่อมประกอบไปด้วยคนที่มีลักษณะแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมปะปนกัน ดังนั้นนักวิจัยจึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบตัวแปรระดับปัจเจกบุคคลด้วย กล่าวอีกนัยหนึ่งจำเป็นต้องมีการจำแนกปัจเจกบุคคลก่อน เพราะบางครั้งคนที่อยู่ในวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมแต่เขาก็อาจจะมีลักษณะเป็นแบบกลุ่มนิยมก็ได้ การไม่จำแนกกลุ่มคนก่อนจึงอาจจะส่งผลต่อการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติได้ (McPhail, 1989: 178-179; Gudykunst, Yuko Matsumoto, Stella Ting-Toomey, Tsukasa Nishida, Kwangsu Kim and Sam Heyman, 1996: 514)

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจะได้ทบทวนแนวคิดลักษณะทางวัฒนธรรมในระดับปัจเจกบุคคลเพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางใหม่ในการสร้างตัวบ่งชี้ความมีวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยม สำหรับงานวิจัยครั้งนี้รวมถึงจะได้ทบทวนถึงแนวคิดเรื่องการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยและอิงบริบทมากและแนวคิดรูปแบบความขัดแย้ง ซึ่งผู้วิจัยได้เพิ่มเข้ามาเพื่อประกอบเป็นตัวบ่งชี้วัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมของแต่ละปัจเจกบุคคลด้วย

3.2 แนวคิดเรื่องความเป็นตัวตน (concept of self): ปัจจัยทางวัฒนธรรมในระดับปัจเจกบุคคล (The individual-level factor of culture)

ทางเลือกอีกประการหนึ่งในการทำความเข้าใจวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมก็คือการเน้นไปพิจารณาว่าปัจเจกบุคคลของแต่ละวัฒนธรรมสร้างแนวคิดเกี่ยวกับการให้ความหมายของตนเองไว้ (sense of self) อย่างไร ปัจเจกบุคคลที่ให้ความหมายของตนเองที่เป็นตัวของตัวเอง (sense of independence) ก็มีแนวโน้มที่จะมองตัวเองในลักษณะที่เป็นอิสระ พึ่งตนเอง

ไม่ขัดขวางการเปลี่ยนแปลงและเป็นผู้สร้างทางเลือกอย่างมีเหตุผล ในขณะที่ปัจเจกชนบุคคลที่มีความรู้สึกของการพึ่งพากัน (sense of interdependence) ก็มีความโน้มเอียงตนเองในฐานะที่มีพันธะผูกพันกับกลุ่ม เป็นบุคคลที่มีพันธะหน้าที่ มีการติดต่อเชื่อมโยงและมีบทบาท และอยู่ในฐานะเป็นผู้แสวงหาความกลมเกลียว อย่างไรก็ตามโดยภาพรวมแล้ว ในขณะที่แนวคิดของคนที่เป็นตัวของตัวเองจะพบมากในวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม แต่แนวคิดของตัวคนที่ต้องพึ่งพิงกันก็จะพบมากในวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยม (Stella Ting-Toomey, 1998: 403)

คนที่มีความเป็นตัวตนแบบเป็นของตัวเองมีความโน้มเอียงที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมผ่านกรอบของตัวเองแบบอิสระ ขณะที่คนที่มีความเป็นตัวตนแบบพึ่งพากันมีแนวโน้มที่จะทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อมผ่านกรอบของตัวเองที่มีพันธะอยู่กับกลุ่ม ปัจเจกบุคคลที่มีความเป็นตัวตนแบบอิสระมีแนวโน้มที่จะวิตกกังวลเกี่ยวกับว่าเขาแสดงความเป็นปัจเจกบุคคลที่น่าเชื่อถือและมีความสามารถต่อหน้าคนอื่นหรือไม่ ขณะที่ปัจเจกบุคคลที่มีความเป็นตัวตนแบบพึ่งพากันก็มีความโน้มเอียงที่จะสะท้อนสิ่งที่คนอื่นคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ที่แสดงออกมาของตนเองในบริบทของความสัมพันธ์แบบคนในกลุ่มและคนนอกกลุ่มมากกว่า ประการสุดท้ายในขณะที่ปัจเจกบุคคลที่มีความเป็นตัวตนแบบอิสระก็มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตนโดยการสื่อสารด้วยวัจนภาษา แสดงความคิดและความรู้สึกของตัวเองออกมา ส่วนปัจเจกบุคคลที่มีความเป็นตัวตนแบบพึ่งพากันก็จะมีแนวโน้มที่จะมีการสื่อสารเพื่อตอบสนอง โดยการคาดการณ์ถึงความคิดและความรู้สึกของคนอื่น การสื่อสารด้วยวัจนภาษาโดยตรงเป็นการสื่อสารที่อิงบริบทน้อย (low context communication) ขณะที่การสื่อสารแบบตอบสนองเป็นการสื่อสารแบบที่ต้องอิงบริบทประกอบมาก (high context communication)

อิทธิพลของวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมที่มีต่อพฤติกรรมของปัจเจกบุคคลถูกสื่อออกมาผ่านวิถีทางที่ปัจเจกบุคคลรับรู้ตนเอง ดังเช่นตัวอย่างของ Triandis ที่เห็นว่าระดับความแปรผันทางวัฒนธรรมในแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมสามารถถูกเชื่อมโยงโดยตรงไปสู่วิถีทางที่สมาชิกของวัฒนธรรมนั้นตระหนักถึงตนเอง กระบวนการสร้างความคิดแบบการอธิบายตัวตน (self-construal) ที่ถูกนำมาใช้มากที่สุด คือ ความแตกต่างระหว่างการอธิบายตัวตนแบบเป็นของตัวเอง (independence self construal) และแบบพึ่งพากัน (interdependence self construal) ของ Markus และ Kitayama (1991 cited in Gudykunst, Yuko Matsumoto, Stella Ting-Toomey, Tsukasa Nishida, Kwangsu Kim and Sam Heyman, 1996: 515)

การอธิบายตัวตนแบบเป็นของตัวเองเป็นมุมมองที่มองว่าตัวตนของปัจเจกบุคคลเป็นหนึ่งเดียว เป็นอิสระอย่างแท้จริง การมีเป้าหมายที่เป็นอิสระจำเป็นต้องอธิบายตัวเองในฐานะเป็นปัจเจกบุคคลซึ่งพฤติกรรมของเขาถูกจัดวางและถูกสร้างขึ้นอย่างมีความหมายจากการอ้างอิงถึงองค์ประกอบที่อยู่ภายในของตนเองทั้งความคิด ความรู้สึกและการกระทำมากกว่าจะอ้างอิงถึงความคิด ความรู้สึกและการกระทำของคนอื่น การกิจที่สำคัญสำหรับคนซึ่งเน้นย้ำถึงการอธิบาย

ตัวตนที่เป็นอิสระคือความเป็นหนึ่งเดียว ต่อสู้เพื่อเป้าหมายของตนเอง แสดงความรู้สึกของตนเอง และแสดงออกมาโดยตรง

Markus และ Kitayama ชี้ให้เห็นว่าการพึ่งพากัน คือ การวางเงื่อนไขในการมองตนเอง เป็นส่วนหนึ่งของการถูกโอบล้อมด้วยความสัมพันธ์ทางสังคมและตระหนักว่าพฤติกรรมของตน ถูกกำหนด และถูกจัดวางจากสิ่งที่ผู้กระทำรับรู้ว่าเป็นความคิด ความรู้สึกและการกระทำของคนอื่นที่อยู่ในความสัมพันธ์นั้น ตัวตนในความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นเป็นตัวบ่งชี้ถึงพฤติกรรมในสถานการณ์ทางสังคมสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งนั้น ภาระกิจสำคัญของคนที่เน้นย้ำการอธิบายตัวตนแบบพึ่งพากันคือการปฏิบัติตัวให้เหมาะกับการเป็นคนในกลุ่ม ปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมตามแบบแผน เพื่อสนับสนุนเป้าหมายในกลุ่ม เพื่อสามารถอยู่ในที่ที่เหมาะสม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งและเพื่อที่จะอ่านจิตใจของคนอื่น

สมาชิกของวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมถูกขัดเกลาเพื่อที่วางลักษณะเด่นของตัวตนในแบบที่เป็นตัวของตัวเอง ขณะที่สมาชิกของวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมถูกขัดเกลาเพื่อที่วางลักษณะเด่นของตัวตนในแบบที่พึ่งพากัน (Stella Ting-Toomey, 1998: 516)

มีงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นถึงการอธิบายตัวตนที่สื่อผ่านอิทธิพลวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม และกลุ่มนิยมที่มีต่อพฤติกรรมของปัจเจกชน Kim, Sharkey และ Singelis พบว่า การใช้การอธิบายตัวตนแบบพึ่งพากันมีความเกี่ยวข้องกับการใช้การใส่ใจกับความรู้สึกของคนอื่น และการใช้การอธิบายตัวตนแบบเป็นตัวของตัวเองมีความเกี่ยวข้องกับการทำให้บทสนทนามีความชัดเจน Singelis และ Sharkey รายงานว่า ยิ่งปัจเจกบุคคลมีวัฒนธรรมเป็นแบบกลุ่มนิยมมากเท่าใด ก็จะมี การอธิบายตัวตนแบบพึ่งพากันมากขึ้น ขณะเดียวกันการอธิบายตัวตนแบบอิสระก็จะยิ่งน้อยลงเท่านั้น (Gudykunst, Yuko Matsumoto, Stella Ting-Toomey, Tsukasa Nishida, Kwangsu Kim and Sam Heyman, 1996: 518)

ถ้าความรู้สึกเรื่องตัวตนของปัจเจกบุคคลและความสัมพันธ์ของพวกเขาที่มีต่อหน่วยสังคม ขนาดใหญ่กว่าสามารถมีอิทธิพลต่อแบบแผนการสื่อสาร แนวคิดเรื่องตัวตนเหล่านี้อาจจะช่วย อธิบายความแปรผันทางวัฒนธรรมที่สังเกตได้ในปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเจ็บ ทฤษฎีนี้ อธิบายว่าเมื่อปัจเจกบุคคลรู้ว่าพวกเขาคือเป็นส่วนน้อย พวกเขาก็มีแนวโน้มที่จะเก็บมุมมอง นั้นไว้กับตนเอง สิ่งนี้อาจจะเป็นจริงสำหรับคนที่มีความคิดตัวตนแบบพึ่งพากัน ซึ่งเป็นผู้ที่ให้คุณค่า กับความระมัดระวังในการพูดออกมาในสถานการณ์ที่ถูกถามความกลมเกลียวของกลุ่ม ในทางกลับกัน คนที่มีความคิดตัวตนแบบเป็นตัวของตัวเองอาจจะไม่จำเป็นต้องเก็บแม้ว่าพวกเขาจะเป็นส่วน น้อย ความกลมเกลียวของกลุ่มเป็นประเด็นที่มีความสำคัญรองจากความปรารถนาของปัจเจกบุคคล ที่จะแสดงความเห็นของตนออกมา

แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าตระหนักแล้วจะแสดงนัยยะให้เห็นถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว แต่เมื่อ Willnat, Lee และ Detenber (2002: 408) ได้นำตัวแปรบุคลิกแบบเป็นตัวของตัวเองและ

แบบพึ่งพาไปศึกษาร่วมกับกระบวนการเกลียวแห่งความเจ็บกลับพบว่าระดับของผู้ตอบที่มองเห็นตัวเองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับสังคมไม่สัมพันธ์กับระดับการแสดงความเห็น กล่าวคือ ผู้ตอบที่แสดงให้เห็นระดับของตัวเองแบบพึ่งพากันสูงมีโอกาสดูแลความเห็นในที่สาธารณะเกี่ยวกับประเด็นต่างๆกับคนที่มียุทธศาสตร์ระดับตัวตนแบบเป็นตัวของตัวเอง

3.2 แนวคิดเรื่องการสื่อสารแบบที่อิงบริบทน้อย (low context communication) และการสื่อสารที่อิงบริบทมาก (high context communication)

Gudykunst และ Ting-Toomey (1998 cited in Gudykunst, Yuko Matsumoto, Stella Ting-Toomey, Tsukasa Nishida, Kwangsu Kim and Sam Heyman, 1996: 516) เห็นว่าวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมมีผลต่อการใช้สื่อสารแบบอิงบริบทน้อย (low context communication) และการสื่อสารที่อิงบริบทมาก (high context communication) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งแนวคิดเรื่องการสื่อสารที่ใช้บริบทน้อยและบริบทมากเป็นแนวคิดหนึ่งที่สามารถบ่งชี้ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมของแต่ละปัจเจกบุคคลได้

ตามคำกล่าวของ Hall (1976 cited in Stella Ting-Toomey, 1998: 404) ปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ถูกแบ่งออกเป็นระบบการสื่อสารแบบที่อิงบริบทน้อย (low context communication) และการสื่อสารที่อิงบริบทมาก (high context communication) การสื่อสารที่อิงบริบทน้อยจะเน้นไปที่การแสดงออกถึงความตั้งใจหรือความหมายผ่านออกมาทางสารที่ใช้วัจนภาษา ขณะที่การสื่อสารที่อิงบริบทมากจะถูกเน้นไปที่การแสดงออกถึงความตั้งใจหรือความหมายผ่านออกมาทางบริบท เช่น บทบาททางสังคมหรือตำแหน่ง และช่องทางอวัจนภาษาของสารที่ส่งออกมาเป็นวัจนภาษา เช่น การหยุด การเงียบ น้ำหนักของเสียง โดยทั่วไปแล้วการสื่อสารแบบใช้บริบทน้อยหมายถึงรูปแบบการสื่อสารของการใช้วัจนภาษาโดยตรง การพูดคุยแบบตรงไปตรงมา การทำให้รู้ถึงสารที่เป็นวัจนภาษา และคุณค่าที่เน้นไปตรงตัวผู้ส่งสาร ในการสื่อสารแบบที่อิงบริบทน้อยผู้พูดถูกคาดหวังให้สร้างความชัดเจน สารโน้มน้าวใจซึ่งผู้ฟังสามารถถอดรหัสออกมาได้ง่าย ในทางกลับกันการสื่อสารที่ใช้บริบทมากหมายถึงรูปแบบการสื่อสารที่ใช้วัจนภาษาทางอ้อม การพูดคุยที่คลุมเครือ ความแนบเนียนของการใช้วัจนภาษาและคุณค่าของผู้ตีความต้องมีความละเอียดอ่อนในการสื่อสารแบบที่อิงบริบทมาก ผู้ฟังหรือผู้ตีความสารถูกคาดหวังว่าจะต้องมี “การอ่านระหว่างบรรทัด” เพื่อที่จะอนุมานได้ถึงความตั้งใจที่แฝงมากับสารที่เป็นวัจนภาษาได้อย่างถูกต้อง และเพื่อที่จะสังเกตความหมายและความแนบเนียนของอวัจนภาษาที่มากพร้อมกับสารวัจน ภาษา การสื่อสารแบบอิงบริบทมากได้เน้นย้ำถึงความสัมพันธ์ของบริบทในหลายระดับ ดังตัวอย่างเช่น บริบททางประวัติศาสตร์ บริบทฐานทางสังคม บทบาท บริบททางสถานการณ์และทางความสัมพันธ์ ซึ่งเป็นตัวกำหนดกรอบการมีปฏิสัมพันธ์

Bernard (cited in Stella Ting-Toomey, 1998: 404) ได้ตั้งข้อสังเกตรูปแบบการสื่อสารที่แตกต่างกันระหว่างคนญี่ปุ่นและอเมริกันไว้ว่า

“ความขัดแย้งดูเหมือนจะเกิดขึ้นได้ยากในสังคมญี่ปุ่นด้วยเหตุผล ประการแรกการเน้นย้ำถึงความเป็นกลุ่มแทนการเน้นถึงปัจเจกบุคคลเป็นตัวแทนของความขัดแย้งบาดหมางระหว่างบุคคลลง ประการที่สอง ชุดมาตรฐานที่มีความละเอียดประณีตได้เน้นย้ำถึงพันธะหน้าที่ (obligation) มากกว่าสิทธิ (rights) สิ่งที่ต้องให้กับคนอื่นมากกว่าที่จะให้กับตัวเอง ประการที่สามคุณค่าที่ยึดเหนี่ยวกับความกลมเกลียวได้บ่มเพาะทักษะในการใช้ความคลุมเครือ การใช้ถ้อยคำอ้อมค้อมและความเงียบในการทำให้การโต้แย้งที่จะเริ่มก่อตัวขึ้นนั้นสงบลง ความสามารถที่จะผสมกลมกลืนความแตกต่าง การสร้างความเห็นพ้อง เป็นคุณค่าที่อยู่เหนือความสามารถในการโต้แย้ง”

ปัจเจกบุคคลและแนวคิดเรื่องตัวตนแบบเป็นตัวของตัวเองในสหรัฐอเมริกาสนับสนุนให้เกิดความจำเป็นสำหรับการยืนยันตัวตนด้วยภาษา (self-assertion) และการยืนยันด้วยวัจนภาษาเป็นตัวทำให้เกิดความแตกต่างและการแข่งขันกันของปัจเจกบุคคล ในทางตรงกันข้ามแนวคิดแบบกลุ่มนิยมและตัวตนแบบพึ่งพากันในญี่ปุ่นก่อให้เกิดความจำเป็นในการใช้ความระมัดระวังรอบคอบในการใช้ วัจนภาษาและความระมัดระวังนี้ก็ก่อให้เกิดการรักษาหน้าและความสัมพันธ์ที่กลมเกลียวสามัคคีกัน

Grice (1975 cited in Gudykunst, Yuko Matsumoto, Stella Ting-Toomey, Tsukasa Nishida, Kwangsu Kim and Sam Heyman, 1996: 516-517) ได้จำแนกข้อสันนิษฐาน 4 ประการซึ่งรวมถึงปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่เป็นลักษณะของการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย ประการแรกปัจเจกบุคคลไม่ควรจะให้ข้อมูลกับคนอื่นมากกว่าหรือน้อยกว่าที่จำเป็น (หลักเรื่องปริมาณ) ประการที่สองคนควรจะชี้เพียงแค่ว่าสิ่งซึ่งเขาว่าจริงด้วยหลักฐานที่พอเพียง (หลักคุณภาพ) ประการที่สามการเชื่อมโยงของปัจเจกบุคคลควรจะมีมุ่งตรงไปบริบทของการสนทนา (หลักความเกี่ยวข้อง) และประการสุดท้ายคนควรหลีกเลี่ยงความรู้สึกที่อึดอัด คลุมเครือ พุดมากยืดเยื้อเกินความจำเป็น และไม่ได้เรียบเรียงให้ดี (หลักลักษณะ) กฎเกณฑ์การสนทนาทั้ง 4 ประการนี้ไม่ใช่ลักษณะของการสื่อสารแบบที่อิงบริบทมาก

การสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยเกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดสารที่ชัดเจนออกมาโดยตรง ในทางกลับกันการสื่อสารที่อิงบริบทมากเกี่ยวข้องกับการสื่อออกมาแบบมีนัยยะ เป็นสารโดยอ้อม เมื่อการตอบของปัจเจกบุคคลต่อสารของบุคคลอื่นเป็นทางอ้อมและคลุมเครือ การตอบนั้นก็จะอาจจะปรากฏว่าไม่เกี่ยวข้อง กับสิ่งที่คนอื่นพูด

สอดคล้องกับหลักการคุณภาพของ Grice การพูดออกมาถึงสิ่งที่อยู่ในใจและการบอกถึงความจริงเป็นบุคลิกลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงความจริงใจและความซื่อสัตย์ของคนที่ใช้การสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย คนที่อิงบริบทการสื่อสารน้อยถูกคาดหวังให้สื่อสารในวิถีทางที่สอดคล้องกับความรู้สึกรู้ใจของตนเอง ในทางกลับกันคนที่ใช้การสื่อสารแบบอิงบริบทมากถูกคาดหวังที่จะให้มีการสื่อสารในแบบที่อำพรางและปิดบังความตั้งใจจริงของผู้พูด เพื่อที่จะรักษาความกลมเกลียวของคนภายในกลุ่มเอาไว้

การพูดถึงสิ่งที่อยู่ในใจและการบอกความจริงในการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยจำเป็นต้องให้ปัจเจกบุคคลนั้นเปิดเผยตัวต่อคนอื่น การเปิดเผยเกี่ยวข้องกับการที่ปัจเจกบุคคลบอกเล่าข้อมูลส่วนตัวต่อบุคคลอื่น ข้อมูลส่วนตัวเป็นสิ่งจำเป็นในการทำนายพฤติกรรมในการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยในทางกลับกัน การเปิดเผยไม่ใช่ลักษณะของการสื่อสารแบบอิงบริบทมาก ซึ่งการสื่อสารลักษณะนี้ปัจเจกบุคคลจะได้รับการรู้จักจากคนอื่นจากการบอกเล่าข้อมูลของคนอื่นที่อยู่ภายในกลุ่มซึ่งจำเป็นต่อการใช้ทำนายพฤติกรรม

Gudykunst และคณะ ได้ศึกษาพบว่าการอธิบายตัวตนแบบเป็นตัวของตัวเองและการให้คุณค่าแบบปัจเจกชนนิยมเป็นตัวสะท้อนอิทธิพลของวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มที่มีต่อการใช้การสื่อสารแบบที่อิงบริบทน้อย ขณะที่การอธิบายตัวตนแบบพึ่งพากันและการให้คุณค่าแบบกลุ่มนิยมสะท้อนอิทธิพลแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมที่มีต่อการใช้การสื่อสารแบบอิงบริบทมาก ส่วนแบบแผนการสื่อสารแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมยังไม่มี ความชัดเจนนัก นอกจากนั้นผลการศึกษายังชี้ให้เห็นอีกว่าปัจจัยทางด้านระดับปัจเจกบุคคล เช่น การให้คุณค่าและอธิบายตัวตนแบบเป็นตัวของตัวเองและแบบพึ่งพากันเป็นตัวทำนายรูปแบบการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยและแบบอิงบริบทมากข้ามวัฒนธรรมต่างๆ ได้ดีกว่าวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยม

3.3 แนวคิดเรื่องรูปแบบหรือพฤติกรรมความขัดแย้ง (conflict styles): ในฐานะเป็นตัวบ่งชี้ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม (individualism) และกลุ่มนิยม (collectivism)

รูปแบบหรือพฤติกรรมความขัดแย้ง (conflict style) เป็นอีกแนวคิดหนึ่งที่สามารถบ่งชี้ได้ถึงวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมในแต่ละปัจเจกบุคคลได้ Bernard (cited in Stella Ting-Toomey, 1998: 404) ได้เคยตั้งข้อสังเกตถึงวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมกับการเกิดความขัดแย้งในสังคมญี่ปุ่นและอเมริกันไว้ว่า

“ความขัดแย้งมีโอกาที่จะเกิดขึ้นในสังคมญี่ปุ่นได้น้อยกว่า ด้วยเหตุผลหลายประการด้วยกัน คือ ประการแรกการเน้นไปที่บทบาทของกลุ่มมากกว่าปัจเจกบุคคลได้เป็นตัวลดทอนความบาดหมางระหว่างบุคคลลงไปได้ ประการที่สองด้วย

ชุดบรรทัดฐานหลักที่เน้นให้เห็น “พันธหน้าที่ (obligation)” ที่อยู่เหนือกว่า “สิทธิ (rights)” ซึ่งบุคคลจะประสบความสำเร็จก็ด้วยบุคคลอื่นๆ มากกว่าเกิดมาจากตนเอง ประการที่สาม คุณค่าที่ยึดติดกับความกลมเกลียวได้ปลูกฝังทักษะในการใช้ความคลุมเคลือ การใช้ถ้อยคำที่อ้อมค้อม นุ่มนวลและความเจียมในการลดระดับการโต้แย้งนั้นลงไป ความสามารถที่จะผสานความแตกต่างเพื่อที่จะสามารถสร้างความเห็นพ้องเป็นคุณค่าที่อยู่เหนือความสามารถในการโต้แย้ง”

วัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมมักถูกแสดงออกผ่านทางความขัดแย้งระหว่างบุคคลผ่านทางกรณียานอย่างหนักแน่นต่อความเห็นส่วนบุคคล การเปิดเผยอารมณ์ส่วนบุคคลและความสามารถในการชี้แจงให้เหตุผลของบุคคลสำหรับปัญหาความขัดแย้งหรือข้อผิดพลาดใดๆ ส่วนวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมจะถูกแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนในความขัดแย้งระหว่างบุคคลผ่านทางความเป็นตัวแทนความคิดเห็นหรือแนวคิดของส่วนรวม การยับยั้งการแสดงผลอารมณ์ส่วนบุคคลและเน้นความสามารถในการชี้แจงหรือให้เหตุผลของกลุ่มต่อปัญหาข้อขัดแย้งนั้น

สำหรับวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม การแก้ไขความขัดแย้งระหว่างบุคคลใช้วิธีเน้นไปที่ผลลัพธ์ (outcome-oriented model) อย่างไรก็ตามวัฒนธรรมในแบบกลุ่มนิยมการจัดการความขัดแย้งระหว่างบุคคลได้ใช้วิธีเน้นไปที่กระบวนการ (process-oriented model) วิธีการที่เน้นไปที่ผลลัพธ์ได้เน้นย้ำให้เห็นถึงความสำคัญของการยินยอมในผลประโยชน์ของปัจเจกบุคคลในสถานการณ์ความขัดแย้งและก้าวข้ามไปสู่ผลลัพธ์หรือเป้าหมายที่เป็นรูปธรรมอย่างรวดเร็ว สำหรับประเด็นเรื่องของ “หน้าตา (face)” ในบริบทนี้หมายถึงการสนับสนุนการให้ความหมายของภาพลักษณ์ต่อสาธารณะในการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม จากมุมมองของวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยม หน้าตาไม่ใช่เป็นสิ่งที่คนคิดถึงตนเอง แต่เป็นสิ่งที่คนอื่นคิดถึงคุณค่าของคน โดยเฉพาะภายในบริบทการเป็นคนในกลุ่มและนอกกลุ่ม

นอกจากนี้ตามมุมมองของวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม การเจรจาเรื่องความขัดแย้งที่มีประสิทธิภาพ หมายความว่า การวางความขัดแย้งนั้นอย่างเปิดเผยและทำงานเพื่อแก้ไขความขัดแย้งนั้นแบบร่วมมือกัน พฤติกรรมแก้ไขปัญหาคือความขัดแย้งที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญมากกว่าพฤติกรรมการรักษาหน้า ดังตัวอย่างเช่นการเน้นย้ำให้เห็นถึงความสำคัญ การระบุถึงเป้าหมายหรือผลที่ไปด้วยกันไม่ได้สำคัญมากไปกว่าการรักษาหน้า ในทางกลับกันสำหรับวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมการจัดการความขัดแย้งที่เหมาะสม หมายถึง การเจรจาต่อรองอย่างแนบเนียนของคนในกลุ่มและนอกกลุ่ม ซึ่งมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องหน้าตาในสถานการณ์ความขัดแย้งนั้น เช่นความภาคภูมิใจ เกียรติยศ การสับประมาท ความอาย การเสียหน้า ความต่ำต้อย ความไว้วางใจ ไม่ไว้วางใจ ความเคารพและชื่อเสียง เรื่องของหน้าตาเป็นเรื่องที่ต้องมีการวิพากษ์ถกเถียงก่อนที่จะระบุได้ถึงผลลัพธ์หรือเป้าหมายของความขัดแย้งนั้นได้

ในความเห็นเกี่ยวกับเรื่องหน้าตาในวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยม Cohen (cited in Stella Ting-Toomey, 1998: 403) ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า สำหรับวัฒนธรรมแบบตัวแทนหรือแบบพึ่งพากัน ประสิทธิภาพของการเจรจาระดับนานาชาติล้วนแล้วแต่เต็มไปด้วยเรื่องของหน้าตา โครงสร้างของสถานการณ์ ซึ่งแต่ละฝ่ายแข่งขันกันต่างต่อสู้กันด้วยความตั้งใจและทักษะล้วนมีธรรมชาติเหมือนกันที่มองความกลมเกลียวของสังคมมากกว่าการเผชิญหน้า

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว รูปแบบของความขัดแย้งยังเป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดบุคลิกแบบเป็นตัวของตัวเองและพึ่งพากันได้ Rahim (1983 cited in Scheufele and Moy, 2000: 20) ได้ศึกษาารูปแบบความขัดแย้งระหว่างบุคคลโดยได้จำแนกผู้ตอบตามการเอาใจใส่ตนเองและคนอื่น เขาได้จำแนกรูปแบบความขัดแย้งออกเป็น 5 รูปแบบ คือ 1) บูรณาการ (integrating) เน้นการใส่ใจในตนเองและคนอื่นในระดับสูง 2) แบบครอบงำ (dominating) เน้นใส่ใจตนเองสูง แต่ใส่ใจคนอื่นต่ำ 3) แบบเชื่อฟัง (obliging) เน้นใส่ใจตนเองต่ำ แต่ใส่ใจคนอื่นสูง 4) แบบหลีกเลี่ยง (avoiding) เน้นใส่ใจทั้งตนเองและคนอื่นต่ำ และ 5) แบบประนีประนอม (compromising) มีระดับการใส่ใจตนเองและคนอื่นในระดับปานกลาง

ในแนวคิดที่คล้ายคลึงกัน Allen C. Filley (1976) ได้วิเคราะห์รูปแบบพฤติกรรมการแก้ปัญหาความขัดแย้งเป็น 2 มิติ มิติแรกคือมุ่งที่ตนเอง (self-oriented) เป็นการยืนยันในเป้าหมายความต้องการและผลประโยชน์ของตนเอง มุ่งที่จะช่วยให้ฝ่ายตัวเองบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และมีมิติที่สองเป็นมิติมุ่งความสัมพันธ์ (relationship-oriented) มุ่งที่จะตอบสนองความต้องการของฝ่ายอื่น มุ่งที่จะให้ฝ่ายอื่นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการและต้องการร่วมมือกับฝ่ายอื่น จากมิติทั้งสองที่กล่าวมาแล้วสามารถจำแนกพฤติกรรมการแก้ปัญหาความขัดแย้งได้เป็น 5 แบบ คือ

1. แบบชนะ-แพ้ (win-lose strategy) เป็นการแก้ปัญหาความขัดแย้งที่แต่ละฝ่ายมองเห็นว่าการขัดแย้งเป็นการต่อสู้เพื่อเอาชนะกันที่ต่างทำทุกอย่างและใช้ทุกวิธีเพื่อที่จะทำให้ฝ่ายตนชนะ โดยมุ่งระดมความคิด การวางแผนและทรัพยากร อันได้แก่ เงิน อำนาจ ข่าวดสาร ข้อมูลต่างๆ ในการที่จะเอาชนะคู่ต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์หรือทรัพยากรให้ได้มากที่สุด แต่เนื่องจากการแก้ปัญหาแบบดังกล่าวจะมีเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้นที่เป็นผู้ชนะ ผู้แพ้จึงมักไม่พอใจจึงอาจก่อตัวเป็นความขัดแย้งต่อไปอีกได้

เทคนิควิธีในการแก้ปัญหาความขัดแย้งที่สำคัญ คือ การใช้อำนาจและการใช้เสียงข้างมาก โดยการใช้อำนาจ เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามที่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร ด้วยการให้คุณให้โทษแก่สมาชิกของกลุ่ม บังคับให้สมาชิกของกลุ่มต้องปฏิบัติตาม ส่วนการใช้เสียงข้างมาก (majority rule) เป็นหลักที่ถือว่าเกณฑ์ที่ตัดสินโดยเสียงที่มากกว่าย่อมจะมีผลผูกพันต่อทุกคน และฝ่ายข้างมากย่อมที่จะใช้อำนาจบังคับได้ ถ้าฝ่ายข้างน้อยไม่ยอมปฏิบัติตาม

2. แบบแพ้-แพ้ (lose-lose strategy) หรือแบบประนีประนอม (compromise) โดยใช้ความสามารถในการเจรจาต่อรองเป็นสำคัญ ผลจากการแก้ปัญหาความขัดแย้งจะทำให้แต่ละฝ่าย

ไม่ได้ในสิ่งที่ต้องการทั้งหมด แต่พอใจและยอมรับในสิ่งที่ได้มาเท่าๆกัน จุดเน้นของการประนีประนอมอยู่ที่แต่ละฝ่ายคิดว่าฝ่ายตนต้องเสียสละอะไรบ้าง โดยที่แต่ละฝ่ายจะเลี่ยงการกล่าวถึงประเด็นที่ฝ่ายตนได้ประโยชน์ การแก้ปัญหาด้วยวิธีดังกล่าวอาจทำให้ความขัดแย้งลดลงไปบ้าง แต่ไม่ใช่การแก้ปัญหาความขัดแย้งที่แท้จริง ความขัดแย้งอาจหยุดชะงักลงชั่วคราว แต่ก็อาจนำไปสู่การเจรจากันใหม่อีก เมื่อมีเงื่อนไขเพิ่มเติมเกิดขึ้นแม้เพียงเล็กน้อยก็ตาม ประโยชน์ที่สำคัญของการเจรจาต่อรองในการใช้วิธีการแก้ปัญหาแบบแพ้-แพ้ ก็คือ การทำให้แต่ละฝ่ายทราบถึงความคิด ความคาดหวัง และลำดับความสำคัญของอีกฝ่าย ซึ่งจะช่วยให้เกิดผลดีในการเจรจากันในคราวใหม่

3. แบบชนะ-ชนะ (win-win strategy) เป็นวิธีการที่มีเหตุผลและเป็นวิธีการที่สร้างสรรค์ โดยมุ่งแสวงหาข้อตกลงที่เป็นที่พอใจของทั้งสองฝ่าย โดยเน้นเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่แต่ละฝ่ายสามารถได้รับในสิ่งที่ตนต้องการหรือประโยชน์สูงสุด การแก้ปัญหาจึงจำเป็นต้องมีข้อมูลที่ถูกต้องและความรู้สึกที่ดี โดยขึ้นอยู่กับความไว้วางใจกัน การเปิดเผยข้อมูลความจริงใจและความสามารถในการสื่อสารเป็นประการสำคัญ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจึงจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งหน่วยงานและสัมพันธภาพของบุคคล อันเนื่องมาจากตัวปัญหาที่แท้จริงความขัดแย้งได้รับการแก้ไขแล้ว

เทคนิควิธีการในการแก้ปัญหความขัดแย้งที่สำคัญ คือ การมีความเห็นสอดคล้องกันและการตัดสินใจแบบผสมผสาน โดยการมีความเห็นสอดคล้องกัน (consensus) เป็นการแสวงหาวิธีการแก้ปัญหความขัดแย้งที่ทุกฝ่ายต่างยอมรับทั้งในด้านเป้าหมายและวิธีการเป็นวิธีการที่มุ่งส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือใช้กระบวนการตัดสินใจของกลุ่มเนื่องจากการเห็นว่าการตัดสินใจของกลุ่มย่อมที่จะดีกว่าการตัดสินใจของคนใดคนหนึ่ง

4. แบบแพ้-ยินยอม (lose-yield) เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่ให้ความสำคัญกับการบรรลุเป้าหมายของผู้อื่นสูง แต่ให้ความสำคัญกับการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของตนเองต่ำ เน้นสัมพันธภาพกับผู้อื่นสูง

5. แบบถอนตัว (withdrawal) เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่ให้ความสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายของตนเองต่ำ และให้ความสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายของผู้อื่นต่ำเช่นกัน บุคคลที่ใช้วิธีการแก้ปัญหความขัดแย้งแบบนี้พยายามถอนตัวจากปัญหาที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง มองเป้าหมายของตนและความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในระดับต่ำ

นอกจากนี้ Putnam และ Wilson (1982 cited in Scheufele and Moy, 2000: 20) ได้เสนอมิติรูปแบบความขัดแย้งไว้ 3 มิติ ซึ่งมีแนวคิดไปในทิศทางเดียวกัน รูปแบบความขัดแย้งดังกล่าวประกอบด้วย

1. แบบเลี่ยงการเผชิญหน้า (nonconfrontation) เป็นกลยุทธ์ทางอ้อมสำหรับจัดการความขัดแย้ง ทางเลือกก็คือการหลีกเลี่ยงหรือถอนตัวออกจากความไม่เห็นพ้อง พฤติกรรมการสื่อสารมี

การแสดงออกถึงความเจ็บ เสนอสร้างเพื่อไม่ให้เห็นความแตกต่าง และซ่อนเร้นความรู้สึกของตนเอง

2. แบบประนีประนอมหรือแนวโน้มที่จะแก้ไขปัญหา (solution-orientation) เป็นการสื่อสารโดยตรงต่อความขัดแย้ง พฤติกรรมซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่ต้องการจะหาทางแก้ไข ผสมผสานความต้องการของทั้งสองฝ่าย และมีการประนีประนอมในประเด็นต่างๆ

3. แบบควบคุม (control) การสื่อสารโดยตรงต่อความไม่เห็นพ้อง ยืนกรานในความเห็นของตนเอง ควบคุมปฏิสัมพันธ์และสนับสนุนจุดยืนของตนเอง

ด้วยแนวคิดเรื่องการใส่ใจตนเองและผู้อื่นที่ปรากฏอยู่ในรูปแบบความขัดแย้งแต่ละแบบสามารถนำไปอธิบายปัจเจกบุคคลในวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคลและแบบกลุ่มนิยมได้ว่า ปัจเจกบุคคลที่มีลักษณะใส่ใจต่อตนเองในระดับสูง บุคคลนั้นก็มีความโน้มเอียงที่จะมีวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม ในทางตรงกันข้ามปัจเจกบุคคลที่ใส่ใจตนเองในระดับต่ำแต่ใส่ใจคนอื่นในระดับสูง ปัจเจกบุคคลนั้นก็มีความโน้มเอียงที่จะมีวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยม

เนื่องจากแนวคิดเรื่องพฤติกรรมความขัดแย้งนั้นมีหลายแนวคิด แต่สำหรับการศึกษาค้นคว้าวิจัยได้เลือกใช้แนวคิดของ Putnam และ Wilson (1982 cited in Scheufele and Moy, 2000: 20) มาเป็นแนวคิดที่ใช้เป็นตัวบ่งชี้ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยม เนื่องจากแนวคิดดังกล่าวได้อธิบายถึงพฤติกรรมของคน เมื่อต้องเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ซึ่งพฤติกรรมในแต่ละแบบที่ Putnam และ Wilson ได้อธิบายไว้เป็นตัวสะท้อนความเป็นวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมได้อย่างชัดเจนมากที่สุด

นอกจากนั้นการศึกษาค้นคว้าวิจัยยังได้เพิ่มเติมตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของคนไทย คือ ตัวแปรความกลัวการเสียหน้า ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมและมักจะพบมากในประเทศแถบเอเชีย รวมถึงประเทศไทย และตัวแปรความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ซึ่งนักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศพบว่าเป็นลักษณะสำคัญของสังคมไทย (Benedict, 1943 อ้างถึงในยศ สันตสมบัติ, 2544: 211; นิธิ เอียวศรีวงศ์, 2546: 112)

4. แนวคิดเรื่องความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย (Democratic Engagement)

จากการทบทวนวรรณกรรมเรื่องสาธารณมติดีข้างต้น พบว่าสาธารณมติดีเป็นกระบวนการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากรัฐบาลจะต้องติดตามกระแสความเห็นของประชาชนเพื่อจัดทำนโยบายให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน (Salmon and Chi-Yung Moh, 1994: 149) จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงสาธารณมติดีหลายชิ้นพบว่าปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับท่าทีทางการเมืองของปัจเจกบุคคล (political predisposition) เช่นความสนใจทางการเมืองและการรับรู้ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเองมีผลต่อความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็น

(Lasora , 1991: 131. Seungchan Yang, 1997: i; Hsiu-Hui Sun, 1991 : i) ดังเหตุผลที่กล่าวมาแล้วว่าสาธารณมดีมีความเกี่ยวข้องกับการเมืองในระบบประชาธิปไตยและทำที่ทางการเมืองของปัจเจกบุคคล จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะตรวจสอบแนวคิดเรื่องความเกี่ยวข้องกับการเมืองประชาธิปไตย ซึ่งเป็นแนวคิดที่สะท้อนให้เห็นความเกี่ยวข้องดังกล่าว

ความเกี่ยวข้องกับการเมืองประชาธิปไตยประกอบขึ้นมาจากแนวคิดสองส่วนคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมตามสำนึกของพลเมืองหรือกล่าวอีกชื่อหนึ่งว่าพฤติกรรมทางการเมือง (political behavior) และพฤติกรรมตามสำนึกพลเมือง (civic behavior) (Carpini, 2004: 397)

Michael X.Delli Carpini ชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมของพลเมืองและพฤติกรรมทางการเมืองมีข้อแตกต่างที่สำคัญ กล่าวคือ พฤติกรรมทางการเมือง (political behavior) โดยทั่วไปหมายถึงกิจกรรมต่างๆที่ตั้งใจให้เกิดผลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อการคัดเลือกตัวแทนเลือกตั้ง และ/หรือการพัฒนา การปฏิบัติหรือการเสริมแรงต่อนโยบายสาธารณะผ่านไปถึงรัฐบาล ส่วนพฤติกรรมพลเมือง (civic behavior) หมายถึงการมีส่วนร่วมทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลหรือสมาชิกของกลุ่มที่ตั้งใจจะบรรลุความใส่ใจในเรื่องสาธารณะโดยตรง ผ่านวิธีการซึ่งอยู่นอกเหนือจากวิธีการเลือกตั้งและวิธีการของรัฐบาล เช่น อาสาสมัครช่วยเหลือผู้ประสบภัยหรือคนไร้บ้าน หรือเป็นอาสาสมัครดูแลชุมชนของตนเอง ซึ่งแนวคิดทั้งสองส่วนรวมกันเรียกว่า ความเกี่ยวข้องกับการเมืองประชาธิปไตย (Democratic Engagement)

ในการพิจารณาระดับความเกี่ยวข้องในกิจกรรมความเป็นประชาธิปไตยที่มีอยู่ในตัวปัจเจกบุคคลนั้น จากการศึกษาและวิจัยส่วนมากต่างเห็นพ้องตรงกันว่า องค์ประกอบหนึ่งที่จะต้องมิอยู่ในตัวปัจเจกบุคคล คือ ต้องมีความยึดมั่นในบรรทัดฐานและคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย 5 ประการ คือความมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอก (internal and external efficacy) ความสนใจทางการเมือง (political interest) ความไว้วางใจทางการเมืองและสังคม (political and social trust) หน้าที่ของพลเมือง (civic duty) และความอดทนทางการเมือง (political tolerance) (Carpini, 2004: 397) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งการพิจารณาระดับความเกี่ยวข้องกับการเมืองประชาธิปไตยต้องพิจารณาจากบรรทัดฐานและคุณค่าของระบอบประชาธิปไตยของแต่ละปัจเจกบุคคล

ดังนั้น ผู้วิจัยจะได้ทบทวนองค์ประกอบทั้ง 5 ประการนี้ในรายละเอียดเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการบ่งชี้การมีความเกี่ยวข้องในกิจกรรมประชาธิปไตยของปัจเจกบุคคล หลังจากนั้นจะได้นำแนวคิดดังกล่าวไปศึกษาความสัมพันธ์กับความเต็มใจในการแสดงความเห็นในที่สาธารณะต่อไป องค์ประกอบดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ความมีประสิทธิภาพทางการเมือง (political efficacy)

งานวิจัยทางการสื่อสารทางการเมืองได้ชี้ให้เห็นว่า ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองเป็นหนึ่งในบรรทัดฐานและคุณค่าที่สำคัญมากที่สุดอย่างหนึ่งของการมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย

แนวคิดความมีประสิทธิภาพทางการเมืองถูกพัฒนาขึ้นมาโดยนักศึกษารัฐศาสตร์เพื่ออธิบายถึงความแปรผันของจำนวนผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง Campbell, Gurin และ Miller (1954: 187) ได้นิยามความมีประสิทธิภาพทางการเมืองไว้ว่า

ความรู้สึกที่ว่ากระทำการทางการเมืองของปัจเจกบุคคลมีหรือสามารถมีผลกระทบต่อกระบวนการทางการเมือง เช่น เป็นสิ่งที่คุ้มค่าที่จะปฏิบัติตามหน้าที่ของพลเมือง เป็นความรู้สึกที่ว่าความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคมมีความเป็นไปได้ และความรู้สึกที่ว่าประชาชนแต่ละปัจเจกบุคคลนั้นสามารถเข้าไปมีบทบาทในการนำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงนี้

ผลการศึกษาหลายชิ้นที่เกิดขึ้นในภายหลังได้พัฒนาแนวคิดนี้ต่อมา Campbell และคณะได้นิยามความหมายของคำนี้ขึ้นมาจากองค์ประกอบ 2 ส่วนคือ ความมีประสิทธิภาพภายใน (internal efficacy) และความมีประสิทธิภาพภายนอก (external efficacy) ความมีประสิทธิภาพภายในเป็นตัวชี้ถึงการรับรู้ตนเองของปัจเจกบุคคล ซึ่งพวกเขาสามารถเข้าใจการเมืองและมีความสามารถเพียงพอที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการกระทำต่างๆทางการเมือง เช่นการออกเสียงเลือกตั้ง ส่วนความมีประสิทธิภาพภายนอกคือการวัดการแสดงความเชื่อเกี่ยวกับสถาบันทางการเมืองต่างๆมากกว่าที่จะเป็นเรื่องการรับรู้ถึงความสามารถของตนเอง การขาดซึ่งความมีประสิทธิภาพภายนอกเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นความเชื่อที่ว่า ผู้นำและองค์กรต่างๆของรัฐบาลไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสาธารณะได้ (Miller, Miller and Schneider, 1980 : 253)

จากผลลัพธ์ของการรื้อปรับแนวคิดความมีประสิทธิภาพทางการเมือง คือความเข้าใจที่ว่าความรู้สึกของความมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกของปัจเจกบุคคลถูกกำหนดมาจากปัจจัยที่แตกต่างกัน การศึกษาเชิงประจักษ์แสดงให้เห็นว่าความมีประสิทธิภาพภายในถูกกำหนดมาจากลักษณะทางสังคมและประชากรศาสตร์ โดยทั่วไปแล้วปัจเจกบุคคลที่มีการศึกษาดี สถานภาพทางสังคมสูง มีข้อมูลทางการเมืองในระดับสูงและเป็นเพศชายมีแนวโน้มที่จะมีความมีประสิทธิภาพภายในในระดับที่สูงกว่าปัจเจกบุคคลที่มีการศึกษาน้อยกว่า มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่า มีข้อมูลทางการเมืองในระดับที่ต่ำกว่าและเป็นเพศหญิง

ขณะที่ความมีประสิทธิภาพภายนอกถูกมองในแง่ของการรับรู้การตอบสนองของหน่วยงานต่างๆของรัฐบาล กล่าวโดยทั่วไปยิ่งปัจเจกบุคคลเชื่อว่าองค์กรต่างๆของรัฐบาลสามารถตอบสนองต่อผลประโยชน์และความต้องการของตนเองมากเท่าใด ปัจเจกบุคคลนั้นก็จะมีระดับของความมีประสิทธิภาพภายนอกสูงมากขึ้นเท่านั้น (Karaman, 2004: 32) Easton และ Dennis ได้ตั้งข้อสังเกตว่าความรู้สึกถึงการไร้อำนาจและการเพิกเฉยต่อระบบการเมืองที่เป็นอยู่ เป็นภาพตัวแทนที่สะท้อนให้เห็นถึงความไม่มีประสิทธิภาพทางการเมือง (Easton and Dennis, 1967: 28-29)

Morris Rosenberg (cited in Reynold, 1974: 138-139) เชื่อว่าอุปสรรคอย่างหนึ่งของการมีส่วนร่วมคือ ความรู้สึกว่าความเกี่ยวข้องนั้นเป็นสิ่งที่ไม่มีประโยชน์อันใด ตามคำกล่าวของ Rosenberg คนส่วนมากมีความรู้สึกถึงการไม่มีความสามารถในการจัดการสถานการณ์ต่างๆของบุคคล (personal inadequacy) ด้วยเหตุผลที่ว่า “เป็นการง่ายที่จะมองเห็นว่าทำไมในสังคมแบบมวลชนที่ถูกกำหนดมาจากความไม่เท่าเทียมทางอำนาจทำให้ปัจเจกบุคคลมีแนวโน้มจะพัฒนาความรู้สึกถึงการไม่มีความสำคัญและอ่อนแอของตน บางคนอาจจะรู้สึกไร้อำนาจ ไม่มีความสำคัญและไร้เวลา ขณะที่คนบางส่วนคิดว่ารัฐบาล คือ อำนาจทางการเมืองที่อยู่ในมือที่เรามองไม่เห็น หลายคนรู้สึกว่าตนเองมีสิทธิมีเสียงเฉพาะระหว่างทางเลือกตั้ง แม้ว่าจะไม่ใช่เสียงที่ดังนัก สิ่งสำคัญก็คือว่ามีการวัดความจริงของความรู้สึกแบบนี้ เช่นเดียวกับนักสังคมศาสตร์ท่านอื่น Rosenberg รู้สึกว่าสังคมมวลชนสมัยใหม่ อำนาจทางการเมืองอยู่ไกลจากปัจเจกบุคคล เป็นการยากสำหรับบุคคลหนึ่งที่จะควบคุมอิทธิพลที่มีอยู่อย่างมากในระบบการเมือง

ตัวอย่างเรื่องของประสิทธิภาพของพลเมืองในเมืองเล็กๆในมลรัฐ Illinois ทำให้เห็นภาพที่กล่าวมาแล้วได้ชัดเจนขึ้น เครือโรงแรมขนาดใหญ่ต้องการสร้างสวนสนุกมูลค่า 40 ล้านดอลลาร์ในเมือง Gurnee มลรัฐ Illinois บริษัทได้ขอร้องให้เมืองเพิ่มและปรับเขตผังเมืองจำนวน 600 เอเคอร์ที่ไม่ได้รวมอยู่ตั้งแต่ต้น ผู้อยู่อาศัยจำนวนมากเกิดความรู้สึกกลัวว่าสวนสนุกแห่งนี้จะทำลายบรรยากาศความเป็นชนบทของชุมชนแห่งนี้ พวกเขาารู้สึกไร้พลังอำนาจที่จะต่อสู้กับบริษัทผู้หญิงคนหนึ่งได้อธิบายว่า

“พวกเรามาถึงที่นี่พร้อมกับเงินหลายล้านพร้อมกับนายชื่อดัง ผลการศึกษาและกราฟหลายชิ้น เจ้าหน้าที่ที่มีวาทศิลป์เป็นเลิศ ...และพวกเขาก็กล่าวว่าโครงการจะไม่กระทบต่อชุมชน แต่พอเราเลิกงานกลับมาตอนสี่โมงครึ่ง เหนื่อยก็เหนื่อย แต่ต้องกลับมาพบว่าเราจะต้องซ่อมบ้านของเราและต้องพูดว่า คุณกำลังทำให้บ้านเราพัง แต่กลับพบคำตอบกลับมาว่า “พิสูจน์ให้ได้สิ” ซึ่งมันยากเหลือเกิน”

เป็นที่แน่ชัดเหลือเกินว่า ด้วยอำนาจทางการเมืองที่อยู่กระจัดกระจายทำให้ผู้อยู่อาศัยจำนวนมากเชื่อว่าเป็นเรื่องไร้ประโยชน์ที่จะไปต่อสู้ โศกไม่ดีที่ปฏิกิริยาเช่นนี้เป็นเรื่องที่เกิดเป็นปกติในประเทศประชาธิปไตย

แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงมีคนที่มีความเชื่อมั่นในอำนาจของตนเองในการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากกว่าคนอื่น ๆ ความรู้สึกเช่นนี้สามารถส่งผลกระทบต่อรัฐบาล เรียกว่า ความมีประสิทธิภาพทางการเมือง (political efficacy) ซึ่งหมายความว่า “....ความรู้สึกว่าการกระทำทางการเมืองของปัจเจกบุคคลสามารถส่งผลกระทบต่อกระบวนการทางการเมือง เช่น เป็นความคุ้มค่าที่จะกระทำด้วยจิตสำนึกหน้าที่ของพลเมือง (civic duties)”

มีหลักฐานจำนวนมากที่เชื่อมโยงให้เห็นว่า ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน (Reynold, 1974: 140) ในการศึกษาเรื่อง The American Voter ประมวลครั้งหนึ่งของคนได้คะแนนต่ำในการวัดความเชื่อมั่นที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ร้อยละ 91 ของคนที่ได้คะแนนสูงระบุว่า จะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จากการสำรวจประชาชนในห้าประเทศของ Almond และ Verba พบว่าความรู้สึกเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมตามพรรคของตนเอง ความตระหนักและความสนใจทางการเมือง และการยึดมั่นในค่านิยมประชาธิปไตยและความพอใจในระบบการเมือง

จากนัยยะของแนวคิดความมีประสิทธิภาพทางการเมือง อาจนำมากล่าวได้ว่า ปัจเจกบุคคลที่รับรู้ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเองในระดับสูงก็ย่อมจะมีแนวโน้มที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่างๆ มากตามไปด้วย

อย่างไรก็ตาม แม้ในการศึกษาที่ผ่านมาจะยังไม่มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความมีประสิทธิภาพทางการเมืองกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะโดยตรง เท่าที่พบมีเพียงการศึกษาบางชิ้นที่ได้ศึกษาตัวแปรดังกล่าว แต่ก็เป็นการศึกษาตัวแปรการรับรู้ความมีประสิทธิภาพของ ตนเอง (self-efficacy) โดยไม่ได้เจาะจงถึงความมีประสิทธิภาพทางการเมือง แต่ก็พอจะทำให้เห็นความสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าวที่มีต่อการแสดงความคิดเห็นได้

Dominic L. Lasora (1991: 131) ได้ทดสอบตัวแปรต่างๆ ที่ส่งผลต่อการต้านทานปรากฏการณ์เกลียวแห่งความเจ็บได้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งตัวแปรที่อาจจะไม่ได้รับผลกระทบจากการรับรู้กระแสความคิดเห็น โดยหนึ่งในตัวแปรที่ Lasora เลือกมาทดสอบก็คือ ความมีประสิทธิภาพของตนเอง จากการสำรวจคนจำนวน 624 คนในเมือง Austin ที่มลรัฐ Texas พบว่าตัวแปรการรับรู้ความมีประสิทธิภาพเป็นหนึ่งในเงื่อนไขที่ต่อต้านเกลียวแห่งความเจ็บได้

เช่นเดียวกับ Huang ที่พบผลในทำนองเดียวกัน โดยในงานชิ้นนี้ได้เลือกศึกษาตัวแปรหลายตัว รวมทั้งตัวแปรความมีประสิทธิภาพของตนเอง การศึกษาครั้งนี้ได้ทดสอบกับคนในประเทศอเมริกาและประเทศไต้หวัน เพื่อศึกษาว่าตัวแปรดังกล่าวมีผลกระทบต่อความเจ็บหรือการพุดออกมาหรือไม่ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการขาดความมีประสิทธิภาพของตนเองเป็นตัว

ทำนายการแสดงความคิดเห็นออกมาในทางลบ ทั้งในคนอเมริกันและคนไต้หวัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งปัจจัยบุคคลของทั้งสองวัฒนธรรมที่รับรู้ความมีประสิทธิภาพตนเองในระดับต่ำก็มีแนวโน้มที่จะเงียบหรือไม่แสดงความคิดเห็น- เห็นออกมา (Huiping Huang, 2005: 341)

ด้วยเหตุผลของการมีแนวโน้มของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความมีประสิทธิภาพทางการเมืองกับความเต็มใจที่แสดงความคิดเห็น งานวิจัยนี้จึงจะได้ทดสอบตัวแปรดังกล่าว แต่การศึกษาครั้งนี้จะได้มีการเน้นลงไปที่มีความมีประสิทธิภาพทางการเมือง ซึ่งยังไม่มีการศึกษาในบริบทนี้มาก่อน

4.2 ความสนใจทางการเมือง (political interest)

ความสนใจในเรื่องการเมืองและกิจการสาธารณะมีความสัมพันธ์อย่างมากต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของพลเมือง โดยทั่วไปแล้วความสนใจทางการเมืองเป็นตัวกระตุ้นให้คนมีการติดตามการเมืองและกิจการสาธารณะจากสื่ออยู่เสมอ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมในระดับต่างๆ เช่นการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การลงคะแนนเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง การเข้าร่วมลงชื่อตามกฎหมายหรือการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง

ความสนใจทางการเมือง หมายถึง ระดับความสนใจและความใส่ใจในกิจการรัฐบาลและกิจการสาธารณะของปัจเจกบุคคล ซึ่งความสนใจทางการเมืองมีความสัมพันธ์อย่างมากต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมตามสำนึกของพลเมือง ความสนใจจัดเป็นตัวกระตุ้นให้มีการติดตามการเมืองและกิจการสาธารณะจากสื่อ

ความสนใจทางการเมืองมีลักษณะแปรผัน บางคนอาจมีความสนใจอย่างมากต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในทำเนียบรัฐบาลหรือรัฐสภา ขณะที่บางคนอาจจะสนใจแบบไม่สม่ำเสมอ เช่นสนใจเฉพาะช่วงที่มีการเลือกตั้ง แต่ในทางกลับกันคนบางส่วนอาจจะไม่ให้ความสนใจกับการเมืองเลย เราเรียกความใส่ใจหรือสนใจทางการเมืองนี้ว่า ความเกี่ยวข้องทางการเมือง (political involvement) แม้ว่าในชื่อที่ใช้เรียกนี้จะมีหลากหลายความหมาย แต่วิธีการวัดแนวคิดนี้ก็จะใช้คำถามในลักษณะว่า คนมีความสนใจในการเมืองมากน้อยเพียงไร คนติดตามการรณรงค์อย่างไร ใกล้เคียงอย่างไร และพวกเขาสนใจในผลการเลือกตั้งมากน้อยเพียงไร การใช้คำตอบต่อคำถามลักษณะนี้ นักรัฐศาสตร์พยายามที่จะระบุให้ได้ว่าการเมืองมีความสำคัญอย่างไรต่อปัจเจกบุคคล (Reynold, 1974: 136)

ความเกี่ยวข้องทางการเมืองหรือความสนใจทางการเมืองมีความสัมพันธ์อย่างมากต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ผู้เขียนหนังสือเรื่อง The American Voter พบว่า ร้อยละ 96 ของผู้ตอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเมืองระดับสูงจะไปเลือกตั้งในปี 1956 ในขณะที่ร้อยละ 22 ของผู้ตอบที่มีความเกี่ยวข้องกับการเมืองน้อยที่สุดมีความกังวลที่จะไปใช้สิทธิ ความเกี่ยวข้องที่สูงมีโอกาสที่จะ

ก่อให้เกิดกิจกรรมต่างๆ ขึ้นมาได้ นอกเหนือจากการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ปัจจัยที่ทำให้คนมีความเกี่ยวข้องทางการเมืองมากขึ้นต่างกันนั้น มักจะมีความสัมพันธ์กับสถานภาพทางสังคม ระดับการศึกษา เพศ และปัจจัยลักษณะทางจิตวิทยา (Reynold, 1974: 137)

จากที่กล่าวมาแล้ว ความสนใจทางการเมืองมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับการเปิดรับสื่อและการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของพลเมือง หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าความสนใจทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมือง จากการศึกษาที่ผ่านมาได้มีงานบางชิ้นที่ได้ยืนยันถึงความสัมพันธ์ดังกล่าวอย่างเช่นการศึกษาของ Dominic L. Lasora ที่นอกจากจะทดสอบตัวแปรความมีประสิทธิภาพของตนเอง แล้ว ยังได้มีการศึกษาตัวแปรความสนใจทางการเมืองอีกด้วย ซึ่ง Lasora พบว่าความสนใจทางการเมืองเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่มีผลต่อความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง โดยไม่สนใจต่อกระแสความคิดเห็นส่วนใหญ่ (Lasora, 1991: 131)

ขณะที่ Yang ก็ได้นำตัวแปรความสนใจทางการเมืองไปเป็นหนึ่งในตัวแปรที่ทดสอบความสัมพันธ์กับการแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะของคนเกาหลีใต้ โดยศึกษาเปรียบเทียบในเมืองที่เป็นศูนย์กลางทางการเมืองและเมืองที่อยู่ชายขอบหรือห่างไกลจากกระแสการเมือง ผลการศึกษานั้นพบว่าความสนใจทางการเมืองเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่ทำให้คนเกาหลีใต้แสดงความคิดเห็นออกมาในที่สาธารณะได้ (Seungchan Yang, 1997: i)

4.3 ความไว้วางใจทางการเมืองและสังคม (political and social trust)

ความไว้วางใจทางการเมือง

แนวคิดความไว้วางใจทางการเมืองและความไว้วางใจทางสังคมเป็นส่วนประกอบหลักที่สำคัญของสังคมประชาธิปไตย ในฐานะที่เป็นเครื่องแสดงถึงพฤติกรรมทางการเมือง ถ้าปราศจากความไว้วางใจทางการเมืองแล้ว ซึ่งรวมถึงความเชื่อที่ว่าระบบจะทำงานเพื่อประชาชนแล้ว การกระทำใดๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นก็อาจจะดูไร้ค่าไปในทันที ในทำนองเดียวกัน หากปราศจากซึ่งความไว้วางใจทางสังคมแล้วก็อาจจะนำไปสู่การรับรู้ของคนอื่นๆ ทำทุกอย่างก็เพื่อประโยชน์ส่วนตัวเท่านั้น ซึ่งอาจจะไปหยุดยั้งการรับรู้ของปัจเจกบุคคลว่าคนอื่นๆ ก็อาจจะทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมหรือเป้าหมายร่วมกัน

ขณะที่มีการพบว่า ความไว้วางใจทางการเมืองต่ำ หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าความไม่ไว้วางใจทางการเมืองสูงนั้นสามารถเห็นได้จากการตอบสนองจากทัศนคติในทางลบที่มีต่อรัฐบาล ซึ่งความไม่ไว้วางใจนี้เกิดมาจากความไม่สอดคล้องกันระหว่างผลงาน (output) ของรัฐบาลกับความคาดหวังของพลเมือง

นอกจากนั้น Robert A. Dahl ยังได้ศึกษาพบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกไว้วางใจทางการเมืองกับพฤติกรรมทางการเมือง กล่าวคือ หากพลเมืองของชุมชนการเมืองใดมีความไว้วางใจไป ในทางบวกหรือขึ้นชอบต่อระบบการเมืองก็จะส่งผลทำให้พลเมืองมีความจงรักภักดีต่อระบบการเมืองนั้น หากพลเมืองในชุมชนการเมืองใดมีทัศนคติ ความรู้สึกและประเมินค่าต่อระบบการเมืองในชุมชนการเมืองของตนเป็นกลางๆหรือเฉยๆ พลเมืองในชุมชนการเมืองนั้นก็จะวางตัวอยู่ห่างหรือเพิกเฉยต่อการเมือง แต่ถ้าหากพลเมืองของชุมชนการเมืองใดมีความไว้วางใจไป ในทางลบหรือไม่ขึ้นชอบต่อระบบการเมืองก็จะส่งผลทำให้พลเมืองมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมดีตัวออกห่างจากการเมือง (Dahl, 1966: 353)

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าความไว้วางใจทางการเมืองมีแนวโน้มที่จะมีความสัมพันธ์กับการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือการเข้าร่วมถกเถียงอภิปรายในประเด็นทางการเมืองหรือประเด็นสาธารณะอื่นๆ กล่าวคือหากปัจเจกบุคคลมีความไว้วางใจทางการเมืองในระดับต่ำ บุคคลนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ น้อย แต่หากปัจเจกบุคคลนั้นมีความไว้วางใจทางการเมืองสูง บุคคลนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากตามไปด้วย

ความไว้วางใจทางสังคม

หากจะกล่าวถึงแนวคิดความไว้วางใจทางสังคมแล้ว จำเป็นต้องกล่าวถึงแนวคิดต้นทุนทางสังคม (social capital) ของ Robert Putnam ควบคู่กันไปด้วย เพราะว่าแนวคิดความไว้วางใจทางสังคมถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของแนวคิดต้นทุนทางสังคม

ต้นทุนทางสังคม หมายถึง โครงสร้างพื้นฐานทางสังคม (social infrastructure) ซึ่งสังคมได้ค่อยๆสะสมผ่านทางการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลและเป็นโครงสร้างที่สามารถเพิ่มระดับความยึดเหนี่ยวและความมีประสิทธิภาพทางสังคมให้ดีขึ้นโดยการทำให้เกิดการร่วมมือกัน ซึ่ง Putnamกล่าวไว้อีกว่าหากต้นทุนทางสังคมถูกบ่อนทำลายลง ณ ที่ใด ก็ย่อมหมายความว่าพลเมืองก็จะขาดความสามารถที่จะแก้ปัญหของส่วนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่สามารถทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายของส่วนรวมได้

Putnam มองว่าลักษณะสำคัญที่ทำให้คนเข้ามามีส่วนร่วมและทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นเกิดมาจากองค์ประกอบ 3 ประการคือ เครือข่ายชีวิตทางสังคม (social life network) ขนบจารีต (norms) และความไว้วางใจ (trust)

ความไว้วางใจทางสังคม คือท่าทีหรือความไว้วางใจทางอารมณ์ของบุคคลหนึ่งที่มีต่อบุคคลอื่นๆในชุมชน คนที่มีระดับความไว้วางใจทางสังคมสูงแสดงให้เห็นถึงบุคคลนั้นมี ความรู้สึกเชื่อมโยงและเชื่อมั่นคนในชุมชนเดียวกัน แม้ว่าจะไม่รู้จักคุ้นเคยกันก็ตาม และมี

แนวโน้มที่จะร่วมมือทำงานกับกลุ่มคนในชุมชนเพื่อแก้ปัญหาให้กับท้องถิ่นของตนเอง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งความไว้วางใจทางสังคมทำให้พลเมืองสามารถเอาชนะปัญหาของส่วนรวมได้

จากมุมมองของ Putnam จึงอาจกล่าวได้ว่าสังคมที่มีการสะสมต้นทุนผ่านทางความไว้วางใจกันก็ย่อมจะทำให้พลเมืองเกิดจิตสำนึกสาธารณะที่จะเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางการเมืองและกิจกรรมของพลเมืองมากตามไปด้วย เช่น การเข้าร่วมเป็นสมาชิกในองค์กรสาธารณะต่างๆ การเข้าร่วมประชุมถกเถียงในเรื่องสาธารณะ การพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง รวมถึงการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง เป็นต้น

4.4 ความตระหนักในหน้าที่พลเมือง (civic duty)

หน้าที่ของพลเมือง หมายถึงความรู้สึกที่ว่าคนมีพันธะหน้าที่ทางสังคมที่จะต้องมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยด้วย (Carpini, 2004: 405) ในการทำความเข้าใจกับแนวคิดหน้าที่ของพลเมืองจำเป็นต้องมีการทำความเข้าใจกับแนวคิด 2 เรื่องมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับคำว่าหน้าที่พลเมือง แนวคิดดังกล่าวก็คือ แนวคิดเรื่องประชาสังคมและแนวคิดเรื่องพลเมือง

เอนก เหล่าธรรมทัศน์ (2543: 21) ได้ให้ความหมายของคำว่าประชาสังคมไว้ว่า หมายถึงเครือข่าย กลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ สถาบันและชุมชนที่มีกิจกรรมหรือมีการเคลื่อนไหวอยู่ระหว่างรัฐ (states) กับปัจเจกชน(individuals) โดยจุดเน้นของประชาสังคม ได้แก่

1. ไม่ชอบและไม่ยอมให้รัฐครอบงำหรือบงการ แม้ว่าจะยอมรับความช่วยเหลือจากรัฐและมีความร่วมมือกับรัฐได้ แต่ก็สามารถชี้นำกำกับและคัดค้านรัฐได้พอสมควร
2. ไม่ชอบลัทธิปัจเจกชนนิยมสุดขั้ว ซึ่งส่งเสริมให้คนเห็นแก่ตัว ต่างคนต่างอยู่ แข่งขันกันจนไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม หากแต่สนับสนุนให้ปัจเจกชนรวมกลุ่มรวมหมู่และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยไม่ปฏิเสธการแสวงหาหรือปกป้องผลประโยชน์เฉพาะส่วนเฉพาะกลุ่ม

ในกระบวนการของประชาสังคม สิ่งแรกที่ต้องมีการเน้นก็คือจิตสำนึกสาธารณะ (civic mind) ซึ่งหมายถึงความสำนึกใส่ใจและพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะ รวมถึงความเคารพและหวงแหนในสมบัติส่วนรวม ทั้งนี้โดยตระหนักถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับทั้งตนเองและส่วนรวม “ส่วนรวมในจิตสำนึกดังกล่าวมิใช่ครอบครัวยุติมาตร คนรอบข้างหรือชุมชนละแวกบ้านคนเท่านั้น หากรวมไปถึงคนอื่นๆ อีกมากมายที่อยู่ห่างไกลออกไป แม้จะไม่รู้จักและเคยเห็นหน้า แต่ก็รู้อยู่ว่าเป็นส่วนหนึ่งของ “สังคม” ที่ตนสังกัด

แม้ว่าประชาสังคมจะเริ่มหรือมีพื้นฐานมาจากกลุ่ม ชมรม สมาคม ซึ่งจำนวนไม่น้อยรวมตัวกันด้วยมุ่งหวังผลประโยชน์ร่วมกัน คือจำเพาะสมาชิกในกลุ่มเท่านั้นที่ได้ประโยชน์ แต่การร่วมมืออย่างต่อเนื่องและประสานกันเป็นเครือข่ายที่กว้างขึ้นย่อมนำไปสู่สำนึกและกิจกรรมที่เป็น

ประโยชน์ส่วนรวม (public goods) คือ ประโยชน์ที่บังเกิดแก่ทุกคน แม้จะไม่ได้เป็นสมาชิกหรือร่วมทำกิจกรรมนั้น เช่นถนน สะพานหรือวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมที่อนุรักษ์ไว้ ความเป็นประชาสังคมเกิดขึ้นเมื่อกลุ่ม ชุมชนและเครือข่ายดังกล่าวมีสำนึกที่จะทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งรวมถึงการดูแลรักษาสมบัติสาธารณะที่ใครๆก็เข้าถึงได้ โดยไม่จำกัดว่าจำเพาะตนหรือพวกตนเท่านั้นที่ใช้ประโยชน์ได้และไม่เลือกว่าจะต้องเป็นสิ่งที่ตนมีกรรมสิทธิ์ครอบครองหรือเป็นเจ้าของเท่านั้นถึงจะดูแลรักษา

ขณะที่ Veba และ Nic ได้อธิบายว่าจิตสำนึกสาธารณะเป็นท่าทีทางการเมือง(political orientation) ที่หมายความว่า การที่คนพิจารณาว่าตัวเองเป็นผู้สนับสนุนต่อสวัสดิการของสาธารณะหรือชุมชนในภาพรวมทั้งหมด แทนที่จะคิดว่าปัจเจกบุคคลมีจิตสำนึกสาธารณะหรือไม่ ก็คือ การตั้งคำถามถึงขอบเขตที่เขามองตัวเองในฐานะที่เป็นพลเมือง ซึ่งหมายถึงคนที่อุทิศเวลาและความพยายามให้กับความต้องการและปัญหาของชุมชน

ส่วนแนวคิดเรื่องเรื่องความเป็นพลเมืองนั้น (citizenship) เอนก เหล่าธรรมทัศน์ได้เปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างของคำ 3 คำที่ดูเผินๆแล้วจะมีความคล้ายคลึงกัน แต่ในข้อเท็จจริงแล้วมีนัยยะที่แตกต่างกันอย่างมาก คือ คำว่าประชาชน (people) ราษฎร (subject) และพลเมือง (citizenship) คำว่า “ประชาชน” หมายถึงคนที่ไม่ใช่ผู้ปกครอง ในสมัยโบราณนั้นประชาชนเป็นไพร่หรือทาสเกือบทั้งหมด หมายถึงมีสถานะที่ต่ำ เป็นลูกน้อง เป็นข้าช่วงใช้ของขุนนางหรือเจ้าที่ดิน การเมืองสมัยใหม่ได้ปลดปล่อยประชาชนจากการเป็นไพร่หรือทาสให้กลายเป็นเสรีชนที่มีสถานะทางกฎหมายเท่าเทียมกัน รวมเรียกอดีตไพร่ อดีตทาสและขุนนาง เจ้าที่ดิน รวมทั้งชนชั้นใหม่ๆทั้งหลายว่า “ราษฎร” ในความหมายของผู้ที่ต้องเสียภาษีให้กับรัฐ และต้องยึดถือปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมืองเช่นกัน

ในประเทศตะวันตกนั้นการเปลี่ยนแปลงการปกครองให้เป็นระบอบประชาธิปไตย ก็คือการเปลี่ยนราษฎรให้เป็นพลเมือง โดยความหมายของพลเมืองนั้น คือราษฎรที่นอกจากเสียภาษีและปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมืองแล้ว ยังต้องมีบทบาทและอำนาจ บทบาททางการเมือง คือ อย่างน้อยมีสิทธิไปเลือกตั้ง แต่ที่ยิ่งไปกว่านั้นคือ มีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นต่างๆต่อทางการบ้านเมือง ทั้งยังมีสิทธิเข้าไปร่วมในการทำกิจต่างๆเพื่อส่วนรวมร่วมกับรัฐด้วย ราษฎรนั้นเป็นฝ่ายรับกฎหมาย นโยบายและกิจการหรือกิจกรรมของรัฐ พลเมืองนั้นอาจเป็นฝ่ายรุกเพื่อเรียกร้องกฎหมาย นโยบายและกิจการของรัฐตามที่ตนเองเห็นพ้องต้องกัน ราษฎรที่ดื้อนั้นเป็นฝ่ายรับและว่านอนสอนง่าย ส่วนพลเมืองที่ดื้อนั้นต้องเป็นฝ่ายรุกได้และต้องไม่เลื่อยเนื่อย หากเป็นคนที่ยากมีส่วนร่วม อยากเข้าช่วยทำและสามารถเข้าทำการต่างๆแทนรัฐได้มากพอควร ราษฎรนั้นจะคิดว่าตนเองเป็นผู้น้อย ส่วนพลเมืองจะคิดว่าตนมีสิทธิ มีเสียง มีส่วนร่วมในบ้านเมือง (เอนก เหล่าธรรมทัศน์, 2543: 26-27)

หากกล่าวถึงความสัมพันธ์ของแนวคิดทั้งสองแล้ว แนวคิดเรื่องประชาสังคมและความ เป็นพลเมืองมีความเกี่ยวโยงกันในแง่มุมที่ว่าสมาชิกของประชาสังคมต้องรู้สึกว่าตนเองเป็น พลเมือง ซึ่งพร้อมที่จะเข้าไปทำงานบางส่วนแทนรัฐ ไม่ใช่รู้สึกรู้สีกแต่อาศัยพึ่งพิงรัฐ หรือกล่าวอีกนัย หนึ่ง ประชาสังคมประกอบด้วยสมาชิกหรือพลเมืองที่กระตือรือร้น เอาการเอางาน ถกเถียงร่วมกัน ในประเด็นร่วมกันของสังคมหรือเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม (ธีรยุทธ บุญมี, 2547: 19)

ดังนั้น หน้าทีของพลเมือง ก็คือการตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งต้องเข้าไปมี ส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่จะส่งผลกระทบหรือเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ โดยรวม อีกทั้งยังมีพันธะ (commitment) ที่จะต้องเข้าร่วมกับรัฐในการดูแลทุกข์สุขของตัวเองและ ชุมชน

4.5 ความอดกลั้นทางการเมือง (political tolerance)

ความอดกลั้นทางการเมืองมีความหมายถึงความเต็มใจที่จะอดทนต่อฝ่ายตรงข้ามทาง การเมืองหรือกลุ่มการเมืองนอกกลุ่ม ความอดกลั้นทางการเมืองเห็นได้ชัดจากการสนับสนุน เสรีภาพของพลเมืองต่อกลุ่มการเมืองที่นอกกลุ่ม เช่นเสรีภาพที่จะพูดในที่สาธารณะ หรือเสรีภาพ ที่จะสอนในโรงเรียน ในขณะที่ความไม่อดกลั้นทางการเมืองหมายถึงความเต็มใจที่จะฉีกหรือ ยกเลิกเสรีภาพของพวกนอกกลุ่มออกไป (Karpov, 1999: 389)

ความอดกลั้นทางการเมืองถูกมองว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสนับสนุนการปกครอง ระบบประชาธิปไตย Gouws (1996: 23) ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ความอดกลั้นทางการเมืองมี ความสัมพันธ์โดยตรงกับความเต็มใจของคนที่อดทนต่อฝ่ายตรงข้าม ซึ่งหมายรวมถึงว่า จำเป็นต้องมีการขยายสิทธิเสรีภาพของพลเมืองไปให้กับฝ่ายตรงข้ามด้วย และหมายรวมถึงการมี ความเท่าเทียมในกระบวนการทั้งในเรื่องของกฎเกณฑ์และการนำมาปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน หรือ กล่าวอีกนัยหนึ่งความอดกลั้นเป็นความเต็มใจที่จะขยายเสรีภาพไปยังคนที่มีความเห็นที่แตกต่าง ด้วย

หนึ่งในการศึกษาเรื่องของการอดกลั้นที่มีอิทธิพลมากที่สุดเกิดขึ้นในประเทศ สหรัฐอเมริกาในปี 1950 โดย Stouffer การศึกษาครั้งนั้นพบว่าคนอเมริกันมีระดับความไม่อดกลั้นสูง ต่อกลุ่มที่อยู่ฝ่ายตรงข้าม Stouffer ได้สำรวจทัศนคติของสาธารณชนที่มีต่อคอมมิวนิสต์และดูว่าคน อเมริกันจะขยายสิทธิทางการเมืองไปสู่กลุ่มที่เป็นคอมมิวนิสต์หรือกลุ่มที่ถูกสงสัยว่าเป็น คอมมิวนิสต์หรือไม่ โดยการศึกษาครั้งนี้ได้วิเคราะห์ผลกระทบของระดับการศึกษา อาชีพและเพศที่ มีต่อความอดกลั้นทางการเมือง

วิธีนี้ได้ถูกนำมาใช้เมื่อปลายทศวรรษ 1970 และต้นทศวรรษ 1980 เมื่อ Sullivan และคณะ ได้พยายามวิเคราะห์ข้อสงสัยถึงการลดลงของความไม่อดกลั้นในประเทศสหรัฐอเมริกาว่าเป็นจริง ตามนั้นหรือไม่ โดยเขาได้ใช้วิธีการที่แตกต่างออกไปจากวิธีการของ Stouffer กล่าวคือ แทนที่จะ

กำหนดเป้าหมายเดียว คือคอมมิวนิสต์เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น แต่ผู้ศึกษากลุ่มต่างๆ ที่หลากหลาย ตั้งแต่กลุ่มการเมืองที่เป็นพวกขวาจัดไปจนถึงพวกซ้ายจัด รวมถึงกลุ่มการเมืองอื่นๆ อีกด้วย เช่นกลุ่มรักร่วมเพศ เป็นต้น ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ปรากฏออกมาว่า การลดลงของระดับความไม่อดกลั้นของคนอเมริกันนั้นเป็นเรื่องไม่จริง ถ้าอธิบายผลการศึกษาครั้งนี้ก็คือว่าคนอเมริกันให้ความไม่อดกลั้นต่อกลุ่มต่างๆ ไม่เท่ากัน (Rivero, Kotze and du Toit, 2002: 170)

โดยทั่วไปแล้ว วิธีการศึกษาหรือการวัดความอดกลั้นทางการเมืองสามารถจำแนกออกมาได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ (Sotelo, 2000: 185-186)

1) ความอดกลั้นทางการเมืองถูกนิยามในความหมายของสิทธิที่จะไม่เห็นพ้อง (right to dissent) การวัดความอดกลั้นในกลุ่มนี้จะวัดจากระดับการสนับสนุนหลักการที่เป็นนามธรรม เสรีภาพในการพูด (free speech) และขยายไปสู่กลุ่มการเมืองที่ไม่เห็นพ้องหรือเห็นต่างออกไปในสถานการณ์ที่เป็นรูปธรรม เช่น ประชาชนจะต้องมีเสรีภาพที่จะวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลของตนเองได้

2) ความอดกลั้นทางการเมืองในกลุ่มนี้หมายถึงสิทธิที่จะไม่เห็นพ้อง (right dissent) กับสิทธิอีกอย่างหนึ่ง Jones ได้หมายรวมถึงความเท่าเทียมกันทางเชื้อชาติและทางเพศ ในลักษณะเช่น ผู้หญิงมีสิทธิที่จะทำงานหรือสิทธิที่จะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างเท่าเทียมกันกับผู้ชาย และสิทธิที่จะมีความสำคัญอย่างเท่าเทียมในชาติสำหรับคนกลุ่มน้อย

3) ในกลุ่มสุดท้าย ความอดกลั้นทางการเมืองถูกนิยามในแง่ของความเต็มใจที่จะขยายสิทธิที่หลากหลายตามหลักการพื้นฐานปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Right) ซึ่งวิธีวัดในกลุ่มนี้เกิดมาจากการปรับเปลี่ยนแนวคิดใหม่ของ Sullivan, Piereson และ Marcus (1982) ซึ่งมองความอดกลั้นในแง่ของความเต็มใจที่จะขยายสิทธิไปสู่กลุ่มทางสังคมการเมืองที่ชอบน้อยที่สุด (least-liked socio-political group)

ตามคำนิยามนี้ได้ใช้วิธีการวัดความชอบน้อยที่สุดเป็นตัวบ่งชี้ความอดกลั้น การวัดนี้จะเปิดโอกาสให้ผู้ตอบเลือกกลุ่มที่พวกเขาชอบน้อยที่สุด จากนั้นผู้ตอบก็จะถูกตั้งคำถามเฉพาะกลุ่มนี้ที่ผู้ตอบเลือก ทุกคนจะถูกถามว่าพวกเขาจะอดกลั้นต่อกลุ่มที่พวกเขาเกลียดมากที่สุดหรือไม่

จากการทบทวนวรรณกรรมเรื่องความอดกลั้นทางการเมืองในสังคมประชาธิปไตย จากหลักฐานเชิงประจักษ์พบข้อมูลที่มีความสอดคล้องกันในระดับสูง 2 ประการ คือ (Guerin and Pelletier, 2000: 4-5)

- ประชาชนที่มีความอดกลั้นมากที่สุดจะสนับสนุนบรรทัดฐานและการปฏิบัติตามประชาธิปไตยมากกว่า
- ประชาชนที่มีความอดกลั้นมากที่สุดจะมีความไว้วางใจระหว่างบุคคลในระดับสูงกว่าอย่างเห็นได้ชัด และก็จะรับรู้ว่าคุณถูกคุกคามจากบุคคลอื่นน้อยกว่า

หากกล่าวตามนัยยะของแนวคิดความอดกลั้นทางการเมืองแล้ว ปัจเจกบุคคลที่มีความอดกลั้นทางการเมืองในระดับสูง ย่อมจะเป็นบุคคลที่ยอมรับความแตกต่างหรือความหลากหลายทาง

ความคิดที่ปรากฏอยู่ในสังคมได้ แม้ว่าความคิดเห็นนั้นจะไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของตนเองก็ตาม ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า แม้ในสถานการณ์ที่กระแสดความคิดเห็นที่เป็นลบหรือเป็นกระแสดความคิดเห็นที่ตรงข้ามกับความคิดเห็นของตนเอง ปัจเจกบุคคลนั้นก็มิแน่วโน้มที่จะมีความเต็มใจแสดงความคิดเห็นออกมาได้ เพราะความเชื่อมั่นและยอมรับในความแตกต่างนั่นเอง

5. สรุปแนวคิดและสมมติฐานการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียมในการก่อตัวของสาธารณมติในการเมืองและวัฒนธรรมไทยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อทดสอบปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเจียมในสังคมไทย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาตัวแปรลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมและความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย ในฐานะเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็น

สำหรับตัวแปรทางวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม (individualism) และแบบกลุ่มนิยม (collectivism) ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง (independent self-construal) และแบบพึ่งพากัน (interdependent self-construal) เป็นตัวบ่งชี้ลักษณะทางวัฒนธรรมดังกล่าว นอกจากนี้ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยยังได้เพิ่มเติมแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย (low context communication) และอิงบริบทมาก (high context communication) และแนวคิดพฤติกรรมความขัดแย้ง (conflict style) มาเป็นเกณฑ์ที่ใช้ประกอบการระบุถึงความเป็นวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยม

ส่วนกลุ่มตัวแปรแนวคิดเรื่องความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยที่ผู้วิจัยได้เพิ่มเข้ามาศึกษาในฐานะเป็นตัวทำนายการแสดงความเห็นในที่สาธารณะนั้น ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์บรรทัดฐานและคุณค่าในประชาธิปไตย 5 ประการ คือความมีประสิทธิภาพทางการเมือง (political efficacy) ความสนใจทางการเมือง (political interest) ความไว้วางใจทางการเมืองและสังคม (political and social trust) ความตระหนักในหน้าที่พลเมือง (civic duty) และความอดกลั้นทางการเมือง (political tolerance) เป็นตัวบ่งชี้ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยของปัจเจกบุคคล โดยมีสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. การรับรู้ว่าตนเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ โดยที่

1.1 การรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมในปัจจุบันมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

1.2 การรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมในอนาคตของสังคมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

2. ความกลัวของมนุษย์มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ โดยที่

2.1 ความกลัวการโดดเดี่ยวมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

2.2 ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

2.3 ความกลัวการเสียหน้ามีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

3. การเปิดรับสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ โดยที่

3.1 การเปิดรับสื่อโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

3.2 การเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียงมีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

3.3 การเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

4. ความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ โดยที่

4.1 ความสนใจในประเด็นสาธารณะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

4.2 การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

4.3 การรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

5. ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม ในขณะที่ลักษณะวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม โดยที่

5.1 บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม ในขณะที่บุคลิกภาพแบบพึ่งพามีความสัมพันธ์ในทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม

5.2 พฤติกรรมสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม, ในขณะที่พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทมากมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม

5.3 พฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม, ในขณะที่พฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอมและแบบเลี่ยงการเผชิญหน้ามีความสัมพันธ์ในทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม

6. ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่ประเด็นสาธารณะ โดยที่

6.1 ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

6.2 ความสนใจทางการเมืองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น
ในประเด็นสาธารณะ

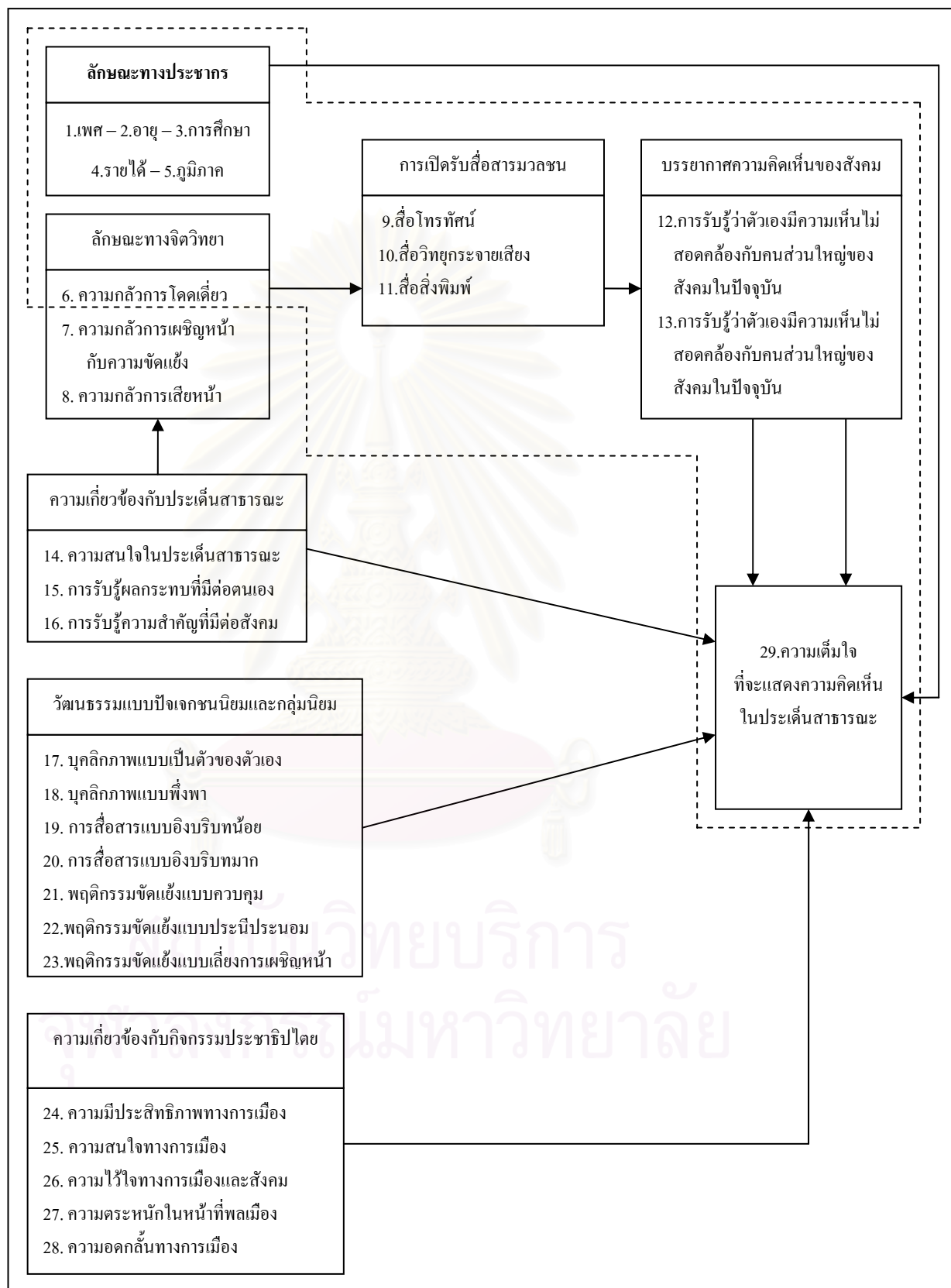
6.3 ความไว้วางใจทางการเมืองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น
ในประเด็นสาธารณะ

6.4 ความตระหนักในหน้าที่พลเมืองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

6.5 ความอดกลั้นทางการเมืองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

6. กรอบแนวคิดในการ

วิจัย

หมายเหตุ ----- (เส้นประ) หมายถึง ตัวแปรเดิมตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง การทดสอบทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บในการก่อตัวของสาธารณคติในบริบทการเมืองและวัฒนธรรมไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บนอกจากนั้น การศึกษาครั้งนี้ยังได้ขยายขอบเขตของทฤษฎีไปศึกษาตัวแปรความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะ ตัวแปรทางวัฒนธรรมและตัวแปรความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย ซึ่งอาจจะเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะด้วยเช่นกัน ในบทนี้ผู้วิจัยได้จำแนกหัวข้อเป็น 4 หัวข้อหลัก ดังนี้

1. ระเบียบวิธีที่ใช้ในการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ระเบียบวิธีที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบวิเคราะห์เนื้อหาและการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้นำวิธีการวิจัยแบบวิเคราะห์เนื้อหามาใช้เพื่อคัดเลือกประเด็นสาธารณะที่กำลังเป็นข้อโต้แย้งของสังคมไทยในช่วงเวลานั้นและมีลักษณะองค์ประกอบตามแนวคิดของ Noelle-Neumann (จะกล่าวถึงรายละเอียดในส่วนต่อไป) หลังจากได้ประเด็นสาธารณะที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาครั้งนี้แล้วผู้วิจัยจะได้นำไปสร้างเป็นสถานการณ์คำถามในแบบสอบถามซึ่งจะอยู่ในส่วนที่เป็นการวิจัยเชิงสำรวจต่อไป สำหรับวิธีการวิจัยเชิงสำรวจเป็นการทดสอบตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บรวมถึงตัวแปรต่างๆ ที่เพิ่มเข้ามาศึกษา รวม 29 ตัวแปร

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเจ็บครั้งนี้ได้ใช้กลุ่มประชากร 2 ส่วนใหญ่ๆ ดังนี้

ส่วนแรก คือ หนังสือพิมพ์ไทย ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกมา 6 รายชื่อ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน ไทยโพสต์และผู้จัดการ ซึ่งประชากรส่วนนี้เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อคัดเลือกประเด็นสาธารณะ ซึ่งมีองค์ประกอบเชิงจริยธรรมและกำลังเป็นที่โต้แย้งอยู่ในสังคมไทยในช่วงเวลานั้น

ประชากรส่วนที่สองคือ ประชาชน ซึ่งเป็นคนไทยจากทั่วประเทศ โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างมาจาก 6 ภาคของประเทศไทย จำนวน 874 คน เพื่อตอบแบบสอบถามที่ระบุถึงแนวคิดต่างๆ ที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ สำหรับรายละเอียดของประชากรทั้งสองกลุ่ม มีดังนี้

ส่วนแรก

สื่อมวลชน ในการศึกษาครั้งนี้หมายถึง สื่อหนังสือพิมพ์ เนื่องจากสื่อหนังสือพิมพ์เป็นสื่อเน้นการนำเสนอข่าวสารและมีรายละเอียดของเนื้อหาข่าวสารมากกว่าสื่อประเภทอื่นๆ ผู้วิจัยจึงได้เลือกสื่อหนังสือพิมพ์เป็นตัวแทนของสื่อมวลชนในภาพรวม เพื่อวิเคราะห์และคัดเลือกประเด็นสาธารณะที่กำลังเป็นข้อโต้แย้งในสังคมในช่วงเวลานั้น โดยผู้วิจัยได้เลือกสื่อหนังสือพิมพ์ในกลุ่มที่เน้นการนำเสนอข่าวเบา (soft news) และกลุ่มหนังสือพิมพ์ที่เน้นการนำเสนอข่าวหนัก (hard news) มากกลุ่มละ 3 รายชื่อ ซึ่งตีพิมพ์ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 - 30 พฤศจิกายน 2549 รวม 180 ฉบับ ผู้วิจัยได้เลือกหนังสือพิมพ์แบบวิธีการเฉพาะเจาะจง (purposive) โดยใช้เกณฑ์ว่าหนังสือพิมพ์นั้นต้องเป็นหนังสือพิมพ์ที่ได้รับความนิยมจากผู้อ่านและมียอดจำหน่ายอยู่ในลำดับแรกของแต่ละกลุ่ม ดังนี้ หนังสือพิมพ์กลุ่มที่เน้นการนำเสนอข่าวเบา ประกอบด้วย 1) ไทยรัฐ 2) เดลินิวส์ 3) ข่าวสด ส่วนหนังสือพิมพ์ที่เน้นการนำเสนอข่าวหนัก ประกอบด้วย 1) มติชน 2) ไทยโพสต์ 3) ผู้จัดการรายวัน

ส่วนที่สอง

ประชาชนทั่วไป ผู้วิจัยจะได้สุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นคนไทยจากทั่วประเทศ จำนวน 873 คน ซึ่งจะช่วยให้การวัดตัวแปรต่างๆ ตามงานวิจัยนี้มีความชัดเจนขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากประชากรที่อาศัยอยู่ในแต่ละภูมิภาคน่าจะมีระดับความเกี่ยวข้องกับตัวแปรต่างๆ ไม่เท่ากัน การสำรวจประชากรจากทุกภูมิภาคน่าจะทำให้เกิดการกระจายตัว ซึ่งจะช่วยให้เห็นอิทธิพลของตัวแปรต่างๆ ที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) โดยขั้นแรกแบ่งพื้นที่การสุ่มออกเป็น 6 ภาค (เกณฑ์การแบ่งเขตภาคของประเทศไทยตามหลักภูมิศาสตร์) รวมทั้งกรุงเทพมหานคร ขึ้นต่อมาผู้วิจัยเลือกจังหวัดของแต่ละภาค โดยใช้เกณฑ์ว่าเป็นจังหวัดใหญ่หรือ

จังหวัดหลักของแต่ละภาค โดยพิจารณาจากจำนวนประชากรและขนาดของความเติบโตทางเศรษฐกิจ ส่วนกรุงเทพมหานครนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งพื้นที่เพื่อทำการสุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 ส่วน โดยใช้เกณฑ์การแบ่งของกรุงเทพมหานครที่แบ่งพื้นที่เป็นพื้นที่เขตชั้นใน พื้นที่เขตชั้นกลางและพื้นที่เขตชั้นนอก เมื่อได้จังหวัดที่เหมาะสมแล้วผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในแต่ละจังหวัดนั้น โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (accidental sampling) ในแต่ละจังหวัดที่ได้เลือกไว้ ดังนี้

ภาคเหนือ	เชียงใหม่ เชียงราย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ขอนแก่น นครราชสีมา
ภาคใต้	ภูเก็ต สงขลา ปัตตานี
ภาคตะวันตก	นครปฐม ราชบุรี
ภาคตะวันออก	ชลบุรี ตราด
ภาคกลาง	นนทบุรี นครนายก ปทุมธานี
กรุงเทพมหานคร	เขตชั้นใน เขตชั้นกลางและเขตชั้นนอก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บในครั้งนี้นี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลประกอบการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 2 ชุด ดังนี้

1) แบบวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์ (code sheet) เป็นแบบลงรหัสที่ได้จากการเจงนับข่าวที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อ ในเดือนพฤศจิกายน 2549 โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากเนื้อหาจากข่าวหน้าหนึ่ง บทบรรณาธิการ บทความแสดงความคิดเห็นและรายงานพิเศษ โดยในขั้นต้นผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ออกมาเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ โดยมีการแจกแจงความถี่ของข่าว บทบรรณาธิการ บทความแสดงความคิดเห็นและรายงานพิเศษออกมาเป็นจำนวนและคำร้อยละ เพื่อให้เห็นภาพรวมของประเด็นสาธารณะที่สื่อหนังสือพิมพ์จัดให้เป็นวาระสำคัญของสังคมในช่วงเวลานั้น หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเชิงคุณภาพ เพื่อแสดงให้เห็นเหตุผลของทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายคัดค้านที่นำมาเป็นประเด็นโต้แย้งในประเด็นสาธารณะแต่ละประเด็น

2) แบบสอบถาม (questionnaire) สำหรับเครื่องมือนี้มีความสำคัญมากที่สุดในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ใช้ทดสอบตัวแปรต่างๆ ตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บและตัวแปรที่ศึกษาเพื่อขยายแนวคิดของทฤษฎี เครื่องมือนี้สร้างขึ้นมาจากแนวคิดต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านและดัดแปลงบางส่วนให้เหมาะสมกับสังคมไทย (ดูที่มาของ

แนวคิดที่ผู้วิจัยนำมาใช้สร้างข้อคำถามสำหรับวัดแต่ละตัวแปรได้ในหน้าถัดไป และรายละเอียดแนวคิดของแต่ละตัวแปรได้จากบทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง) โครงสร้างของแบบสอบถามนี้ประกอบด้วยการวัดตัวแปรชุดต่างๆ (รายละเอียดของแบบสอบถามและข้อคำถามฉบับเต็มได้ในภาคผนวก ก) แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง เป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลลักษณะทางประชากร ซึ่งประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ ภาค/เขตพื้นที่ที่อยู่อาศัย ซึ่งข้อมูลลักษณะทางประชากรนี้ Noelle-Neumann ได้อธิบายความสำคัญไว้ว่าแม้ว่าความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นออกมาของปัจเจกบุคคลจะได้รับอิทธิพลจากการรับรู้บรรยากาศความคิดเห็นก็ตาม แต่ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นก็จะแปรผันไปตามอายุ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ ภาค ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้คำถามในส่วนที่หนึ่งยังรวมถึงการเปิดรับสื่อมวลชนด้วย

ส่วนที่สอง เป็นคำถามที่วัดแนวคิดที่เป็นข้อสันนิษฐานหลักของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ ซึ่งประกอบไปด้วย ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อประเด็นสาธารณะ การรับรู้ความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ขณะนั้นและแนวโน้มของบรรยากาศความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในอนาคตที่มีต่อประเด็นสาธารณะ และความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็น รวมถึงตัวแปรความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะ

ส่วนที่สาม เป็นคำถามที่วัดลักษณะทางจิตวิทยา ซึ่งประกอบด้วยความกลัวการโดดเดี่ยวซึ่งเป็นตัวแปรเดิมตามทฤษฎี และตัวแปรความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง และตัวแปรความกลัวการเสียหน้า ซึ่งเป็นตัวแปรใหม่ที่ผู้วิจัยเพิ่มเติมเข้ามาในการศึกษาครั้งนี้

ส่วนที่สี่ เป็นคำถามที่วัดลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมของกลุ่มตัวอย่าง คำถามจะประกอบไปด้วยชุดการวัดจาก 3 แนวคิดที่เป็นตัวบ่งชี้ลักษณะวัฒนธรรมดังกล่าว คือการวัดบุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง (sense of independent) และแบบพึ่งพากัน (sense of interdependence) รูปแบบการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย (low context communication) และอิงบริบทมาก (high context communication) และพฤติกรรมความขัดแย้ง (conflict style)

ส่วนที่ห้า เป็นคำถามที่วัดแนวคิดความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย ซึ่งประกอบด้วย 5 ตัวแปร คือ ความมีประสิทธิภาพทางการเมือง ความสนใจทางการเมือง ความไว้วางใจทางการเมืองและสังคม ความตระหนักในหน้าที่พลเมืองและความอดกลั้นทางการเมือง

สำหรับตัวแปรอิสระต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นนั้น วิจัยได้ใช้วิธีการสร้างข้อคำถาม (items) เพื่อวัดแต่ละตัวแปร โดยผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดต่าง ๆ มาเป็นหลักในการสร้างคำถาม โดยผู้วิจัยได้สรุปให้เห็นถึงที่มาของแนวคิดที่ผู้วิจัยนำมาใช้สร้างข้อคำถาม ดังนี้

สรุปตัวแปรหลักและที่มาของแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ตัวแปร	แนวคำถาม	ข้อที่วัดตัวแปร ในแบบสอบถาม
ลักษณะทางประชากร เพศ อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพ ภาค	แนวคำถามได้มาจากแนวคิดของ Noelle-Neumann (1974; 1993)	ส่วนที่ 1 (ข้อ 1- 6)
การเปิดรับสื่อสารมวลชน สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง และสื่อสิ่งพิมพ์	แนวคำถามได้มาจากแนวคิดของ Noelle-Neumann (1974; 1993)	(ข้อ 7.1 -7.6)
ความมีส่วนเกี่ยวข้องกับ ประเด็นสาธารณะ ความสนใจประเด็นฯ การรับรู้ผลกระทบ ฯ การรับรู้ความสำคัญ ฯ	- ความสนใจในประเด็นสาธารณะ - การรับรู้ผลกระทบต่อตนเอง - การรับรู้ความสำคัญต่อสังคม แนวทางการตั้งคำถามดัดแปลงมาจาก Lasora (1991) และ Lars Willnat, Waipeng Lee and Detenber (2002)	ส่วนที่ 2 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10
ความเต็มใจที่จะแสดงความ- คิดเห็นในประเด็นสาธารณะ	แนวการสร้างสถานการณ์เพื่อวัดความเต็มใจที่จะแสดง ความคิดเห็นนำมาจากแนวคิดของ Noelle-Neumann (1974; 1993) แล้วนำมาปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ของสังคมไทย (ดูรายละเอียดในส่วนต่อไป)	ข้อ 14 -15
ลักษณะทางจิตวิทยา ความกลัวการโดดเดี่ยว ความกลัวการเผชิญหน้า กับความขัดแย้ง ความกลัวการเสียหน้า	แนวคำถามได้มาจากแนวคิดของ Noelle-Neumann (1974; 1993) และ Lars Willnat, Waipeng Lee and Detenber (2002) และนำมาปรับให้เข้ากับสังคมไทย พัฒนามาจากข้อมูลการวิจัยของ Benedict (1943 อ้างถึงใน ยศ สันตสมบัติ, 2544) แนวทางการตั้งคำถามปรับมาจากแนวคิด Hall (1976 อ้างถึง ใน Ting-Toomey,1998)	ส่วนที่ 3 3.1 (ข้อ 1-10) 3.2 (ข้อ 1-8) 3.3 (ข้อ 1-5)

ตัวแปร	แนวคำถาม	ข้อที่วัดตัวแปร ในแบบสอบถาม
ลักษณะทางวัฒนธรรมฯ บุคลิกแบบเป็นตัวของตัวเอง / แบบพึ่งพากัน รูปแบบการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย และอิงบริบทมาก	- บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง - บุคลิกภาพแบบพึ่งพา เกณฑ์การวัดบุคลิกภาพฯ ได้ใช้แนวทางจากการศึกษาของ Gudykunst, Yuko Matsumoto, Stella Ting-Toomey, Tsukasa Nishida, Kwangsu Kim and Sam Heyman (1996) - การสื่อสารอิงบริบทน้อย - การสื่อสารอิงบริบทมาก แนวทางการตั้งคำถามปรับมาจาก Hall (1976 อ้างถึงใน Ting-Toomey, 1998)	ส่วนที่ 4 4.1 (ข้อ 11-19) 4.1 (ข้อ 1-10) 4.2 (ข้อ 1, 2, 4, 14, 18-20) (ข้อ 3, 5-13, 15-17, 21-22)
พฤติกรรมความขัดแย้ง	- พฤติกรรมแบบควบคุม - พฤติกรรมแบบแก้ไขหรือประนีประนอม - พฤติกรรมแบบไม่เผชิญหน้า แนวทางคำถามได้มาจากเครื่องมือวัดความขัดแย้งการสื่อสารองค์กรของ Putnam และ Wilson (1982 อ้างถึงใน Scheufele and Moy, 2000: 12)	4.3 (ข้อ 1-5) 4.3 (ข้อ 6-10) 4.3 (ข้อ 11-15)
ความมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย ความมีประสิทธิภาพทางการเมือง ความสนใจทางการเมือง ความไว้วางใจทางการเมืองและสังคม	- ความมีประสิทธิภาพภายใน - ความมีประสิทธิภาพภายนอก แนวทางของคำถามได้มาจาก Campbell, Gurin and Miller (1954) แนวทางของคำถามได้มาจากแนวคิดของ Almond และ Verba (1963) - ความไว้วางใจทางการเมือง - ความไว้วางใจทางสังคม แนวทางของคำถามได้มาจากการศึกษาของ Moy และ Scheufele (2000)	5.1 (ข้อ 1-6) 5.1 (ข้อ 7) 5.2 (ข้อ 1-11) 5.3 (ข้อ 1-6) 5.2 (ข้อ 7)

ตัวแปร	แนวคำถาม	ข้อที่วัดตัวแปร ในแบบสอบถาม
ความตระหนักในหน้าที่ พลเมือง	แนวทางของคำถามได้มาจากแนวคิดในงานเขียนของ เอนก เหล่าธรรมทัศน์ (2543)	5.4 (ข้อ 1-7)
ความอดกลั้นทางการเมือง	แนวทางของคำถามปรับปรุงจากการศึกษาของ Rivero, Kotze and du Toit (2002)	5.5 (ข้อ 1-4)

นอกเหนือจากตัวแปรที่กล่าวมาแล้วข้างต้นแล้ว ยังมีตัวแปรอิสระอีก 2 ตัวแปร คือ การรับรู้ที่ตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ในปัจจุบัน และการรับรู้ที่ตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ในอนาคต และตัวแปรตามอีก 1 ตัวแปร คือ ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ ซึ่งผู้วิจัยไม่ได้กล่าวไว้ในตารางข้างต้น หากแต่ได้แยกออกมาอธิบายเป็นการเฉพาะ เนื่องจากตัวแปรดังกล่าวถือว่าเป็นตัวแปรหลักที่สำคัญในทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียม และวิธีการวัดตัวแปรดังกล่าวมีรายละเอียดในการวัดหลายขั้นตอน ดังนี้

1. ตัวแปรการรับรู้ที่ตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม

ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียม ได้อธิบายถึงกระบวนการก่อตัวของสาธารณมติไว้ว่า เมื่อปัจเจกบุคคลได้สำรวจสภาพแวดล้อมจากสื่อมวลชน โดยพิจารณาว่าความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ของสังคมที่มีต่อประเด็นสาธารณะต่างๆ แล้ว พบว่า ความคิดเห็นของตนเองไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม ปัจเจกบุคคลนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะไม่แสดงความคิดเห็นออกมา หรือแสดงความคิดเห็นออกมาน้อยลงไปเรื่อยๆ ในขณะที่ปัจเจกบุคคลที่รับรู้ที่ตนเองมีความคิดเห็นสอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม ปัจเจกบุคคลนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นนั้นออกมา ซึ่งจะทำให้ความคิดเห็นนั้นดังมากขึ้นเรื่อยๆ จนกลายเป็นความคิดเห็นหลักของสังคม Noelle-Neumann (1974; 45) ได้อธิบายการประเมินบรรยากาศหรือความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ของสังคมว่า ปัจเจกบุคคลจะประเมินจาก 2 ช่วงเวลา คือ ประเมินจากความคิดเห็นส่วนใหญ่ในปัจจุบัน และแนวโน้มความคิดเห็นส่วนใหญ่ในอนาคต

ดังนั้น เพื่อจะวัดตัวแปรดังกล่าวตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียมได้อธิบายไว้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการ ดังนี้

1.1 สอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อประเด็นสาธารณะ (ข้อ 11) สอบถามการรับรู้ของของกลุ่มตัวอย่างว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมในปัจจุบัน (ข้อ 12) และ

แนวโน้มที่จะเกิดในอนาคต (ข้อ 13) เป็นอย่างไร ซึ่งคำถามทั้ง 3 ข้อ จะมีคำตอบให้เลือก 3 ลักษณะ คือ สนับสนุน / เฉยๆ / คัดค้าน

1.2 หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างมาเปรียบเทียบกับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของคนในสังคมเป็นอย่างไร แล้วมีการแทนค่าคะแนนใหม่ (recode) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ถ้าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเหมือนหรือสอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม (จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง) ผู้วิจัยจะแทนค่าคะแนนด้วย 1 คะแนน หมายถึง มีความสอดคล้อง

- ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดตอบมีความคิดเห็นไปในทิศทางคัดค้านหรือสนับสนุน ขณะที่อีกฝ่ายตอบว่า เฉยๆ ผู้วิจัยจะแทนค่าคะแนนด้วย 2 คะแนน หมายถึง ไม่สอดคล้อง

- ถ้าทั้งสองฝ่ายหนึ่งมีความคิดเห็นไปในทิศทางตรงกันข้าม ผู้วิจัยจะแทนค่าคะแนนด้วย 3 คะแนน หมายถึง ไม่สอดคล้องมาก

ผู้วิจัยจะทำการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างกับการรับรู้ถึงความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม แยกเป็น 2 ชุด คือ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างกับการรับรู้ความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน และ เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างกับการรับรู้ความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต

สรุปการแทนค่าคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
1	สอดคล้อง
2	ไม่สอดคล้อง
3	ไม่สอดคล้องมาก

2. ตัวแปรความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

การวัดความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ Noelle-Neumann (Noelle-Neumann and Petersen, 2004; 344-345) ได้อธิบายไว้ว่า เมื่อปัจเจกบุคคลต้องอยู่ในสถานที่สาธารณะและต้องเผชิญหน้ากับคนที่ไม่รู้จักกันมาก่อน ประมาณ 5-7 คน และปัจเจกบุคคลนั้นได้ประเมินแล้วว่าตนเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม ปัจเจกบุคคลนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะไม่กล้าแสดงความคิดเห็นออกมา

Noelle-Neumann ได้ใช้สถานการณ์จำลองว่า เมื่อต้องนั่งอยู่บนรถไฟกับคนแปลกหน้า ซึ่งคนในห้องโดยสารนั้นมีการพูดคุยถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่งอยู่ และคุณพบว่าความคิดเห็นของ

คนส่วนใหญ่แตกต่างจากความคิดเห็นของตนเอง คุณมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนั้นออกมาหรือไม่ (Noelle-Neumann and Petersen, 2004; 352)

แต่อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ที่ Noelle-Neumann ใช้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นปกติในสังคมของประเทศเยอรมัน แต่สถานการณ์ดังกล่าวไม่ใช่ลักษณะของคนไทย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สร้างสถานการณ์ขึ้นมาใหม่ โดยปรับเปลี่ยนมาเป็นสถานการณ์ว่า หากกลุ่มตัวอย่างต้องไปเข้าร่วมงานสัมมนา ซึ่งในช่วงพักรับประทานอาหารกลางวัน กลุ่มตัวอย่างต้องนั่งร่วมโต๊ะกับคนที่ไม่รู้จักกันมาก่อน และมีการพูดคุยถึงประเด็นสาธารณะ (ดูรายละเอียดข้อคำถามได้ในภาคผนวก ข) ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวน่าจะมีความเหมาะสมหรือเกิดขึ้นจริงในสังคมไทยได้มากกว่า

สำหรับคำถามวัดความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะนั้น ผู้วิจัยได้ใช้คำถาม โดยเลี่ยงการใช้คำว่า “ความเต็มใจ” เพราะคำดังกล่าวมีความหมายไม่ชัดเจนนัก กลุ่มตัวอย่างอาจจะอ่านแล้วตีความไปไม่เหมือนกัน ผู้วิจัยจึงไปใช้คำว่า “อยาก หรือ ไม่อยาก ที่จะแสดงความคิดเห็น” (ข้อ 14) และ “โอกาสที่จะแสดงความคิดเห็น” (ข้อ 15) ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกับแนวคิดของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียมมากที่สุด และเหตุที่ผู้วิจัยใช้คำถาม 2 ข้อ เพราะจะได้เป็นการตรวจสอบความสอดคล้องคำตอบของกลุ่มตัวอย่างอีกชั้นหนึ่ง สำหรับคะแนนของทั้งสองข้อนี้ ผู้วิจัยนำเอาคะแนนของทั้ง 2 ข้อมาบวกแล้วหารด้วย 2 เพื่อออกมาเป็นค่าเฉลี่ยความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

การทดสอบเครื่องมือ

1) การทดสอบความตรง (validity) ของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้แยกชุดคำถามออกเป็น 3 ส่วน เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและความตรงด้านโครงสร้าง กล่าวคือเป็นการตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องกับเนื้อหา ความครอบคลุมของประเด็น ตลอดจนความครอบคลุมของข้อคำถามในการวัดประเด็นต่างๆ ของตัวแปรได้อย่างครบถ้วนตามเกณฑ์ของแนวคิด ผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจเครื่องมือในแต่ละส่วนประกอบด้วย

ชุดคำถาม	นักวิชาการ
ชุดคำถามวัดแนวคิดตามทฤษฎีเกลียวแห่งความเจียม	รศ.ดร.พีระ จิรโสภณ (คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ผศ.ดร.ดวงมล ชาติประเสริฐ (คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

ชุดคำถาม	นักวิชาการ
ชุดคำถามวัดแนวคิดวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยม	รศ.ดร.กาญจนา แก้วเทพ (คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ผศ.ดร.รุ่ง ศรีอัญญาพร (คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
ชุดคำถามวัดแนวคิดความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย	รศ.ดร.ชัยยันต์ ไชยพร (หัวหน้าภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) รศ.ดร.ธนศวี เจริญเมือง (หัวหน้าภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

2) การทดสอบความเที่ยง(reliability) หลังจากได้มีการตรวจความตรงจากผู้เชี่ยวชาญและผู้วิจัยได้มีการปรับแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ก่อน(pre-test) กับกลุ่มอาจารย์และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จำนวน 30 คนเพื่อทดสอบสัมประสิทธิ์ความน่าเชื่อถือ เนื่องจากคำถามของงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้การวัดแบบ Likert Scales ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจความน่าเชื่อถือของแต่ละตัวแปร เพื่อให้เกิดความเชื่อถือได้ของเครื่องมือหรือชุดคำถามที่ใช้วัดแต่ละตัวแปรว่าสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากแล้วจะได้ผลออกมาไม่แตกต่างกัน โดยใช้สูตรวัดความเที่ยงตามแบบของ Cronbach's alpha coefficient ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตัวแปร	ค่า alpha (α)
ลักษณะทางจิตวิทยา	
ความกลัวการโดดเดี่ยว	.8576
ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง	.7251
ความกลัวการเสียหน้า	.7487
วัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยม	
บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง	.7273
บุคลิกภาพแบบพึ่งพา	.8446
การสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย	.7520
การสื่อสารแบบอิงบริบทมาก	.8045
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม	.7030
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอม	.7042
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบไม่เผชิญหน้า	.7956

ตัวแปร	ค่า alpha (α)
ความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย	
ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเอง	.8858
ความสนใจทางการเมือง	.9030
ความไว้วางใจทางการเมืองและสังคม	.8808
ความตระหนักในหน้าที่พลเมือง	.7304
ความอดกลั้นทางการเมือง	.6433

การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มี 3 ชุดซึ่งสามารถจำแนกได้ 2 ส่วนดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

ส่วนแรก เป็นแบบวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์ ในส่วนแรกเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการแจกแจงโดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ยร้อยละเพื่อพรรณนาให้เห็นลำดับของประเด็นสาธารณะที่ได้รับการนำเสนอตั้งแต่ความถี่สูงสุดและลดลงตามลำดับ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อพรรณนารายละเอียดที่เป็นเหตุผลที่เป็นข้อโต้แย้งของฝ่ายที่สนับสนุนและคัดค้านประเด็นสาธารณะต่างๆ โดยผู้วิจัยจะใช้เกณฑ์คัดเลือกที่เข้ากับแนวคิดของ Noelle-Neumann ในเรื่องของมิติทางจริยธรรมและเป็นประเด็นสาธารณะที่เป็นข้อโต้แย้งในช่วงเดือนพฤศจิกายน

ส่วนที่สอง แบบสอบถามที่ใช้วัดแนวคิดทฤษฎีวงเกี่ยวแห่งความเจ็บปวดและตัวแปรทางวัฒนธรรมและความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวประกอบด้วย 4 ส่วน ในส่วนแรกนั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิเคราะห์แล้วนำเสนอออกมาเป็นคำร้อยละด้วยวิธีการพรรณนา ขณะที่ในส่วนของตัวแปรหลักนั้น ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการทางสถิติ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง	ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (zero-order correlation) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่างๆ กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ (ตามสมมติฐานการวิจัย)
ขั้นตอนที่สอง	ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ stepwise เพื่อทดสอบว่าตัวแปรอิสระใดบ้างที่มีอำนาจในการพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ขั้นตอนที่สาม*	ใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น โดยใช้โปรแกรม Lisrel เพื่อทดสอบว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัว (จากขั้นตอนที่ 2) มีค่าอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะในระดับใด และตัวแปรใดมีอิทธิพลทางตรงและมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ
ขั้นตอนที่สี่ *	ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายทาง เพื่อหาอิทธิพลร่วมระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณภาพชีวิตของตนเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่และตัวแปรอิสระต่างๆ (จับคู่วิเคราะห์ทีละตัวแปร) กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เพื่อขยายแนวคิดทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ

* หมายเหตุ สำหรับขั้นตอนที่ 3 และ ขั้นตอนที่ 4 นี้ ผู้วิจัยได้สถิติดังกล่าวกับประเด็นสาธารณะโดยรวม ซึ่งเป็นประเด็นสาธารณะสุดท้าย กล่าวคือ หลังจากที่คุณวิจัยได้มีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการถดถอยพหุนิยมในแต่ละประเด็นสาธารณะแล้ว ผู้วิจัยจะได้นำเอาคะแนนของแต่ละตัวแปรในทุกประเด็นสาธารณะมารวมกัน เพื่อหาค่าเฉลี่ย จากนั้นนำเอาค่าเฉลี่ยดังกล่าวมาวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์และการถดถอยพหุนิยมอีกครั้ง เพื่อให้เห็นแบบจำลองสุดท้ายของปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

หลังจากนั้น ผู้วิจัยใช้โปรแกรม Lisrel เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น เพื่อทดสอบว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัว(จากขั้นตอนที่ 2) มีค่าอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ และตัวแปรใดที่มีอิทธิพลทางตรงและมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง เพื่อทดสอบว่านอกเหนือจากตัวแปรการรับรู้ว่าคุณภาพชีวิตของตนเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ของสังคมแล้ว ยังมีปัจจัยใดที่สามารถทำนายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะในสังคมไทยได้อีกบ้าง

ในขั้นตอนสุดท้าย ผู้วิจัยจะใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายทาง เพื่อขยายแนวคิดทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ ที่อธิบายไว้ว่า บรรยากาศความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ของสังคมมีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของปัจเจกบุคคล โดยในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยใช้

การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายทาง เพื่อหาอิทธิพลร่วม (interaction effect) ระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณภาพมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่และตัวแปรอิสระต่างๆ (โดยการจับคู่วิเคราะห์ทีละตัวแปร) กับ ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เพื่อที่จะดูว่าในกลุ่มที่มีการรับรู้ว่าคุณภาพมีความเห็นสอดคล้องและมีความเห็นไม่สอดคล้อง (ใน 3 ระดับ) ตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่มีอิทธิพลร่วมที่ทำให้คะแนนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในทั้ง 3 กลุ่มแตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บในการก่อตัวของสาธารณคติในบริบทวัฒนธรรมและการเมืองไทย มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อทดสอบการก่อตัวของสาธารณคติตามทฤษฎีของ Elizabeth Noelle-Neumann ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวันในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2549 จำนวน 6 รายชื่อ รวม 180 ฉบับ เพื่อค้นหาประเด็นสาธารณะที่เป็นข้อโต้แย้งของสังคมอยู่ในขณะนั้น ซึ่งจะเป็นส่วนที่เชื่อมโยงไปสู่การสร้างแบบสอบถามเพื่อทดสอบตัวแปรตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บต่อไป ส่วนที่สองเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มาจาก 6 ภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร รวม 873 คน เพื่อทดสอบตัวแปรต่างๆ ซึ่งเป็นตัวแปรหลักตามทฤษฎีและเป็นตัวแปรใหม่ที่ผู้วิจัยเพิ่มเติมเข้ามาในการศึกษาครั้งนี้ รวม 29 ตัวแปร ดังผลการศึกษาต่อไปนี้

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ประเด็นสาธารณะที่เป็นข้อโต้แย้งในสังคมไทย ช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2549

ในการคัดเลือกประเด็นข้อโต้แย้งในสังคม เพื่อนำมาใช้เป็นประเด็นสำหรับทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ ผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกจากประเด็นข่าวที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2549 จำนวน 6 รายชื่อ คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์ข่าวสด หนังสือพิมพ์มติชน หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน เพื่อดึงประเด็นข้อโต้แย้งที่กำลังอยู่ในความสนใจของสาธารณชนในขณะนั้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นผ่านทางสื่อสารมวลชน นอกจากนี้การวิเคราะห์เนื้อหาจากสื่อมวลชนในส่วนนี้จะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถคัดเลือกประเด็นข้อโต้แย้งของสังคมที่ตรงกับลักษณะองค์ประกอบของประเด็นตามที่ Elizabeth Noelle-Neumann ได้กล่าวเอาไว้ กล่าวคือ (1) ต้องเป็นประเด็นที่กำลังเป็นข้อโต้แย้งของสังคมในช่วงเวลาดังกล่าวอย่างชัดเจน ซึ่งปัจเจกชนจะใช้สื่อมวลชนเป็นแหล่งอ้างอิงในการประเมินบรรยากาศความคิดเห็นของคนในสังคมว่ามีความเห็นเช่นไรต่อประเด็นดังกล่าว และ (2) ประเด็นข้อโต้แย้งนั้นต้องมีมิติของจริยธรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญ เพื่อให้

ประเด็นดังกล่าวมีคุณสมบัติเพียงพอต่อการนำมาใช้สำหรับการทดสอบการก่อตัวของสาธารณมติ ตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บได้ต่อไป ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นประเด็นที่เป็นข้อโต้แย้งใน สังคมในหัวเวลานั้นออกมาได้ 4 ประเด็นด้วยกัน ซึ่งในเบื้องต้นผู้วิจัยได้ทำการเจนนับข่าว บทความ รายงานพิเศษและบทบรรณาธิการออกมาเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อให้เห็นภาพรวมของ การให้ความสำคัญต่อการนำเสนอข่าวในประเด็นดังกล่าวได้อย่างชัดเจนขึ้น หลังจากนั้นจะได้ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในลำดับต่อไป

ข้อมูลเชิงปริมาณ

จากการวิเคราะห์เนื้อหาจากสื่อหนังสือพิมพ์ จำนวน 6 รายชื่อ รวม 180 ฉบับ สามารถ สรุปประเด็นข้อโต้แย้งของสังคมในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ซึ่งมีลักษณะตรงกับ องค์ประกอบของประเด็นตามที่ Elizabeth Noelle-Neumann ได้กล่าวเอาไว้ รวมทั้งสิ้น 4 ประเด็น โดยเรียงตามลำดับปริมาณการนำเสนอของสื่อหนังสือพิมพ์ ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อโต้แย้งของสังคมในประเด็นต่างๆ
ในเดือนพฤศจิกายน 2549 ที่พบในหนังสือพิมพ์ จำนวน 180 ฉบับ

ประเด็นสาธารณะที่เป็น ข้อโต้แย้งของสังคมไทย ในช่วงเดือนพฤศจิกายน	จำนวนข่าว		จำนวนบท บรรณาธิการ		จำนวน บทความ แสดงความ ความเห็น		จำนวน รายงาน พิเศษ		รวม N / ร้อยละ
	N	ร้อย ละ	N	ร้อย ละ	N	ร้อย ละ	N	ร้อย ละ	
1.การใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไข ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดน	172	58.1	14	4.7	84	28.4	26	8.8	296 /100
2.การเสนอให้มีการยกเลิก การขายหอยบนดิน	61	52.1	10	8.6	40	34.2	6	5.1	117 /100
3.การเสนอให้มีการยกเลิก กฎอัยการศึก	83	75.5	4	3.6	20	18.2	3	2.7	110 /100
4.การขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร	54	67.5	4	5.0	18	22.5	4	5.0	80 / 100

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าสื่อหนังสือพิมพ์ในเดือนพฤศจิกายน ทั้ง 6 รายชื่อ คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์ข่าวสด หนังสือพิมพ์มติชน หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน นำเสนอข่าวเกี่ยวกับการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนภาคใต้มากที่สุด (จำนวน 296 ชิ้น) รองลงมา คือ ข่าวเกี่ยวกับการเสนอให้มีการยกเลิกหยาบบนดิน (จำนวน 117 ชิ้น) ข่าวการเสนอให้มีการยกเลิกกฎอัยการศึก (จำนวน 110 ชิ้น) และข่าวการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร มีจำนวนน้อยที่สุด (จำนวน 80 ชิ้น)

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ในส่วนต่อไปนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ เพื่อแสดงรายละเอียดเหตุผลของแต่ละฝ่ายที่นำมาโต้แย้งในประเด็นสาธารณะทั้ง 4 ประเด็น ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปออกมาเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประเด็นสาธารณะที่หนึ่ง การใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ภูมิหลัง

ปัญหาการก่อความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นปัญหาเรื้อรังมาสิบเนื่องมาตั้งแต่สมัยรัฐบาลของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร แนวโน้มของความรุนแรงของเหตุการณ์ได้เริ่มขึ้นจากเหตุการณ์ปล้นอาวุธปืน จากคลังอาวุธของกองพันทหารพัฒนาที่ 4 ในค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ อำเภोजะเอยีร์ จังหวัดนราธิวาส จำนวนประมาณ 300 กระบอก เมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ.2547 ซึ่งทำให้ทหารเสียชีวิต 4 นาย เหตุการณ์นี้ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้สถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้บานปลายในช่วงเวลาต่อมา

ขณะที่นักวิชาการและนักการเมืองส่วนหนึ่งได้เริ่มตั้งข้อสังเกตว่า ความรุนแรงของสถานการณ์ความไม่สงบนั้น ส่วนหนึ่งน่าจะมาจากการที่พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้ยกเลิกศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2545 และโอนงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของ ศอ.บต.ทั้งหมดไปให้กับตำรวจรับผิดชอบ จนเกิดเป็นคดีที่ตำรวจในพื้นที่ได้อุ้ม และฆ่าผู้ต้องหาโดยที่ไม่มีการสอบสวน ทำให้ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เกิดความไม่พอใจเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนกระทั่งไม่ยอมให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการแจ้งเบาะแสของผู้ก่อความไม่สงบ ขณะความคิดเห็นของนักวิชาการส่วนหนึ่งก็ระบุว่าสาเหตุสำคัญอีกส่วนหนึ่งเกิดมาจากนโยบายการใช้กำลังหรือความรุนแรงของรัฐบาลในการจัดการกับผู้ก่อความไม่สงบ ดังจะ

สะท้อนให้เห็นจากการใช้กำลังทหารเข้าจัดการกับผู้ก่อความไม่สงบที่ "มัสยิดกรือเซะ" จังหวัดปัตตานี เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2547 ทำให้เหตุการณ์ครั้งนั้นมีผู้เสียชีวิต 108 ศพ และใช้วิธีเดียวกันเข้าสลายผู้ชุมนุมประท้วงที่หน้า สภ.อ. "ตากใบ" อ.ตากใบ จังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2547 จนกระทั่งมีผู้เสียชีวิตอีก 84 ศพ

การใช้กำลังทหารเข้าปราบปรามผู้ก่อความไม่สงบดังกล่าวได้ก่อให้เกิดเสียงคำหนิจากฝ่ายต่างๆทั้งในและต่างประเทศว่าเป็นการกระทำรุนแรงกว่าเหตุ อีกทั้งยังมีการชี้ให้เห็นว่า รัฐบาลได้ใช้แนวทางการแก้ไขปัญหาคิดวิธี เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นมีความซับซ้อนไม่ใช่เป็นเพียงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพราะฝีมือของโจรกระจอกตามที่นายกรัฐมนตรีประเมินเท่านั้น หากแต่เป็นปัญหาทางวัฒนธรรม ซึ่งชาวไทยมุสลิมนี้มีความ "แตกต่าง" ทั้งทางเชื้อชาติ ภาษาและศาสนา รวมถึงความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่ถูกกดขี่มาโดยตลอด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งชาวไทยมุสลิมไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมและยุติธรรมเท่ากับคนไทยในสังคมอื่นๆ (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, 2548 : 143) ดังนั้น หากจะแก้ไขปัญหาคความไม่สงบในภาคใต้ให้สำเร็จได้นั้น รัฐบาลจำเป็นต้องใช้แนวทางสันติวิธี เพื่อให้ชาวบ้านเกิดการยอมรับและไว้วางใจในตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ และยอมให้ความร่วมมือในที่สุด

อย่างไรก็ตาม ในช่วงรัฐบาลของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ปัญหาดังกล่าวก็ไม่มีแนวโน้มที่จะยุติหรือลดระดับความรุนแรงลง ขณะที่สื่อมวลชนทุกแขนงยังคงรายงานสถานการณ์ความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเหตุการณ์ที่ผู้ก่อการร้ายลอบฆ่าประชาชนผู้บริสุทธิ์เป็นรายวัน พร้อมกับกระแสวิพากษ์วิจารณ์ให้รัฐบาลหันมาใช้แนวทางสันติวิธีแทนการใช้กำลังก็ยังคงมีอย่างต่อเนื่อง แม้จะไม่ได้มีการตอบสนองก็ตาม จนกระทั่งเมื่อคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยฯ ได้เข้ามายึดอำนาจรัฐบาลของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และได้มีการแต่งตั้ง พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์เป็นนายกรัฐมนตรี การใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาคความไม่สงบในภาคใต้จึงได้เริ่มเป็นรูปร่างชัดเจนขึ้น เมื่อนายกรัฐมนตรีได้ประกาศให้ปัญหาคความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนใต้เป็นวาระเร่งด่วนของชาติ และได้แสดงจุดยืนที่ชัดเจนว่าจะใช้แนวทางสันติวิธีเข้ามาแก้ไขปัญหาดังกล่าว

“ผมตระหนักดีที่มารับตำแหน่งหัวหน้าผู้บริหารในครั้งนี้ มิได้มาจากการเลือกตั้ง แต่มาจากการแต่งตั้ง เพื่อแก้ไขปัญหาบ้านเมืองซึ่งคงเป็นปัญหาหลักๆ 2 ประการ ประการแรก ปัญหาทางการเมือง ประการที่ 2 ปัญหาความไม่สงบในภาคใต้ ตันตระหนักดีว่าทั้ง 2 ปัญหานี้เป็นปัญหาสำคัญเร่งด่วน ...เหตุผลหลักๆ ที่พอจะประมวลได้ ก็น่าจะเกิดจากความไม่เป็นธรรมในสังคมของเรา ซึ่งเป็นต้นเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาทางการเมืองและสถานการณ์ภาคใต้ ผมจึงขอเรียนวิวอนต่อพี่น้องประชาชนทุกคนว่า ผมใคร่ขอความร่วมมือที่จะร่วมกันช่วยกันแก้ไขปัญหาทั้งสอง การที่จะเริ่มการแก้ไขปัญหาทั้งสองนี้ ก็อยู่ที่ความสามัคคี ความรักใคร่ ความปรองดองของพวกเราทุกคน ที่จะร่วมมือกันแก้ไข” (พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์, ข่าว หน้า 1, ไทยโพสต์, 2 ตุลาคม พ.ศ.2549)

พล.อ. สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี เริ่มต้นใช้แนวทางสันติวิธี โดยกล่าวคำขอโทษต่อผู้นำศาสนาและประชาชนในพื้นที่

ภายหลังจากการแถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ รวมถึงการให้สัมภาษณ์ผ่านสื่อสารมวลชนแขนงต่างๆ ถึงนโยบายของรัฐบาลที่จะใช้แนวทางสันติวิธีและสมานฉันท์มาใช้แก้ปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีดังกล่าวได้เริ่มเป็นประเด็นเด่นขึ้นอีกครั้งในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2549 เมื่อ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ได้เริ่มการปฏิบัติตามแนวทางอย่างเป็นทางการด้วยการกล่าวคำ “ขอโทษ” ต่อผู้นำศาสนาและประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ที่โรงแรมซี.เอส. จังหวัดปัตตานี เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ.2549

“ขอโทษแทนรัฐบาลที่ผ่านมาที่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ส่วนหนึ่งมาจากความผิดของรัฐที่ดำเนินนโยบายผิดพลาด และการเดินทางมาครั้งนี้ก็เพื่อมาขอโทษ และเห็นว่าตัวเองมีความผิด เนื่องจากไม่สามารถคัดค้านการดำเนินงานของรัฐบาลชุดที่แล้วได้” (พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์, ข่าว หน้า 15, มติชน, 4 พฤศจิกายน 2549)

“ผมมาขอโทษในฐานะที่เป็นผู้บัญชาการทหารบกในสมัยรัฐบาลที่ผ่านมา ผมได้พยายามคัดค้านแต่ไม่เป็นผล ซึ่งถือว่าเป็นความผิดพลาดของผมส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถจัดการได้” (พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์, ข่าว หน้า 2, ผู้จัดการรายวัน, 3 พฤศจิกายน 2549)

เหตุผลของฝ่ายที่สนับสนุนการใช้แนวทางสันติวิธี

เหตุผลฝ่ายสนับสนุนข้อที่ 1 เป็นวิธีการที่ถูกต้อง เพราะจะทำให้ประชาชนเกิดความไว้วางใจและให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐ

ภายหลังจากข่าวพล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวคำขอโทษต่อผู้นำศาสนาและประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้เผยแพร่ออกมา บรรดาความคิดเห็นของคนในสังคม ทั้งจากประชาชน นักวิชาการ ผู้นำศาสนาและสื่อมวลชน ณ ขณะนั้น หรือแม้กระทั่งจากต่างประเทศ เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศมาเลเซียต่างเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือชื่นชมและเห็นด้วยกับการกระทำของนายกรัฐมนตรี เพราะวิธีนี้เป็นหนทางที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ได้ แม้ว่าจะยังต้องใช้เวลาและวิธีการอีกมากก็ตาม แต่ก็ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี ดังปรากฏตามคำให้สัมภาษณ์จากหนังสือพิมพ์หลายฉบับ ต่อไปนี้

“เชื่อแน่ว่าท่านนายกรัฐมนตรีจะได้รับความศรัทธาและได้รับความจริงจังกจากคนในพื้นที่อย่างมาก หลังจากได้ร่วมแสดงความรับผิดชอบในครั้งนี้อีกทั้งเชื่อว่าหลังจากนี้ไปทุกกระบวนการและทุกแนวทางในการแก้ปัญหาคงจะได้รับความร่วมมือจากรายรฐในพื้นที่มากขึ้น จนนำมาซึ่งความสงบสุขในเร็ววันนี้อย่างแน่นอน เพราะคนในพื้นที่เองกำลังมองว่ารัฐบาลชุดนี้ได้ดำเนินการแก้ปัญหาทุกอย่างมาถูกทางแล้ว” (นาย อัสหมัด สมบูรณ์ บัวหลวง นักวิชาการด้านสันติวิธีและอดีตคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ, ข่าว หน้า 2, ผู้จัดการรายวัน, 3 พฤศจิกายน 2549)

“แม้จะเป็นรัฐบาลชุดใหม่ก็สามารถขอโทษแทนรัฐบาลชุดเก่าได้ เชื่อว่าถ้าขอโทษประชาชนก็ยกโทษให้อยู่แล้ว” (ผู้นำศาสนาจากจังหวัดสตูล, ข่าว หน้า 15, เดลินิวส์, 4 พฤศจิกายน 2549)

“ตัวผมพูดในนามพี่น้องพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ก็ต้องขอโทษ ขออภัยต่อท่านและคณะด้วยเช่นกัน ยิ่งในช่วงเวลานี้เป็นช่วงเวลาแห่งการเฉลิมฉลองวันตรุษอีดีลฟีตรี ภายหลังการแสดงความรัก ความจริงใจต่อกันให้อภัยซึ่งกันและกัน ถือว่าเป็นช่วงพิเศษสิ่งที่แล้วมาเป็นช่วงเวลาแห่งความเลวร้ายที่ผ่านมาขอให้ผ่านพ้นไป เรามาเริ่มต้นชีวิตใหม่ เราต้องเดินไปข้างหน้า” (นายยะโก๊ป หรัยมนิ อิหม่ามประจำมัสยิดกลาง จ.

ปีตานิ, ข่าวก หน้า 16, มติชน, 5 พฤศจิกายน 2549)

“ครป.สนับสนุนแนวทางสมานฉันท์ของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ การกล่าวคำขอโทษจากนายกรัฐมนตรีต่อผู้นำศาสนาและประชาชนในพื้นที่ อันเนื่องมาจากความผิดพลาดของรัฐบาลที่ผ่านมา ถือเป็นสัญญาณบ่งชี้หนึ่งของแนวทางสมานฉันท์ เป็นการเปิดมิติใหม่และวัฒนธรรมการเมืองใหม่ให้แก่ นักการเมืองที่ควรขอโทษเมื่อทำผิด” (นายอภิพร ชงไชย ที่ปรึกษาคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.), ข่าวก หน้า 3, ผู้จัดการรายวัน, 6 พฤศจิกายน 2549)

“เมื่อนายกรัฐมนตรีกล่าวคำ “ขอโทษ” ยึดแนวทาง “สมานฉันท์” ก็จะได้รับ ความไว้วางใจจากประชาชนส่วนใหญ่มากขึ้น” (บทบรรณาธิการ, “คำขอโทษคือจุดเริ่มต้น ต้องสลายเงื่อนไขไฟใต้ทั้งหมด”, ไทยโพสต์, หน้า 2, 8 พฤศจิกายน 2549)

“เมื่อ พล.อ.สุรยุทธ์เอ่ยปากขอโทษพี่น้องชาวไทยได้ โดยเป็นฝ่ายยื่น “มือแห่งไมตรี” ออกไปก่อน แม้จะไม่สามารถทำให้สถานการณ์ความไม่สงบยุติไปในทันที แต่บรรยากาศโดยรวม บรรยากาศแห่งความมีไมตรี บรรยากาศที่ตรงข้ามกับสิ่งที่เกิดขึ้นใน รัฐบาลที่แล้ว บรรยากาศที่ทำให้เกิดความรักความสมานฉันท์เริ่มก่อตัวขึ้นทันที ถ้าสามารถประคับประคองสถานการณ์ให้เป็นเช่นนี้ต่อไป สามารถควบคุมให้การทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐสามารถ อำนวยความยุติธรรมที่แท้จริงให้เกิดขึ้นในพื้นที่ที่เกิดขึ้นได้ ความหวังที่จะเห็นสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดภาคใต้ก็ยังไม่ไกลเกินเอื้อม”(บท บรรณาธิการ ,เริ่มต้นที่ขอโทษ, ข่าวสด, หน้า 3, 7 พฤศจิกายน 2549)

ภายหลังจากที่ได้มีการกล่าวคำขอโทษแล้ว รัฐบาลของพล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ และคมช. ก็ยังได้มีการดำเนินการมาตรการอีกหลายประการเพื่อแสดงถึงความจริงใจในการที่จะแก้ปัญหา และสร้างความสมานฉันท์กับประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ อาทิเช่น การรื้อฟื้นศูนย์ อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ขึ้นมาใหม่, การรื้อฟื้นคดีที่นายสมชาย นิละไพจิตร อดีตประธานชมรมนักกฎหมายมุสลิมหายสาบสูญไป อีกทั้งยังได้สั่งการให้มีการถอนฟ้อง ผู้ต้องหาในคดีหมิ่นหมิ่นหน้า สก.อ.ตากใบ จังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2547 จำนวน 59 คน และการยกเลิกบัญชีดำอุสตาซ

เหตุผลฝ่ายสนับสนุนข้อที่ 2 การใช้กำลังเข้าแก้ไขปัญหายังจะทำให้เกิดการใช้ความรุนแรง

อย่างไรก็ตามแม้ว่ารัฐบาลได้มีการดำเนินมาตรการต่างๆ แล้ว แต่สถานการณ์ความไม่สงบก็ยังไม่มีความแนวโน้มว่าจะยุติลง สถานการณ์เช่นนี้สื่อหนังสือพิมพ์บางฉบับ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์มติชนและไทยโพสต์ยังคงสนับสนุนให้รัฐบาลดำเนินนโยบายสมานฉันท์ต่อไป เนื่องจากเห็นว่ารัฐบาลได้ดำเนินนโยบายมาถูกทางแล้ว แต่สาเหตุที่สถานการณ์ความรุนแรงยังคงเกิดขึ้นอยู่นั้น เป็นเพราะกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบกลัวฝ่ายรัฐจะแย่งมวลชนไปจากตน จึงต้องเร่งพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อยั่วยุให้รัฐใช้มาตรการตอบโต้ด้วยความรุนแรง จนกระทั่งทำให้ประชาชนเกิดความเกลียดชังเจ้าหน้าที่รัฐในที่สุด ดังนั้น รัฐบาลจึงต้องใช้ความอดทนและความอดกลั้น และดำเนินนโยบายดังกล่าวต่อไป ดังจะเห็นได้จากบทความแสดงความคิดเห็นดังนี้

“การที่นายกรัฐมนตรีกล่าวคำขอโทษก็ดีและการปล่อยผู้ต้องหากรณีตากใบก็ดี เป็นการรุกรานทางการเมือง... เมื่อรัฐบาลไทยรุกรานทางการเมือง ฝ่ายติดอาวุธของขบวนการก่อการร้ายอาจเกิดความกลัวฝ่ายแพ้ทางการเมือง จึงดิ้นรนก่อความรุนแรงมากขึ้น เพื่อยั่วให้สังคมไทยเกิดอารมณ์ อันจะเป็นปัจจัยให้รัฐบาลต้องยุติการรุกรานทางการเมือง หันไปใช้กำลังเข้าปราบปราม ซึ่งจะเข้าทางเขา เพราะการใช้กำลังเข้าปราบปรามสงครามจรยุทธ์จะทำให้ฝ่ายแพ้...คนไทยทุกฝ่ายและสื่อมวลชนควรทำความเข้าใจในยุทธศาสตร์ว่าการส่งกำลังใหญ่เข้าปราบปรามทำไมยาก แต่จะทำให้ฝ่ายแพ้สงครามในที่สุดจะเสีย 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ไป” (ประเวศ วสี, บทความพิเศษ, “จะดับไฟใต้เมื่อมีความเป็นเอกภาพในยุทธศาสตร์”, หน้า 4, ไทยโพสต์, 22 พฤศจิกายน 2549)

“หากตั้งสติให้ดีและใช้ความคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ย่อมจะเข้าใจสถานการณ์ว่า ยิ่งภาครัฐกำหนดยุทธศาสตร์และดำเนินนโยบายที่ถูกต้อง การปฏิบัติสอดคล้อง ฝ่ายที่คิดร้ายย่อมเป็นฝ่ายตั้งรับและพยายามที่จะก่อความมากขึ้น เพื่อแสดงให้เห็นว่า ขบวนการของตนยังมีประสิทธิภาพ” (บทนำมติชน “อดทนต่อสภาพเลวร้ายในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้”, หน้า 2, มติชน, 17 พฤศจิกายน 2549)

“ยังไม่สายครับ ถ้าทุกฝ่ายพร้อมใจกันสมานฉันท์ในการดับไฟใต้ด้วยกัน ด้วยการเปิดหูเปิดตา เปิดใจและน้อมรับพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ว่า “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” (การุณ ไสงาม, “จากคำขอโทษของพล.อ.สุรยุทธ์สู่ปากคำ พล.อ.พัลลภ และของฝากจากหมอแว”, คอลัมน์ ตรงไปตรงมา, หน้า 13, ผู้จัดการรายวัน, 15

พฤศจิกายน 2549)

“ทั้งหมดนี้มีได้หมายความว่า พล.อ.สุรยุทธ์จะอ่อนข้อให้แก่ผู้ก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้...เพราะมาตรการสมานฉันท์ที่ดำเนินอยู่ทั้งหมดในขณะนี้มุ่งหมายร่วมกันอยู่เพียงประการเดียวก็คือการดึงมวลชนในพื้นที่ให้กลับมาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับรับและเจ้าหน้าที่รัฐ...ขณะที่การติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดก็ต้องดำเนินการต่อไป แต่จะต้องไปเป็นไปในลักษณะเหวี่ยงแห ซึ่งแทนที่จะทำให้คดีและความรุนแรงลดลง กลับยิ่งเพิ่มจำนวนและระดับความรุนแรงมากขึ้น...ไม่มียาใดจะรักษาและเยียวยาบาดแผลที่เกิดขึ้นในภาคใต้ได้ดีกว่าคาถา เข้าถึง เข้าใจ และพัฒนาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานมาเป็นแนวทาง กระบวนการเข้าถึง เข้าใจและพัฒนาย่อมไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในเวลาข้ามคืนหรือไม่สำเร็จได้ในเร็ววัน” (บทบรรณาธิการ ,ไม่มียาวิเศษ, หน้า 3, ข่าวสด, 12 พฤศจิกายน 2549)

“ฝ่ายทหารยืนยันว่าความรุนแรงที่ทวีขึ้นเป็นผลสืบเนื่องมาจากรัฐบาลแก้ปัญหาทางแล้ว เลยทำให้กลุ่มผู้ก่อความไม่สงบจำต้องคิดค้นพยายามใช้อำนาจปืนเข้าข่มขู่ชาวบ้านในพื้นที่ให้เกิดความเกรงกลัว...ด้านหนึ่งก็น่าเห็นใจชาวบ้านที่เรียกร้องให้เจ้าหน้าที่รัฐใช้มาตรการรุนแรงตอบโต้ด้วยเหมือนกัน เพราะภาพที่ปรากฏให้เห็นในแต่ละวันมันเกินกว่าที่ใครจะยอมรับได้อีก ซึ่งก็คงได้แต่เห็นใจ แต่ไม่เห็นด้วยหากรัฐบาลคิดจะทำเช่นนั้นจริง” (“ท.ทหารอดทน” คอลัมน์ เมืองไทย 25 น., นามหาเศรษฐี, หน้า 6, ข่าวสด, 28 พฤศจิกายน 2549)

“คนจำนวนไม่น้อยเข้าใจในความตั้งใจดี ความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาของนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน โดยเฉพาะความพยายามในการสร้างความสมานฉันท์ในสังคมไทย แต่ก็มีได้เร่ร่อนหรือคาดหวังเกินความจริงว่าจะต้องให้ผู้รับผิดชอบบรรลุเป้าหมายในระยะเวลาอันสั้น เพียงแต่หันหัวเรือมาให้ถูกทางก็เป็นคุณแก่สังคมมหันต์อยู่แล้ว” (บทบรรณาธิการ, ซ้ำๆ ได้พริ้งเลื่องงาม, ข่าวสด, หน้า 3, 26 พฤศจิกายน 2549)

เหตุผลของฝ่ายที่คัดค้านการใช้แนวทางสันติวิธี

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารัฐบาลจะดำเนินมาตรการสร้างความสมานฉันท์ที่เป็นรูปธรรมแล้วก็ตาม แต่สถานการณ์ความรุนแรงก็ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น มีการลอบฆ่าเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนรายวันอย่างต่อเนื่อง การลอบเผาโรงเรียนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ การ

ลอบวางระเบิดโซว์มรณงค์และรถจักรยานยนต์ 8 แห่งกลางใจเมืองยะลา เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2549 ตลอดจนการลอบวางระเบิดสถานที่สำคัญหรือแหล่งชุมชนต่างๆ เช่น สถานที่ราชการ หรือตลาด หรือแม้กระทั่งการพบแผนการก่อวินาศกรรมเขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลา

ขณะที่ชาวไทยพุทธ จากหมู่บ้านสันติ 1 อ.บันนังสตา และหมู่บ้านสันติ 2 อ.ธารโต จ. ยะลา ก็ถูกกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบก่อเหตุยิงและเผาบ้านเรือนจนได้รับความเสียหายอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งต้องอพยพมาอาศัยอยู่ที่วัดนิโรธสังฆาราม อ.เมือง จ.ยะลา นอกจากนั้นกลุ่มครูของ โรงเรียนต่างๆ ใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ก็ยังคงถูกลอบฆ่าอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งสมาพันธ์วิชาชีพครู 3 จังหวัดภาคใต้มีมติให้โรงเรียนกว่า 1,000 แห่งปิดการเรียนการสอนตั้งแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน เป็นต้นไป เนื่องจากความสูญเสียชีวิตครูยังไม่ที่ท่าว่าจะยุติ นอกจากนั้นพระสงฆ์ จากจังหวัดนราธิวาส รวม 78 วัดในจังหวัดนราธิวาส ประกาศงดบิณฑบาต สถานการณ์เช่นนี้ได้ ทำให้มีสื่อหนังสือพิมพ์บางฉบับเริ่มมีความเห็นว่าการใช้แนวทางสันติวิธีอาจจะไม่ใช่วิธีที่เหมาะสม ดังมีประเด็นต่อไปนี้

เหตุผลฝ่ายคัดค้านข้อที่ 1 รัฐบาลต้องใช้การทำสงครามเพื่อปกป้องชีวิตชาวบ้านผู้บริสุทธิ์และอธิปไตย

เมื่อการกล่าวคำขอโทษของนายกรัฐมนตรี ตลอดจนมาตรการต่างๆ ที่รัฐบาลได้นำมาใช้ ยังไม่ได้ช่วยทำให้เหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ลดระดับความรุนแรงลง กระแสความคิดเห็นของสื่อมวลชนตั้งแต่ช่วงกลางเดือนพฤศจิกายน จึงเริ่มมีสื่อหนังสือพิมพ์บางฉบับ ซึ่งประกอบด้วย ซึ่งประกอบด้วยไทยรัฐและผู้จัดการรายวัน เริ่มแสดงความไม่เห็นด้วยกับแนวทางดังกล่าวของรัฐบาล โดยมองว่ารัฐบาลควรจะใช้กำลังเข้าจัดการกับผู้ก่อความไม่สงบอย่างเด็ดขาด เพราะการใช้สันติวิธีอาจจะไม่ช่วยทำให้ความไม่สงบยุติลงได้ โดยเฉพาะการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีการเขียนความน่าเชื่อถือเพื่อชี้นำและมีจุดยืนในประเด็นนี้ อย่างชัดเจน ดังจะเห็นได้จากข่าวและบทความแสดงความเห็นต่อไปนี้

ความพยายามในการใช้วิธีการสมานฉันท์แก้ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของรัฐบาล จะไร้ค่า เมื่อกลุ่มโจรตอบสนองความปรารถนาที่ตั้งกล่าวด้วยความรุนแรงทุกรูปแบบ ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ตกอยู่ในอาณาจักรแห่งความหวาดกลัว โดยเฉพาะชาวไทยพุทธที่กลายเป็นเหยื่อให้โจรชั่วได้ฆ่า” (ข่าว หน้า 10, ไทยรัฐ, 15 พฤศจิกายน 2549)

“ระยะหลังมานี้มีจดหมายเข้ามาปรึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์ความรุนแรงใน 3 จังหวัดภาคใต้และแนวทางแก้ไขปัญหาของรัฐบาลกันมาก โดยเฉพาะหลังจากการเปลี่ยนแปลงหลักการทำงานชนิดหน้ามือเป็นหลังมือ การออกมาขอโทษของ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ ...มีญาติพี่น้องชาวบ้านผู้บริสุทธิ์ มีครอบครัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจ-ทหารที่สูญเสียในเหตุการณ์ภาคใต้ รวมทั้งพี่น้องชาวไทยพุทธ...และผมก็หวังว่ารัฐบาลและท่านนายกฯจะกลับไปทบทวนดูว่าจุดใดผิด สิ่งใดถูก...โดยคำนึงถึงหลักอธิปไตยและความร่มเย็นเป็นสุขของบ้านเมือง” (หมัดเหล็ก, คอลัมน์ คาบลูกคาบดอก, “ระวิงพลาด”, หน้า 6, ไทยรัฐ, 14 พฤศจิกายน 2549)

“สถานการณ์วิกฤตเช่นนี้ ผมคิดว่ารัฐบาลและคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติของพล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน ที่รับผิดชอบความมั่นคงของประเทศ จะใช้ความนุ่มนวลในการตอบโต้ไม่ได้อีกแล้ว...ผมคิดว่าการรับมือกับโจรก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดนภาคใต้ รัฐบาลและคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติต้องทบทวนใหม่ครับ ต้องทำสงครามเต็มรูปแบบ มิฉะนั้นไทยอาจจะต้องสูญเสียค่ามขวานไปในยุคนี้ก็ได้” (ลม เปลี่ยนทิศ, คอลัมน์ หมายเหตุประเทศไทย, “อย่าให้ค่ามขวานบิน”, หน้า 5, ไทยรัฐ, 28 พฤศจิกายน 2549)

“แม่ลูกจันทร์ผิดหวังที่กรรมการสิทธิมนุษยชนปิดปากเงียบไม่ออกมาประณามพฤติกรรมชั่วร้ายกันบ้างเลย สรุปว่าวิกฤตไฟใต้ที่น่าที่นี้กำลังเดินเข้าสู่ทางตัน ...ฝ่ายรัฐบาลก็ไม่มีปัญญาปราบโจรที่ใช้การก่อวินด้วยอาวุธปืน คนนำสงสารคือพี่น้องประชาชนผู้บริสุทธิ์ที่เป็นเหยื่อสถานการณ์”, (แม่ลูกจันทร์, คอลัมน์ สำนักข่าวหัวเขียว, หน้า 2, ไทยรัฐ, 29 พฤศจิกายน 2549)

เหตุผลฝ่ายคัดค้านข้อที่ 2 ต้องใช้วิธีการสันติวิธีควบคู่ไปกับการใช้กำลังเข้าปราบปรามผู้ก่อความไม่สงบ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันจะเห็นด้วยกับการใช้กำลังเข้าจัดการกับผู้ก่อความไม่สงบ แต่จุดยืนของหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ก็ยังคงเห็นด้วยกับการใช้แนวทางสันติวิธี เพียงแต่ต้องใช้แนวทางสันติวิธีควบคู่ไปกับการใช้กำลัง เช่น การทำให้เกิดความเท่าเทียมและเป็นธรรมกับประชาชนมุสลิมใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ แต่ต้องใช้กำลังเข้าจัดการผู้ก่อความไม่สงบอย่างเด็ดขาด ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างบทความต่อไปนี้

“จะไปกราบอ้อนวอนให้ศัตรูผู้มั่งร่ำรวยมีความเมตตาหยุดเข่นฆ่าประหัตประหารผู้คน และทำลายทรัพย์สินแต่เพียงอย่างเดียวนั้นเป็นไปได้...ดังนั้น ด้านหนึ่งนอกจากการใช้สันติวิธีในการแก้ไขปัญหาแล้ว ยังจำเป็นต้องทำสงครามต่อต้าน คือต่อต้านการก่อสงครามประชากรให้เป็นผลสำเร็จด้วย การทำสงครามต่อต้าน” (“ตื่นเถิดพี่น้องไทย... ร่วมใจรักษาแผ่นดิน”, คอลัมน์ หมายเหตุผู้จัดการ, ผู้จัดการรายวัน, 28 พฤศจิกายน 2549)

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน

ขณะที่บรรยากาศความคิดเห็นของสื่อแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย ศูนย์วิจัยกรุงเทพโพลล์ สถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นเรื่อง “ประชาชน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้คิดอย่างไรกับการแก้ปัญหาความไม่สงบของรัฐบาล พล.อ.สุรยุทธ์” โดยเก็บข้อมูลเมื่อวันที่ 6 - 8 พฤศจิกายนที่ผ่านมา จากประชาชน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาสจำนวน 600 คน พบผลที่น่าสนใจว่า สิ่งที่ประชาชนในพื้นที่เห็นว่ารัฐบาลควรทำมากที่สุดขณะนี้เพื่อแก้ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ร้อยละ 29.2 ตอบว่า ต้องการให้รัฐบาลใช้ความเด็ดขาดกับผู้ก่อความไม่สงบ เช่น จับได้แล้วอย่าปล่อยตัวออกมา

สรุปเหตุผลของฝ่ายที่สนับสนุนและคัดค้านการใช้แนวทางสันติวิธี

เหตุผลของฝ่ายที่สนับสนุน การใช้แนวทางสันติวิธี	เหตุผลของฝ่ายที่คัดค้าน การใช้แนวทางสันติวิธี
1.เป็นวิธีการที่ถูกต้อง เพราะจะทำให้ประชาชนเกิดความไว้วางใจและให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐ 2.การใช้กำลังเข้าแก้ไขปัญหาจะยิ่งทำให้เกิดการใช้ความรุนแรง	1.รัฐบาลต้องใช้การทำสงครามเพื่อปกป้องชีวิตชาวบ้านผู้บริสุทธิ์และอธิปไตย 2. ต้องใช้วิธีการสันติวิธีควบคู่ไปกับการใช้กำลังเข้าปราบปรามผู้ก่อความไม่สงบ

องค์ประกอบเชิงจริยธรรมของประเด็นสาธารณะที่ 1

ประเด็นเรื่องการใช้แนวทางในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นประเด็นข้อโต้แย้งมาในสังคมไทยมานานกว่า 5 ปีแล้วถึงวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการแก้ไขปัญหา ประเด็นดังกล่าวเป็นประเด็นเด่นขึ้นมาในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2549 เนื่องจากว่า พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรีได้ประกาศให้ปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นวาระเร่งด่วนของชาติและรัฐบาลจะใช้แนวทางสันติวิธี เพื่อเข้ามาแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นแนวทางที่ตรงกันข้ามกับรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในช่วงเวลานั้นบรรยากาศความคิดเห็นของสังคมและสื่อมวลชนที่มีต่อการดำเนินนโยบายสันติวิธีของ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ ล้วนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ สนับสนุนและชื่นชมแนวทางของรัฐบาล แม้ว่าความคิดเห็นของสื่อหนังสือพิมพ์บางฉบับจะเริ่มเปลี่ยนไป ภายหลังจากที่แนวทางสันติวิธีของรัฐบาลยังไม่ทำให้เกิดเหตุการณ์รุนแรงลดลง แต่ความคิดเห็นดังกล่าวก็เป็นส่วนน้อยเมื่อเทียบกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสื่อหนังสือพิมพ์

หากพิจารณาข้อโต้แย้งประเด็นการใช้แนวทางแนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในเชิงมิติของจริยธรรมแล้ว จะพบว่า ประเด็นดังกล่าวมีองค์ประกอบของเรื่องจริยธรรมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสาเหตุปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดภาคใต้ได้มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ว่าเกิดมาจากชาวไทยมุสลิมในพื้นที่ดังกล่าวไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมและยุติธรรมเท่ากับคนไทยในสังคมอื่นๆ ของประเทศ โดยเฉพาะขาดความเอาใจใส่จากภาครัฐในการพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจและการศึกษา จึงทำให้ประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดภาคใต้ยังมีความยากจน นอกจากนั้นยังมีปัญหาของความแตกต่างทั้งทางเชื้อชาติ ภาษาและศาสนา รวมถึงความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่ถูกกดขี่มาโดยตลอด ปัญหาดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ชาวมุสลิมไม่พอใจและขาดความไว้วางใจในตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐและเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้กลุ่มวัยรุ่นมุสลิมถูกชักจูงไปเข้าร่วมกับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบได้ง่ายขึ้น ดังนั้น การใช้แนวทางสันติวิธีในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดภาคใต้จึงมีลักษณะของวิธีการแก้ไขปัญหาโดยอิงอยู่บนหลักการพื้นฐานของความเท่าเทียมกัน ความยุติธรรมและเรื่องของมนุษยธรรม โดยเฉพาะในประเด็นปัญหาภาคใต้ ขณะที่แนวทางการใช้กำลังหรือความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา เป็นวิธีการที่ถูกตั้งคำถามในแง่ของการใช้กำลังของฝ่ายรัฐที่เหนือกว่าไปทำร้ายประชาชนที่อ่อนแอกว่า โดยเฉพาะกับชาวมุสลิม ซึ่งมีปัญหาของการกดขี่และขาดการเหลียวแลจากภาครัฐมาโดยตลอด นอกจากนั้นนักวิชาการยังเห็นพ้องต้องกันว่าแนวทางการใช้กำลัง กลับจะยังเป็นการช่วยให้อีกฝ่ายตอบโต้กลับมาด้วยความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และยิ่งจะทำให้สถานการณ์บานปลาย

ออกไป จนอาจจะไปมีผลกระทบทำให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์หรือผู้ที่ไม่ส่วนเกี่ยวข้องต้องบาดเจ็บหรือตายเพิ่มสูงขึ้น

การใช้แนวทางสันติวิธี ซึ่งมีองค์ประกอบในเรื่องของมนุษยธรรม ความเท่าเทียม และการไม่ใช้กำลังหรือเข่นฆ่า จึงเป็นประเด็นที่มีมติของจริยธรรมตามลักษณะที่ Noelle-Neumann ได้กล่าวเอาไว้ ประกอบกับความเด่นชัดของปัญหาซึ่งอยู่ในการรับรู้ของสังคมไทยตั้งแต่ต้นปี 2547 ต่อเนื่องมาจนถึงเดือนพฤศจิกายน 2549 ผู้วิจัยจึงได้เลือกประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไข ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้มาเป็นหนึ่งในประเด็นสำหรับทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ ต่อไป

ประเด็นสาธารณะที่สอง ข้อโต้แย้งในประเด็นการเสนอให้มีการยกเลิกขายหอยบนดิน

ภูมิหลัง

การเสนอให้มีการยกเลิกการจำหน่ายสลากพิเศษแบบเลขท้าย 3 ตัวและ 2 ตัวหรือหอยบนดิน ได้กลายมาเป็นข้อโต้แย้งของสาธารณะในช่วงกลางเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2549 เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ส่งหนังสือตอบข้อหารือมายังกระทรวงการคลังว่ามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ.2546 ในช่วงรัฐบาลของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ที่ระบุให้สำนักงานกินแบ่งรัฐบาลดำเนินโครงการจำหน่ายสลากพิเศษ 3 ตัวและ 2 ตัวหรือหอยบนดินผิดกฎหมาย เพราะตามพระราชบัญญัติสำนักงานกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. 2517 ไม่อนุญาตให้ดำเนินการได้ ดังนั้นกระทรวงการคลังสมควรที่จะยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีนี้ และหากต้องการจะดำเนินการโครงการสลาก 2 ตัว และ 3 ตัวต่อไปก็จะต้องมีการแก้ไขพระราชบัญญัติสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ.2517 ให้ถูกต้อง

ภายหลังจากคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือดังกล่าวตอบกลับมาแล้ว ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงได้มีแนวคิดที่จะแก้ไขกฎหมายหรือพระราชบัญญัติสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ.2517 เพื่อให้การขายหอยบนดินได้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยในช่วงระยะแรกให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลลงจดจำหน่ายหอยบนดินงวดวันที่ 1 และ 16 ธันวาคม พ.ศ.2549 เพื่อรอแก้ไขกฎหมาย ดังคำสัมภาษณ์ที่ปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์ ดังนี้

“หอย 2 ตัว 3 ตัวยังเดินต่อ นโยบายไม่เปลี่ยน เพราะไม่มันเดี๋ยวจะลงใต้ดิน ตอนนี้อรรถกฤษฎีกาว่าถูกกฎหมายหรือไม่ ถูกก็เดินต่อ ไม่ถูกก็ไปทำให้กฎหมายให้ถูก” (ม.ร.ว.

ปรีดิยาธร เทวกุล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง, ข่าว หน้า 19 , ไทยรัฐ, 16 พฤศจิกายน 2549)

กรณีดังกล่าวได้กลายมาเป็นประเด็นโต้แย้งขึ้นมาในสังคม เมื่อคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ.2549 ให้ส่งร่างแก้ไขพระราชบัญญัติสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ.2517 เข้าสู่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเพิ่มวัตถุประสงค์ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลให้จำหน่ายเลขท้าย 2 ตัวและ 3 ตัวได้ และกำหนดให้มีการจัดสรรเงินรายได้ร้อยละ 20 ไปเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ จ่ายให้เอเยนต์และนำจ่ายเป็นเงินรางวัลให้กับผู้ที่ถูกรางวัล จากนั้นให้นำเงินรายได้ที่เหลือส่งเข้ารัฐทั้งหมด โดยรัฐบาลจะเร่งรัดขอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นกรณีเร่งด่วน 3 วาระรวด เพื่อให้การแก้ไขกฎหมายเสร็จทันการจำหน่ายหวยบนดินได้ทันในงวดวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ.2549 กระแสการเรียกร้องถึงความไม่เหมาะสมของการเร่งรัดแก้ไขกฎหมายดังกล่าว พร้อมๆกับการเกิดกระแสเรียกร้องให้มีการยกเลิกหวยบนดินขึ้น

เหตุผลที่สนับสนุนให้มีการยกเลิกการขายหวยบนดิน

เหตุผลฝ่ายสนับสนุน ข้อที่ 1 หวยเป็นการพนันที่ผิดกฎหมาย

ภายหลังจากมีข่าวดังกล่าวออกมาก็มีกระแสการคัดค้านจากสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติบางส่วน ซึ่งนำโดย พล.ต.จำลอง ศรีเมืองและ น.ต.ประสงค์ สุ่นศิริได้ออกมาแสดงจุดยืนคัดค้านการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้มีการขายหวยบนดินได้ต่อไป เนื่องจากว่าเป็นการบิบบังคับสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้มารับรองกฎหมายสิ่งที่ผิดให้กลายเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย ดังปรากฏในคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ในฐานะ สนช.คนหนึ่งไม่เห็นด้วย โดยเฉพาะกรณีที่รัฐบาลรีบเร่งให้ผ่าน 3 วาระรวด จะเป็นการสร้างบรรทัดฐานทางกฎหมายที่ผิด เรื่องนี้รัฐบาลและสนช.ควรฟังเสียงประชาชนว่าเห็นด้วยที่จะมีหวยบนดินหรือไม่ ไม่ใช่มารวบรัดเอาเองเช่นนี้ เพราะหวยบนดินเป็นการพนันที่มอมเมาสังคม ไม่ถือว่าเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องรีบทำ โดยเฉพาะการไปแก้ไขในหลักการของกฎหมายเพื่อทำให้การพนันเป็นสิ่งถูกต้อง” (พล.ต.จำลอง ศรีเมือง สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ, ข่าว หน้า 2, ผู้จัดการรายวัน, 22 พฤศจิกายน 2549)

“ไม่ใช่ว่าจะไม่เห็นใจคนเล่นหวยหรือยี่ปัว เรื่องนี้พล.อ.สุรยุทธ์ต้องตัดสินใจให้เด็ดขาด เพราะหวยบนดินและหวยใต้ดินก็ผิดกฎหมายทั้งนั้น หากเรื่องนี้มีการแก้ไขกฎหมาย และนำเข้าสู่สภา สนช. ผมจะคัดค้านอย่างถึงที่สุด การที่พล.อ.สุรยุทธ์บอกว่าถือศีลห้า แต่ทำไมจะมาสสนับสนุนหวยบนดินแบบนี้ การทำหวยเถื่อนให้ถูกกฎหมายต่อไป ถ้าโจรปล้นก็สามารถทำให้เงินนั้นถูกได้ใช่หรือไม่” (น.ต.ประสงค์ สุ่นศิริ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ , ข่าว หน้า 2 , ผู้จัดการรายวัน, 22 พฤศจิกายน 2549)

“สนช.ควรรับฟังความเห็นประชาชนให้กว้างขวางก่อนที่จะตัดสินใจพิจารณาร่าง พ.ร.บ.สลากกินแบ่ง โดยชั่งน้ำหนักระหว่างผลได้ทางเศรษฐกิจเล็กน้อยและข้ออ้างว่าเป็นวิธีป้องกันหวยใต้ดิน ซึ่งผมมองว่าไม่ควรสนับสนุน” (นาย โคทม อารียา สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ, ข่าว หน้า 3 , ผู้จัดการรายวัน, 23 พฤศจิกายน 2549)

เหตุผลฝ่ายสนับสนุน ข้อที่ 2 หวยบนดินเป็นอบายมุขอย่างหนึ่งที่รัฐบาลควรยกเลิก ไม่ใช่ส่งเสริม

ประเด็นเรื่องศีลธรรมและจริยธรรมก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งของที่ฝ่ายที่สนับสนุนให้มีการยกเลิกการขายหวยบนดินได้นำมาเป็นประเด็นในการโต้แย้งว่า การเล่นหวยถือเป็นการพนันหรืออบายมุขอย่างหนึ่งที่สมควรจะสนับสนุนให้ยกเลิกการจำหน่ายหวยบนดินมากกว่าจะมาแก้ไขเพื่อให้ถูกกฎหมาย

“เมื่อการออกสลากเลขท้าย 3 ตัว 2 ตัว ไม่ชอบด้วยกฎหมาย กระทรวงการคลังสามารถเสนอแก้ไข พ.ร.บ.ฉบับนี้ได้และเชื่อว่าจะได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ...แต่คำถามคือควรหรือไม่ที่รัฐบาลจะออกกฎหมายทำสิ่งที่ผิดให้มันถูก เอาเรื่องมอมเมาสังคม เรื่องผิดจริยธรรมและศีลธรรมอันดีขึ้นมาดำเนินการ ” (นาย ปรีชา สุวรรณทัต อดีตคณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , ข่าว หน้า 13 , มติชน, 20 พฤศจิกายน 2549)

“รู้สึกผิดหวังกับรัฐบาลมาก ทั้งๆที่เอาใจช่วยรัฐบาลมาตลอด แต่กลับนำร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้ที่ทำให้สิ่งที่เป็นอบายมุขกลายเป็นสิ่งที่ถูกต้องเข้าสู่สภา” (นางสาวกัญญา ศิลปอาชา

สมาชิกรัฐสภาธิบดีบัญญัติแห่งชาติ, ข่าว หน้า 15, ไทยรัฐ, 27 พฤศจิกายน 2549)

“การเสนอร่าง พ.ร.บ. นี้เป็นการสวนทางกับนโยบายรัฐบาลอย่างสิ้นเชิง เพราะหอย 2 ตัว 3 ตัวเป็นการสนับสนุนให้ประชาชนเล่นการพนันหนักขึ้น ทั้งที่ควรลด ละ เลิก เราชาวพุทธหรือศาสนาอื่นก็ตามถือว่าการพนันเป็นอบายมุขอย่างหนึ่งเป็นหนทางแห่งความเสื่อม ความฉิบหาย จึงขอถามนายกรัฐมนตรีที่ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมและเคร่งในศาสนาว่าจะตอบเรื่องนี้ต่อสังคมอย่างไร” (น.ต.ประสงค์ สุ่นศิริ สมาชิกสภาธิบดีบัญญัติแห่งชาติ, ข่าว หน้า 15, ผู้จัดการรายวัน, 30 พฤศจิกายน 2549)

ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาจากการจุดยืนของสื่อหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการการขายหวยบนดิน โดยสะท้อนผ่านบทบรรณาธิการ บทความแสดงความคิดเห็น รายงานพิเศษของหนังสือพิมพ์แต่ละรายชื่อ จะพบว่า กลุ่มหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วยหนังสือพิมพ์มติชน ผู้จัดการรายวัน ไทยโพสต์ เป็นกลุ่มที่สนับสนุนให้มีการยกเลิกการขายหวยบนดินอย่างชัดเจน โดยเหตุผลที่สื่อหนังสือพิมพ์กลุ่มนี้ใช้เป็นเหตุผลหลัก คือ เหตุผลในเรื่องของคุณธรรมและจริยธรรม โดยเฉพาะการเน้นให้เห็นว่าการเล่นหวยถือเป็นอบายมุขอย่างหนึ่ง ซึ่งมีแต่จะทำให้ประชาชนเกิดความยากจนลง ดังจะเห็นจากตัวอย่างต่อไปนี้

“เมื่อสังคมไทยควรจะถอยหลังกลับมาสู่สังคมคุณธรรม ผู้คนหันหลังให้อบายมุข รู้จักการประกอบอาชีพด้วยความสุจริต ด้วยมันสมองและสองมือ หยาดเหงื่อคือรางวัลชีวิตที่ควรค่าแก่ความภาคภูมิใจ ไม่ใช่คอยแต่บนบานศาลกล่าวหรือรอโชคชะตาจากการเล่นพนันหรือซื้อหวย รัฐบาลจะต้องมีที่ท่าที่ชัดเจน โดยออกมาตรการที่จะนำไปสู่การสร้างสังคมคุณธรรมให้ปรากฏเป็นจริงให้ได้” (บทบรรณาธิการ, “ลด ละ เลิกหวย ขอให้ทำสำเร็จ”, หน้า 2, มติชน, 24 พฤศจิกายน 2549)

“ที่สำคัญก็คือหอย ไม่ว่าจะ เป็น “บนดิน” หรือ “ใต้ดิน” ถือ เป็น “อบายมุข” อยู่ในหนทางประเภทเดียวกันกับอบายมุขอื่น เช่น บ่อน ช่อง ที่ไม่ควรเข้าไปข้องแวะ เมื่อเป็นอบายมุขแล้วแต่กลับมาสนับสนุน ทำสิ่งผิดให้กลายเป็นถูก ก็จะไปกันใหญ่” (เกียรติทอง ทองเรือง, “หวยบนดิน” ต้องเดินทางสายกลาง”, คอลัมน์ หน้ากระดานเรียงห้า, หน้า 12, ผู้จัดการรายวัน, 22 พฤศจิกายน 2549)

“สิ้นปัญญา สิ้นท่า สิ้นความคิดที่จะหาเงินมาบริหารราชการแผ่นดินจริงๆหรือ จึงได้คิดอ่านมอมเมาประชาชนให้จมปลักอยู่กับห่วยอันเป็นอบายมุขร้าย ก็เห็นๆ กันอยู่แล้วว่า ผลลัพท์ของการส่งเสริมห่วยบนดินของรัฐบาลทักษิณทำให้ประชาชนสิ้นเนื้อประดาตัวและก่อให้เกิดอาชญากรรมขยายตัวไปทั่วแผ่นดิน แล้วยังจะเดินทางผิดซ้ำรอยรัฐบาลทักษิณอีกหรือ?” (“บทบาทของห่วยหลังสงครามโลกครั้งที่สอง”, คอลัมน์ หมายเหตุผู้จัดการ, หน้า 2, ผู้จัดการรายวัน, 25-26 พฤศจิกายน 2549)

“ถือเป็นมติ ธรรม.อันน่าอัปยศที่เดียวกับการที่ยังเห็นควรให้มีห่วยบนดินต่อไป...รัฐบาลแน่ใจแล้วหรือว่า การรณรงค์ให้ลด-ละ-เลิกอบายมุขควบคู่กับการเป็นเจ้ามือห่วยเสียเอง โดยมีกฎหมายรองรับเหมือนมีใบทะเบียนการค้ามาแปะหน้าผาก จะเป็นหนทางใถ่บาปแก้ภาพพจน์ให้รัฐบาลดูดีมีความชอบธรรมมากกว่ารัฐบาลในระบอบทักษิณ” (บทบรรณาธิการ, “รัฐบาลเดินหน้าห่วยบนดิน รัฐบาลมือถือสาป ปากถือศีล”, หน้า 2, ไทยโพสต์, 24 พฤศจิกายน 2549)

“เมืองไทย เมืองพุทธ รัฐบาลไหนพยายามจะผลักดันธุรกิจพนันให้เกิดในเมืองไทย นั่นก็ทำได้ แต่ทำแล้ว หวังจะได้รับการยอมรับว่า ดีงามถูกต้องและประสบผลสำเร็จ ทำให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรือง ประชาชนอยู่ดีมีสุขและมีชีวิตที่ดีขึ้นด้วยพนันนั้น เป็นไปไม่ได้” (เปลว สีเงิน, “ห่วยคิดให้ตายก็ลงท้ายด้วยห่วย”, คอลัมน์คนปลายซอย, หน้า 5, ไทยโพสต์, 23 พฤศจิกายน 2549)

เหตุผลของฝ่ายที่คัดค้านการยกเลิกห่วยบนดิน

เหตุผลฝ่ายคัดค้าน ข้อที่ 1 การยกเลิกอาจจะทำให้ธุรกิจห่วยได้คืนเติบโตขึ้นมาใหม่

ฝ่ายคัดค้านการยกเลิกห่วยบนดิน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งสนับสนุนให้มีการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้มีการขายห่วยบนดินได้ต่อไป ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบด้วยรัฐมนตรีบางส่วน เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติในสายข้าราชการและทหาร และสื่อหนังสือพิมพ์บางฉบับ เช่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและเดลินิวส์ ซึ่งกลุ่มเหล่านี้ต่างมองเห็นถึงความจำเป็นที่ต้องให้มีการมีการขายห่วยบนดิน

ต่อไป เพื่อป้องกันและปราบปรามธุรกิจหอยไต่ดินไม่ให้กลับมาเติบโตอีกครั้ง ดังปรากฏในคำสัมภาษณ์และข้อเขียนในบทความต่อไปนี้

“ผมไม่เห็นด้วย ขณะนี้แม้แต่ประเทศอิสลามบางแห่งยังเปิดให้มีกาสิโนได้ แล้วบอกว่าเมืองไทยเป็นเมืองพุทธจะไม่ให้ออกสลากกินแบ่ง ผมอยากตั้งข้อสังเกตว่า หากไม่แก้ไขให้มีการออกสลากบนดินอย่างถูกต้องตามกฎหมาย กลุ่มหอยไต่ดินแฮปปี้” (พล.อ.ปรีชา โรจนเสน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ, ข่าว หน้า 19 , ไทยรัฐ, 16 พฤศจิกายน 2549)

“กระทรวงการคลังพิจารณาข้อเท็จจริงแล้วพบว่าในแต่ละงวดมีการซื้อหอยมากกว่า 2,000 ล้านใบ รวมแล้วประมาณ 30 ล้านคน กระทรวงการคลังจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความต้องการของประชาชนหม่มาก ทั้งที่ไม่ได้มีเจตนาส่งเสริมให้ประชาชนเล่นหอยแต่อย่างใด แต่ถ้าวรัฐบาลหยุดไปเลย ประชาชนก็จะไม่มีทางเลือกและจะกลับไปเล่นหอยไต่ดินจะทำให้เกิดเศรษฐกิจไต่ดินกลับขึ้นมาอีก ซึ่งย่อมก่อให้เกิดปัญหาติดตามมาในภายหลังจำนวนไม่น้อย” (ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง, ข่าว หน้า 15 , ผู้จัดการรายวัน, 30 พฤศจิกายน 2549)

“กลุ่มคนที่จะได้รับประโยชน์เต็มๆ จากการเลิกหอยบนดิน ได้แก่บรรดาเจ้ามือหอยบนไต่ดินและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้มีอำนาจและสิทธิที่จะรับส่วย การเลิกหอยบนดินจึงเป็นการอุ้มเจ้ามือหอยเถื่อนแบบสุดๆ และส่งเสริมการทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการให้เฟื่องฟู ธุรกิจผิดกฎหมายไต่ดิน เมื่อถูกนำมาไว้บนดินก็คือน้อยแล้ว จะผลักไสให้กลับลงดินทำไม? แต่ถ้ามีปัญหาที่ต้องจัดระเบียบเสียใหม่” (บทบรรณาธิการ, “หอยกับโลกความเป็นจริง”, หน้า 3, ไทยรัฐ, 24 พฤศจิกายน 2549)

เหตุผลฝ่ายคัดค้าน ข้อที่ 2 การนำเอาผลประโยชน์ที่ได้จากหอยบนดินไปใช้เพื่อประโยชน์ของสาธารณะ รวมถึงตอบสนองความต้องการของประชาชนทั่วไปที่ต้องการเล่นหอยด้วย

นอกจากเหตุผลของการป้องกันไม่ให้ธุรกิจหอยไต่ดินกลับมาเติบโตขึ้นอีกใหม่แล้ว กลุ่มหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ ซึ่งประกอบด้วยหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ยังได้เหตุผลสนับสนุนการขายหอยบนดินต่อไปว่า การเล่นหอยถือเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคนไทย ดังนั้นรัฐควรจะตอบสนองความต้องการในส่วนนี้ให้กับคนไทย นอกจากนั้นถ้าหากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลสามารถจัดระเบียบการใช้จ่ายเงินได้อย่างโปร่งใสและเหมาะสม และนำเงินรายได้ไป

ใช้เพื่อประโยชน์ต่อสังคมหรือบรรเทาความเดือดร้อนของคนยากจน การแก้ไขกฎหมายเพื่อให้มีการขายหอยบนดินได้อีกต่อไปก็ถือว่าเป็นสิ่งที่สามารถยอมรับได้ ดังปรากฏในบทบรรณาธิการและบทความแสดงความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและเดลินิวส์ ต่อไปนี้

“หอยบนดินอาจไม่ดีเลิศประเสริฐศรีทั้งร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่แค่หอยบนดินสามารถทำให้หอยใต้ดินไม่ระบาดมากไปกว่านี้มันก็คุ้มแล้วที่มีไม่ใช่หรือ ถ้าวกกับความสุขเล็กๆน้อยๆที่ประชาชนคนไทยควรพึงมีพึงได้อีก มองไม่ออกว่าจะค้านกันไปทำไม นอกเสียจากว่ามีเป้าประสงค์ลึกๆอะไรอยู่เบื้องหลัง” (อนุภพ, คอตมันน์ เห็นมาอย่างไร เขียนไปอย่างนั้น, “หอยบนดิน”, น.8, เดลินิวส์, 27 พฤศจิกายน 2549)

“ผลการสำรวจความเห็นกลุ่มตัวอย่างชาว กทม. โดยศูนย์วิจัยกรุงเทพโพลล์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่า 70.4% ที่คัดค้านการเลิก...ไม่ทราบว่าการสำรวจความเห็นนี้จะเป็นข้อมูลที่เพียงพอสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติฯ ผู้เรียกร้องให้รัฐบาลระงับการเสนอขอแก้ไขกฎหมายสลากกินแบ่งต่อสภาไว้ก่อน เพื่อรับฟังความเห็นของประชาชนหรือไม่...วัตถุประสงค์สำคัญของการออกกฎหมายก็เพื่อนำไปบริหารหรือปกครองประเทศให้เกิดความสงบเรียบร้อย ไม่ใช่การปกครองวัดหรือสำนักสงฆ์ จึงไม่ควรจะสุดโต่งเกินไปและไม่ตึงจนเกินไป ...ถ้าเช่นนั้นเราก็จะต้องออกกฎหมายปิดโรงนวด โรงฆ่าสัตว์ โรงเหล้า ฯลฯ ไม่ใช่แค่หอยบนดิน มิฉะนั้นก็จะกลายเป็นยึด 2 มาตรฐาน” (บทบรรณาธิการ, “การบังคับใช้กฎหมาย”, หน้า 3, ไทยรัฐ, 24 พฤศจิกายน 2549)

“ผมยังเชื่อว่าแม้จะคิดออกมาในรูปแบบไหนและไปทำประชาพิจารณ์อย่างไรก็ไม่มีทางเลิก อยู่ที่ว่าดำเนินการให้มันเหมาะสมอย่างไร ไม่มอมเมามากจนเกินขอบเขตและรายได้ทุกอย่างจะต้องโปร่งใสและนำไปใช้ประโยชน์ต่อสังคมอย่างแท้จริง” (สายล่อฟ้า, คอตมันน์ กล้าได้กล้าเสีย, “หอยเฟื่องฟู”, หน้า 6, ไทยรัฐ, 24 พฤศจิกายน 2549)

ผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชน

นอกจากนี้ศูนย์วิจัยกรุงเทพโพลล์ สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ยังได้ทำการสำรวจความคิดเห็นเรื่อง “รัฐบาลกับการแก้ปัญหาเรื่องหอยบนดิน” ทำให้เห็นภาพบรรยากาศความคิดเห็นของสังคมที่มีต่อกรณีหอยบนดินได้ชัดเจนขึ้น กรุงเทพโพลล์ได้เก็บข้อมูลจากคนกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,182 คน เมื่อวันที่ 20-21 พฤศจิกายน พ.ศ.2549 สรุปผลในประเด็นสำคัญได้ว่า ประชาชนร้อยละ 70.4 เห็นว่าหากรัฐบาลไม่ควรยกเลิกหอยบนดินไปเลย เพราะ

ประชาชนจะได้มีช่องทางเสี่ยงโชคโดยไม่ผิดกฎหมาย ให้มีรายได้เข้ารัฐดีกว่าเอาไปให้เจ้ามือหวยใต้ดิน การเล่นหวยไม่ใช่เรื่องเสียหาย และถึงไม่มีหวยบนดินคนไทยก็ต้องหาวิธีอื่นมาเสี่ยงโชคจนได้ ฯลฯ ขณะที่มียอดร้อยละ 29.6 เท่านั้นที่เห็นควรยกเลิก เพราะคนจะได้เลิกเล่นหวยแล้วนำเงินไปใช้ประโยชน์ได้มากกว่านี้เป็นการมอมเมาประชาชน ไม่ควรมีตั้งแต่แรกแล้ว ฯลฯ (สำนักวิจัยกรุงเทพโพลล์, ข่าว หน้า 3 , หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน, 23 พฤศจิกายน 2549)

สรุปเหตุผลของฝ่ายที่สนับสนุนและคัดค้านการยกเลิกหวยบนดิน

เหตุผลของฝ่ายที่สนับสนุน การยกเลิกหวยบนดิน	เหตุผลของฝ่ายที่คัดค้าน การยกเลิกหวยบนดิน
1. หวยเป็นการพนันที่ผิดกฎหมาย 2. หวยบนดินเป็นอบายมุขอย่างหนึ่งที่รัฐบาลควรยกเลิก ไม่ใช่ส่งเสริม	1. การยกเลิกอาจจะทำให้ธุรกิจหวยใต้ดินเติบโตขึ้นมาใหม่ 2. การนำเอาผลประโยชน์ที่ได้จากหวยบนดินไปใช้เพื่อประโยชน์ของสาธารณะ รวมถึงตอบสนองความต้องการของประชาชนทั่วไปที่ต้องการเล่นหวยด้วย

องค์ประกอบเชิงจริยธรรมของประเด็นสาธารณะที่ 2

จะเห็นได้ว่าประเด็นข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการเสนอให้ยกเลิกหวยบนดินเป็นเรื่องที่มีมุมมองหลายมิติเข้ามาเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ค่านิยม ตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรม เมื่อพิจารณาประกอบรวมกับบรรยากาศความคิดเห็นที่สะท้อนผ่านทางสื่อหนังสือพิมพ์จะพบว่า บรรยากาศความคิดเห็นจะแยกออกเป็น 2 ทิศทาง กล่าวคือ กลุ่มหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพมีจุดยืนที่สนับสนุนให้มีการยกเลิกการขายหวยใต้ดิน เพราะว่าการเล่นหวยเป็นอบายมุขและผิดศีลธรรมอันดีของชาวพุทธ ขณะที่กลุ่มหนังสือพิมพ์เชิงคัดค้านการยกเลิกหวยบนดิน เนื่องจากเกรงว่าอาจจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ธุรกิจหวยใต้ดินกลับมาเติบโตขึ้นอีกครั้ง ซึ่งมีข้อน่าสังเกตว่าจุดยืนของกลุ่มหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณนี้ได้สอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ ซึ่งยังคงต้องการให้มีการขายหวยบนดินต่อไป

ถ้าหากพิจารณาองค์ประกอบของประเด็นเรื่องการเสนอให้มีการยกเลิกหวยบนดินนี้ จะพบว่า ข้อโต้แย้งในประเด็นดังกล่าวมีลักษณะของมิติจริยธรรมตามที่ Noelle-Neumann กล่าวไว้

อย่างชัดเจน กล่าวคือ หวายนดินจัดเป็นการพนันหรือบายมุขอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นสิ่งที่คนในสังคมไม่ควรจะสนับสนุนหรือส่งเสริมให้เกิดขึ้น โดยเฉพาะในสังคมที่นับถือศาสนาพุทธแล้ว การพนันถือเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียทางศีลธรรมอันดี แต่กระนั้นก็ตามความคิดเห็นของคนในสังคมและสื่อหนังสือพิมพ์ก็ยังคงมีความคิดเห็นแยกเป็น 2 ฝ่าย ซึ่งกลายมาเป็นประเด็นโต้แย้งในสังคมในช่วงเวลานั้น หากพิจารณาตามแนวคิดของ Noelle-Neumann การตัดสินใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งในประเด็นนี้ จึงไม่ใช่การพิจารณาเพียงด้วยเกณฑ์ผิดหรือถูกตามกฎหมาย (เพราะกฎหมายก็สามารถแก้ไขได้) แต่หากจะต้องตัดสินใจด้วยคุณค่าของความถูกต้องหรือผิดทางศีลธรรม และเมื่อนำมาพิจารณาร่วมกับความเด่นของประเด็นที่สื่อมวลชนให้ความสำคัญในการนำเสนอข่าวดังกล่าวในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2549 เป็นอันดับ 2 ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกประเด็นการเสนอให้ยกเลิกหวายนดินมาเป็นหนึ่งในประเด็นที่ใช้ทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบในการศึกษาเชิงปริมาณต่อไป

ประเด็นสาธารณะที่สาม ข้อโต้แย้งในประเด็นการเสนอให้มีการยกเลิกกฏอัยการศึก

ภูมิหลัง

ภายหลังจากที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) นำโดย พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน ผู้บัญชาการทหารบก ได้ทำการรัฐประหารยึดอำนาจจากรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ.2549 ทางคณะปฏิรูปการปกครองฯ ได้มีการประกาศกฏอัยการศึก ซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งที่คณะปฏิรูปการปกครองฯ นำมาใช้เพื่อควบคุมความสงบเรียบร้อยภายในประเทศหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นการป้องกันไม่ให้กลุ่มผู้สนับสนุนรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรออกมาเคลื่อนไหวเพื่อต่อต้านคณะที่ทำการรัฐประหาร

สาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้ฝ่ายทหารมีอำนาจเหนือฝ่ายพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับการระงับปราบปรามหรือรักษาความสงบเรียบร้อยและเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนต้องปฏิบัติตามความต้องการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร (มาตรา 6) โดยระบุว่า เมื่อประกาศใช้กฏอัยการศึกในตำบลใด เมืองใด มณฑลใด เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจเต็มที่จะตรวจค้น ที่จะเกณฑ์ ที่จะห้าม ที่จะยึด ที่จะเข้าอาศัย ที่จะทำลาย หรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ และที่จะจับได้ (มาตรา 8) นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ยังมีอำนาจที่จะตรวจค้นได้ไม่ว่าที่ตัวบุคคล ในยานพาหนะ เคหสถาน สิ่งปลูกสร้าง หรือ

ที่ใดๆ และไม่ว่าเวลาใดๆ ทั้งสิ้น (มาตรา 9) หรือแม้กระทั่งทหารยังมีอำนาจที่จะกักตัวบุคคลไว้ สอบถามหรือตามความจำเป็น โดยที่จะร้องขอค่าเสียหายหรือค่าปรับจากทหารไม่ได้ (มาตรา 16)

ในช่วงระยะแรกของการประกาศกฎอัยการศึกยังไม่มีกระแสความคิดเห็นใดๆ เกี่ยวกับการประกาศใช้กฎหมายดังกล่าว เนื่องจากคณะปฏิรูปฯ หรือ คปค.จำเป็นต้องใช้กฎอัยการศึกนี้ เพื่อควบคุมความสงบเรียบร้อยในสังคมในช่วงแรกของการยึดอำนาจ

เหตุผลฝ่ายที่สนับสนุนให้มีการยกเลิกกฎอัยการศึก

เหตุผลฝ่ายสนับสนุน ข้อที่ 1 เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน

เมื่อเหตุการณ์ทุกอย่างเข้าสู่ความสงบเรียบร้อยในช่วง 2 สัปดาห์ต่อมาและได้มีการประกาศรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับชั่วคราว ปี พ.ศ.2549 ในวันที่ 1 ตุลาคม 2549 และมีการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีเข้าบริหารประเทศเรียบร้อยแล้ว จึงได้เริ่มมีกระแสความคิดเห็นจากนักวิชาการ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและองค์กรภาคประชาชนเรียกร้องให้รัฐบาลและคณะปฏิรูปการปกครองฯ ซึ่งภายหลังได้ปรับเปลี่ยนมาเป็นคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) ยกเลิกประกาศกฎอัยการศึก เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้ที่ได้ให้อำนาจฝ่ายทหารอย่างไม่จำกัด และยังจำกัดสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชน ดังข้อเรียกร้อง ซึ่งปรากฏในข่าวของหนังสือพิมพ์ ดังนี้

“กฎอัยการศึกที่ประกาศบังคับใช้ในปัจจุบัน ไม่ได้อยู่ในสถานการณ์ที่เป็นภัยต่อชีวิตประชาชนแต่อย่างใด ถือว่าเป็นประกาศใช้อย่างไม่ถูกต้องตามหลักการ สงสัยว่าระหว่างรัฐธรรมนูญหรือกฎอัยการศึก กฎหมายไหนมีความสำคัญสูงสุดในการใช้ปกครองกันแน่” (ดร.ศรีประภา เพชรมิศรี สำนักสิทธิมนุษยชนศึกษาและการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล , ข่าว หน้า 13, มติชน, 4 พฤศจิกายน 2549)

“กฎอัยการศึกกำลังถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองที่ซับซ้อนและไม่ได้พุ่งเป้าไปที่การจำกัดสิทธิเสรีภาพทางตรง แต่หวังผลสร้างกลไกควบคุมการเมืองบางอย่าง ผ่านการสร้างสำนึกความหวาดกลัวต่ออำนาจเบ็ดเสร็จ นำไปสู่การจำกัดสิทธิเสรีภาพกลุ่มคนที่มีความคิดทางการเมืองแตกต่างจากผู้มีอำนาจ...จึงขอเรียกร้องให้ยกเลิกทันที โดยปราศจากเงื่อนไขใดๆ” (นางสาววรารักษ์ ชำ่มสนธิ อาจารย์ประจำสำนักงานสิทธิมนุษยชนศึกษาและการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล , ข่าว หน้า 10, ข่าวสด, 4 พฤศจิกายน 2549)

“กฎอัยการศึกกำลังถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองที่ซับซ้อนและไม่ได้พุ่งเป้าไปที่การจำกัดสิทธิเสรีภาพทางตรง แต่หวังผลสร้างกลไกควบคุมการเมืองบางอย่าง ผ่านการสร้างสำนึกความหวาดกลัวต่ออำนาจเบ็ดเสร็จ นำไปสู่การจำกัดสิทธิเสรีภาพกลุ่มคนที่มีความคิดทางการเมืองแตกต่างจากผู้มีอำนาจ...จึงขอเรียกร้องให้ยกเลิกทันที โดยปราศจากเงื่อนไขใดๆ” (นางสาววราภรณ์ แซ่มสนธิ อาจารย์ประจำสำนักงานสิทธิมนุษยชนศึกษาและการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ,ข่าว หน้า10, ข่าวสด, 4 พฤศจิกายน 2549)

“การจะยกเลิกกฎอัยการศึกไม่ควรจะพิจารณาจากความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง แต่ต้องยึดหลักสิทธิเสรีภาพของประชาชน ยิ่งเมื่อมีการยกย่องรัฐธรรมนูญ สิทธิในการแสดงความเห็นและมีส่วนร่วมของประชาชนถือว่าเป็นเรื่องจำเป็นยิ่ง” (นายจาตุรนต์ ฉายแสง รักษาการหัวหน้าพรรคไทยรักไทย, ข่าว หน้า 14, เดลินิวส์, 10 พฤศจิกายน 2549)

“เราเห็นว่า ในเมื่อ คมช.และรัฐบาลประกาศเจตจำนงที่จะปฏิรูประบอบประชาธิปไตย ขจัดความฉ้อฉล ยุติธรรมต่างๆ อีกทั้งประชาชนส่วนใหญ่ก็พร้อมให้ความร่วมมือในการสร้างบรรยากาศประชาธิปไตยที่พึงปรารถนาในความคิดเห็นอันหลากหลาย ก็สมควรที่จะได้ยกเลิกกฎอัยการศึกเสียโดยเร็ว ในส่วนของพลังประชาชนและกลุ่มองค์กรต่างๆ หากจะออกมาชุมนุมวิพากษ์วิจารณ์ใดๆ ก็เป็นเรื่องที่ คมช.และรัฐบาลจะต้องรับฟัง ในส่วนของกลุ่มอำนาจเก่าที่ก่อคลื่นใต้น้ำ หรืออาจจะฉวยโอกาสสร้างความปั่นป่วนขึ้นในบ้านเมืองด้วยเจตนาอันฉ้อฉลแล้วไซ้ รัฐบาลก็ยังมีกฎหมายอยู่อีกเป็นจำนวนมากที่สามารถนำมาดำเนินการได้ในทันที” (บทบรรณาธิการ, “ยกเลิกกฎอัยการศึก,” หน้า 2, ไทยโพสต์, 12 พฤศจิกายน 2549)

เหตุผลฝ่ายสนับสนุน ข้อที่ 2 กระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศและสะท้อนถึงความไร้ประสิทธิภาพของ คมช.

ขณะที่ผู้ที่สนับสนุนให้มีการยกเลิกกฎอัยการศึกส่วนหนึ่งก็มีความเห็นว่ากฎอัยการศึกเป็นกฎหมายที่แสดงให้เห็นสถานะความไม่ปกติของประเทศ ซึ่งจะกระทบต่อภาพลักษณ์ของ

ประเทศไทยในสายตาของต่างประเทศ รวมถึงสะท้อนความไม่มีประสิทธิภาพของ คมช. ในการควบคุมความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ดังจะเห็นได้จากคำสัมภาษณ์ของฝ่ายต่างๆ ในสื่อหนังสือพิมพ์ ดังนี้

“เรื่องกฎอัยการศึกนั้น แสดงถึงความไม่ปกติในบ้านเมือง กระทั่งถึงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทำให้รู้สึกถึงความไม่ปลอดภัย” (นายสมบัติ ชำรงชัญญะ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ, ข่าว หน้า 13, มติชน, 11 พฤศจิกายน 2549)

“กฎอัยการศึกเป็นกฎหมายที่ลิดรอนสิทธิประชาชนเป็นอย่างมาก เกรงว่าต่างประเทศจะมองว่าประเทศไทยอยู่ภาวะสงคราม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประเทศทั้งด้านการลงทุน การท่องเที่ยว ภาพพจน์ประเทศ รวมถึงการใช้สิทธิเสรีภาพของประชาชนเรียกร้องความยุติธรรม การตรวจสอบการทำหน้าที่ของรัฐบาล ตลอดจนการมีส่วนร่วมร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่” (นายจาตุรนต์ ฉายแสง รักษาการหัวหน้าพรรคไทยรักไทย, ข่าว หน้า 10, ข่าวสด, 17 พฤศจิกายน 2549)

“การเลื่อนเวลาไปเรื่อยๆ โดยไม่มีกำหนดที่แน่นอนสะท้อนประสิทธิภาพในการจัดการคลื่นใต้น้ำของคมช.และรัฐบาลว่ายังบกพร่อง ไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนสับสนต่อสถานการณ์การเมือง จนกระทบต่อกระบวนการยกร่างรัฐธรรมนูญหรือการสร้างความสมานฉันท์ในสังคม เพราะประชาชนอาจหวาดผว เกรงกลัว ไม่มั่นใจต่อสถานการณ์” (นายสุริยะใส กตะศิลา เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย, ข่าว หน้า 10, ข่าวสด, 16 พฤศจิกายน 2549)

ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาจากจุดยืนของสื่อหนังสือพิมพ์ ก็จะพบว่าทิศทางความคิดเห็นของสื่อหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่แล้วก็ต้องการให้มีการยกเลิกอัยการศึกเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ต้องเดินทางไปประชุมสุดยอดผู้นำกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (เอเปค) ครั้งที่ 14 ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม ได้กระแสเรียกร้องให้มีการยกเลิกอัยการศึกจากสื่อหนังสือพิมพ์มากขึ้น โดยสื่อหนังสือพิมพ์ได้ให้เหตุผลว่า หากนายกรัฐมนตรีต้องไปประชุมร่วมกับผู้นำต่างประเทศอีก 20 คน ในระหว่างวันที่ 17-19 พฤศจิกายน 2549 ซึ่งถือว่าเป็นการประชุมครั้งแรกในฐานะนายกรัฐมนตรี อาจจะทำให้เกิดความไม่สง่างาม ดังสะท้อนจากบทความต่อไปนี้

“ท่ามกลางสายตาจับจ้องของนานาประเทศ ในฐานะผู้นำที่เพิ่งก้าวขึ้นสู่ตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีโดยกระบวนการปฏิวัติรัฐประหารที่แย่งชิงอำนาจมาจากรัฐบาลอันชอบด้วย กฎหมาย ทั้งยังคงมีการประกาศกฎอัยการศึกเป็นเครื่องมือในการควบคุมการบริหาร จัดการประเทศ.....บทบาทและสถานะความเป็นผู้นำในเวทีเอเปคของพล.อ.สุรยุทธ์จึง ไม่อาจส่งผ่านได้ แม้ว่าจะมองจากมุมไหน หรือไม่ว่าพลเอกสุรยุทธ์เองจะมีภาพความ เชื่อสัจธรรมสุจริต โคตรเด่นเพียงใดก็ตาม” (จุฬาลักษณ์ ภูเกิด “ความสง่างามบนเวทีเอเปค”, คอลัมน์ เดินหน้าชน, หน้า 9, มติชน 18 พฤศจิกายน 2549)

เหตุผลของฝ่ายที่คัดค้านการยกเลิกกฎอัยการศึก

เหตุผลฝ่ายคัดค้าน ข้อที่ 1 ประชาชนยังอยากให้คงกฎอัยการศึกไว้ เพื่อให้บ้านเมืองมี ความสงบเรียบร้อย

กลุ่มคนที่คัดค้านการยกเลิกกฎอัยการศึก ส่วนใหญ่เป็นฝ่ายรัฐบาลและ คมช. ซึ่งได้อ้างถึง เหตุผลความต้องการของประชาชนบางส่วนที่อยากให้มีการคงประกาศกฎอัยการศึกไว้ก่อน เพื่อให้ประเทศมีความสงบเรียบร้อย อีกทั้งประชาชนก็รู้สึกว่าการคงกฎอัยการศึกไว้ก็ไม่ได้มี ผลกระทบอะไรต่อการดำรงชีวิตปกติแต่อย่างใด ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“เรื่องการยกเลิกกฎอัยการศึก มีคณะบุคคลที่เห็นว่าควรเลิก แต่ประชาชนอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งน่าจะเป็นส่วนใหญ่ก็ยังคิดว่าน่าจะมีอยู่เราก็ต้องดูว่าจะเอาอะไรมาเป็นเครื่องมือหรือ เหตุผลในการตัดสินใจ ผมมีอย่างเดียวคือมีหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยใน ประเทศ ว่าคุณประเทศชาติเราต้องมีความสุข ประชาชนมีความสุข” (พล.อ. สนธิ บุญยรัตกลิน ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ, ข่าว หน้า 16, ผู้จัดการ-รายวัน, 1 พฤศจิกายน 2549)

“มีคนมาหารื้อว่าต้องรีบยกเลิกกฎอัยการศึก เพราะละเมิดสิทธิของบุคคล แต่ส่วนตัว มองว่า สังคมชอบหรือไม่กับการให้คนมาเดินในถนนหรือมีรถอีแต่นมาปิดถนน เปรียบเทียบกับตอนที่ไปไหนมาไหนสบาย จะเอาอย่างไรเลือกเอา...ถามว่าสิทธิที่ถูก ละเมิดมีอะไรที่ทนไม่ได้แล้วหรือยัง คมช. ก็ผ่อนว่า ถ้าจะชุมนุมเขาก็ให้อยู่ในที่ ย่อมมา

บนถนน คิดว่าสงบๆ สัก 1 ปีก็น่าจะดี” (พล.อ.จรัส กุลละวณิชย์ รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ, ข่าว หน้า 15, มติชน, 7 พฤศจิกายน 2549)

เหตุผลฝ่ายคัดค้าน ข้อที่ 2 ยังคงมีความเคลื่อนไหวของกลุ่มอำนาจเก่าหรือคลื่นใต้น้ำอยู่ หากยกเลิกแล้วอาจจะทำให้ผู้รับผิดชอบไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้

นอกจากนั้น ยังมีประเด็นโต้แย้งมาจากทั้งคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ นายกรัฐมนตรี รวมถึงนักการเมืองบางส่วนที่ไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกกฎอัยการศึกในช่วงเวลานี้ เนื่องจากว่า ยังคงมีความเคลื่อนไหวจากกลุ่มผู้สนับสนุน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรหรือคลื่นใต้น้ำอยู่เป็นระยะ ดังจะเห็นได้จากเหตุการณ์บางอย่าง อาทิเช่น เหตุการณ์ลอบเผาโรงเรียนที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การมีคนออกไปปลิวโจมดีรัฐบาลและคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติในบริเวณจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย นุริรัมย์และสุรินทร์ ฯลฯ ซึ่งหากมีการยกเลิกกฎอัยการศึกขึ้น คงเกรงว่าตำรวจอาจจะไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้

“คงประกาศอีกไม่นาน กำลังอยู่ระหว่างการประเมิน แต่ช่วงนี้ยังคงไว้อ่อน เพราะคลื่นใต้น้ำยังคงมีอยู่ และสถานการณ์ยังไม่นิ่งพอ แต่เชื่อว่าคงอีกไม่นาน สำหรับเรื่องการพิจารณากลั่นนั้น คงต้องหารือกันอีกหลายครั้ง” (พล.อ.อ.ชลิต พุกผาสุข รองประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ, ข่าว หน้า 13, มติชน, 10 พฤศจิกายน 2549)

“ต้องเข้าใจ คมช.ตอนนี้ยังมีคลื่นใต้น้ำ โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคอีสาน รัฐบาลเพิ่งเข้ามาทำงานเขาก็กลัวกัน หากยกเลิกกฎอัยการศึกแล้ว คมช.จะรับไหวหรือ...แม้ว่าทุกประเทศต่างๆ จะถามก็รับฟังไว้ แต่การปฏิบัติเป็นเรื่องภายในประเทศ ถ้าความสงบเรียบร้อยเกิดขึ้นเมื่อไหร่คงถึงเวลา” (นายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทย, ข่าว หน้า 14, เดลินิวส์, 10 พฤศจิกายน 2549)

“ผมคิดว่าพร้อมที่จะยกเลิกกฎอัยการศึกที่กำลังจะลุล่วงอยู่ในขณะนี้เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ หากพวกเขาหยุดความเคลื่อนไหว เราก็พร้อมที่จะยกเลิก ซึ่งน่าจะไม่นาน ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ แต่ก็จะทำให้เร็วที่สุด ประชาชนส่วนใหญ่จากการสำรวจโพลในหลายๆ สถาบันเห็นว่าการมีกฎอัยการศึกจะเป็นผลดีมากกว่า” พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติให้สัมภาษณ์ ซีเอ็นเอ็น เมื่อ 23 พ.ย. 49 ที่กองบัญชาการกองทัพบก, ข่าว หน้า 13, มติชน, 25 พฤศจิกายน 2549)

สื่อหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกกฎอัยการศึกเป็นบางพื้นที่

กระแสดูการเรียกร้องให้มีการยกเลิกกฎอัยการศึกยังคงมีอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งมีกระแสข่าวออกมาในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2549 ว่าคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติและรัฐบาลมีแนวคิดที่จะยกเลิกกฎอัยการศึกในบางพื้นที่ ยิ่งทำให้สื่อหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยเนื่องจากจะก่อความเหลื่อมล้ำ ไม่เท่าเทียมกัน ซึ่งอาจจะกระทบต่อนโยบายสร้างสมานฉันท์ของรัฐบาลได้ ดังตัวอย่างความคิดเห็นต่อไปนี้

“เราได้เตือนมาครั้งหนึ่งแล้วว่า ความสงบเรียบร้อยในบ้านเมืองไม่ได้ผูกติดยึดโยงอยู่กับกฎอัยการศึก กฎอัยการศึกมีความจำเป็นก็จริงอยู่แต่จะบังคับใช้ตลอดไปไม่ได้ จะยึดถือเป็นสรณะตลอดไปไม่ได้ จะต้องถูกยกเลิกไปในวันเวลาใดวันเวลาหนึ่งอย่างแน่นอน การยกเลิกกฎอัยการศึกนานเข้าไปเท่าใดย่อมไม่เป็นผลดีต่อคมช.และรัฐบาลเท่านั้น ดังนั้นเข็มมุ่งของ คมช.และรัฐบาลจึงควรกำหนดการยกเลิกกฎอัยการศึกให้เหมาะสมที่สุดเท่าที่จะทำได้” (“ไม่จัดการคลื่นใต้น้ำ...ก็จบไม่สวยแน่, คอลัมน์ หมายเหตุผู้จัดการ, หน้า 2, ผู้จัดการรายวัน, 8 พฤศจิกายน 2549)

“การยกเลิกใช้ประกาศกฎอัยการศึกในลักษณะนี้ ดีหรือไม่ หรือดีสำหรับใคร จะเป็นคำถามที่รัฐบาลและคมช.ต้องได้ตอบแน่นอน เพราะเกิดความเหลื่อมล้ำกันขึ้นระหว่างประชาชนในภูมิภาคต่างๆ ...อย่าคิดแบบ พล.อ. วินัย ภัททิยกุล ที่เห็นว่า กฎอัยการศึกไม่กระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันของผู้บริสุทธิ์ เพราะเป็นแนวคิดที่มองเฉพาะความมั่นคงของ คมช.หรือรัฐบาลเท่านั้น โดยไม่ได้นึกถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่ควรจะมีอยู่” (บทบรรณาธิการ, “แบ่งโซนเลิกกฎอัยการศึก ระวัง แนวร่วมมูมกลับคลื่นใต้น้ำ”, หน้า 2, ไทยโพสต์, 9 พฤศจิกายน 2549)

“ผลที่จะตามมาจากการแบ่งกลุ่มจังหวัดที่ได้รับการยกเลิกกฎอัยการศึกกับที่ยังบังคับใช้ อยู่ก็คือทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบในทางการเมืองของประชาชนและพรรคการเมืองในพื้นที่ดังกล่าว เพราะในขณะที่ผู้คนในบางจังหวัดสามารถจัดกิจกรรมหรือดำเนินการทางการเมืองได้อย่างเต็มที่ แต่ในอีกหลายจังหวัดชาวบ้านถูกกฎอัยการศึก พันธนาการล่ามขาไว้....เมื่อกฎอัยการศึกถูกนำมาใช้ในลักษณะเลือกปฏิบัติเช่นนี้เสีย

แล้ว ความสมานฉันท์ของประชาชนคนไทยทั้งชาติที่ทุกคนฝืนร่วมกันอยู่มันจะเกิดขึ้นได้อย่างไร” (“แบ่งแยก”, คอแลมน์ เมืองไทย 25 น., นามมหาเศรษฐี, หน้า 6, ข่าวสด, 30 พฤศจิกายน 2549)

กระทั่งในที่สุด คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2549 เห็นชอบร่างประกาศยกเลิกกฎอัยการศึกเป็นบางเขตพื้นที่ โดยมีการเปลี่ยนแปลงจากข้อเสนอของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ หรือ คมช. ที่เสนอให้มีการคงไว้ 28 จังหวัดและยกเลิก 48 จังหวัด แต่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ประกาศยกเลิกเพียง 41 จังหวัดและให้คงไว้ 35 จังหวัด โดยพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีให้ยกเลิกได้รวมถึงกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วยสมุทรปราการ นนทบุรีและปทุมธานี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติได้เสนอให้คงกฎอัยการศึกเอาไว้ เนื่องจากเป็นยุทธศาสตร์สำคัญ เพราะหากเกิดปัญหาความวุ่นวายขึ้น คมช.เกรงว่าเกรงว่าเจ้าหน้าที่อาจจะไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ไว้ได้ แต่อย่างไรก็ตาม คณะรัฐมนตรีก็ได้ตัดสินใจยกเลิกกฎอัยการศึกในพื้นที่ดังกล่าว โดยพิจารณาจากภาพลักษณ์ในสายตาของต่างประเทศและคำนึงถึงบรรยากาศการท่องเที่ยวเป็นหลัก

ผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชน

ขณะที่กระแสความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ก็ไม่ได้เห็นด้วยที่จะให้มีการยกเลิกกฎอัยการศึก ข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นประชาชนทุกสาขาอาชีพทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 3,047 คน (กรุงเทพฯ 1,185 คน 38.89% และ ต่างจังหวัด 1,862 คน 61.11%) ในช่วงระหว่างวันที่ 13 - 19 พฤศจิกายน 2549 ของ “สวนดุสิตโพล” มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่า ร้อยละ 40 ของกลุ่มตัวอย่าง ตอบว่า ยังไม่ควรยกเลิกกฎอัยการศึก เพราะ (1.) อาจจะทำให้เกิดคลื่นใต้น้ำ/สถานการณ์ทางการเมืองยังไม่สงบ (2.) อยู่ระหว่างการร่างรัฐธรรมนูญต้องการความสงบ (3.) เพื่อความสงบสุขของประเทศ/เพื่อไม่ให้เกิดการชุมนุม ขณะที่ร้อยละ 35.89 เห็นควรยกเลิกกฎอัยการศึกบางพื้นที่ เพราะ (1.) บางพื้นที่ยังคงมีความวุ่นวายอยู่/กระแสคลื่นใต้น้ำ (2.) บางพื้นที่ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้กฎอัยการศึก (3.) เพื่อความสงบสุขของประเทศ ส่วนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 24.11 ควรยกเลิกกฎอัยการศึกทั่วประเทศ เพราะ (1.) สถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติแล้ว/ไม่น่าจะเกิดความวุ่นวาย (2.) เพื่อความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น/ลดความตึงเครียด (3.) ภาพพจน์ของประเทศไทยในสายตาต่างชาติจะดีขึ้น หรือถ้าหากกล่าวโดยสรุป จะพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 75.89 เห็นควรให้คงกฎอัยการศึกไว้

เหตุผลของฝ่ายที่สนับสนุนและคัดค้านการยกเลิกกฎอัยการศึก

เหตุผลของฝ่ายที่สนับสนุน การยกเลิกกฎอัยการศึก	เหตุผลของฝ่ายที่คัดค้าน การยกเลิกกฎอัยการศึก
1.เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน 2.กระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศและความ ไว้ประสิทธิภาพของ คมช.	1.ประชาชนยังคงอยากให้มียู เพื่อใช้ความสงบ เรียบร้อยของบ้านเมือง 2. ยังคงมีความเคลื่อนไหวของกลุ่มอำนาจเก่า หรือคลื่นใต้น้ำอยู่ หากยกเลิกแล้วอาจจะทำให้ ผู้รับผิดชอบ ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้

องค์ประกอบเชิงจริยธรรมของประเด็นสาธารณะที่ 3

ประเด็นข้อโต้แย้งเรื่องการให้ยกเลิกกฎอัยการศึกเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่มีความเด่นและ
เป็นข้อโต้แย้งของคนในสังคมมาตลอดช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2549 โดยเมื่อพิจารณาจาก
ความเห็นโดยรวมแล้วบรรดาความคิดเห็นส่วนใหญ่ของคนในสังคมเห็นว่า ยังไม่อยากจะให้มี
การยกเลิกกฎอัยการศึก เพราะเกรงว่าหากมีการยกเลิกแล้ว อาจจะทำให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย
ขึ้นในสังคม อีกเหตุผลประการหนึ่งก็คือแม้ว่าจะอยู่ในช่วงการประกาศใช้กฎอัยการศึกก็ตาม แต่
ประชาชนก็รู้สึกว่าได้กระทบสิทธิเสรีภาพหรือการดำเนินชีวิตของประชาชน เนื่องจากฝ่าย
ทหารหรือคมช. ไม่ได้มีการเข้มงวด ยังคงปล่อยให้มีความเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นได้ แต่
อย่างไรก็ตามด้านความคิดเห็นอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นความคิดเห็นของพรรคการเมืองและ
นักวิชาการบางส่วน เห็นว่าการประกาศกฎอัยการศึกเป็นกฎที่กระทบต่อสิทธิเสรีภาพของ
ประชาชนและกระทบต่อการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง อีกทั้งยังทำให้เกิด
ภาพลักษณ์ที่ไม่ดีในสายตาต่างประเทศ

หากพิจารณาในแง่ของจริยธรรมแล้ว ข้อโต้แย้งประเด็นการยกเลิกกฎอัยการศึกมีมิติ
หรือองค์ประกอบในเรื่องสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนและภาพลักษณ์ที่ดี
ของประเทศ เนื่องจากการที่ประเทศใดประกาศกฎอัยการศึก ย่อมหมายถึงว่าประเทศนั้นอยู่ใน
ภาวะไม่ปกติ เพราะการที่ประเทศใดประกาศกฎอัยการศึกย่อมสะท้อนให้เห็นภาวะที่ทหารมี
อำนาจเหนือพลเรือนและประเทศนั้นไม่มีความเป็นประชาธิปไตย ดังนั้น ประเด็นการยกเลิกกฎ

อัยการก็จึงมีความชัดเจนในแง่ว่าเป็นเรื่องที่ “ดี” หรือเป็นสิ่งที่ “เหมาะสม” ที่จะมีการยกเลิกกฎอัยการศึกเพราะจะเป็นผลดีต่อภาพลักษณ์ของประเทศ โดยเฉพาะในสายตาของสาธารณชนแล้ว การยกเลิกกฎอัยการศึกก็น่าจะเป็นสิ่งที่ “เหมาะสม” และได้รับการ “ยอมรับ” เช่นกัน ดังนั้นข้อโต้แย้งประเด็นการเสนอยกเลิกกฎอัยการศึก จึงมีองค์ประกอบตามที่ Noelle-Neumann กล่าวไว้ว่า ปัจเจบุคคลมักจะแสดงความคิดเห็นในประเด็นข้อโต้แย้ง เมื่อรู้ว่าความคิดเห็นนั้นจะได้รับการยอมรับจากสาธารณชนว่าเป็นสิ่งที่ “ดี” และ “เหมาะสม” โดยเฉพาะเมื่อเขารู้ว่าความเห็นนั้นจะไม่ทำให้ตนเองถูกโคตเคียวทางสังคม และเมื่อพิจารณาประกอบกับความเด่นชัดของประเด็นที่สื่อมวลชนเสนออย่างต่อเนื่องตลอดเดือนพฤศจิกายน 2549 ผู้วิจัยจึงได้เลือกประเด็นดังกล่าวมาเป็นหนึ่งในประเด็นสาธารณะเพื่อทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบต่อไป

ประเด็นสาธารณะที่ 4 ข้อโต้แย้งในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ

ชินวัตร

ภูมิหลัง

พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ถือว่าเป็นนายกรัฐมนตรีที่ประสบความสำเร็จและได้รับความนิยมจากประชาชนมากที่สุดคนหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากภูมิหลังของการเป็นนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ ประกอบกับบุคลิกที่เป็นคนกล้าคิด กล้าทำและการนำเสนอ นโยบายประชานิยม อาทิเช่น กองทุนหมู่บ้านและชุมชน ธนาคารประชาชน พักชำระหนี้เกษตรกร บ้านเอื้ออาทร และกองทุนเอสเอ็มแอล เป็นต้น จึงทำให้ได้รับความนิยมจากประชาชนในชนบทเป็นอย่างมาก

“เมื่อก่อนรัฐไม่สามารถตอบสนองพื้นฐานของเขาได้ แค่ 10 ปีผ่านไปมีนายกรัฐมนตรีชื่อทักษิณเข้ามา และทำให้เกิดการโยนเม็ดเงินลงไปเป็นประชานิยมทั้งหลายแหล่ เช่น กองทุนหมู่บ้าน ฯลฯ จึงทำให้คนในชนบททั้งหมดรู้สึกว่าการไหลมาของประชานิยมได้ทำให้ชีวิตเขาดีขึ้น ที่สุดมันก็ทำให้เกิดความจงรักภักดี ความนับถือหรือความชื่นชมขึ้นมา ทำให้เขารู้สึกขึ้นมาทันทีว่า เฮ้ยล้มตาอำปากได้เพราะตรงนี้” (อรรถจักร สัตยานุรักษ์ อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เนชั่นสุดสัปดาห์, 2549)

“ระบอบทักษิณ ได้ยกระดับความคาดหวังของผู้น้อยในสังคมไทยให้เขาว่าการเมืองในกรอบรัฐสภาประชาธิปไตยนี้สามารถจะให้อะไรกับเขาได้บ้าง อย่างชนิดที่ไม่เคยได้รับมาก่อนที่จะมีนายกฯ ชื่อทักษิณเลย... ไม่เคยมีรัฐบาลชุดไหนที่จะสร้างความอู้ฟูได้เท่ากับรัฐบาลชุดนี้ แม้ว่าความอู้ฟูนั่นจะหมายถึงแค่การได้พกโทรศัพท์มือถือเครื่องละไม่กี่พันบาท แต่สำหรับคนกลุ่มนี้แล้ว นั่นกลับหมายถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดี” (ผาสุก พงษ์ไพจิตร ศาสตราจารย์ ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, เนชั่นสุดสัปดาห์, 2549)

จากคณินิยมดังกล่าวได้ส่งผลให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรและพรรคไทยรักไทยชนะการเลือกตั้งอย่างถล่มทลายถึง 377 คน ขณะที่พรรคประชาธิปัตย์ ได้รับเลือก 96 คน พรรคชาติไทยได้รับเลือก 25 คน และพรรคมหาชน ได้รับเลือกตั้งเพียง 2 คน ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2548 จนทำให้พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรสามารถจัดตั้งรัฐบาลพรรคเดียวได้เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองไทย

แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรจะได้รับความนิยมจากประชาชนในชนบทอย่างมากมาย แต่ขณะเดียวกันในการเป็นรัฐบาลสมัยที่สองนี้ พ.ต.ท.ทักษิณก็เริ่มถูกตั้งคำถามและข้อสงสัยเกี่ยวกับปัญหาทุจริตเอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลใกล้ชิดและปัญหาการทุจริตเงินนโยบายจากชนชั้นกลางที่อยู่ในเมืองมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งสะสมต่อเนื่องมาจนถึงกรณีที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรและครอบครัวได้ประกาศขายหุ้นของบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด ทั่วทั้งหมัดให้กับกลุ่มทุน Temasek Holding ของรัฐบาลสิงคโปร์เมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ.2549 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 73,271.2 ล้านบาทโดยไม่ที่มีการเสียภาษี การประกาศขายหุ้นครั้งนี้ได้ก่อให้เกิดกระแสความไม่พอใจของสังคมกระจายออกไปในวงกว้าง โดยเฉพาะประเด็นเรื่องศีลธรรมและจริยธรรมของความเป็นผู้นำประเทศ เนื่องจาก พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรได้ใช้อำนาจหน้าที่ในฐานะนายกรัฐมนตรีและอาศัยช่องว่างของกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับธุรกิจของตนเอง อีกทั้งยังนำเอากิจการที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติไปขายให้กับต่างประเทศ เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเสมือนชนวนสำคัญที่ทำให้เกิดความขัดแย้งและการเผชิญหน้าอย่างรุนแรงในสังคมไทย

“การดำรง 2 สถานะของพ.ต.ท.ทักษิณในบิกคิลของตระกูลและเครือญาติ โดย พ.ต.ท.ทักษิณ ไม่พยายามอย่างที่สุดให้มีการพิจารณาตรวจสอบผลกระทบของการขายหุ้นและการเข้ามาครอบงำธุรกิจสัมปทานทางอ้อมของกลุ่มทุนสิงคโปร์ เพียงแค่นี้ก็ถือว่าท่านก็

ถือว่าท่านสอบตกทางด้านจริยธรรมแล้ว โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับทุนเสรีอย่าง สหรัฐหรือแม้แต่กับสิงคโปร์เองก็ตาม ธุรกิจใดเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ชาติ ไม่มีทางเลยที่พวกเขาจะยอมให้ต่างชาติแต่ละต้องง่ายๆ” (เบญจพร วงศ์, หน้า 27, เนชั่นสุดสัปดาห์, 3 มีนาคม พ.ศ.2549 ปีที่ 14 ฉบับที่ 718)

ความขัดแย้งและการเผชิญหน้าระหว่างคนกลุ่มคนที่สนับสนุนและกลุ่มคนที่ต่อต้าน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้เริ่มก่อตัวขึ้นเมื่อกระแสเรียกร้องจากชนชั้นนำและชนชั้นกลางในกรุงเทพมหานครให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรลาออกเนื่องจากหมดความชอบธรรมในการบริหารประเทศได้ขยายตัวมากขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งมีการชุมนุมประท้วงขับไล่รัฐบาลโดยกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยหลายครั้ง โดยเฉพาะในช่วงเดือนกุมภาพันธ์มีการนัดชุมนุมขับไล่รัฐบาลโดยกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยถึง 3 ครั้งติดต่อกัน ตั้งแต่วันที่ 4, 11 และ 26 กุมภาพันธ์ จนกระทั่งทำให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ตัดสินใจยุบสภาผู้แทนราษฎรในที่สุด เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2549

แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรจะตัดสินใจยุบสภาผู้แทนราษฎรแล้วก็ตาม แต่บรรยากาศของความขัดแย้งก็ยังคงไม่ยุติ เนื่องจาก พ.ต.ท.ทักษิณยังคงถูกวิพากษ์วิจารณ์จากพรรคการเมืองฝ่ายค้านและนักวิชาการบางส่วนว่าเป็นการยุบสภาเพื่อหนีการตรวจสอบความผิดของตนเอง โดยที่สภาผู้แทนราษฎรไม่ได้มีความผิดหรือขัดแย้งกับฝ่ายบริหารแต่อย่างใด ด้วยเหตุผลของไม่ชอบธรรมดังกล่าว จึงทำให้กลุ่มที่ต่อต้าน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรยังคงเรียกร้องให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ลาออกจากการเป็นรัฐบาลรักษาการและเรียกร้องให้ พ.ต.ท.ทักษิณออกมาประกาศยืนยันว่าจะยุติบทบาททางการเมืองหรือประกาศเลิกเล่นการเมือง

ขณะเดียวกันกลุ่มผู้สนับสนุน พ.ต.ท.ทักษิณ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประชาชนระดับรากหญ้าก็ออกมาชุมนุมตอบโต้กลุ่มที่ชุมนุมขับไล่ พ.ต.ท.ทักษิณเช่นกัน การเผชิญหน้ากับระหว่างกลุ่มสนับสนุนและกลุ่มต่อต้านพ.ต.ท.ทักษิณ ได้ทำให้ชนชั้นนำ นักวิชาการและสื่อมวลชนตั้งข้อสังเกตว่าได้ทำให้สังคมไทยเกิดการเผชิญหน้าและสร้างความแตกแยกให้กับสังคมไทยอย่างไม่เคยมีมาก่อน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นการปะทะกันทางความคิดระหว่างประชาชนระดับรากหญ้าที่อยู่ในชนบท ซึ่งได้รับประโยชน์จากนโยบายประชานิยมกับชนชั้นกลางที่อยู่ในเมือง ซึ่งไม่พอใจต่อการทุจริตนโยบายเชิงนโยบายของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

บรรยากาศความแตกแยกของในสังคมเกี่ยวกับประเด็นของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรยังคงมีอย่างต่อเนื่อง โดยไม่มีแนวโน้มว่าจะยุติลง จนกระทั่งเกิดการยึดอำนาจการปกครอง เมื่อวันที่ 19

กันยายน พ.ศ.2549 โดยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยเหตุผลความขัดแย้งและการเผชิญหน้าของฝ่ายต่างๆ ในสังคมอันสืบเนื่องมาจากปัญหาของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้กลายมาเป็นเหตุผลสำคัญของการทำรัฐประหารครั้งนี้ ดังปรากฏในแถลงการณ์ของคณะปฏิรูปการปกครองฯ ดังนี้

“ด้วยเป็นที่ปรากฏความแน่ชัดว่า การบริหารราชการแผ่นดินโดยรัฐบาลรักษาการปัจจุบัน ได้ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง แบ่งฝ่าย สลายความรู้รักสามัคคีของคนในชาติอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ในประวัติศาสตร์ชาติไทย ต่างฝ่ายต่างมุ่งหวังเอาชนะด้วยวิธีการหลากหลายรูปแบบ และมีแนวโน้มว่าจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น...แม้หลายภาคส่วนสังคม จะได้พยายามประนีประนอมคลี่คลายสถานการณ์มาโดยต่อเนื่องแล้ว แต่ยังไม่สามารถที่จะทำให้สถานการณ์ความขัดแย้งยุติลงได้ ดังนั้น คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข ซึ่งประกอบด้วยผู้บัญชาการเหล่าทัพ และผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงมีความจำเป็นต้องยึดอำนาจการปกครองแผ่นดิน ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป” (แถลงการณ์ คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑ เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549)

แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีการยึดอำนาจการปกครองจากรัฐบาลของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรแล้วก็ตาม แต่บรรยากาศความขัดแย้งที่สืบเนื่องมาจากตัวของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรที่มีมาตั้งแต่ต้นปี พ.ศ.2549 ก็ยังคงไม่มีแนวโน้มว่าจะยุติ แม้ว่าจะกระแสดความขัดแย้งจะคลี่คลายลงไปบ้างในช่วงที่เกิดการรัฐประหาร แต่ก็ยังเป็นเพียงช่วงระยะเวลาชั่วคราว เพราะภายหลังจากการยึดอำนาจและได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวและมีการจัดตั้งคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว บรรยากาศความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับตัวของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ก็ได้เริ่มก่อตัวขึ้นมาอีกครั้ง เมื่อเกิดกระแสข่าวขึ้นในกลางเดือนตุลาคม พ.ศ.2549 ว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ได้ติดต่อมายังพล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรีเพื่อจะขอกลับเข้าประเทศ ดังนี้

“ผมเองก็เรียนได้ตรงๆ ว่าคุณทักษิณได้โทรศัพท์มาคุยด้วย...ผมได้เรียนท่านไปว่าท่านมีสิทธิที่จะกลับมา เราไม่ได้หวงห้าม เพราะท่านเป็นคนไทย อันนี้เป็นสิทธิโดยกำเนิดของท่านเอง แต่ห้วงเวลาที่จะกลับมานั้นก็ขอหารือกันก่อน” (พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์, ข่าวหน้า 14, มติชน, วันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ.2549)

เหตุผลของฝ่ายที่คัดค้านการกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

หลังจากที่มีกระแสข่าวในกลางเดือนตุลาคม 2549 แล้ว กระแสข่าวการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณก็ยังคงมีออกมาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะตลอดเดือนพฤศจิกายน 2549 อาทิ กระแสข่าว พ.ต.ท.ทักษิณ ได้แต่งตั้งนายความส่วนตัวขึ้นมาเพื่อจะแถลงข่าวการขอกลับเข้าประเทศ โดยจะบินจากประเทศอังกฤษมาลงที่ประเทศสิงคโปร์และเช่าเหมาลำเครื่องบินจากสิงคโปร์มาลงที่ประเทศไทย กระแสข่าวที่ พ.ต.ท.ทักษิณจะเดินทางกลับเข้าประเทศไทย โดยใช้เส้นทางรถยนต์ผ่านประเทศจีนเข้ามาทางชายแดนภาคเหนือของไทย หรือกระแสข่าวที่ พ.ต.ท.ทักษิณจะขอเข้าพบ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ที่ประเทศจีนเพื่อขอเดินทางกลับเข้าประเทศไทย ซึ่งบรรยากาศความคิดเห็นของคนในสังคมที่มีต่อประเด็นดังกล่าว ทั้งจากคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ รัฐบาล นักวิชาการ รวมถึงสื่อมวลชนมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรยังไม่สมควรจะกลับมาในประเทศไทยในช่วงเวลาดังกล่าว ด้วยเหตุผลหลัก 2 ประการ ดังนี้

เหตุผลฝ่ายคัดค้าน ข้อที่ 1 พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรอาจจะสร้างความแตกแยกให้สังคมอีกครั้ง

เหตุผลเรื่องประเด็นของความหวั่นเกรงว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อาจจะเป็นชนวนที่ทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นมาในสังคม ได้เป็นเหตุผลหลักหรือเหตุผลร่วมที่ทำให้หลายฝ่ายทั้งจากคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ รัฐบาล นักวิชาการ รวมถึงสื่อมวลชนมีความคิดเห็นที่ว่า พ.ต.ท.ทักษิณยังไม่สมควรจะกลับเข้ามาในประเทศไทย ดังจะสะท้อนจากบทสัมภาษณ์ที่ปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์ต่อไปนี้

“พ.ต.ท.ทักษิณน่าจะประวิงเวลาการตัดสินใจเรื่องดังกล่าวออกไปก่อน โดยให้สถานการณ์เข้าที่เข้าทางก่อน ใจเย็นๆ” (พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ, ข่าวหน้า 8, ไทยโพสต์, 2 พฤศจิกายน 2549)

“บางครั้งก็อ่านจิตใจคนได้ยาก ซึ่งหาก พ.ต.ท.ทักษิณยังมีความพยายามกลับประเทศไทย อาจทำให้เกิดความวุ่นวายขึ้นมาอีก ทุกอย่างอยู่ที่ตัว พ.ต.ท.ทักษิณเองว่าจะทำให้เกิดความวุ่นวายหรือไม่...คิดว่าการให้สัมภาษณ์ของแกนนำ คมช.หลายคนคงเป็นสัญญาณที่ชัดเจนแล้วว่าอนุญาตให้ พ.ต.ท.ทักษิณกลับมาหรือไม่” (พล.อ.อ.ชลิต พุก

ผาสุข รองประธานคณะกรรมการความมั่นคงแห่งชาติ, ข่าวหน้า 10, ไทยโพสต์, 3 พฤศจิกายน 2549)

“ทางที่ดีคือ รอให้แก้ไขปัญหาล่วงไปช่วงเวลา 1 ปี คิดว่าเมื่อมีรัฐบาลใหม่ มีการเลือกตั้งไปแล้ว จะเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุด เพราะถ้ากลับมาช่วงนี้น่าจะดูก่อนว่าเราจะแก้ไขกันอย่างไร ในช่วงที่มีรัฐธรรมนูญ มีประชาคมติ มีการเตรียมการจัดการเลือกตั้ง ช่วงเวลานั้นน่าจะสามารถพูดคุยกันได้” (พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์, ข่าว หน้า 2, ผู้จัดการรายวัน, 13 พฤศจิกายน 2549)

“ต้องคุยกันก่อน ...นอกจากนั้นก็ต้องพูดคุยกันเรื่องความเสี่ยสละว่าท่านจะเสี่ยสละอะไรให้กับชาติบ้านเมืองได้บ้างในอนาคต เพื่อให้สถานการณ์มันคลี่คลายไปในทางที่ดี” (พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์, ข่าว หน้า 13, เดลินิวส์, 14 พฤศจิกายน 2549)

“ผมไม่เห็นด้วย ...การกลับมาของพ.ต.ท.ทักษิณจะกระทบกับวิถีชีวิตของประชาชนและแนวทางสมานฉันท์ของชาติ โดยพ.ต.ท.ทักษิณเป็นอดีตนายกฯ ควรจะรู้ว่าสิ่งไหนเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม” (นายอลงกรณ์ พลบุตร รองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ข่าว หน้า 10, ข่าวสด, 12 พฤศจิกายน 2549)

“ส่วนที่จะให้ พ.ต.ท.ทักษิณ เดินทางกลับมาแล้วให้อยู่แต่ในบ้านพักนั้น ผมคิดว่าคงเป็นไปได้ เพราะจะเป็นการจำกัดสิทธิ ไม่ควรเป็นการควบคุมอยู่ในบ้าน ถ้าพูดคุยกันตรงๆ จะกลายเป็นเหมือนประเทศเพื่อนบ้านของเรา มันไม่ดี” (พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์, ข่าว หน้า 2, ผู้จัดการรายวัน, 13 พฤศจิกายน 2549)

“บุรุษซึ่งเคยใช้อำนาจและดูแลอำนาจอคนี่กำลังจะกลับมาและเขาก็เป็นข่าวใหญ่ได้รับเกียรติเป็นข่าวไปทั่วโลก....คำถามมีว่าผลงานแบบนี้หรือที่คนระห่ำ บ้าอำนาจอย่างทักษิณจะหวนคืนกลับมาจุดเพลิงให้เผาไหม้บ้านเมืองอีก ไม่อยากให้จบหายไปกว่านี้ ก็ต้องคัดค้านให้เขาไปตายดาบหน้าดีกว่า” (ชัยลิริ สมุทวณิช, “ทักษิณกลับมา บ้านเมืองจบหายแน่”, คอลัมน์ หน้ากระดานเรียงห้า, หน้า 12, ผู้จัดการรายวัน, 9 พฤศจิกายน 2549)

อย่างไรก็ตาม ประเด็นการขอกลับเข้าประเทศก็ได้กลายเป็นประเด็นในสังคมอีกครั้งในช่วงสัปดาห์ที่สองของเดือนพฤศจิกายน เมื่อ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ เสนอให้มีการอนุญาตให้

พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรกลับเข้ามาในประเทศไทย เพื่อให้รัฐบาลและ คมช.สามารถควบคุมดูแลได้ง่ายขึ้น แต่การจุดประเด็นครั้งนี้ จุดยืนหรือความคิดเห็นของสื่อมวลชนเกือบทุกฉบับต่างมีปฏิริยาไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอของ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ สื่อหนังสือพิมพ์มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า หาก พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรกลับเข้ามาในประเทศไทยช่วงเวลานี้อาจจะเป็นชนวนที่ทำให้เกิดความขัดแย้งในสังคมขึ้นมาอีก จนอาจจะนำมาซึ่งสร้างความเสียหายต่อประเทศได้ ดังปรากฏในบทความแสดงความคิดเห็นต่างๆ ของสื่อหนังสือพิมพ์ ดังต่อไปนี้

“แม้ พล.อ.ชวลิตจะมีเจตนาอย่างไร แต่สถานการณ์หัวเลี้ยวหัวต่อเช่นนี้ ไม่ควรที่บุคคลใดจะสร้างความสับสนให้เกิดขึ้นในสังคม การแนะนำให้ พ.ต.ท.ทักษิณเข้ามาในประเทศไทยในช่วงนี้จะไม่ส่งผลดีต่อประเทศชาติแต่อย่างใด” (บทนำ, “ชวลิต-คมช.-รัฐบาล อย่าทำให้สังคมสับสน” หน้า 2 , ไทยโพสต์, 14 พฤศจิกายน 2549)

“จริงๆ แล้วไม่ว่าจะเป็นรัฐบาล คมช. หรือคนไทยส่วนหนึ่งต่างก็ยังไม่ต้องการให้ “ทักษิณ” กลับเมืองไทยในช่วงนี้ เพราะสถานการณ์ต่างๆ ยังไม่เหมาะสม ที่สำคัญยังมีคลื่นใต้น้ำ ที่แน่นอนตัวหลักก็คือกลุ่มผู้สูญเสียอำนาจเก่า” (สายล่อฟ้า, “บิกจิวได้คลื่น ,” คอลัมน์กล้าได้กล้าเสีย, หน้า 6, ไทยรัฐ, 14 พฤศจิกายน 2549)

“พ.ต.ท.ทักษิณ จึงไม่ควรจะเดินทางกลับเข้ามาประเทศไทยจนกว่าจะมีความชัดเจนและมีหลักประกันว่าประชาชนจะไม่ขัดแย้งกันเองจนต้องลงมือลงมืออีกครั้งหรือหลายๆ ครั้ง ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็มีแต่ประเทศชาติเท่านั้นที่เสียหาย” (บทนำมติชน “ทักษิณกับประเทศไทย” หน้า 2 , มติชน, 17 พฤศจิกายน 2549)

“ความจริงวิกฤตที่เกิดขึ้นและยืดเยื้อมาปีเศษ จนบ้านเมืองวุ่นวาย สังคมไทยแตกแยกก็เพราะทักษิณเป็นต้นเหตุ ถ้าทักษิณรู้จักพอจะตั้งแต่แรก เรื่องมันก็ไม่บานทะโรคอย่างนี้หรอก...ขอให้คู่อิตินายกฯ พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ ตอนถูก รสช.ปฏิบัติเป็นตัวอย่างนำชาติไปอยู่อย่างเกษียณๆ หยุดความเคลื่อนไหวทางการเมืองเด็ดขาด ไม่นานเท่าไรนำชาติก็กลับมาได้อย่างเก่า” (แม่ลูกจันทร์, “หัวใจมีปีก”, คอลัมน์ ล้านกษาฬหวิว, ไทยรัฐ, หน้า 2, 18 พฤศจิกายน 2549)

เหตุผลฝ่ายคัดค้าน ข้อที่ 2 พ.ต.ท.ทักษิณอาจจะกลายเป็นเหยื่อของสถานการณ์ความขัดแย้ง

นอกจากรัฐบาล, คมช., นักวิชาการและสื่อมวลชนจะมีความเห็นคัดค้านการกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณแล้ว แม้แต่นายจาตุรนต์ ฉายแสง รักษาการหัวหน้าพรรคไทยรักไทยก็ยังมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันกับคนส่วนใหญ่ของสังคมและสื่อมวลชน เพียงแต่นายจาตุรนต์มีเหตุผลในมุมมองที่แตกต่างออกไป กล่าวคือ ไม่ใช่เหตุผลว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร จะทำให้เกิดความแตกแยกสังคม หากแต่เป็นมุมมองในทางตรงกันข้ามว่า พ.ต.ท.ทักษิณอาจจะ เป็นถูกทำให้เป็นเหยื่อของสถานการณ์ความขัดแย้งเสียเอง ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“หากพ.ต.ท.ทักษิณกลับไทยในช่วงนี้จริงเกรงจะเป็นเหยื่อของสถานการณ์การเมือง... เหยื่อคือ หากพ.ต.ท.ทักษิณกลับมามีเกิดการปล่อยข่าวสร้างสถานการณ์และ โยนความผิดไปให้ว่าเป็นตัวปัญหา วิธีนี้เป็นการเมืองแบบเก่า เพื่อพินิจว่า พ.ต.ท.ทักษิณคือ ผู้ทำผิด ดังนั้นหาก พ.ต.ท.ทักษิณกลับประเทศจึงไม่เป็นผลดี” (นายจาตุรนต์ ฉายแสง รักษาการหัวหน้าพรรคไทยรักไทย, ข่าว หน้า 10, ข่าวสด, 15 พฤศจิกายน 2549)

“เป็นเพียงความเห็นความเห็นของ พล.อ.ชวลิต ซึ่งตนไม่เห็นด้วย เพราะกลับมาแล้วจะ อยู่ในบ้านอย่างเดียวโดยไม่มีใครรวมตัวมาแสดงความเห็นใจ ไม่ใช่เรื่องง่าย ยิ่งจะทำให้ สถานการณ์มันวุ่นวาย คนสนับสนุนและคนต่อต้านก็ต้องมารวมตัวกันอีก กลับมา เมืองไทยแล้วยิ่งทำให้การเมืองมีปัญหาที่ไม่ควรกลับมา” (นายลิขิต ชีรเวทิน หัวหน้า พรรคพลังแผ่นดินไทย, ข่าว หน้า 16, ไทยรัฐ, 14 พฤศจิกายน 2549)

เหตุผลฝ่ายที่สนับสนุนการกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

เหตุผลฝ่ายสนับสนุน ข้อที่ 1 เพื่อให้รัฐบาลและคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ ควบคุมดูแลได้ง่ายขึ้น

ในช่วงสัปดาห์ที่สองของเดือนพฤศจิกายน เมื่อ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ได้มีการให้ สัมภาษณ์กับสื่อมวลชนในหลายประเด็น โดยเฉพาะประเด็นที่มีการเสนอให้รัฐบาลและคมช. อนุญาตให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรกลับเข้ามาในประเทศ ด้วยเหตุผลที่ว่าเพื่อให้รัฐบาลและคมช. สามารถควบคุมดูแลได้ง่ายและเป็นการสร้างความสมานฉันท์ให้เกิดขึ้น ซึ่งปรากฏอยู่ในสื่อ หนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ที่ปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์ข่าวสด ดังนี้

“ท่านอยากกลับก็กลับได้ เมืองไทยบ้านของตัวเอง กลับมาอยู่บ้านจันทร์ส่องหล้าที่กรุงเทพฯ เผื่ออยู่ทุกวัน ดูแลพุดจากกันได้ดีกว่าอยู่ต่างประเทศ จะตะลอนๆ ไปไหนบ้างก็ไม่ว่า หากกลับมาน่าจะดีกับทุกฝ่าย คนไทยก็ต้องหันหน้าเข้าหากัน คนอื่นอาจมองว่าท่านอยู่ไกลดี แต่ตนมองว่ามาอยู่ใกล้ๆ ดูแลง่ายกว่า”(พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ,ข่าว หน้า 10, ข่าวสด, 12 พฤศจิกายน 2549)

เหตุผลฝ่ายสนับสนุน ข้อที่ 2 เป็นการใช้สิทธิเสรีภาพในฐานะคนไทย

ขณะเดียวกันกลุ่มผู้สนับสนุนให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรกลับเข้าประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสมาชิกพรรคไทยรักไทยและกลุ่มที่มีความใกล้ชิดกับพรรคไทยรักไทย ได้นำเหตุผลในเรื่องของสิทธิเสรีภาพของคนไทย ซึ่งสามารถเดินทางเข้าประเทศไทยได้มาเป็นประเด็นข้อโต้แย้ง เพื่อสนับสนุนเหตุผลของตนเอง แต่อย่างไรก็ตามมีข้อน่าสังเกตว่า แม้ว่าในส่วนของกลุ่มผู้สนับสนุนจะเป็นอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคไทยรักไทย แต่ก็มีบุคคลจำนวนน้อยมากที่ออกมาให้สัมภาษณ์ทางสื่อหนังสือพิมพ์ ตัวอย่างบทสัมภาษณ์มีดังนี้

“ที่ผ่านมา พล.อ.สุรยุทธ์ และ คมช. พุดอยู่เสมอว่า พ.ต.ท.ทักษิณเป็นคนไทยคนหนึ่งมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมคนไทยทั่วไป โดยเฉพาะเรื่องการเข้าประเทศไทย แต่สิ่งที่ คมช. ทำในขณะนี้มันขัดแย้งกัน คือพยายามยื้อเวลาไม่ให้ พ.ต.ท.ทักษิณประเทศ การมาจำกัดสิทธิเสรีภาพเช่นนี้เช่นนี้เท่ากับเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของคนไทยทั้งหมดด้วย” (นายสุกชัย โพธิ์สุ อดีต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครพนม พรรคไทยรักไทย,ข่าว หน้า16, ไทยรัฐ, 16 พฤศจิกายน 2549)

“การเรียกร้องครั้งนี้เพื่อต้องการให้พ.ต.ท.ทักษิณกลับมาชี้แจงและรับผิดชอบ เพราะอย่างน้อยที่ก็เป็นอดีตนายกฯ เป็นคนไทย และเคยทำประโยชน์ให้กับประเทศ จึงมีสิทธิกลับมาได้” (นายสนธิญา สวัสดี กรรมการบริหารพรรคประชากรไทย,ข่าว หน้า14, เดลินิวส์, 10 พฤศจิกายน 2549)

สรุปเหตุผลของฝ่ายที่สนับสนุนและคัดค้านการกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

เหตุผลของฝ่ายที่สนับสนุน	เหตุผลของฝ่ายที่คัดค้าน
การกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร	การกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร
1.เพื่อให้รัฐบาลและคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติควบคุมดูแลได้ง่ายขึ้น	1.พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรอาจจะสร้างความแตกแยกให้สังคมอีกครั้ง
2.เป็นการใช้สิทธิ เสรีภาพในฐานะคนไทย	2. พ.ต.ท.ทักษิณอาจจะกลายเป็นเหยื่อของสถานการณ์ความขัดแย้ง

องค์ประกอบเชิงเชิงจริยธรรมของประเด็นสาธารณะที่ 4

หากกล่าวโดยภาพรวมแล้ว บรรยากาศความคิดเห็นของสังคมเกี่ยวกับขอลกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรล้วนแล้วเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ต่างไม่เห็นด้วยที่จะให้ พ.ต.ท.ทักษิณกลับเข้าประเทศในช่วงเวลานี้ เนื่องจากที่ในช่วงผ่านมา พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรเป็นชนวนที่ทำให้คนในสังคมต้องมีการทะเลาะและเกิดความแตกแยกอย่างรุนแรง จนกระทั่งขณะนี้ต้องออกมาทำการรัฐประหารยึดอำนาจ กระแสสังคมส่วนใหญ่จึงเห็นว่า หากอนุญาตให้ พ.ต.ท.ทักษิณกลับเข้ามาในช่วงเวลานี้ บรรยากาศความแตกแยกเช่นเดิมอาจเกิดขึ้นอีกครั้ง ประเด็นดังกล่าวจึงเป็นประเด็นเด่นในช่วงเดือนพฤศจิกายน ซึ่งได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนและคนในสังคมอย่างมาก เนื่องจากการกลับหรือไม่กลับเข้ามาในประเทศอาจจะส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของคนในสังคมได้

ประเด็นการจะอนุญาตให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร กลับเข้าประเทศได้หรือไม่ จึงไม่ใช่การพิจารณาจากเพียงแค่พิจารณาตามหลักของกฎหมายเท่านั้น หากแต่การกลับเข้ามาของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรต้องใช้หลักเรื่องของเชิงจริยธรรมเข้ามาพิจารณาควบคู่ประกอบกัน เนื่องจากที่ผ่านมาตัวของ พ.ต.ท.ทักษิณ ถูกตั้งข้อสงสัยและคำถามในเรื่องของจริยธรรมของความเป็นผู้นำอยู่ตลอดเวลา ทั้งในเรื่องผลกระทบของนโยบายประชานิยมต่างๆ ที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่า ทำให้ประชาชนใช้จ่ายเกินตัว และไม่สนับสนุนให้ประชาชนช่วยเหลือตัวเองได้ เอาแต่รอรับความช่วยเหลือจากรัฐบาลเท่านั้น ทั้งยังมีเสียงตำหนิถึงผลกระทบจากนโยบายทางด้านสังคมต่างๆ ทั้งในแง่ของการมอมเมาประชาชนให้เลื่อมใสศรัทธาและการละเมิดสิทธิมนุษยชน อย่างเช่น

โครงการหอยบนดิน นโยบายสงครามยาเสพติดที่มีการมาตัดตอนผู้ค้ารายย่อยไปถึง 2,500 ศพ และปัญหาการก่อความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และยังรวมไปถึงถึงปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนและการเลียงการเสียภาษีจากการขายธุรกิจของครอบครัว ตัวอย่างดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในเชิงจริยธรรมความเป็นผู้นำของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

ปัญหาความขัดแย้งและการเผชิญหน้าของกลุ่มต่างๆ ในสังคม จึงไม่ใช่เป็นความขัดแย้งระหว่างบุคคลต่อบุคคล แต่เป็นความขัดแย้งในเชิงอุดมการณ์และผลประโยชน์ ขณะที่ชาวชนบทพึงพอใจกับนโยบายของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร แต่ประชาชนที่อยู่ในเมืองหรือชนชั้นกลางไม่สามารถยอมรับได้ในแง่ของการทุจริตคอร์รัปชันหรือการไร้จริยธรรมของผู้นำประเทศ ข้อโต้แย้งประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร จึงเป็นประเด็นที่มีการเชื่อมโยงมาจากภูมิหลังของความขัดแย้งอันเกิดมาจากปัญหาจริยธรรมความเป็นผู้นำของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร การกลับเข้าประเทศของอดีตนายกรัฐมนตรีคนนี้จะจึงเป็นสิ่งที่คนในสังคมมองว่า “ไม่เหมาะสม” เพราะอาจจะทำให้เกิดการเผชิญหน้าของคนในสังคมอีกครั้ง ดังนั้น ข้อโต้แย้งประเด็นดังกล่าวจึงมีลักษณะองค์ประกอบตามที่ Elizabeth Noelle-Neumann ได้กล่าวไว้ นอกจากนั้น สื่อหนังสือพิมพ์ยังให้ความสำคัญในการนำเสนอประเด็นดังกล่าวในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2549 ผู้วิจัยจึงได้เลือกประเด็นนี้มาทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บต่อไป

การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

กระบวนการสร้างเครื่องมือเชิงปริมาณเพื่อทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหา จนได้ประเด็นสาระณะที่เหมาะสมหรือมีองค์ประกอบตรงตามแนวคิดของ Elizabeth Noelle-Neumann รวม 4 ประเด็นแล้ว ผู้วิจัยได้นำประเด็นดังกล่าวมาทดสอบกระบวนการก่อตัวของสาธารณมิติตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ โดยผู้วิจัยได้เพื่อทดสอบตัวแปรต่างๆ ตามทฤษฎีของ Elizabeth Noelle-Neumann และตัวแปรที่ผู้วิจัยได้เพิ่มเข้ามาเพื่อขยายความเข้าใจทางทฤษฎี รวมตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ทั้งสิ้น 29 ตัวแปร วิธีการวิจัยส่วนที่สองนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (อ่านรายละเอียดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างในบทที่ 3) โดยเลือกจังหวัดที่เป็นจังหวัดใหญ่ของแต่ละภูมิภาค รวม 6 ภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 873 คน ดังนี้

ข้อมูลเชิงพรรณนา

1. ตัวแปรลักษณะทางประชากร

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะทางประชากร	จำนวน	ร้อยละ	รวม N / ร้อยละ
เพศ			
ชาย	347	39.7	873 / 100
หญิง	525	60.1	
ไม่ระบุ	1	0.2	
อายุ			
15-25 ปี	334	38.3	873 / 100
26-35 ปี	274	31.4	
36-45 ปี	192	22	
46-55 ปี	44	5.0	
56 ปีขึ้นไป	14	1.6	
ไม่ระบุ	15	1.7	
ระดับการศึกษา			
ประถมศึกษา	23	2.6	873 / 100
มัธยมศึกษา	209	23.9	
ปวส. หรือ อนุปริญญา	218	25	
ปริญญาตรี	286	32.8	
ตั้งแต่ปริญญาโท ขึ้นไป	74	8.5	
ไม่ระบุ	63	7.2	
ระดับรายได้			
ต่ำกว่า 5,000 บาท	135	15.5	873 / 100
5,000 - 10,000 บาท	294	33.7	
10,001 - 15,000 บาท	163	18.7	
15,001 – 20,000 บาท	91	10.4	
20,001 - 25,000 บาท	49	5.6	
25,001 – 30,000 บาท	32	3.7	
30,001 – 35,000 บาท	26	3.0	
35,001 ขึ้นไป	64	7.3	

ลักษณะทางประชากร	จำนวน	ร้อยละ	รวม N / ร้อยละ
ไม่ระบุ	19	2.2	873 / 100
อาชีพ			
เกษตรกร	9	1.0	
รับจ้างทั่วไป	60	6.9	
นิสิต-นักศึกษา	178	20.4	
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	133	15.2	
พนักงานบริษัท	212	24.3	
สื่อสารมวลชน	13	1.5	
ข้าราชการ/พนักงาน/ลูกจ้างของรัฐ	216	24.7	
นักการเมือง	5	0.6	
ทหาร / ตำรวจ	29	3.3	
อื่น ๆ	14	1.6	
ไม่ระบุ	4	0.5	873 / 100
ภูมิภาค			
ภาคเหนือ	122	14.0	
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	110	12.6	
ภาคใต้	154	17.7	
ภาคตะวันตก	56	6.4	
ภาคตะวันออก	38	4.4	
ภาคกลาง	43	4.9	
กรุงเทพมหานคร	349	40.0	873 / 100

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ยอยู่ในช่วง 15-25 ปี (ร้อยละ 38.9) รองลงมามีอายุเฉลี่ย 26-35 ปี (ร้อยละ 31.9) และ 36-45 ปี (ร้อยละ 22.4) ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 35.5) รองลงมามีการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรืออนุปริญญา (ร้อยละ 26.9) และระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 25.8) ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป(ร้อยละ 9.1) และที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 2.8) มีสัดส่วนน้อยที่สุดเป็น 2 ลำดับสุดท้าย

ทางด้านรายได้นั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,000-10,000 บาท (ร้อยละ 34.4) รองลงมา มีรายได้เฉลี่ย 10,001-15,000 บาท (ร้อยละ 19.1) และต่ำกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 15.8) ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ย 20,001-25,000 บาท (ร้อยละ 5.7) กลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ย 25,001 – 30,000 บาท และกลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ย 30,001- 35,000 บาท (ร้อยละ 2.8) มีสัดส่วนน้อยที่สุดเป็น 3 ลำดับสุดท้าย

ขณะที่อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนมากมีอาชีพข้าราชการ/พนักงาน/ลูกจ้างของรัฐ (ร้อยละ 24.9) และพนักงานบริษัท (ร้อยละ 24.4) ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน รองลงมา เป็นกลุ่มนิสิต-นักศึกษา (ร้อยละ 20.5) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพสื่อสารมวลชน (ร้อยละ 1.5) เกษตรกร (ร้อยละ 1.0) และอาชีพนักการเมือง (ร้อยละ 0.6) มีสัดส่วนน้อยที่สุดเป็น 3 ลำดับสุดท้าย

ส่วนภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 40.0) รองลงมา เป็นกลุ่มที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ (ร้อยละ 17.7) และภาคเหนือ (ร้อยละ 14.0) ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันตก (ร้อยละ 6.4) ภาคกลาง (ร้อยละ 4.9) และภาคตะวันออก (ร้อยละ 4.4) มีสัดส่วนน้อยที่สุดในระดับใกล้เคียงกัน

จากตารางที่ 3-7 ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์จำแนกความหมายของระดับช่วงคะแนน ดังนี้

ช่วงคะแนน	ความหมาย
4.50-5.00	มากที่สุด
3.50-4.49	มาก
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	น้อย
1.00-1.49	น้อยที่สุด

2. ตัวแปรการเปิดรับสื่อสารมวลชน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่ในการเปิดรับสื่อสารมวลชน
(โดยเฉลี่ยต่อ 1 รอบสัปดาห์)

การเปิดรับสื่อมวลชน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. สื่อโทรทัศน์	3.75	0.95	มาก
♦ ข่าวภาคค่ำทางโทรทัศน์	3.86	1.04	มาก
♦ รายการเล่าข่าวทางโทรทัศน์	3.63	1.09	มาก
2. สื่อวิทยุกระจายเสียง	2.97	1.30	ปานกลาง
♦ รายการข่าวภาคต่างๆ ทางวิทยุ			
3. สื่อสิ่งพิมพ์	2.79	0.89	ปานกลาง
♦ ข่าวและบทความต่างๆ ในหนังสือพิมพ์	3.05	1.00	ปานกลาง
♦ นิตยสารข่าวต่าง ๆ	2.27	1.09	น้อย
รวม	3.14	0.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับสื่อโทรทัศน์ (ค่าเฉลี่ย 3.75) มากที่สุด รองลงมาเป็นสื่อวิทยุกระจายเสียง (ค่าเฉลี่ย 2.97) และสื่อสิ่งพิมพ์ (ค่าเฉลี่ย 2.79) ในระดับสัดส่วนใกล้เคียงกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ตัวแปรความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นข้อโต้แย้ง

ความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
ความสนใจในประเด็นสาธารณะ			
1. การใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	3.96	1.00	มาก
2. การเสนอให้มีการยกเลิกขายหอยบนดิน	3.19	1.15	ปานกลาง
3. การเสนอให้มีการยกเลิกกฏอัยการศึก	3.51	1.09	มาก
4. การขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร	3.03	1.20	ปานกลาง
การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง			
1. การใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	2.83	1.26	ปานกลาง
2. การเสนอให้มีการยกเลิกขายหอยบนดิน	2.25	1.25	น้อย
3. การเสนอให้มีการยกเลิกกฏอัยการศึก	2.59	1.24	ปานกลาง
4. การขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร	2.30	1.21	น้อย
การรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม			
1. การใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	4.44	0.85	มาก
2. การเสนอให้มีการยกเลิกขายหอยบนดิน	3.45	1.16	ปานกลาง
3. การเสนอให้มีการยกเลิกกฏอัยการศึก	3.82	1.08	มาก
4. การขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร	3.44	1.26	ปานกลาง

จากการศึกษาที่ผ่านมามีข้อค้นพบว่า ระดับความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะมีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนั้น ในเบื้องต้นจากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นระดับความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างมีระดับความสนใจข้อโต้แย้งของสังคมในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และการเสนอให้ยกเลิกกฏอัยการศึก อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) และ ($\bar{X} = 3.51$) รองลงมาเป็นประเด็นการเสนอให้มีการยกเลิกขายหอยบนดิน

($\bar{X}=3.19$) และการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ($\bar{X}=3.03$) อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนตัวแปรการรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเองนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเองในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ($\bar{X}=2.83$) และการเสนอให้มีการยกเลิกกฎอัยการศึก ($\bar{X}=2.59$) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ($\bar{X}=2.30$) และการเสนอให้มีการยกเลิกขายหอยบนดิน ($\bar{X}=2.25$) กลุ่มตัวอย่างรับรู้ผลกระทบต่อตนเองอยู่ในระดับน้อย

นอกจากนั้น ตารางที่ 4 ยังแสดงให้เห็นถึง การรับรู้ความสำคัญของประเด็นสาธารณะที่มีต่อสังคม โดยกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ผลกระทบของประเด็นสาธารณะที่มีต่อสังคมในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และการเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}=4.44$) และ ($\bar{X}=3.82$) รองลงมาเป็นประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ($\bar{X}=3.45$) อยู่ในระดับปานกลางและการเสนอให้มีการยกเลิกขายหอยบนดิน (3.44)

4. กลุ่มตัวแปรลักษณะทางจิตวิทยา

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะทางจิตวิทยา

ลักษณะทางจิตวิทยา	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
ความกลัวการโดดเดี่ยว	2.88	0.72	ปานกลาง
ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง	3.36	0.67	ปานกลาง
ความกลัวการเสียหน้า	3.10	0.78	ปานกลาง
รวม	3.11	0.72	ปานกลาง

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรลักษณะทางจิตวิทยา เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อได้ในภาคผนวก ก

Noelle-Neumann ได้ชี้ให้เห็นว่า ความกลัวการโดดเดี่ยวเป็นกลไกทางจิตวิทยาที่ทำให้บรรยากาศความคิดเห็นของคนในสังคมมีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของมนุษย์ ขณะเดียวกันการวิจัยครั้งนี้ได้ขยายขอบเขตแนวคิดของทฤษฎีว่าอาจมีความกลัวในลักษณะอื่นๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของแต่ละสังคมมีอิทธิพลด้วยเช่นกัน อย่างเช่นความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งและความกลัวการเสียหน้าของคนไทย

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นข้อมูลในเบื้องต้นว่า คนไทยมีระดับความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ($\bar{X} = 3.36$) ความกลัวการเสียหน้า ($\bar{X} = 3.10$) และความกลัวการโคດเคี้ยว ($\bar{X} = 2.88$) อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง โดยตัวแปรความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าตัวแปรความกลัวการเสียหน้าและความกลัวการโคດเคี้ยว

5. กลุ่มตัวแปรบุคลิกภาพและพฤติกรรมตามลักษณะทางวัฒนธรรม

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรบุคลิกภาพ
และพฤติกรรมตามลักษณะทางวัฒนธรรม

	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
ลักษณะบุคลิกภาพ			
บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง	3.27	0.56	ปานกลาง
บุคลิกภาพแบบพึ่งพา	3.92	0.56	มาก
พฤติกรรมการสื่อสาร			
พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย	3.36	0.54	ปานกลาง
พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทมาก	3.48	0.48	ปานกลาง
พฤติกรรมความขัดแย้ง			
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม	3.00	0.59	ปานกลาง
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอม	3.54	0.63	มาก
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบเลี่ยงการเผชิญหน้า	3.30	0.72	ปานกลาง

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรบุคลิกภาพและพฤติกรรมตามลักษณะทางวัฒนธรรม เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อได้ในภาคผนวก ก

แนวคิดวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและแบบกลุ่มนิยมอธิบายให้เห็นถึงพฤติกรรมการคล้อยตามที่แตกต่างกันของคนใน 2 วัฒนธรรม กล่าวคือ คนในวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมจะมีพฤติกรรมยอมตามกับส่วนรวมมากกว่าคนที่อยู่ในวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม จากนั้นจะตั้งคำถามสามารถนำมาขยายความเข้าใจในทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บได้ว่า คนที่มีลักษณะวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมจะไม่แสดงความคิดเห็นออกมาเมื่อรับรู้ว่าความคิดเห็นนั้นขัดแย้งกับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ ขณะที่คนที่มีลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมจะมีลักษณะตรงกันข้าม ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ลักษณะพฤติกรรมจาก 3 แนวคิดเป็นตัวชี้วัดวัฒนธรรมดังกล่าว ข้อมูลเบื้องต้นลักษณะพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

จากตารางที่ 6 แสดงถึงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรบุคลิกภาพและพฤติกรรมตามลักษณะทางวัฒนธรรม โดยแยกให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีบุคลิกภาพแบบพึ่งพาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และมีบุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเองของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$)

ทางด้านตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสื่อสารนั้น พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทมาก ($\bar{X} = 3.48$) และพฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงน้อย ($\bar{X} = 3.36$) ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง โดยที่พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทมากมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าพฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย

นอกจากนั้น ตารางที่ 6 ยังแสดงว่า พฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) ขณะที่พฤติกรรมความขัดแย้งแบบเลี่ยงการเผชิญหน้า ($\bar{X} = 3.30$) และพฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอม ($\bar{X} = 3.00$) อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง

6. กลุ่มตัวแปรความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย

องค์ประกอบ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเอง	2.82	0.72	ปานกลาง
ความสนใจทางการเมือง	3.02	0.76	ปานกลาง
ความความไว้วางใจทางการเมือง	2.26	0.84	น้อย
ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมือง	2.94	0.75	ปานกลาง
ความอดทนต่อการเมือง	2.88	0.74	ปานกลาง
รวม	2.78	0.76	ปานกลาง

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อได้ในภาคผนวก ก

แนวคิดความเกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย เป็นแนวคิดที่ได้อธิบายให้เห็นถึงการมีจิตสำนึกทางการเมืองและการมีจิตสำนึกสาธารณะของปัจเจกบุคคล ซึ่งจิตสำนึกดังกล่าวถือว่าเป็นเงื่อนไขสำคัญต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองและเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมสาธารณะ จากนั้นยะ

ดังกล่าวอาจกล่าวได้ว่า คนที่มีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยมีแนวโน้มที่จะเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น โดยคำนึงถึงบรรยากาศความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ด้วย

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง(คนไทย) มีระดับความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย โดยแยกดูทีละองค์ประกอบ ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างมีระดับความสนใจทางการเมือง ($\bar{X} = 3.02$) ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมือง ($\bar{X} = 2.94$) ความอดกลั้นทางการเมือง ($\bar{X} = 2.88$) และความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเอง($\bar{X} = 2.82$) อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง โดยที่ระดับความสนใจทางการเมืองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าตัวแปรอื่นๆ ขณะที่ตัวแปรความไว้วางใจทางการเมืองอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$)

7. กลุ่มตัวแปรการรับรู้บรรยากาศความคิดเห็นในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต

ในตารางที่ 8 - 10 ผู้วิจัยใช้ตัวเลข เพื่อแทนความหมายของประเด็นที่เป็นข้อโต้แย้งในสังคม ดังนี้

- ประเด็นที่ 1 หมายถึง ใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
- ประเด็นที่ 2 หมายถึง การเสนอให้มีการยกเลิกขายห่วยบนดิน
- ประเด็นที่ 3 หมายถึง การเสนอให้มีการยกเลิกกฏอัยการศึก
- ประเด็นที่ 4 หมายถึง การขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละความคิดเห็น(จุดยืนตนเอง)ของกลุ่มตัวอย่าง
ที่มีต่อประเด็นสาธารณะ 4 ประเด็น

ความคิดเห็นของตนเอง	ประเด็น 1		ประเด็น 2		ประเด็น 3		ประเด็น 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.สนับสนุน	710	81.6	189	21.7	364	41.8	136	15.6
2.เฉยๆ	86	9.9	497	57.0	363	41.7	414	47.6
3.คัดค้าน	74	8.5	186	21.3	143	16.4	320	36.8
รวม	870	100	872	100	873	100	870	100

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสนับสนุนประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ร้อยละ 81.6) และการเสนอให้มีการยกเลิกกฏอัยการศึก (ร้อยละ 41.8) ส่วนประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ

พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร (ร้อยละ 47.6) ส่วนการเสนอให้มีการยกเลิกขายหวยบนดิน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเฉยๆ ต่อประเด็นเหล่านี้ (ร้อยละ 57.0)

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม ณ ช่วงเวลาปัจจุบัน
ที่มีต่อประเด็นที่สาธารณะ 4 ประเด็น

การรับรู้ความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ ของสังคม ณ ปัจจุบัน	ประเด็น 1		ประเด็น 2		ประเด็น 3		ประเด็น 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.สนับสนุน	720	82.8	152	17.5	459	52.8	141	16.3
2.เฉยๆ	85	9.8	196	22.6	292	33.6	253	29.2
3.คัดค้าน	65	7.5	521	60	119	13.7	472	54.5
รวม	870	100	869	100	870	100	866	100

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้บรรยากาศความคิดเห็นของคนในสังคมว่า สนับสนุนประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ร้อยละ 82.8) และการเสนอให้มีการยกเลิกกฎอัยการศึก (ร้อยละ 52.8) ส่วนประเด็น การเสนอให้มีการยกเลิกขายหวยบนดิน (ร้อยละ 60.0) และการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร (ร้อยละ 54.5) กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่า คนส่วนใหญ่ในสังคมคัดค้านในประเด็นเหล่านี้

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละการรับรู้แนวโน้มความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ของสังคม
ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตในประเด็นสาธารณะ 4 ประเด็น

การรับรู้แนวโน้มของความคิดเห็น คนส่วนใหญ่ของสังคมที่จะเกิดใน อนาคต	ประเด็น 1		ประเด็น 2		ประเด็น 3		ประเด็น 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.สนับสนุน	666	76.7	168	19.4	415	47.8	155	17.8
2.เฉยๆ	141	16.2	323	37.3	358	41.2	432	49.7
3.คัดค้าน	61	7.0	375	43.3	96	11.0	283	32.5
รวม	868	100	866	100	869	100	870	100

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้แนวโน้มความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ของสังคมว่า สนับสนุนประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่

3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ร้อยละ 76.7) และการเสนอให้มีการยกเลิกกฎอัยการศึก (ร้อยละ 47.8) ส่วน ประเด็นการเสนอให้มีการยกเลิกขายหอยบนดิน (ร้อยละ 43.3) กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่าคนส่วนใหญ่ในสังคมยังคงมีแนวโน้มคัดค้านในประเด็นเหล่านี้ แต่ประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร (ร้อยละ 49.7) กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่าบรรยากาศความคิดเห็นของสังคมในอนาคตจะรู้สึกละเลย

เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างกับการรับรู้ความคิดเห็นคนส่วนใหญ่

จากตารางที่ 8 และตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในทิศทางเดียวกันกับการรับรู้ความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ของสังคม ณ ปัจจุบัน ใน 3 ประเด็น คือ การใช้แนวทางสันติวิธี การเสนอยกเลิกกฎอัยการศึกและการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ขณะที่ประเด็นการเสนอยกเลิกหอยบนดินความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างกับการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ในเวลาปัจจุบันมีความแตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างกับการรับรู้แนวโน้มความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมในอนาคต จากตารางที่ 8 และ 11 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกับการรับรู้แนวโน้มความคิดเห็นส่วนใหญ่ในอนาคตใน 3 ประเด็น และมีความแตกต่างใน 1 ประเด็นเช่นเดิม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะต่างๆ ในกลุ่มคนที่มีการรับรู้ความไม่สอดคล้องกันระหว่างความคิดเห็นของตนเองกับการรับรู้ความ

คิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมในระดับต่าง ๆ

เปรียบเทียบความเห็นตัวเองและบรรยากาศ ความเห็นของสังคม	ค่าเฉลี่ย ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในกลุ่มต่าง ๆ			
	สอดคล้อง	ไม่ สอดคล้อง	ไม่ สอดคล้อง มาก	F
ประเด็นสาธารณะที่ 1 (สันติวิธี)				
ความคิดของตนเอง / การรับรู้ความคิดเห็น ส่วนใหญ่ในปัจจุบัน	2.72 (339)	2.26 (491)	2.75 (32)	22.70***
ความคิดของตนเอง / การรับรู้แนวโน้มความ คิดเห็นส่วนใหญ่ในอนาคต	2.79 (272)	2.30 (564)	2.54 (30)	22.54***
ประเด็นสาธารณะที่ 2 (ห้วยบนดิน)				
ความคิดของตนเอง / การรับรู้ความคิดเห็น ส่วนใหญ่ในปัจจุบัน	3.26 (696)	2.71 (129)	3.15 (41)	15.24***
ความคิดของตนเอง / การรับรู้แนวโน้มความ คิดเห็นส่วนใหญ่ในอนาคต	3.29 (655)	2.70 (168)	3.21 (41)	22.57***
ประเด็นสาธารณะที่ 3 (กฎอัยการศึก)				
ความคิดของตนเอง / การรับรู้ความคิดเห็น ส่วนใหญ่ในปัจจุบัน	3.02 (244)	2.57 (538)	2.90 (83)	20.78***
ความคิดของตนเอง / การรับรู้แนวโน้มความ คิดเห็นส่วนใหญ่ในอนาคต	3.07 (223)	2.57 (585)	3.09 (54)	26.93***
ประเด็นสาธารณะที่ 4 (พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร)				
ความคิดของตนเอง / การรับรู้ความคิดเห็น ส่วนใหญ่ในปัจจุบัน	3.12 (373)	2.54 (445)	2.62 (47)	37.14***
ความคิดของตนเอง / การรับรู้แนวโน้มความ คิดเห็นส่วนใหญ่ในอนาคต	3.21 (329)	2.53 (492)	2.76 (43)	49.72***

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะในกลุ่มที่มีการรับรู้ว่ามีความไม่สอดคล้องกันระหว่างความคิดเห็นของตนเองกับการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมในระดับต่าง ๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ โดยที่ในกลุ่มคนที่มีการรับรู้ว่าตนเองมีความเห็นสอดคล้องกับความคิดเห็นของคนส่วน

ใหญ่ในปัจจุบันมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะต่างๆ มากกว่ากลุ่มที่รับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้อง ยกเว้นประเด็นสาธารณะเรื่องการใช้แนวทางสันติวิธี

ขณะที่ในกลุ่มคนที่มีการรับรู้ว่าคุณมีความเห็นสอดคล้องกับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในอนาคตมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะต่างๆ มากกว่ากลุ่มที่รับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องเช่นกัน แต่ยกเว้นประเด็นสาธารณะเรื่องการเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนต่อไปนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนแรก ประเด็นสาธารณะ 4 ประเด็น ผู้วิจัยได้ใช้สถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (r)

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติสหสัมพันธ์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่างๆ จำนวน 28 ตัว กับตัวแปรตาม (ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะทั้ง 4 ประเด็น) จำนวน 1 ตัวแปร ซึ่งเป็นการทดสอบตามสมมติฐานสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แต่อย่างไรก็ตามสถิติสหสัมพันธ์สามารถอธิบายได้เพียงว่าตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกัน แต่ยังไม่สามารถทำนายได้ว่าตัวแปรอิสระดังกล่าวเป็นตัวทำนายหรือมีผลต่อความเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามหรือไม่ ผู้วิจัยจึงได้ใช้สถิติในขั้นที่สอง

2. การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (β)

การถดถอยแบบพหุคูณ (β) เป็นสถิติที่ใช้ทดสอบว่าตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่สามารถพยากรณ์หรือมีอำนาจพยากรณ์การเกิดหรือการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะทั้ง 4 ประเด็นได้

ส่วนที่สอง ประเด็นสาธารณะโดยรวม

สำหรับในส่วนที่สอง ผู้วิจัยได้นำเอาคะแนนของแต่ละตัวแปรในทุกประเด็นสาธารณะมารวมกัน เพื่อหาค่าเฉลี่ย จากนั้นนำค่าเฉลี่ยดังกล่าววิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (r) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (β) ตามขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 อีกครั้ง เพื่อให้เห็นภาพรวมของ

แบบจำลองที่แสดงให้เห็นปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ หลังจากนั้น ผู้วิจัยจะใช้สถิติในขั้นตอนที่ 3 และขั้นตอนที่ 4 ดังนี้

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น

ในขั้นตอนสุดท้าย ผู้วิจัยใช้โปรแกรม Lisrel เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น เพื่อทดสอบว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัว(จากขั้นตอนที่ 2) มีค่าอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ และตัวแปรใดที่มีอิทธิพลทางตรงและมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง เพื่อทดสอบว่านอกเหนือจากตัวแปรการรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ของสังคมแล้ว ยังมีปัจจัยใดที่สามารถทำนายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะในสังคมไทยได้อีกบ้าง

4. การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายทาง

ผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายทาง เพื่อขยายแนวคิดทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ ที่อธิบายไว้ว่า บรรยากาศความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ของสังคมมีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของปัจเจกบุคคล โดยในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายทาง เพื่อหาอิทธิพลร่วม (interaction effect) ระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่และตัวแปรอิสระต่างๆ (โดยการจับคู่วิเคราะห์ทีละตัวแปร) กับ ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เพื่อที่จะดูว่าในกลุ่มที่มีการรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นสอดคล้องและมีความคิดเห็นไม่สอดคล้อง (ใน 3 ระดับ) ตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่มีอิทธิพลร่วมที่ทำให้คะแนนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในทั้ง 3 กลุ่มแตกต่างกัน

การนำเสนอผลการศึกษาในส่วนต่อไปนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ทางสถิติโดยเรียงไปที่ละประเด็นสาธารณะ โดยเริ่มจากประเด็นสาธารณะเรื่องประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธี ๑ การเสนอขอกเลิกห้วยบนดิน การเสนอขอกเลิกกฎอัยการศึก การขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร และประเด็นสาธารณะในภาพรวมเป็นส่วนตัวท้าย รายละเอียดผลการวิเคราะห์ มีดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นสาธารณะ 4 ประเด็น

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ
เพื่อพยากรณ์ตัวแปรอิสระที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในข้อโต้แย้งประเด็น
การใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้

ตัวแปรอิสระ	ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น	
	Zero-order Correlation (r)	Betas (β)
ตัวแปรลักษณะทางประชากร		
เพศ	.033	-.028
อายุ	-.082*	-.122**
การศึกษา	-.107**	-.017
รายได้	.096*	.043
อาชีพ	.001	.002
ภูมิภาค	.259***	.155***
ตัวแปรการเปิดรับสื่อมวลชน		
สื่อโทรทัศน์	.134**	.022
สื่อวิทยุกระจายเสียง	.137**	-.003
สื่อสิ่งพิมพ์	.095*	-.040
ตัวแปรความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะ		
ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะที่ 1	.323***	.203***
การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง	.247***	.111**
การรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม	.146***	.005
ตัวแปรเกี่ยวกับลักษณะทางจิตวิทยา		
ความกลัวการโดดเดี่ยว	.024	.027
ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง	-.022	-.026
ความกลัวการเสียหน้า	.062	.029
ตัวแปรทางวัฒนธรรม		
บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง	.053	.022
บุคลิกภาพแบบพึ่งพา	.027	-.045
พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย	.142**	.050
พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทมาก	.026	-.013
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม	.111**	.033
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอม	.124**	.066
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบเลี่ยงการเผชิญหน้า	.040	.028

ตัวแปรอิสระ	ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น	
	Zero-order Correlation (r)	Betas (β)
ตัวแปรความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย		
ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเอง	.171***	.009
ความสนใจทางการเมือง	.316***	.203***
ความไว้วางใจทางการเมืองและสังคม	-.011	-.001
ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมือง	.240***	.027
ความอดกลั้นทางการเมือง	-.113**	-.062
ตัวแปรอิทธิพลการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม		
การรับรู้ว่าคุณเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความ	-.136**	-.050
คิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน		
การรับรู้ว่าคุณเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความ	-.161***	-.088*
คิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต		
Total R^2 (ร้อยละ)		23.40*

*หมายเหตุ — ประเด็นสาธารณะในตารางนี้ หมายถึง ประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้

-ค่า Betas (β) คือ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระ ซึ่งอยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐาน (Standardized Coefficients)

- * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

จากตารางที่ 12 ได้แสดงผลการทดสอบตามสมมติฐาน ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ดังนี้

สมมติฐานที่หนึ่ง การรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษายืนยันสมมติฐาน กล่าวคือ การรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ในปัจจุบันและการรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ในอนาคตมีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001

สมมติฐานที่สอง ความกลัวของมนุษย์มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ ไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติระหว่างความกลัวของมนุษย์ในทุกตัวแปรกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธี

สมมติฐานที่สาม การเปิดรับสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ การเปิดรับสื่อทุกประเภทมีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธี อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ ดังนี้ การเปิดรับสื่อโทรทัศน์(.134) การเปิดรับสื่อวิทยุ (.132) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .01 ส่วนการเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์(.095) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่สี่ ความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือความสนใจต่อประเด็นข้อโต้แย้ง(.323) การรับรู้ผลกระทบของประเด็นข้อโต้แย้งที่มีต่อตนเอง(.247) และการรับรู้ความสำคัญของประเด็นข้อโต้แย้งที่มีต่อสังคม (.146) มีความสัมพันธ์ต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สมมติฐานที่ห้า ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม ในขณะที่ลักษณะวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม

ผลการศึกษายืนยันสมมติฐานบางส่วน กล่าวคือ ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ ขณะที่ลักษณะวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมไม่พบนัยยะสำคัญทางสถิติ

นัยยะสำคัญทางสถิติยืนยันได้จากการที่ตัวแปรที่เป็นตัวบ่งชี้ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมทั้ง 3 ตัวแปรคือการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย(.142) พฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม

(.111) และพฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอม (.124) มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานที่หก ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่ประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาในประเด็นนี้ พบว่า ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย จำนวน 4 ตัวแปร คือ ตัวแปรความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเอง (.171) ความสนใจทางการเมือง(.316) ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมือง(.240) และ ความอดกลั้นทางการเมือง(-.113) มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งในประเด็นนี้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .01 ยกเว้นตัวแปรความไว้วางใจทางการเมืองเพียงตัวแปรเดียวที่ไม่พบความสัมพันธ์ดังกล่าว

การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ

การพยากรณ์ตัวแปรอิสระต่างๆ จำนวน 29 ตัวแปรที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ มีจำนวนทั้งสิ้น 6 ตัวแปรดังนี้ คือ อายุ(-.122) ภูมิภาค(.155) ความสนใจต่อประเด็นข้อโต้แย้ง (.203)การรับรู้ผลกระทบของประเด็นข้อโต้แย้งที่มีต่อตนเอง (.111) ความสนใจทางการเมือง(.203) และการรับรู้ว่าตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต (-.088)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 อำนาจในการพยากรณ์ตามลำดับที่ของตัวแปรพยากรณ์จากตัวแปรที่ศึกษา
จำนวน 29 ตัวแปรที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะที่ 1

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	R ² Change	F
X ₁₀	.323	.105	.103	61.756***
X ₁₀ , X ₂₄	.401	.161	.158	35.608***
X ₁₀ , X ₂₄ , X ₆	.448	.201	.196	26.137***
X ₁₀ , X ₂₄ , X ₆ , X ₂	.463	.214	.208	9.065**
X ₁₀ , X ₂₄ , X ₆ , X ₂ , X ₁₁	.476	.226	.219	8.114**
X ₁₀ , X ₂₄ , X ₆ , X ₂ , X ₁₁ , X ₂₉	.483	.234	.225	5.010*

หมายเหตุ -ประเด็นสาธารณะที่ 1 ในตารางนี้ หมายถึง ประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้

- *p < 0.05, **p < 0.01, ***p < 0.001

จากตารางที่ 13 แสดงผลการวิเคราะห์พหุคูณแบบหลายขั้นตอน ได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความสนใจในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ (X₁₀) สามารถอธิบายความแปรปรวนของความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในข้อโต้แย้งในประเด็นนี้ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .105 แสดงว่า ความสนใจในประเด็นนี้ของกลุ่มตัวอย่างสามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 10.5

ขั้นที่ 2 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ความสนใจทางการเมือง (X₂₄) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .161 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า ความสนใจในข้อโต้แย้งในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้และความสนใจทางการเมือง สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 16.1

ขั้นที่ 3 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ภูมิภาค (X₆) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .201 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า ความสนใจในข้อโต้แย้งในประเด็นใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ความสนใจทางการเมืองและภูมิภาค สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 20.1

ขั้นที่ 4 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์อายุ (X_2) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .214 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ความสนใจในข้อโต้แย้งในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ความสนใจทางการเมือง ภูมิภาคและอายุ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 21.4

ขั้นที่ 5 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง (X_{11}) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .226 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ความสนใจในข้อโต้แย้งในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ความสนใจทางการเมือง ภูมิภาค อายุและการรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 22.6

ขั้นที่ 6 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต (X_{29}) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .234 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ความสนใจในข้อโต้แย้งในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ความสนใจทางการเมือง ภูมิภาค อายุ การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 23.4

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน(β) ทดสอบความมีนัยสำคัญของ b และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะในประเด็นสาธารณะที่ 1

ตัวแปรพยากรณ์	b	S.E.	β	t
ความสนใจในประเด็นสาธารณะที่ 1	.212	.043	.203	4.927***
ความสนใจทางการเมือง	.333	.056	.241	5.902***
ภูมิภาคที่อาศัย	.471	.121	.155	3.885***
อายุ	-.260	.085	-.122	-3.069**
การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง	.095	.035	.111	2.754**
การรับรู้ว่าตัวเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับ	-.183	.082	-.088	-2.238*
ความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต				

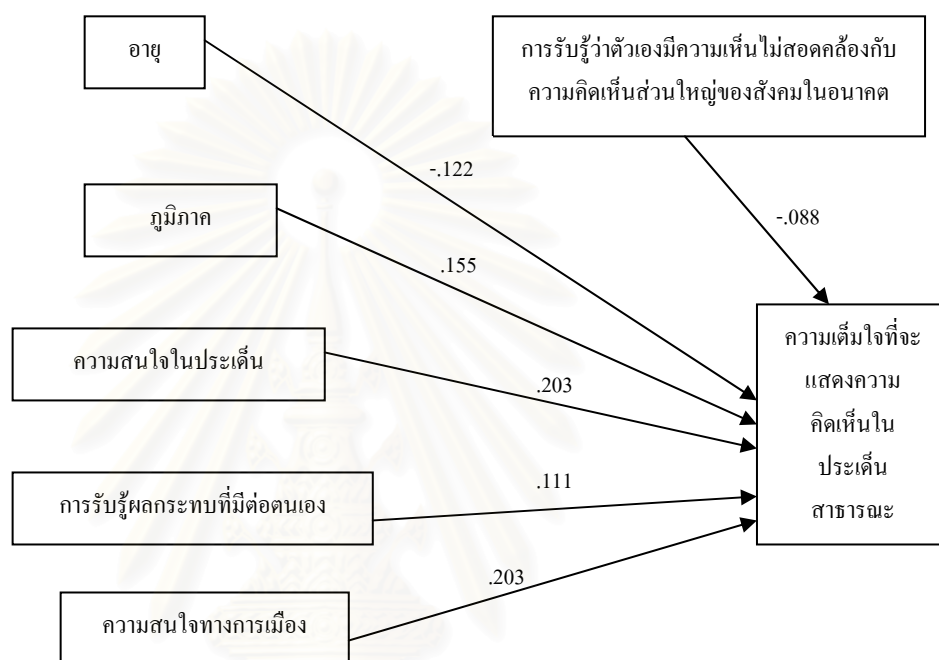
หมายเหตุ ประเด็นสาธารณะที่ 1 ในตารางนี้ หมายถึง ประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความ

ไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ // * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

จากตารางที่ 14 แสดงว่าเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน (β) พบว่า ตัวพยากรณ์ที่มีค่า Beta สูงสุด คือ ความสนใจทางการเมือง (.203) รองลงมา คือ ความสนใจในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ (Beta = .203) ภูมิภาค (Beta = .155) อายุ (Beta = -.122) การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง (Beta = .111) และการรับรู้ว่าตัวเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต (Beta = -.088) ตามลำดับ หรือกล่าวได้ว่า ความสนใจทางการเมือง มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในข้อโต้แย้งประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ รองลงมา คือ ความสนใจในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ภูมิภาค อายุ การรับรู้ว่าตัวเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต

**แบบจำลองของตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็น
การใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้**

ภาพที่ 2 แบบจำลองของตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธี

จากภาพที่ 2 แสดงว่า ตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในข้อโต้แย้งประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้มีจำนวน 6 ตัวแปร คือ ความสนใจในประเด็นสาธารณะความสนใจทางการเมือง (.203) ภูมิภาค (.155) อายุ (-.122) การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง(.111)และการรับรู้ว่าตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต (-.088) มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธี

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ
เพื่อพยากรณ์ตัวแปรอิสระที่มีต่อความเต็มที่จะแสดงความคิดเห็นในข้อโต้แย้งประเด็น
การเสนอให้ยกเลิกการหายห่วยบนดิน

ตัวแปรอิสระ	ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น	
	Zero-order Correlation (r)	Betas (β)
ตัวแปรลักษณะทางประชากร		
เพศ	.028	-.015
อายุ	-.008	-.056
การศึกษา	.006	.008
รายได้	-.065	-.041
อาชีพ	-.039	-.030
ภูมิภาค	-.045	-.056
ตัวแปรการเปิดรับสื่อมวลชน		
สื่อโทรทัศน์	.116**	.016
สื่อวิทยุกระจายเสียง	.188***	.093*
สื่อสิ่งพิมพ์	.182***	.060
ตัวแปรความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะที่ 2*		
ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะที่ 2	.288***	.165***
การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง	.270***	.177***
การรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม	.207***	.080
ตัวแปรเกี่ยวกับลักษณะทางจิตวิทยา		
ความกลัวการโคດเคี้ยว	-.011	.016
ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง	-.051	-.057
ความกลัวการเสียหน้า	.073*	.033
ตัวแปรลักษณะทางวัฒนธรรม		
บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง	.045	.000
บุคลิกภาพแบบพึ่งพา	-.021	-.082*
พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย	.104**	.072
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม	.144***	.073
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอม	-.011	-.004
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบเลี่ยงการเผชิญหน้า	-.020	-.016
พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทมาก	-.023	-.019

ตัวแปรอิสระ	ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น	
	Zero-order Correlation (r)	Betas (β)
ตัวแปรความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย		
ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเอง	.145***	.055
ความสนใจทางการเมือง	.244***	.172***
ความไว้วางใจทางการเมืองและสังคม	.019	-.006
ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมือง	.123**	.001
ความอดกลั้นทางการเมือง	-.102*	-.069
ตัวแปรอิทธิพลการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม		
การรับรู้ว่าคุณเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความ คิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน	-.107**	-.013
การรับรู้ว่าคุณเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความ คิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต	-.155***	-.095*
Total R^2 (ร้อยละ)		17.10*

*หมายเหตุ — ประเด็นสาธารณะในตารางนี้ หมายถึง ประเด็นข้อเสนอให้ยกเลิกการขายหวยบนดิน

-ค่า Betas (β) คือ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระ ซึ่งอยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐาน
(Standardized Coefficients)

-* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

จากตารางที่ 15 ได้แสดงผลการทดสอบตามสมมติฐาน ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะเรื่องการเสนอยกเลิกการขายหวยบนดิน ดังนี้

สมมติฐานที่หนึ่ง การรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษายืนยันสมมติฐาน กล่าวคือ การรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ในปัจจุบัน (-.107) และการรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ในอนาคต (-.155) มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอยกเลิกการขายหวยบนดินอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .01 และ .001

สมมติฐานที่สอง ความกลัวของมนุษย์มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ ไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติระหว่างความกลัวของมนุษย์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอยกเลิก หวยบนดิน ยกเว้นตัวแปรความกลัวการเสียน้ำ(.073)

สมมติฐานที่สาม การเปิดรับสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ การเปิดรับสื่อทุกประเภทมีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอยกเลิก หวยบนดินอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .01 และ .001 ดังนี้ การเปิดรับสื่อโทรทัศน์(.116) การเปิดรับสื่อวิทยุ (.188) การเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์(.182)

สมมติฐานที่สี่ ความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือความสนใจต่อประเด็นสาธารณะ(.288) การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง(.270) และการรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม (.207) มีความสัมพันธ์ต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอยกเลิก หวยบนดินอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สมมติฐานที่ห้า ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม ,ในขณะที่ลักษณะวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม

ผลการศึกษายืนยันสมมติฐานบางส่วน กล่าวคือ ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ ขณะที่ลักษณะวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมไม่พบนัยยะสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ พบจากตัวแปร การสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย (.104) และพฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม(.144) มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งในประเด็นการเสนอให้ยกเลิก หวยบนดินอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .001

สมมติฐานที่หก ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่ประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาในประเด็นนี้ พบว่า ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย จำนวน 4 ตัวแปร คือ ตัวแปรความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเอง (.145) ความสนใจทางการเมือง(.244) ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมือง(.123) และ ความอดกลั้นทางการเมือง(-.102) มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งในประเด็นนี้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .01 และ.05 ยกเว้นตัวแปรความไว้วางใจทางการเมืองเพียงตัวแปรเดียวที่ไม่พบความสัมพันธ์ดังกล่าว

การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ

การพยากรณ์ตัวแปรอิสระต่างๆ จำนวน 29 ตัวแปรที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอให้ยกเลิกหยาบนดินนั้น จากตารางที่ 15 แสดงว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นประเด็นสาธารณะเรื่องการยกเลิกหยาบนดินได้มีจำนวนทั้งสิ้น 6 ตัวแปร คือ ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะ(.165) การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง(.177) บุคลิกภาพแบบพึ่งพา (-.082) ความสนใจทางการเมือง(.172) และการรับรู้ว่าตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต(-.095) สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ได้

ตารางที่ 16 อำนาจในการพยากรณ์ตามลำดับที่ของตัวแปรพยากรณ์จากตัวแปรที่ศึกษาจำนวน 29 ตัวแปรที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะที่ 2

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	R ² Change	F
X ₁₀	.288	.083	.081	47.593***
X ₁₀ , X ₂₄	.339	.115	.112	19.047***
X ₁₀ , X ₂₄ , X ₁₁	.386	.149	.144	20.948***
X ₁₀ , X ₂₄ , X ₁₁ , X ₂₉	.397	.158	.151	5.471*
X ₁₀ , X ₂₄ , X ₁₁ , X ₂₉ , X ₈	.406	.165	.157	4.394*
X ₁₀ , X ₂₄ , X ₁₁ , X ₂₉ , X ₈ , X ₁₇	.413	.171	.161	3.969*

หมายเหตุ -ประเด็นสาธารณะที่ 2 หมายถึง ประเด็นข้อเสนอให้ยกเลิกการขายหยาบนดิน

- *p < 0.05, **p < 0.01, ***p < 0.001

จากตารางที่ 16 แสดงผลการวิเคราะห์พหุคูณแบบหลายขั้นตอน ได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความสนใจในประเด็นการเสนอขเกล็กการขายหอยบนดิน (X_{10}) สามารถอธิบายความแปรปรวนของความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในข้อโต้แย้งในประเด็นนี้ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .083 แสดงว่า ความสนใจในประเด็นนี้ของกลุ่มตัวอย่างสามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นประเด็นนี้ได้ร้อยละ 8.3

ขั้นที่ 2 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ความสนใจทางการเมือง (X_{24}) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .115 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า ความสนใจในข้อโต้แย้งในประเด็นการเสนอขเกล็กการขายหอยบนดิน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 11.5

ขั้นที่ 3 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง (X_{11}) ค่าประสิทธิภาพการพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .149 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า ความสนใจในข้อโต้แย้งประเด็นเสนอขเกล็กการขายหอยบนดิน ความสนใจทางการเมือง และการรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเองสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 14.9

ขั้นที่ 4 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต (X_{20}) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .158 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ความสนใจในประเด็นเสนอขเกล็กการขายหอยบนดิน ความสนใจทางการเมือง การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเองและการรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 15.8

ขั้นที่ 5 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์การเปิดรับสื่อวิทยุ (X_8) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .165 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ความสนใจในประเด็นเสนอขเกล็กการขายหอยบนดิน ความสนใจทางการเมือง การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต และการเปิดรับสื่อวิทยุ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 16.5

ขั้นที่ 6 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์บุคลิกภาพแบบพืงพา (X_{17}) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .171 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าความสนใจในประเด็นเสนอยกเลิกการขายหอยบนดิน ความสนใจทางการเมือง การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง การรับรู้ที่ตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต การเปิดรับสื่อวิทยุและบุคลิกภาพแบบพืงพา สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 17.1

ตารางที่ 17 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b)

และคะแนนมาตรฐาน(β) ทดสอบความมีนัยสำคัญของ b และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะที่ 2

ตัวแปรพยากรณ์	b	S.E.	β	t
ความสนใจในประเด็นสาธารณะที่ 2	.147	.039	.165	3.739***
ความสนใจทางการเมือง	.219	.058	.172	3.786***
การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง	.139	.034	.177	4.033***
การรับรู้ที่ตัวเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต	-.178	.077	-.095	-2.314*
การเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง	.067	.032	.093	2.113*
บุคลิกภาพแบบพืงพา	-.146	.073	-.082	-1.992*

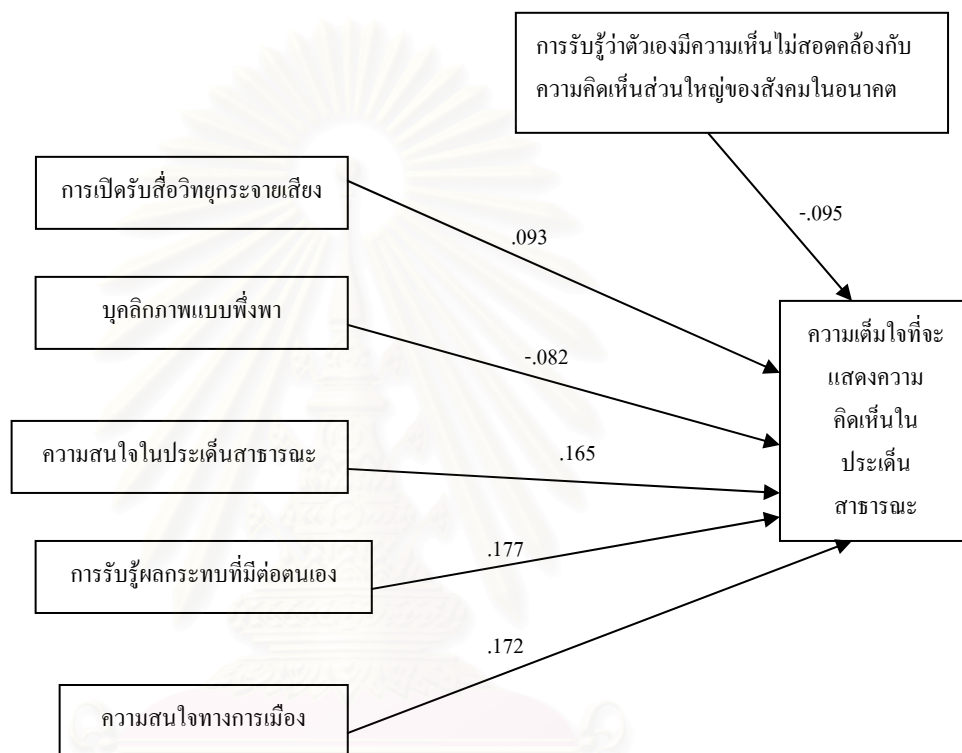
หมายเหตุ -ประเด็นสาธารณะที่ 2 หมายถึง ประเด็นข้อเสนอให้ยกเลิกการขายหอยบนดิน

- * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

จากตารางที่ 17 แสดงว่าเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน (β) พบว่า ตัวพยากรณ์ที่มีค่า Beta สูงสุด คือ การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง (Beta = .177) รองลงมา คือ ความสนใจทางการเมือง (Beta = .172) ความสนใจในประเด็นการเสนอยกเลิกกฎอัยการศึก (Beta = .165) การรับรู้ที่ตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต (Beta = -.095) การเปิดรับสื่อวิทยุ (Beta = .093) และบุคลิกภาพแบบพืงพา (Beta = -.082) ตามลำดับ หรือกล่าวได้ว่า การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอให้ยกเลิกการขายหอยบนดิน รองลงมา คือ ความสนใจทางการเมือง ความสนใจในประเด็นการเสนอยกเลิกหอยบนดิน การรับรู้ที่ตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต การเปิดรับสื่อวิทยุ และบุคลิกภาพแบบพืงพา

แบบจำลองของตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็น
การเสนอให้ยกเลิกห้วยบนดิน

ภาพที่ 3 แบบจำลองอิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจ
ที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอให้ยกเลิกห้วยบนดิน

จากแผนภาพที่ 3 แสดงว่า ตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในข้อโต้แย้งประเด็นการเสนอให้ยกเลิกห้วยบนดิน มีจำนวน 6 ตัวแปร คือ การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง(.177) ความสนใจทางการเมือง(.172) ความสนใจในประเด็นโต้แย้ง(.165) การรับรู้ความไม่สอดคล้องกับความเห็นส่วนใหญ่ของสังคม (-.095) การเปิดรับสื่อวิทยุ (.093) และบุคลิกภาพแบบพึ่งพา(-.082)

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ
เพื่อพยากรณ์ตัวแปรอิสระที่มีต่อความเต็มที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็น
การเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก

ตัวแปรอิสระ	ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น	
	Zero-order Correlation (r)	Betas (β)
ตัวแปรลักษณะประชากร		
เพศ	.072*	-.008
อายุ	-.031	-.057
การศึกษา	-.123**	-.039
รายได้	-.033	-.036
อาชีพ	-.060	.026
ภูมิภาค	.212***	.101**
ตัวแปรการเปิดรับสื่อมวลชน		
สื่อโทรทัศน์	.132**	.002
สื่อวิทยุกระจายเสียง	.186***	.033
สื่อสิ่งพิมพ์	.173***	.028
ตัวแปรความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะที่ 3*		
ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะที่ 3	.324***	-.083*
การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง	.330***	.204***
การรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม	.251***	.012
ตัวแปรลักษณะทางจิตวิทยา		
ความกลัวการโคດเคี้ยว	.005	.025
ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง	-.033	-.083*
ความกลัวการเสียหน้า	.096*	.045
ตัวแปรทางวัฒนธรรม		
บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง	.052	-.005
บุคลิกภาพแบบพึ่งพา	.069	-.054
พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย	.164***	.049
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม	.152***	.046
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอม	.066	.009
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบเลี่ยงการเผชิญหน้า	.064	.025
พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทมาก	.013	-.051

ตัวแปรอิสระ	ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น	
	Zero-order Correlation (r)	Betas (β)
ตัวแปรความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย		
ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเอง	.244***	.079
ความสนใจทางการเมือง	.342***	.232***
ความไว้วางใจทางการเมืองและสังคม	.114**	.035
ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมือง	.231***	.017
ความอดกลั้นทางการเมือง	-.199***	-.155***
ตัวแปรอิทธิพลการรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม		
การรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความ คิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน	-.280***	-.078
การรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความ คิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต	-.283***	-.168***
Total R^2 (ร้อยละ)		28.20*

*หมายเหตุ — ประเด็นสาธารณะในตารางนี้ หมายถึง ประเด็นข้อเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก

-ค่า Betas (β) คือ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระ ซึ่งอยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐาน (Standardized Coefficients)

-*p < 0.05, **p < 0.01, ***p < 0.001

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

จากตารางที่ 18 ได้แสดงผลการทดสอบตามสมมติฐาน ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก ดังนี้

สมมติฐานที่หนึ่ง การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษายืนยันสมมติฐาน กล่าวคือ การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ในปัจจุบัน(-.280) และการรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ในอนาคต(-.283) มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .001

สมมติฐานที่สอง ความกลัวของมนุษย์มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ ไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติระหว่างความกลัวของมนุษย์ทุกตัวกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอขกเลิกทนายอัยการศึก ยกเว้นตัวแปรความกลัวการเสียชีวิต(.096) ที่ระดับ .05

สมมติฐานที่สาม การเปิดรับสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ การเปิดรับสื่อทุกประเภทมีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอขกเลิกทนายอัยการศึกอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001 ดังนี้ การเปิดรับสื่อโทรทัศน์(.132) การเปิดรับสื่อวิทยุ (.186) การเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์(.173)

สมมติฐานที่สี่ ความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือความสนใจต่อประเด็นสาธารณะ (.324) การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง (.330) และการรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม (.251) มีความสัมพันธ์ต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอขกเลิกทนายอัยการศึกอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .001

สมมติฐานที่ห้า ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม ,ในขณะที่ลักษณะวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม

ผลการศึกษายืนยันสมมติฐานบางส่วน กล่าวคือ ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ ขณะที่ลักษณะวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมไม่พบนัยยะสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติยืนยันได้จากการที่ตัวแปรที่เป็นตัวบ่งชี้ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม 2 ตัวแปรคือการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย(164) และพฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม(152) มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งในประเด็นการเสนอให้ยกเลิกทนายอัยการศึกอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สมมติฐานที่หก ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่ประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาในประเด็นนี้ พบว่า ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยทุกตัวแปร คือ ตัวแปรความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเอง (.244) ความสนใจทางการเมือง(.342) ความไว้วางใจทางการเมือง (.114) ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมือง(.231) และ ความอดกลั้นทางการเมือง(-.199) มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่ประเด็นสาธารณะนี้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .01

การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ

การพยากรณ์ตัวแปรอิสระต่างๆ จำนวน 29 ตัวแปรที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่ประเด็นสาธารณะเรื่องการเสนอยกเลิกกฎอัยการศึกได้มีจำนวน 7 ตัวแปร คือ ภูมิภาค (.101) ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะ (-.083) การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง(.204) ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง(-.083) ความสนใจทางการเมือง(.232) และความอดกลั้นทางการเมือง (-.155) และการรับรู้ว่าตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต (-.168)

ตารางที่ 19 อธิบายในการพยากรณ์ตามลำดับที่ของตัวแปรพยากรณ์จากตัวแปรที่ศึกษาจำนวน 29 ตัวแปรที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่ประเด็นสาธารณะที่ 3

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	R ² Change	F
X ₂₄	.342	.117	.115	70.154***
X ₂₄ , X ₁₁	.438	.192	.189	48.928***
X ₂₄ , X ₁₁ , X ₂₉	.485	.235	.231	29.949***
X ₂₄ , X ₁₁ , X ₂₉ , X ₂₇	.505	.255	.250	14.118***
X ₂₄ , X ₁₁ , X ₂₉ , X ₂₇ , X ₆	.517	.268	.261	8.767**
X ₂₄ , X ₁₁ , X ₂₉ , X ₂₇ , X ₆ , X ₁₀	.526	.276	.268	6.189*
X ₂₄ , X ₁₁ , X ₂₉ , X ₂₇ , X ₆ , X ₁₀ , X ₁₄	.531	.282	.273	4.403*

หมายเหตุ -ประเด็นสาธารณะที่ 3 หมายถึง ประเด็นข้อเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก

- *p < 0.05, **p < 0.01, ***p < 0.001

จากตารางที่ 19 แสดงผลการวิเคราะห์พหุคูณแบบหลายขั้นตอน ได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความสนใจทางการเมือง (X_{24}) สามารถอธิบายความแปรปรวนของความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในข้อโต้แย้งในประเด็นนี้ได้ อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .117 แสดงว่า ความสนใจในประเด็นนี้ของกลุ่มตัวอย่างสามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 11.7

ขั้นที่ 2 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์การรับรู้ผลกระทบต่อตนเอง (X_{11}) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .201 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่าความสนใจทางการเมืองและการรับรู้ผลกระทบต่อตนเอง สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 19.2

ขั้นที่ 3 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต (X_{29}) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .235 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า ความสนใจทางการเมือง การรับรู้ผลกระทบต่อตนเองและการรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับแนวโน้มความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 23.5

ขั้นที่ 4 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ความอดกลั้นทางการเมือง (X_{27}) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .255 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า ความสนใจทางการเมือง การรับรู้ผลกระทบต่อตนเอง การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต และความอดกลั้นทางการเมือง สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 25.5

ขั้นที่ 5 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ภูมิภาค (X_0) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .268 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า ความสนใจทางการเมือง การรับรู้ผลกระทบต่อตนเอง การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต ความอดกลั้นทางการเมืองและภูมิภาค สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 26.8

ขั้นที่ 6 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ความสนใจในประเด็นการเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก (X_{10}) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .276 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ความสนใจทางการเมือง การรับรู้ผลกระทบต่อตนเอง การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต ความอดกลั้นทางการเมือง ภูมิภาคและความสนใจในประเด็นการเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 27.6

ขั้นที่ 7 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง (X_{14}) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .282 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ความสนใจทางการเมือง การรับรู้ผลกระทบต่อตนเอง การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต ความอดกลั้นทางการเมือง ภูมิภาคและความสนใจในประเด็นการเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก และความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 28.2

ตารางที่ 20 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b)

และคะแนนมาตรฐาน(β) ทดสอบความมีนัยสำคัญของ b และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะในประเด็นสาธารณะที่ 3

ตัวแปรพยากรณ์	b	S.E.	β	t
ความสนใจทางการเมือง	.311	.053	.232	5.923***
การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง	.168	.033	.204	5.113***
การรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต	-.302	.070	-.168	-4.324***
ความอดกลั้นทางการเมือง	-.215	.056	-.155	-3.830***
ภูมิภาคที่อาศัย	.299	.113	.101	2.650**
ความสนใจในประเด็นสาธารณะที่ 3	.093	.039	.101	2.407*
ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง	-.132	.063	-.083	-2.098*

หมายเหตุ - ประเด็นสาธารณะที่ 3 หมายถึง ประเด็นข้อเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก

- * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

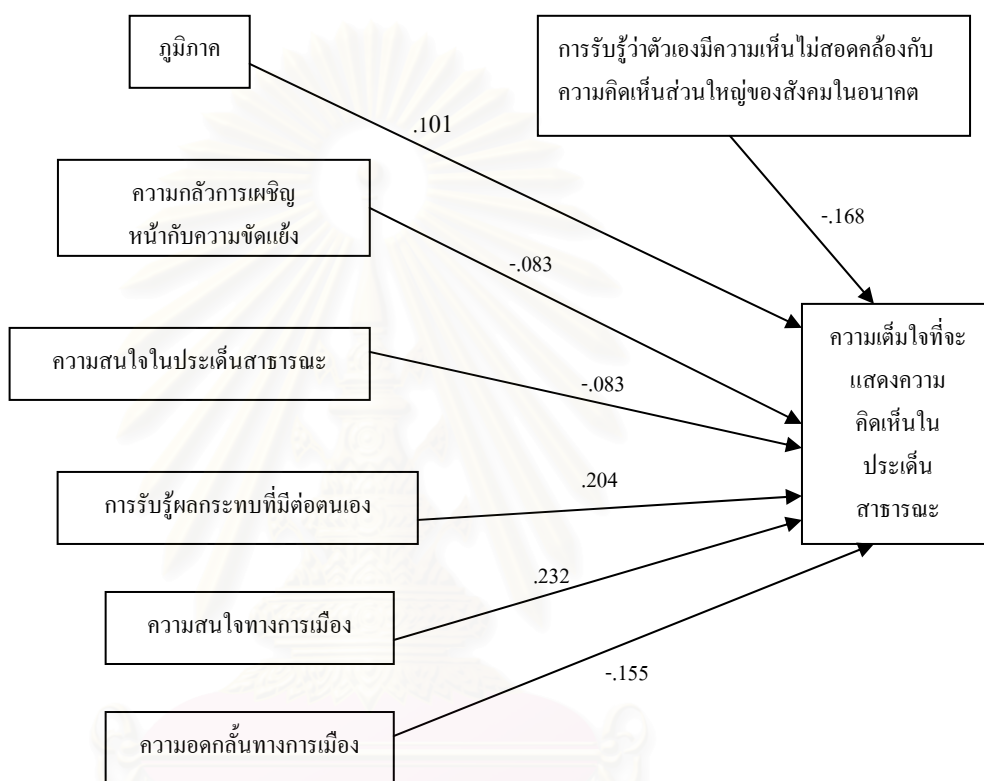
จากตารางที่ 20 แสดงว่าเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน (β) พบว่า ตัวพยากรณ์ที่มีค่า Beta สูงสุด คือ ความสนใจทางการเมือง ($\text{Beta} = .232$) รองลงมา คือ การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง ($\text{Beta} = .204$) การรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต ($\text{Beta} = -.168$) ความอดกลั้นทางการเมือง ($\text{Beta} = -.155$) ภูมิภาค ($\text{Beta} = .101$) ความสนใจในประเด็นการเสนอยกเลิกกฎหมายการศึกษา ($\text{Beta} = .101$) และความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง หรือกล่าวได้ว่า ความสนใจทางการเมือง มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอให้ยกเลิกกฎหมายการศึกษา รองลงมา คือ การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง การรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต ความอดกลั้นทางการเมือง ภูมิภาค ความสนใจในประเด็นการเสนอยกเลิกกฎหมายการศึกษา และความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบจำลองของตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็น
การเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก

ภาพที่ 4 แบบจำลองของตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอยกเลิกกฎอัยการศึก

จากภาพที่ 4 แสดงว่า ตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอยกเลิกกฎอัยการศึก มีจำนวน 7 ตัวแปร คือ ความสนใจทางการเมือง(.232) การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง(.204) การรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต (-.168) ภูมิภาค(.101) ความสนใจในประเด็นสาธารณะ(-.083) และความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง (-.083)

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ
เพื่อพยากรณ์ตัวแปรอิสระที่มีต่อความเต็มที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็น
การขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

ตัวแปรอิสระ	ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น	
	Zero-order Correlation (r)	Betas (β)
ตัวแปรลักษณะทางประชากร		
เพศ	.047	-.018
อายุ	-.054	-.145***
การศึกษา	-.008	.032
รายได้	-.054	-.083
อาชีพ	-.037	-.036
ภูมิภาค	.047	-.029
ตัวแปรการเปิดรับสื่อมวลชน		
สื่อโทรทัศน์	.191*	-.012
สื่อวิทยุกระจายเสียง	.187***	.007
สื่อสิ่งพิมพ์	.257***	.116**
ตัวแปรความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะที่ 4*		
ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะที่ 4	.394***	.243***
การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง	.233***	.111**
การรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม	.209***	.013
ตัวแปรลักษณะทางจิตวิทยา		
ความกลัวการโคດเคี้ยว	-.064	-.060
ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง	-.080*	-.123**
ความกลัวการเสียหน้า	.041	.014
ตัวแปรทางวัฒนธรรม		
บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง	.091*	.020
บุคลิกภาพแบบพึ่งพา	.076	.048
พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย	.162***	.046
พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทมาก	.040	.009
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม	.158***	.038
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอม	.032	.011
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบเลี่ยงการเผชิญหน้า	-.001	.021

ตัวแปรอิสระ	ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น	
	Zero-order Correlation (r)	Betas (β)
ตัวแปรความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย		
ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเอง	.208***	.032
ความสนใจทางการเมือง	.332***	.178***
ความไว้วางใจทางการเมืองและสังคม	.034	.021
ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมือง	.228***	.049
ความอดกลั้นทางการเมือง	-.110**	-.114**
ตัวแปรอิทธิพลการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม		
การรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความ	-.146***	-.022
คิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน		
การรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความ	-.182***	-.101*
คิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต		
Total R^2 (ร้อยละ)		26.70**

*หมายเหตุ - ประเด็นสาธารณะ ในตารางนี้ หมายถึง ประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ

พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

-ค่า Betas (β) คือ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระ ซึ่งอยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐาน
(Standardized Coefficients)

-*p < 0.05, **p < 0.01, ***p < 0.001

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

จากตารางที่ 21 ได้แสดงผลการทดสอบตามสมมติฐาน ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ดังนี้

สมมติฐานที่หนึ่ง การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษายืนยันสมมติฐาน กล่าวคือ การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ในปัจจุบัน(-.146) และการรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ในอนาคต(-.182) มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .001

สมมติฐานที่สอง ความกลัวของมนุษย์มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ ไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติระหว่างความกลัวของมนุษย์ทุกตัวกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ยกเว้นตัวแปรความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง(-.080) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่สาม การเปิดรับสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ การเปิดรับสื่อทุกประเภทมีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะเรื่องการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .001 ดังนี้ การเปิดรับสื่อโทรทัศน์(.191) การเปิดรับสื่อวิทยุ(.187) และการเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์(.257)

สมมติฐานที่สี่ ความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือความสนใจต่อประเด็นสาธารณะ (.394) การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง(.233) และการรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม(.209) มีความสัมพันธ์ต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สมมติฐานที่ห้า ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม ในขณะที่ลักษณะวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม

ผลการศึกษายืนยันสมมติฐานบางส่วน กล่าวคือ ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ ขณะที่ลักษณะวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมไม่พบนัยยะสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติยืนยันได้จากการที่ตัวแปรที่เป็นตัวบ่งชี้ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม 3 ตัวแปร คือ บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง(.091) การสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย(.162)และพฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม(.158) มีความสัมพันธ์กับความ

เต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .001

สมมติฐานที่หก ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่ประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาในประเด็นนี้ พบว่า ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย จำนวน 4 ตัวแปร กล่าวคือ ตัวแปรความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเอง (.208) ความสนใจทางการเมือง (.332) ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมือง(.228) และ ความอดกลั้นทางการเมือง(-.110) มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .01 ยกเว้นตัวแปรความไว้วางใจทางการเมือง

การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ

การพยากรณ์ตัวแปรอิสระต่างๆ จำนวน 29 ตัวแปรที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ได้มีจำนวนทั้งสิ้น 8 ตัวแปร คือ อายุ (-.145) การเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ (.116) ความสนใจต่อประเด็นข้อโต้แย้ง(.243) การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง(.111) ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง(-.123)การรับรู้ว่าคุณค่าของตนเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต (-.101)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 อำนาจในการพยากรณ์ตามลำดับที่ของตัวแปรพยากรณ์จากตัวแปรที่ศึกษา
จำนวน 29 ตัวแปรที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะที่ 4*

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	R ² Change	F
X ₁₂	.394	.155	.153	96.406***
X ₁₂ , X ₂₄	.451	.204	.201	32.219***
X ₁₂ , X ₂₄ , X ₂	.467	.218	.214	9.695**
X ₁₂ , X ₂₄ , X ₂ , X ₉	.483	.233	.227	10.189**
X ₁₂ , X ₂₄ , X ₂ , X ₉ , X ₂₉	.494	.244	.237	7.383**
X ₁₂ , X ₂₄ , X ₂ , X ₉ , X ₂₉ , X ₁₄	.501	.251	.242	4.866*
X ₁₂ , X ₂₄ , X ₂ , X ₉ , X ₂₉ , X ₁₄ , X ₂₇	.510	.261	.251	6.802**
X ₁₂ , X ₂₄ , X ₂ , X ₉ , X ₂₉ , X ₁₄ , X ₂₇ , X ₁₁	.517	.267	.256	4.807*

หมายเหตุ - ประเด็นสาธารณะที่ 4 ในตารางนี้ หมายถึง ประเด็นการขอลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ

- *p < 0.05, **p < 0.01, ***p < 0.001

จากตารางที่ 22 แสดงผลการวิเคราะห์พหุคูณแบบหลายขั้นตอน ได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความสนใจในประเด็นการขอลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร (X₁₂) สามารถอธิบายความแปรปรวนของความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในข้อโต้แย้งในประเด็นนี้ได้ อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .155 แสดงว่า ความสนใจในประเด็นนี้ของกลุ่มตัวอย่างสามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ได้ร้อยละ 15.50

ขั้นที่ 2 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ความสนใจทางการเมือง (X₂₄) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .201 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า ความสนใจในประเด็นการขอลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และความสนใจทางการเมือง สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ได้ร้อยละ 20.1

ขั้นที่ 3 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์อายุ (X₂) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .214 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ความสนใจในประเด็นการขอลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ความสนใจทางการเมือง และอายุ

สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 21.4

ขั้นที่ 4 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์การเปิดรับสิ่งพิมพ์ (X_9) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .227 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ความสนใจในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ความสนใจทางการเมือง อายุ และการเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 22.7

ขั้นที่ 5 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต (X_{29}) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .237 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ความสนใจในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ความสนใจทางการเมือง อายุ การเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ และการรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 23.7

ขั้นที่ 6 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง (X_{14}) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .242 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ความสนใจในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ความสนใจทางการเมือง อายุ การเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต และความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 24.2

ขั้นที่ 7 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ความอดกลั้นทางการเมือง (X_{27}) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .251 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ความสนใจในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ความสนใจทางการเมือง อายุ การเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งและความอดกลั้นทางการเมือง สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 25.1

ขั้นที่ 8 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง (X_{11}) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .256 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ความสนใจในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ความสนใจทางการเมือง อายุ การเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ความอดกลั้นทางการเมือง และการรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 25.6

ตารางที่ 23 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b)

และคะแนนมาตรฐาน(β) ทดสอบความมีนัยสำคัญของ b และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะในประเด็นสาธารณะที่ 4*

ตัวแปรพยากรณ์	b	S.E.	β	t
ความสนใจในประเด็นสาธารณะที่ 4	.244	.037	.277	6.672***
ความสนใจทางการเมือง	.237	.059	.178	4.049***
อายุ	-.299	.080	-.145	-3.753***
การเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์	.128	.046	.116	2.755**
การรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต	-.201	.078	-.101	-2.590**
ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง	-.195	.064	-.123	-3.037**
ความอดกลั้นทางการเมือง	-.158	.056	-.114	-2.810**
การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง	.078	.036	.088	2.193*

หมายเหตุ -ประเด็นสาธารณะที่ 4 ในตารางนี้ หมายถึง ประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ

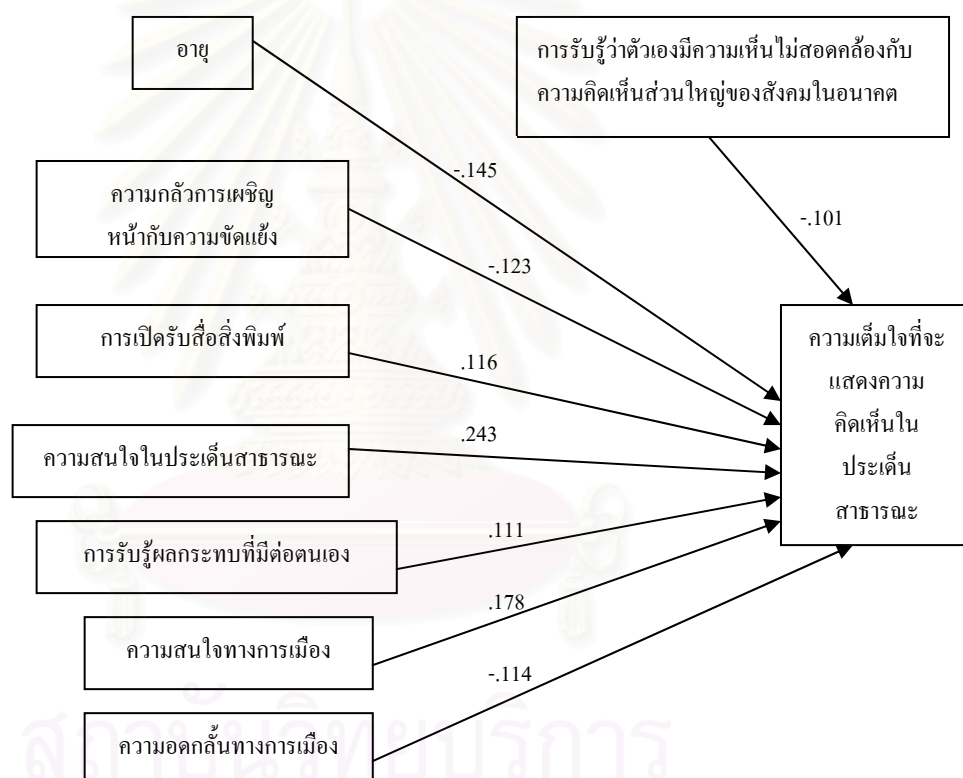
- * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

จากตารางที่ 23 แสดงว่าเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน (β) พบว่า ตัวพยากรณ์ที่มีค่า Beta สูงสุด คือ ความสนใจในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ($\beta = .277$) รองลงมา คือ ความสนใจทางการเมือง ($\beta = .178$) อายุ ($\beta = -.145$) ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ($\beta = -.123$) การเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ ($\beta = .116$) ความอดกลั้นทางการเมือง ($\beta = -.114$) การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต ($\beta = -.101$) และการรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง ($\beta = .088$) ตามลำดับ หรือกล่าวได้ว่า ความสนใจในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร รองลงมา คือ ความสนใจทางการเมือง

อายุ ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง การเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ ความอดกลั้นทางการเมือง การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต และการรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง

แบบจำลองของตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

ภาพที่ 5 แบบจำลองของตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

จากแผนภาพที่ 5 แสดงว่า ตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร มีจำนวน 7 ตัวแปร คือ ความสนใจในประเด็นสาธารณะ (.243) ความสนใจทางการเมือง(.178) อายุ (-.145) ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง(.123) การเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์(.116) ความอดกลั้นทางการเมือง(-.114) การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง(.111) และการรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต (-.101)

ส่วนที่สอง การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเส้นตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นสาธารณะในภาพรวม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายทาง

ในส่วนสุดท้ายนี้ ผู้วิจัยได้นำเอาคะแนนของแต่ละตัวแปรในทุกประเด็นสาธารณะมารวมกัน เพื่อหาค่าเฉลี่ย จากนั้นนำเอาค่าเฉลี่ยดังกล่าววิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (r) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (β) ตามขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 อีกครั้ง เพื่อให้เห็นภาพรวมของแบบจำลองที่แสดงให้เห็นปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ หลังจากนั้น ผู้วิจัยใช้โปรแกรม Lisrel เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น เพื่อทดสอบว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัว (จากขั้นตอนที่ 2) มีค่าอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ และตัวแปรใดที่มีอิทธิพลทางตรงและมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง เพื่อทดสอบว่านอกเหนือจากตัวแปรการรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ของสังคมแล้ว ยังมีปัจจัยใดที่สามารถทำนายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะในสังคมไทยได้อีกบ้าง

ในขั้นตอนสุดท้าย ผู้วิจัยได้ใช้สถิติ การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายทาง เพื่อขยายแนวคิดทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ โดยการหาอิทธิพลร่วม (interaction effect) ระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่และตัวแปรอิสระต่างๆ (โดยการจับคู่วิเคราะห์ทีละตัวแปร) กับ ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เพื่อที่จะดูว่าในกลุ่มที่มีการรับรู้ว่าคุณมีความคิดไม่เห็นสอดคล้องไม่สอดคล้องมาก (ใน 3 ระดับ) ตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่มีอิทธิพลร่วมที่ทำให้คะแนนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกัน ซึ่งในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ปรับระดับความคิดออกเป็น 2 ระดับ คือกลุ่มที่มีความเห็นไม่สอดคล้อง (ซึ่งอยู่ในระดับน้อย) และกลุ่มที่มีความเห็นไม่สอดคล้องมาก (ระดับมาก) ทั้งนี้เพื่อให้เห็นผลของการอิทธิพลร่วม หรือปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่าง 2 ตัวแปรได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้นว่า เมื่อปัจเจกบุคคลต้องอยู่ในระดับความสอดคล้องเหมือนกัน แต่มีระดับที่แตกต่างกัน อิทธิพลร่วมระหว่างตัวแปรการรับรู้ความไม่สอดคล้องๆ กับตัวแปรอิสระอื่นๆ จะส่งผลร่วมกันต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างไร ดังผลการวิเคราะห์ข้างล่างนี้

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการถดถอยพหุคูณ

ตารางที่ 24 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ
เพื่อพยากรณ์ตัวแปรอิสระที่มีต่อความเต็มที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ตัวแปรอิสระ	ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น	
	Zero-order Correlation (r)	Betas (β)
ตัวแปรลักษณะทางประชากร		
เพศ	.065	-.009
อายุ	-.059	-.133**
การศึกษา	-.081*	-.023
รายได้	-.015	-.070
อาชีพ	-.047	-.016
ภูมิภาค	.158***	.043
ตัวแปรการเปิดรับสื่อมวลชน		
สื่อโทรทัศน์	.158***	.035
สื่อวิทยุกระจายเสียง	.229***	.042
สื่อสิ่งพิมพ์	.229***	.048
ตัวแปรความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะ		
ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะ	.320***	.117*
การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง	.297***	.180***
การรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม	.160***	-.027
ตัวแปรลักษณะทางจิตวิทยา		
ความกลัวการโดดเดี่ยว	-.017	-.005
ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง	-.062	-.130**
ความกลัวการเสียหน้า	.084*	.044
ตัวแปรทางวัฒนธรรม		
บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง	.075*	.000
บุคลิกภาพแบบพึ่งพา	.040	-.036
พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย	.180***	.066
พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทมาก	.008	-.036
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม	.184***	.046
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอม	.065	.011
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบเลี่ยงการเผชิญหน้า	.026	.029

ตัวแปรอิสระ	ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น	
	Zero-order Correlation (r)	Betas (β)
ตัวแปรความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย		
ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเอง	.251***	.044
ความสนใจทางการเมือง	.404***	.319***
ความไว้วางใจทางการเมือง	.054	.024
ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมือง	.268***	.037
ความอดกลั้นทางการเมือง	-.171***	-.168***
ตัวแปรอิทธิพลการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม		
การรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความ คิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน	-.164***	-.087*
การรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความ คิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต	-.158***	-.027
Total R^2 (ร้อยละ)		27.90*

*หมายเหตุ -ประเด็นสาธารณะ ในตารางนี้ หมายถึง ประเด็นสาธารณะในภาพรวม

-ค่า Betas (β) คือ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระ ซึ่งอยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐาน
(Standardized Coefficients)

-*p < 0.05, **p < 0.01, ***p < 0.001

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

จากตารางที่ 24 ได้แสดงผลการทดสอบตามสมมติฐาน ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะในภาพรวม ดังนี้

สมมติฐานที่หนึ่ง การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษายืนยันสมมติฐาน กล่าวคือ การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ในปัจจุบัน(-.164) และการรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ในอนาคต(-.158)มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งในประเด็นโดยรวม อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สมมติฐานที่สอง ความกลัวของมนุษย์มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ ไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติระหว่างความกลัวของมนุษย์ทุกตัวกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะในภาพรวม ยกเว้นความกลัวการเสียหาย(.084) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่สาม การเปิดรับสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ การเปิดรับสื่อทุกประเภทมีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะในภาพรวมอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ ดังนี้ การเปิดรับสื่อโทรทัศน์(.158) การเปิดรับสื่อวิทยุ (.229) และการเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์(.229) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งประเด็นนี้อย่างมีนัยยะสำคัญที่ระดับ .001

สมมติฐานที่สี่ ความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือความสนใจในประเด็นสาธารณะ (.320) การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง(.297) และการรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม (.160) มีความสัมพันธ์ต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะในภาพโดยรวมอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สมมติฐานที่ห้า ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม ในขณะที่ลักษณะวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม

ผลการศึกษายืนยันสมมติฐานบางส่วน กล่าวคือ ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ ขณะที่ลักษณะวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมไม่พบนัยยะสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติยืนยันได้จากการที่ตัวแปรที่เป็นตัวบ่งชี้ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม 3 ตัวแปรคือ บุคลิกภาพแบบปัจเจกชนนิยม(.075) การสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย(.180)และพฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม(.184) มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจ

ที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งในประเด็นสาธารณะโดยรวมอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .001

สมมติฐานที่หก ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาในประเด็นนี้ พบว่า ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย จำนวน 4 ตัวแปร กล่าวคือ ตัวแปรความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเอง (.251) ความสนใจทางการเมือง (.404) ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมือง(.268) และ ความอดกลั้นทางการเมือง(-.171) มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะโดยรวมอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ยกเว้นตัวแปรความไว้วางใจทางการเมือง

การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ

การพยากรณ์ตัวแปรอิสระต่างๆ จำนวน 29 ตัวแปรที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะโดยรวม จากตารางที่ 24 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะโดยรวม มีทั้งหมด 7 ตัวแปร คือ ตัวแปรอายุ (-.133) ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะ (.117) การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง(.180) ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง(-.130) ความสนใจทางการเมือง(.319) ความอดกลั้นทางการเมือง (-.168) และการรับรู้ว่าตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน (-.087)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 อำนาจในการพยากรณ์ตามลำดับที่ของตัวแปรพยากรณ์จากตัวแปรที่ศึกษา
จำนวน 29 ตัวแปรที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะโดยรวม

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	R ² Change	F
X ₂₄	.404	.164	.164	101.836***
X ₂₄ , X ₁₁	.458	.210	.047	30.624***
X ₂₄ , X ₁₁ , X ₂₇	.479	.230	.020	13.365***
X ₂₄ , X ₁₁ , X ₂₇ , X ₁₄	.495	.245	.015	10.277**
X ₂₄ , X ₁₁ , X ₂₇ , X ₁₄ , X ₂	.510	.260	.015	10.326**
X ₂₄ , X ₁₁ , X ₂₇ , X ₁₄ , X ₂ , X ₁₀	.521	.272	.012	8.475*
X ₂₄ , X ₁₁ , X ₂₇ , X ₁₄ , X ₂ , X ₁₀ , X ₂₇	.528	.279	.007	5.249*

หมายเหตุ - ประเด็นสาธารณะ ในตารางนี้ หมายถึง ประเด็นสาธารณะในภาพรวมทุกประเด็น

- *p < 0.05, **p < 0.01, ***p < 0.001

จากตารางที่ 25 แสดงผลการวิเคราะห์พหุคูณแบบหลายขั้นตอน ได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความสนใจทางการเมือง (X₂₄) สามารถอธิบายความแปรปรวนของความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในข้อโต้แย้งในประเด็นนี้ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .164 แสดงว่า ความสนใจในประเด็นนี้ของกลุ่มตัวอย่างสามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 16.40

ขั้นที่ 2 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง (X₁₁) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .210 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า ความสนใจทางการเมืองและการรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเองสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 21

ขั้นที่ 3 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ความอดกลั้นทางการเมือง (X₂₇) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .230 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ความสนใจทางการเมือง การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเองและความอดกลั้นทางการเมืองสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ

ขั้นที่ 4 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง (X_{10}) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .245 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ความสนใจทางการเมือง การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง ความอดกลั้นทางการเมืองและความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 24.50

ขั้นที่ 5 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์อายุ (X_2) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .260 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ความสนใจทางการเมือง การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง ความอดกลั้นทางการเมือง ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งและอายุ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 26

ขั้นที่ 6 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ความสนใจในประเด็นสาธารณะ (X_{11}) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .272 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ความสนใจทางการเมือง การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง ความอดกลั้นทางการเมือง ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง อายุและความสนใจในประเด็นสาธารณะ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งในประเด็นนี้ ได้ร้อยละ 27.20

ขั้นที่ 7 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์การรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน (X_{12}) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .279 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ความสนใจทางการเมือง การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง ความอดกลั้นทางการเมือง ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง อายุ ความสนใจในประเด็นสาธารณะ และการรับรู้ความไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ ได้ร้อยละ 27.90

ตารางที่ 26 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b)
และคะแนนมาตรฐาน(β) ทดสอบความมีนัยสำคัญของ b และแสดงสมการถดถอยพหุคูณ
ที่ใช้พยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะโดยรวม

ตัวแปรพยากรณ์	b	S.E.	β	t
ความสนใจทางการเมือง	.325	.043	.319	7.602***
การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง	.161	.036	.180	4.524***
ความอดกลั้นทางการเมือง	-.178	.043	-.168	-4.141***
ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง	-.158	.049	-.130	-3.254**
อายุ	-.210	.060	-.133	-3.475**
ความสนใจในประเด็นสาธารณะ	.120	.044	.117	2.741*
การรับรู้ว่าตัวเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความ คิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน	-.226	.099	-.087	-2.291*

หมายเหตุ -ประเด็นสาธารณะ ในตารางนี้ หมายถึง ประเด็นสาธารณะในภาพรวม

- * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

จากตารางที่ 26 แสดงว่าเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน (β) พบว่า ตัวพยากรณ์ที่มีค่า Beta สูงสุด คือ ความสนใจทางการเมือง (Beta = .319) รองลงมา คือ การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง (Beta = .180) ความอดกลั้นทางการเมือง (Beta = -.168) อายุ (Beta = -.133) ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง (Beta = -.130) ความสนใจในประเด็นสาธารณะ (Beta = .117) และการรับรู้ว่าตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน (Beta = -.087) ตามลำดับ หรือกล่าวได้ว่า ความสนใจทางการเมืองมีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในข้อโต้แย้งประเด็นสาธารณะ รองลงมา คือการรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง ความอดกลั้นทางการเมือง อายุ ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ความสนใจในประเด็นสาธารณะ และการรับรู้ว่าตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะ

1. การตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลตามสมมติฐานการวิจัย (โมเดลเริ่มต้น)กับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานการวิจัย(โมเดลเริ่มต้น)กับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) ค่ามาตรฐานดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองส่วนที่เหลือ (SRMR) และค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA) ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 27 ค่าสถิติต่างที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลตามสมมติฐานการวิจัย (โมเดลเริ่มต้น) กับข้อมูลเชิงประจักษ์

ค่าสถิติที่ตรวจสอบ	ค่าสถิติในโมเดล
ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square; χ^2 df = 6)	53.56
ระดับความน่าจะเป็น (Probability Level: P)	0.00
ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI)	0.98
ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI)	0.91
ค่ามาตรฐานดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองส่วนที่เหลือ (SRMR)	0.04
ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA)	0.09

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่า ค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่า 53.56 ระดับความน่าจะเป็น 0.00 (ควรจะมีค่า $> .05$ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ค่า χ^2 ต้องไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติ จึงถือว่าใช้ได้) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) 0.98 (ควรจะเข้าใกล้ 1) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) 0.91 (ควรจะเข้าใกล้ 1) ค่ามาตรฐานดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองส่วนที่เหลือ (SRMR) 0.04 (ควรจะเข้าใกล้ 0) และค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA) 0.09 ดังนั้นโมเดลตามสมมติฐาน(โมเดลเริ่มต้น) จึงยังไม่สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนั้น ผู้วิจัยต้องมีการปรับโมเดลแต่งโมเดลต่อไป จนกว่าโมเดลจะมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หลังจากที่มีผู้วิจัยได้มีการปรับโมเดลแล้ว ปรากฏผลดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ค่าสถิติต่างที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลตามสมมติฐานการวิจัย (โมเดลเริ่มต้น) ที่ปรับปรุงกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ค่าสถิติที่ตรวจสอบ	ค่าสถิติในโมเดล
ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square; χ^2 df = 3)	2.14
ระดับความน่าจะเป็น (Probability Level: P)	0.54
ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI)	1.00
ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI)	0.99
ค่ามาตรฐานดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองส่วนที่เหลือ (SRMR)	0.008
ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA)	0.00

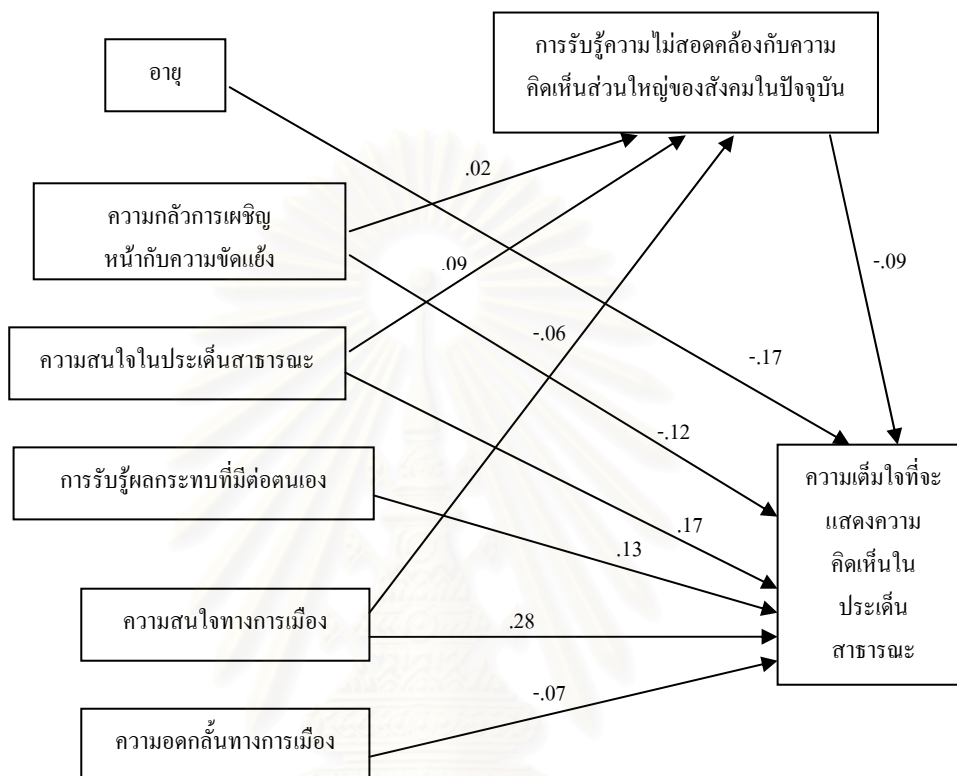
ตารางที่ 28 แสดงให้เห็นว่า ค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่า 2.14 ระดับความน่าจะเป็น 0.54 (มีค่า $> .05$ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ค่า χ^2 ไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติ) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) 0.998 (ค่าเข้าใกล้ 1) ค่ามาตรฐานดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองส่วนที่เหลือ (SRMR) 0.008 (เข้าใกล้ 0) และค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA) 0.00 ดังนั้นโมเดลตามสมมติฐาน (โมเดลเริ่มต้น) จึงมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2. การวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง(DE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) และอิทธิพลรวม (TE) ของตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

2.1 แผนภาพแสดงเส้นอิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 6 แบบจำลองแสดงอิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะโดยรวม

จากภาพที่ 6 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะเรียงจากระดับอิทธิพลมากที่สุดไปยังน้อยที่สุด ประกอบด้วย ความสนใจทางการเมือง (0.28) ความสนใจในประเด็นสาธารณะ (0.17) อายุ (- 0.176) การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง (0.13) ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง (- 0.12) การรับรู้ว่าตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน (-.09) และความอดทนทางการเมือง (-0.07) ตามลำดับ

ส่วนตัวแปรสาเหตุ คือ ความสนใจในประเด็นสาธารณะ (0.09) ความสนใจทางการเมือง (0.06) อายุ (-.15) และความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง (0.02)

2. ผลการวิเคราะห์ห้วเคราะห์อิทธิพลทางตรง(DE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) และอิทธิพลรวม (TE) ของตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง(DE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) และอิทธิพลรวม (TE) ของตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ตัวแปร	การรับรู้ว่าคุณมีความเห็น ไม่สอดคล้อง (Y ₁)			ความเต็มใจที่จะแสดง ความคิดเห็น (Y ₂)		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE
อายุ (X ₁)	-	-	-	- 0.17	-	- 0.17
ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง(X ₂)	0.02	-	0.02	- 0.13	0.00	- 0.13
ความสนใจในประเด็นสาธารณะ (X ₃)	0.09	-	-0.09	0.18	0.01	0.19
การรับรู้ผลกระทบต่อนตนเอง (X ₁₁)						
ความสนใจทางการเมือง (X ₄)	- 0.06	-	- 0.06	0.29	0.01	0.30
ความอดกลั้นทางการเมือง (X ₅)	-	-	-	0.13	-	0.13

จากตารางที่ 29 แสดงว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ ประกอบด้วย ความสนใจทางการเมือง (0.30) ความสนใจในประเด็นสาธารณะ (0.19) อายุ (-0.17) ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง (- 0.13) การรับรู้ผลกระทบต่อนตนเอง (0.13) และความอดกลั้นทางการเมือง (-0.07)

ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ คือ ความสนใจทางการเมือง (0.29) ความสนใจในประเด็นสาธารณะ (0.18) อายุ (- 0.17) ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง (- 0.13) การรับรู้ผลกระทบต่อนตนเอง (0.13) และความอดกลั้นทางการเมือง (-0.07)

ส่วนตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ คือ ความสนใจในประเด็นสาธารณะ (0.09) ความสนใจทางการเมือง (-0.06) ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง (- 0.02)

การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายทาง

ในส่วนการแสดงผลการวิเคราะห์ต่อไปนี ผู้วิจัยได้นำเอาตัวแปรอิสระต่างๆ จำนวน 26 ตัวแปรไปหาอิทธิพลร่วม (interaction effect) กับตัวแปรการรับรู้ว่าคุณเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ (ทั้งในปัจจุบันและอนาคต) ที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ ซึ่งปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 30 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม

ระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ในปัจจุบันและตัวแปรอิสระต่างๆ กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ตัวแปรอิสระ	ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น	
	F (อิทธิพลทางตรง)	F (อิทธิพลร่วม)
ตัวแปรลักษณะทางประชากร		
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ เพศ		.054
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	10.02***	
เพศ	3.15	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ อายุ		.36
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	9.40***	
อายุ	2.38	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ การศึกษา		.12
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	8.91***	
การศึกษา	.86	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ รายได้		.24
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	8.83***	
รายได้	.09	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ อาชีพ		2.14
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	6.00**	
อาชีพ	.00	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ภูมิภาค		1.84
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	8.97***	
ภูมิภาค	9.22**	

ตัวแปรอิสระ	ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น	
	F (อิทธิพลทางตรง)	F (อิทธิพลร่วม)
ตัวแปรการเปิดรับสื่อสารมวลชน		
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ สื่อโทรทัศน์		1.51
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	8.90***	
สื่อโทรทัศน์	11.54**	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ สื่อวิทยุกระจายเสียง		9.87
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	18.31	
สื่อวิทยุกระจายเสียง	.15	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ สื่อสิ่งพิมพ์		2.32
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	10.03***	
สื่อสิ่งพิมพ์	14.92***	
ตัวแปรความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะ		
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ความสนใจในประเด็นสาธารณะ		5.24*
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	1.36	
ความสนใจในประเด็นสาธารณะ	.38	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง		.82
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	8.01***	
การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง	38.88***	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ การรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม		.76
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	9.24***	
การรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม	7.30**	
ตัวแปรเกี่ยวกับลักษณะทางจิตวิทยา		
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ความกลัวการโดดเดี่ยว		.04
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	9.43***	
ความกลัวการโดดเดี่ยว	1.41	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง		1.10
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	7.88***	
ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง	3.13*	

ตัวแปรอิสระ	ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น	
	F (อิทธิพลทางตรง)	F (อิทธิพลร่วม)
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ความกลัวการเสียหน้า		2.19
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	10.12***	
ความกลัวการเสียหน้า	2.41	
ตัวแปรทางวัฒนธรรม		
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง		.97
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	8.67***	
บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง	6.13*	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ บุคลิกภาพแบบพึ่งพา		.06
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	9.14	
บุคลิกภาพแบบพึ่งพา	.99	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย		.37
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	2.39	
พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย	16.53**	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทมาก		.92
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	9.06***	
พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทมาก	1.09	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ พฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม		.21
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	8.09***	
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม	18.79***	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ พฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอม		.19
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	11.69***	
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอม	.54	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ พฤติกรรมความขัดแย้งแบบเลี่ยงการเผชิญหน้า		.28
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	10.71	
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบเลี่ยงการเผชิญหน้า	.03	

ตัวแปรอิสระ	ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น	
	F (อิทธิพลทางตรง)	F (อิทธิพลร่วม)
ตัวแปรความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย		
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ความมีประสิทธิภาพ ทางการเมืองของตนเอง		5.25*
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	20.12***	
ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเอง	3.79**	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ความสนใจทางการเมือง		7.63**
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	6.72	
ความสนใจทางการเมือง	49.89***	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ความไว้วางใจทางการเมือง		.72
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	10.42***	
ความไว้วางใจทางการเมือง	.04	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ความตระหนักในหน้าที่ ของพลเมือง		.16
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	10.84***	
ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมือง	22.84***	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ความอดกลั้นทาง การเมือง		1.52
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	7.37**	
ความอดกลั้นทางการเมือง	1.41	

*หมายเหตุ -*p < 0.05, **p < 0.01, ***p < 0.001

จากตารางที่ 30 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลร่วมกับการรับรู้ว่าคุณค่าตัวเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน มีจำนวน 3 ตัวแปร คือ ความสนใจในประเด็นสาธารณะ ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองและ ความสนใจทางการเมือง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม
ระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณมีความไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ในอนาคตและตัวแปรอิสระต่างๆ กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

ตัวแปรอิสระ	ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น	
	F (อิทธิพลทางตรง)	F (อิทธิพลร่วม)
ตัวแปรลักษณะทางประชากร		
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ เพศ		.27
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	9.28***	
เพศ	3.03	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ อายุ		.45
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	10.38**	
อายุ	1.69	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ การศึกษา		.38
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	9.28***	
การศึกษา	.40	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ รายได้		1.84
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	9.78***	
รายได้	.05	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ อาชีพ		1.33
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	7.40**	
อาชีพ	.01	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ภูมิภาค		1.82
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	9.97***	
ภูมิภาค	4.39*	
ตัวแปรการเปิดรับสื่อสารมวลชน		
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ สื่อโทรทัศน์		2.61
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	9.04***	
สื่อโทรทัศน์	12.49***	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ สื่อวิทยุกระจายเสียง		.20
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	8.10***	
สื่อวิทยุกระจายเสียง	14.99***	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ สื่อสิ่งพิมพ์		1.80
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	9.67***	
สื่อสิ่งพิมพ์	13.68***	

ตัวแปรอิสระ	ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น	
	F (อิทธิพลทางตรง)	F (อิทธิพลร่วม)
ตัวแปรความมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะ		
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ความสนใจในประเด็นสาธารณะ		2.24
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	5.22***	
ความสนใจในประเด็นสาธารณะ	45.46***	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง		.71
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	7.36***	
การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง	36.49***	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ การรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม		.19
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	9.34***	
การรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม	10.32**	
ตัวแปรเกี่ยวกับลักษณะทางจิตวิทยา		
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ความกลัวการ โศดเคี้ยว		.30
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	9.61***	
ความกลัวการ โศดเคี้ยว	2.65	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง		8.60**
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	10.01**	
ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง	.39	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ความกลัวการเสียหน้า		2.44
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	9.27***	
ความกลัวการเสียหน้า	5.99*	
ตัวแปรทางวัฒนธรรม		
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง		.30
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	9.17***	
บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง	4.90*	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ บุคลิกภาพแบบพึ่งพา		.47
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	9.04***	
บุคลิกภาพแบบพึ่งพา	1.11	

ตัวแปรอิสระ	ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น	
	F (อิทธิพลทางตรง)	F (อิทธิพลร่วม)
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย		.44
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	9.57***	
พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย	11.81**	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทมาก		.10
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	7.73***	
พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทมาก	.22	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ พฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม		.05
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	3.46*	
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม	7.91**	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ พฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอม		.32
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	11.39***	
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอม	.96	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ พฤติกรรมความขัดแย้งแบบเลี่ยงการเผชิญหน้า		.59
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	10.74***	
พฤติกรรมความขัดแย้งแบบเลี่ยงการเผชิญหน้า	.06	
ตัวแปรความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย		
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเอง		.16
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	9.97***	
ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเอง	21.81***	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ความสนใจทางการเมือง		1.65
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	6.32**	
ความสนใจทางการเมือง	51.11***	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ความไว้วางใจทางการเมือง		.03
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	11.57***	
ความไว้วางใจทางการเมือง	.64	

ตัวแปรอิสระ	ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น	
	F (อิทธิพลทางตรง)	F (อิทธิพลร่วม)
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมือง		.30
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	10.30***	
ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมือง	19.98***	
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง $\times$ ความอดกลั้นทางการเมือง		2.13
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง	7.90***	
ความอดกลั้นทางการเมือง	4.47*	

*หมายเหตุ - * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

จากตารางที่ 31 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลร่วมกับการรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในอนาคต มีจำนวน 1 ตัวแปร คือ ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง

สำหรับในส่วนต่อไปนี้ ผู้วิจัยได้นำเอาเฉพาะตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลร่วมกับการรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ มานำเสนอในรายละเอียดผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหลายทาง ในรูปของตารางการแสดงผลและรูปภาพ เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

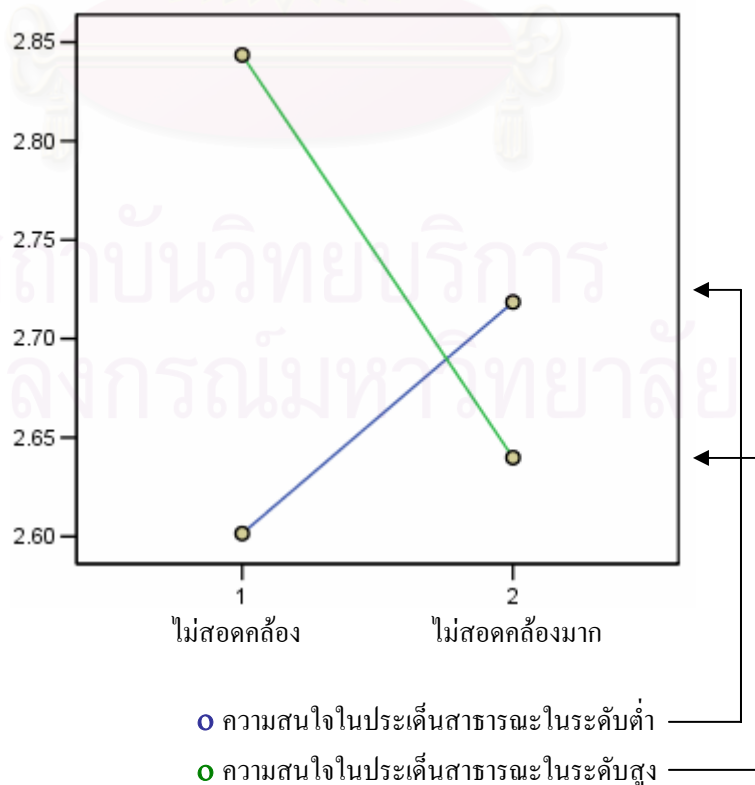
ตารางที่ 32 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหลายทาง
ระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องๆในปัจจุบัน
และความสนใจในประเด็นสาธารณะ

แหล่งความแปรปรวน	ผลรวมส่วน เบี่ยงเบนกำลัง สอง (SS)	องศาความ เป็นอิสระ (df)	ค่าเฉลี่ยส่วน เบี่ยงเบนกำลัง สอง (MS)	F
การรับรู้ความไม่สอดคล้องๆ (X_{27})	.730	1	.730	1.361
ความสนใจในประเด็นสาธารณะ (X_{11})	.205	1	.205	.383
$X_{27} \times X_{11}$	2.814	1	2.814	5.248*
Error	338.356	631	.536	
ผลรวม	5054.169	635		

หมายเหตุ - X_{28} หมายถึง ตัวแปรการรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ใน
อนาคต

- X_{20} หมายถึง ตัวแปรพฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม

ภาพที่ 7 อิทธิพลร่วมระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบันและความสนใจในประเด็นสาธารณะ
ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 32 และภาพที่ 7 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรการรับรู้ว่าคุณค่าเห็นไม่สอดคล้องกับคนส่วนใหญ่ในปัจจุบันมีอิทธิพลร่วมกับความสนใจในประเด็นสาธารณะ อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ในกลุ่มที่รับรู้ว่าคุณค่าเห็นไม่สอดคล้องๆ คะแนนเฉลี่ยความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของคนที่มีความสนใจในประเด็นสาธารณะในระดับสูงมีมากกว่าคนที่มีความสนใจในประเด็นสาธารณะในระดับต่ำ แต่อย่างไรก็ตาม ในกลุ่มคนที่รับรู้ว่าคุณค่าเห็นไม่สอดคล้องมากๆ คะแนนเฉลี่ยความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของคนที่มีความสนใจในประเด็นสาธารณะในระดับสูงกลับมีน้อยกว่าคนที่มีความสนใจในประเด็นสาธารณะในระดับต่ำ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

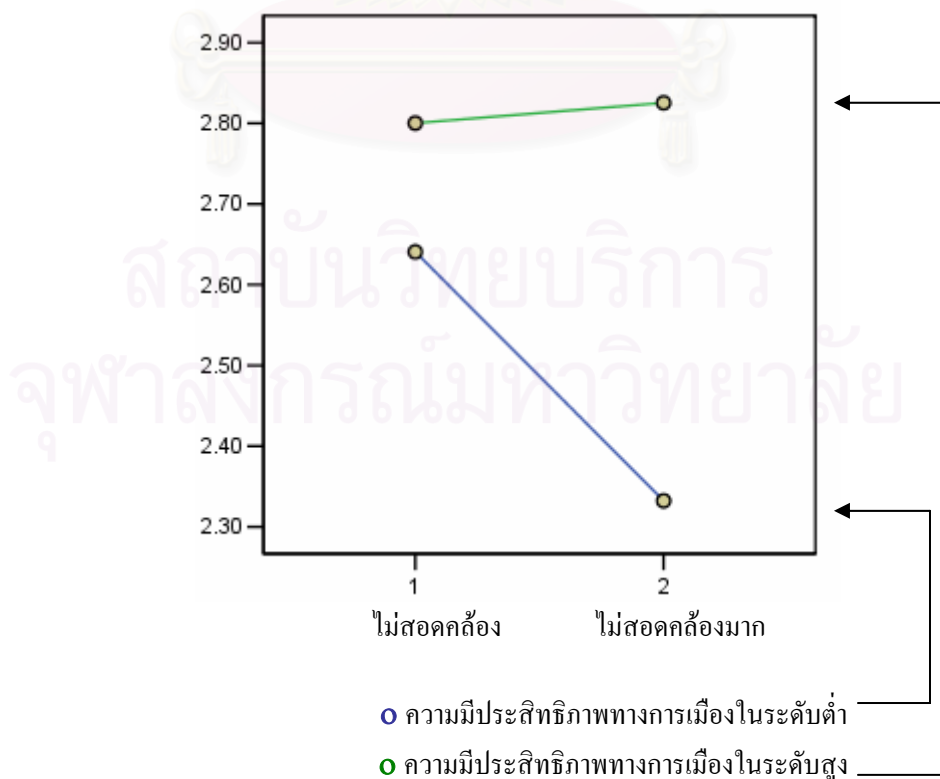
ตารางที่ 33 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหลายทาง
ระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณเองมีความเห็นไม่สอดคล้องและควมมีประสิทธิภาพทางการเมือง

แหล่งความแปรปรวน	ผลรวมส่วน เบี่ยงเบนกำลัง สอง (SS)	องศาความ เป็นอิสระ (df)	ค่าเฉลี่ยส่วน เบี่ยงเบนกำลัง สอง (MS)	F
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง ^a (X_{27})	10.546	1	10.546	20.129***
ควมมีประสิทธิภาพทางการเมือง (X_{22})	1.987	1	1.987	3.792
$X_{27} \times X_{22}$	2.755	1	2.755	5.258*
Error	325.338	621	.524	
ผลรวม	4974.969	625		

หมายเหตุ - X_{27} หมายถึง ตัวแปรการรับรู้ว่าคุณเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน

- X_{22} หมายถึง ตัวแปรควมมีประสิทธิภาพทางการเมือง

ภาพที่ 8 อิทธิพลร่วมระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบันและตัวแปรควมมีประสิทธิภาพทางการเมือง
ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 33 และภาพที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรการรับรู้ว่าคุณภาพการบริการไม่สอดคล้องกับคนส่วนใหญ่ในปัจจุบันมีอิทธิพลร่วมกับความมีประสิทธิภาพทางการเมืองอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ในกลุ่มที่รับรู้ว่าคุณภาพการบริการไม่สอดคล้องฯ และไม่สอดคล้องมากฯ คะแนนเฉลี่ยความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของคนที่มีประสิทธิภาพทางการเมืองในระดับสูงมีมากกว่าคนที่มีประสิทธิภาพในระดับต่ำในระดับต่ำ โดยเฉพาะในกลุ่มคนที่รับรู้ว่าคุณภาพการบริการไม่สอดคล้องมากฯ คะแนนเฉลี่ยความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของคนที่มีประสิทธิภาพทางการเมืองในระดับสูงมีมากกว่าคนที่มีประสิทธิภาพทางการเมืองในระดับต่ำอย่างเห็นได้ชัดเจน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

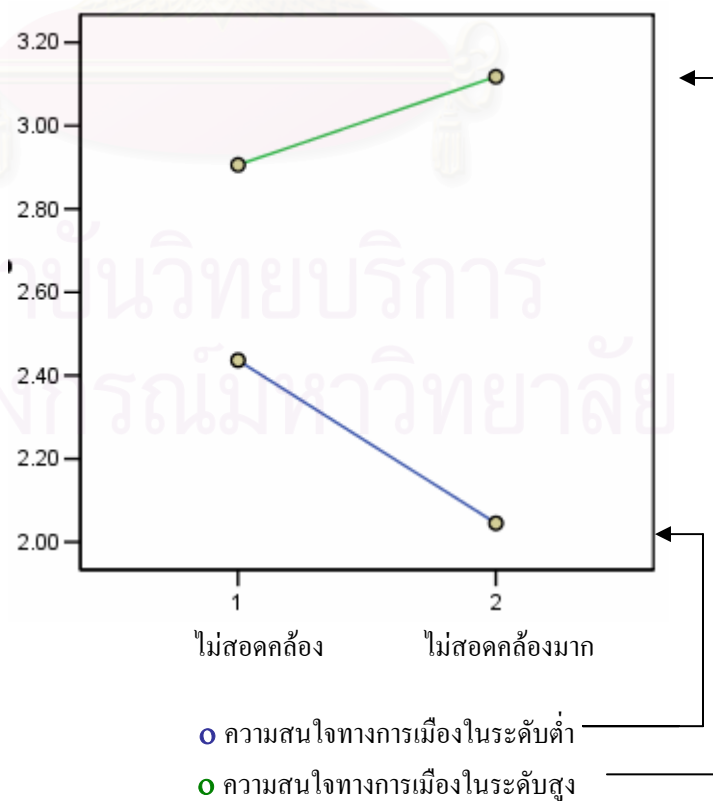
ตารางที่ 34 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหลายทาง
ระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณเองมีความเห็นไม่สอดคล้องและความสนใจทางการเมือง

แหล่งความแปรปรวน	ผลรวมส่วน เบี่ยงเบนกำลัง สอง (SS)	องศาความ เป็นอิสระ (df)	ค่าเฉลี่ยส่วน เบี่ยงเบนกำลัง สอง (MS)	F
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง ^a (X_{27})	.399	1	.399	.675
ความสนใจทางการเมือง (X_{23})	29.471	1	29.471	49.89***
$X_{27} \times X_{23}$	4.508	1	4.508	7.631**
Error	167.764	284	.591	
ผลรวม	2185.680	288		

หมายเหตุ - X_{27} หมายถึง ตัวแปรการรับรู้ว่าคุณเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน

- X_{23} หมายถึง ตัวแปรความสนใจทางการเมือง

ภาพที่ 9 อิทธิพลร่วมระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบันและตัวแปรความสนใจทางการเมือง
ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 34 และภาพที่ 9 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรการรับรู้ว่าคุณภาพชีวิตของตนเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับคนส่วนใหญ่ในปัจจุบันมีอิทธิพลร่วมกับความสนใจทางการเมืองอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ในกลุ่มที่รับรู้ว่าคุณภาพชีวิตของตนเองมีความเห็นไม่สอดคล้องๆ และไม่สอดคล้องมากๆ คะแนนเฉลี่ยความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของคนที่มีความสนใจทางการเมืองในระดับสูงมีมากกว่าคนที่มีความสนใจทางการเมืองในระดับต่ำ โดยเฉพาะในกลุ่มคนที่รับรู้ว่าคุณภาพชีวิตของตนเองมีความเห็นไม่สอดคล้องมากๆ คะแนนเฉลี่ยความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของคนที่มีความสนใจทางการเมืองในระดับสูงมีมากกว่าคนที่มีความสนใจทางการเมืองในระดับต่ำอย่างเห็นได้ชัดเจน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

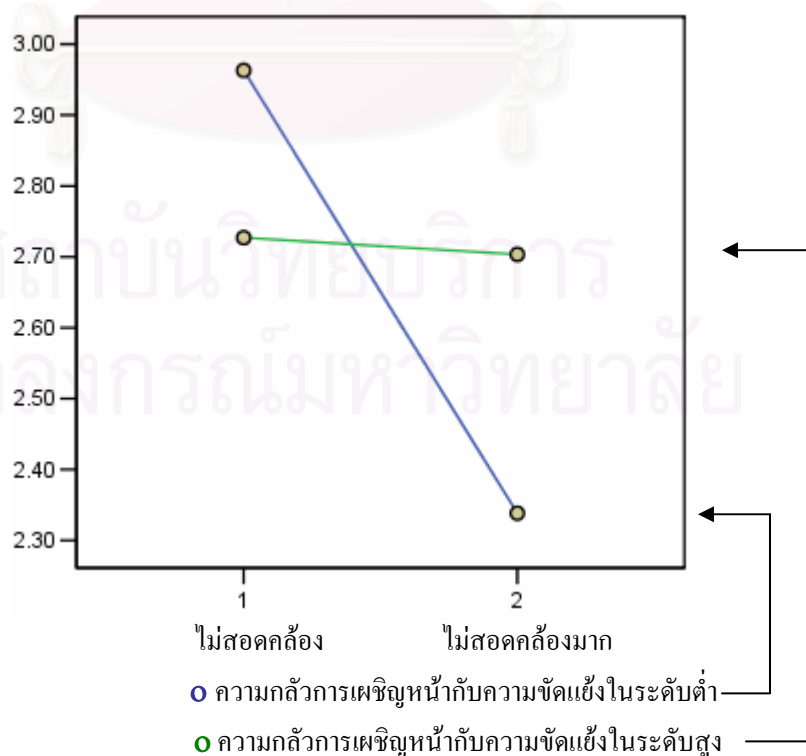
ตารางที่ 35 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหลายทาง
ระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความเห็นของคนส่วนใหญ่
และความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง

แหล่งความแปรปรวน	ผลรวมส่วน เบี่ยงเบนกำลัง สอง (SS)	องศาความ เป็นอิสระ (df)	ค่าเฉลี่ยส่วน เบี่ยงเบนกำลัง สอง (MS)	F
การรับรู้ความไม่สอดคล้อง ^a (X_{28})	5.097	1	5.097	10.014**
ความกลัวการเผชิญหน้ากับความ ขัดแย้ง (X_{14})	.202	1	.202	.397
$X_{28} \times X_{14}$	4.380	1	4.380	8.606**
Error	328.309	645	.509	
ผลรวม	5180.015	649		

หมายเหตุ - X_{28} หมายถึง ตัวแปรการรับรู้ว่าคุณมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ใน
อนาคต

- X_{14} หมายถึง ตัวแปรความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง

ภาพที่ 10 อิทธิพลร่วมระหว่างตัวแปรการรับรู้ว่าคุณมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความ
คิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคตและตัวแปรความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง
ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 35 และภาพที่ 10 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรการรับรู้ว่าตัวเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับคนส่วนใหญ่ในอนาคตมีอิทธิพลร่วมกับความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ในกลุ่มที่รับรู้ว่าตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องฯ คะแนนเฉลี่ยความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของคนที่มีความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งในระดับสูงมีน้อยกว่าคนที่ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งในระดับต่ำ แต่อย่างไรก็ตาม ในกลุ่มคนที่รับรู้ว่าตัวเองมีความเห็นไม่สอดคล้องมากฯ คะแนนเฉลี่ยความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของคนที่มีความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งในระดับสูงกลับมีมากกว่าคนที่มีความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งในระดับต่ำ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง การทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บในการก่อตัวของสาธารณมติ ในบริบทการเมืองและวัฒนธรรมไทย มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ตัวแปรต่างๆ กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในข้อโต้แย้งประเด็นสาธารณะต่างๆ ตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ ขณะเดียวกันการศึกษานี้ยังได้เพิ่มตัวแปรทางการเมืองและวัฒนธรรมเข้ามาเพื่อศึกษาความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นด้วยเช่นกัน

การศึกษานี้ผู้วิจัย ได้แบ่งการศึกษาก่อเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวันในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2549 จำนวน 6 รายชื่อรวม 180 ฉบับ เพื่อคัดเลือกประเด็นสาธารณะที่มีลักษณะองค์ประกอบของประเด็นตามที่ Elizabeth Noelle-Neumann ได้กล่าวเอาไว้ คือต้องเป็นประเด็นที่เด่นชัดและกำลังเป็นข้อโต้แย้งอยู่ในสังคมในช่วงเวลานั้น นอกจากนั้นประเด็นดังกล่าวต้องมีลักษณะที่มีองค์ประกอบของเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งปัจเจกบุคคลสามารถรับรู้ได้ชัดเจนจากสื่อมวลชน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำประเด็นที่ค้นพบจากการวิเคราะห์เนื้อหาทดสอบการก่อตัวของสาธารณมติตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ ส่วนที่สองเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่มาจาก 6 ภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร รวม 873 คนเพื่อทดสอบตัวแปรต่างๆ รวม 29 ตัวแปร ซึ่งสามารถสรุปและอภิปรายผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการศึกษา

1. ประเด็นสาธารณะที่เป็นข้อโต้แย้งในสังคม ช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2549

ประเด็นข้อโต้แย้งในสังคมที่พบในเดือนพฤศจิกายน มี 4 ประเด็น ดังนี้ 1) การใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำนวน 296 ชิ้นข่าว 2) ข่าวเกี่ยวกับการเสนอให้มีการยกเลิกหยาบนดิน จำนวน 117 ชิ้นข่าว 3) ข่าวการเสนอให้มีการยกเลิกกฎอัยการศึก จำนวน 110 ชิ้นข่าว และ 4) ข่าวการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร มีจำนวนน้อยที่สุด มีจำนวน 80 ชิ้นข่าว

ประเด็นสาธารณะและการใช้เหตุผลสนับสนุนและคัดค้าน

1.1 ประเด็นสาธารณะเรื่องการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

1.1.1 เหตุผลฝ่ายสนับสนุนให้มีการใช้แนวทางสันติวิธี

- 1) เป็นวิธีการที่ถูกต้อง เพราะจะทำให้ประชาชนเกิดความไว้วางใจและให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐ
- 2) การใช้กำลังเข้าแก้ไขปัญหาจะยิ่งทำให้เกิดการใช้ความรุนแรง

1.1.2 เหตุผลฝ่ายคัดค้านการใช้แนวทางสันติวิธี

- 1) รัฐบาลต้องใช้การทำสงครามเพื่อปกป้องชีวิตชาวบ้านผู้บริสุทธิ์และอธิปไตย
- 2) ต้องใช้วิธีการสันติวิธีควบคู่ไปกับการเข้ากำลังเข้าปราบปรามผู้ก่อความไม่สงบ

1.2 ประเด็นสาธารณะเรื่องการเสนอให้มีการยกเลิกหยาบนดิน

1.2.1 เหตุผลฝ่ายสนับสนุนให้มีการยกเลิกหยาบนดิน

- 1) หยาบเป็นการพนันที่ผิดกฎหมาย
- 2) หยาบนดินเป็นอบายมุขอย่างหนึ่งที่รัฐบาลควรยกเลิก ไม่ใช่ส่งเสริม

1.2.2 เหตุผลฝ่ายคัดค้านการยกเลิกหยาบนดิน

- 1) การยกเลิกอาจจะทำให้ธุรกิจหยาบได้ดินดิบโตขึ้นมาใหม่
- 2) การนำเอาผลประโยชน์ที่ได้จากหยาบนดินไปใช้เพื่อประโยชน์ของสาธารณะ รวมถึงตอบสนองความต้องการของประชาชนทั่วไปที่ต้องการเล่นหยาบด้วย

1.3 ประเด็นสาธารณะเรื่องการเสนอให้มีการยกเลิกกฎอัยการศึก

1.3.1 เหตุผลฝ่ายสนับสนุนให้มีการยกเลิกกฎอัยการศึก

- 1) เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- 2) กระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศและความไร้ประสิทธิภาพของ คมช.

1.3.2 เหตุผลฝ่ายคัดค้านการยกเลิกกฎอัยการศึก

- 1) ประชาชนยังคงอยากให้มียู เพื่อใช้ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- 2) ยังคงมีความเคลื่อนไหวของกลุ่มอำนาจเก่าหรือคลื่นใต้น้ำอยู่ หากยกเลิกแล้ว อาจจะทำให้ผู้รับผิดชอบไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้

1.4 ประเด็นสาธารณะเรื่องการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

1.4.1 เหตุผลฝ่ายคัดค้านการกลับเข้าประเทศของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

- 1) พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรอาจจะสร้างความแตกแยกให้สังคมอีกครั้ง
- 2) พ.ต.ท.ทักษิณอาจจะกลายเป็นเหยื่อของสถานการณ์ความขัดแย้ง

1.4.2 เหตุผลฝ่ายสนับสนุนให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรกลับเข้าประเทศ

- 1) เพื่อให้รัฐบาลและคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติควบคุมดูแลได้ง่ายขึ้น
- 2) เป็นการใช้สิทธิ เสรีภาพในฐานะคนไทย

2. ข้อมูลจากการสำรวจ

ข้อมูลในส่วนนี้ผู้วิจัยได้มาจากการเก็บสอบถามเพื่อวัดตัวแปร จำนวน 29 ตัวแปร โดยผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (อ่านรายละเอียดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างในบทที่ 3) โดยเลือกจังหวัดที่เป็นจังหวัดใหญ่ของแต่ละภูมิภาค รวม 6 ภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร รวม 873 คน ดังนี้

2.1 ข้อมูลพื้นฐาน ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง
- มีอายุระหว่าง 15 -25 ปี
- สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
- รายได้เฉลี่ย 5,000 – 10,000 บาท
- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

2.2 ข้อมูลการเปิดรับสื่อสารมวลชน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับสื่อโทรทัศน์มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเปิดรับรายการข่าวภาคค่ำทางโทรทัศน์และรายการเล่าข่าวทางโทรทัศน์ใกล้เคียงกัน

2.3 ความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นโต้แย้ง

- ความสนใจในประเด็นสาธารณะ

กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจในข้อโต้แย้งประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และการเสนอให้มีการยกเลิกกฎอัยการศึกในระดับมาก แต่มีความสนใจในข้อโต้แย้งประเด็นการเสนอให้ยกเลิกห้วยบนดินและการขอกลับประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรในระดับปานกลาง

- การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง

กลุ่มตัวอย่างรับรู้ข้อโต้แย้งประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และการเสนอให้มีการยกเลิกกฎอัยการศึกมีผลกระทบต่อตนเองในระดับปานกลาง แต่รับรู้ข้อโต้แย้งประเด็นการขอกลับประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรและประเด็นการเสนอให้ยกเลิกห้วยบนดินมีผลกระทบต่อตนเองในระดับน้อย

- การรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม

กลุ่มตัวอย่างรับรู้ข้อโต้แย้งประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และการเสนอให้มีการยกเลิกกฎอัยการศึกมีความสำคัญต่อสังคมในระดับมาก แต่รับรู้ข้อโต้แย้งประเด็นการเสนอให้ยกเลิกห้วยบนดินและประเด็นการขอกลับประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรมีความสำคัญต่อสังคมในระดับปานกลาง

2.4 ข้อมูลลักษณะทางจิตวิทยา

กลุ่มตัวอย่างมีความกลัวโรคติดต่อ ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง และความกลัวการเสียชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางวัฒนธรรมของกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างมีบุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเองอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งพาอยู่ในระดับมาก
- พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยและพฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทมากอยู่ในระดับปานกลาง
- พฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุมและแบบเลี่ยงเผชิญหน้าอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีพฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอมอยู่ในระดับมาก

2.6 ข้อมูลเกี่ยวกับความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตยของกลุ่มตัวอย่างมี ดังนี้

ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเอง ความสนใจทางการเมือง ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมืองและความอดกลั้นทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความไว้วางใจทางการเมือง อยู่ในระดับน้อย

2.7 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างและการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมที่มีต่อประเด็นโต้แย้ง

- ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อประเด็นสาธารณะ

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และการเสนอให้มีการยกเลิกกฏอัยการศึก แต่มีความเห็นเฉยๆ กับประเด็นการขอกลับประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรและประเด็นการเสนอให้ยกเลิกหยาบบนดิน

- การรับรู้ความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในสังคมที่มีต่อประเด็นสาธารณะของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่าคุณส่วนใหญ่ของสังคมเห็นด้วยกับการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และการเสนอให้มีการยกเลิกกฏอัยการศึก แต่คนส่วนใหญ่ของสังคมมีความเห็นเฉยๆ กับประเด็นการขอกลับประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรและประเด็นการเสนอให้ยกเลิกหยาบบนดิน

- การรับรู้แนวโน้มความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ของสังคมในอนาคตที่มีต่อประเด็นสาธารณะของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่าคุณส่วนใหญ่ของสังคมมีแนวโน้มที่ยังคงเห็นด้วยกับการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และการเสนอให้มีการยกเลิกกฏอัยการศึก แต่กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่าคุณแนวโน้มความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ของสังคมว่าจะคัดค้านกับประเด็นการขอกลับประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรและประเด็นการเสนอให้ยกเลิกหยาบบนดิน

3. ข้อมูลการวิเคราะห์จากสถิติ

3.1 ประเด็นสาธารณะเรื่องการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้

3.1.1 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ มีจำนวนทั้งสิ้น 19 ตัวแปร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วงระหว่าง -.082 (อายุ) ถึง .323 (ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะที่ 1)

ตัวแปรดังกล่าวประกอบด้วย ตัวแปรลักษณะทางประชากร (อายุ การศึกษารายได้และภูมิภาค) ตัวแปรการเปิดรับสื่อสารมวลชน (สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง และสื่อสิ่งพิมพ์) ตัวแปรความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะที่ 1 (ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะ การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง และการรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม) ตัวแปรทางวัฒนธรรม (พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยพฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม และพฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอม) ตัวแปรความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย (ความมีประสิทธิภาพทางการเมือง ความสนใจทางการเมือง ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมืองและความอดกลั้นทางการเมือง) และตัวแปรอิทธิพลการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม (การรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน และการรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต)

3.1.2 ค่าการวิเคราะห์สถิติถดถอยแบบพหุคูณ

ตัวแปรอิสระที่มีสมารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ มีจำนวนทั้งสิ้น 6 ตัวแปร โดยมีค่าอำนาจการพยากรณ์อยู่ในช่วงระหว่าง -.088 (การรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต) ถึง .203 (ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะที่ 1 และความสนใจทางการเมือง)

ตัวแปรดังกล่าวประกอบด้วย ความสนใจในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ความสนใจทางการเมือง ภูมิภาค

อายุ การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง และการรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต

3.2 ประเด็นสาธารณะเรื่องการเสนอให้ยกเลิกห้วยบนดิน

3.2.1 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นประเด็นการเสนอให้ยกเลิกห้วยบนดิน มีจำนวนทั้งสิ้น 15 ตัวแปร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วงระหว่าง .073 (ความกลัวการเลิชน้ำ) ถึง .288 (ความสนใจในประเด็นสาธารณะที่ 2)

ตัวแปรดังกล่าวประกอบด้วย ตัวแปรการเปิดรับสื่อสารมวลชน (สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียงและสื่อสิ่งพิมพ์) ตัวแปรความเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะที่ 2 (ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะ การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง และการรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม) ตัวแปรลักษณะทางจิตวิทยา (ความกลัวการเลิชน้ำ) ตัวแปรทางวัฒนธรรม (พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยและพฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม) ตัวแปรความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย(ความมีประสิทธิภาพทางการเมือง ความสนใจทางการเมือง ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมืองและความอดกลั้นทางการเมือง) และตัวแปรอิทธิพลการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม (การรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน และการรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต)

3.2.2 การวิเคราะห์สถิติถดถอยแบบพหุคูณ

ตัวแปรอิสระที่สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งประเด็นการเสนอให้ยกเลิกห้วยบนดิน มีจำนวนทั้งสิ้น 6 ตัวแปร โดยมีค่าอำนาจการพยากรณ์อยู่ในช่วงระหว่าง -.082 (บุคลิกภาพแบบพึ่งพา) ถึง .177 (การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง)

ตัวแปรดังกล่าวประกอบด้วย ความสนใจในประเด็นเสนอยกเลิกการขายห้วยบนดิน ความสนใจทางการเมือง การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง การรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต การเปิดรับสื่อวิทยุและบุคลิกภาพแบบพึ่งพา

3.3 ประเด็นสาธารณะเรื่องการเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก

3.3.1 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก มีจำนวนทั้งสิ้น 19 ตัวแปร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วงระหว่าง .072 (เพศ) ถึง .330 (การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง)

ตัวแปรดังกล่าวประกอบด้วย ตัวแปรลักษณะทางประชากร (เพศ การศึกษาและภูมิภาค) ตัวแปรการเปิดรับสื่อสารมวลชน (สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียงและสื่อสิ่งพิมพ์) ตัวแปรความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะที่ 3 (ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะ การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง และการรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม) ตัวแปรลักษณะทางจิตวิทยา (ความกลัวการเสียหน้า) ตัวแปรทางวัฒนธรรม (พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยและพฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม) ตัวแปรความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย(ความมีประสิทธิภาพทางการเมือง ความสนใจทางการเมือง ความไว้วางใจทางการเมือง ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมืองและความอดกลั้นทางการเมือง) และตัวแปรอิทธิพลการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม(การรับรู้ว่าตนเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน และการรับรู้ว่าตนเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต)

3.3.2 การวิเคราะห์สถิติถดถอยแบบพหุคูณ

ตัวแปรอิสระที่มีสมารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งประเด็นการเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก มีจำนวนทั้งสิ้น 7 ตัวแปร โดยมีค่าอำนาจการพยากรณ์อยู่ในช่วงระหว่าง -.083 (ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะที่ 3 และความกลัวการการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง) ถึง .232 (ความสนใจทางการเมือง)

ตัวแปรดังกล่าวประกอบด้วย ความสนใจทางการเมือง การรับรู้ผลกระทบต่อตนเอง การรับรู้ว่าตนเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต ความอดกลั้นทางการเมือง ภูมิภาคและความสนใจในประเด็นการเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก และความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง

3.4 ประเด็นสาธารณะเรื่องการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

3.4.1 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร มีจำนวนทั้งสิ้น 16 ตัวแปร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วงระหว่าง -0.080 (ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง) ถึง $.394$ (ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะที่ 4)

ตัวแปรดังกล่าวประกอบด้วย ตัวแปรการเปิดรับสื่อสารมวลชน (สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียงและสื่อสิ่งพิมพ์) ตัวแปรความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะที่ 4 (ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะ การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง และการรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม) ตัวแปรลักษณะทางจิตวิทยา (ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง) ตัวแปรทางวัฒนธรรม (บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยและพฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม) ตัวแปรความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย(ความมีประสิทธิภาพทางการเมือง ความสนใจทางการเมือง ทัศนะในหน้าที่ของพลเมืองและความอดกลั้นทางการเมือง) และตัวแปรอิทธิพลการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม (การรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน และการรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต)

3.4.2 การวิเคราะห์สถิติถดถอยแบบพหุคูณ

ตัวแปรอิสระที่สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร มีจำนวนทั้งสิ้น 8 ตัวแปร โดยมีค่าอำนาจการพยากรณ์อยู่ในช่วงระหว่าง -0.101 (การรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต) ถึง $.243$ (ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะที่ 4)

ตัวแปรดังกล่าวประกอบด้วย อายุ การเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะ การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ความสนใจทางการเมือง ความอดกลั้นทางการเมือง และการรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต

3.5 ประเด็นสาธารณะในภาพรวม

3.5.1 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งประเด็นสาธารณะในภาพรวม มีจำนวนทั้งสิ้น 18 ตัวแปร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วงระหว่าง .081 (การศึกษา) ถึง .404 (ความสนใจทางการเมือง)

ตัวแปรดังกล่าวประกอบด้วย ตัวแปรลักษณะทางประชากร (การศึกษาและภูมิภาค) ตัวแปรการเปิดรับสื่อสารมวลชน (สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียงและสิ่งพิมพ์) ตัวแปรความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะโดยรวม (ความสนใจต่อประเด็นสาธารณะ การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง และการรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม) ตัวแปรลักษณะทางจิตวิทยา (ความกลัวการเสียหน้า) ตัวแปรทางวัฒนธรรม (บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยและพฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม) ตัวแปรความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย (ความมีประสิทธิภาพทางการเมือง ความสนใจทางการเมือง ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมืองและความอดกลั้นทางการเมือง) และตัวแปรการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม (การรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน และการรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคต)

3.5.2 การวิเคราะห์สถิติถดถอยแบบพหุคูณ

ตัวแปรอิสระที่มีสมารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นข้อโต้แย้งประเด็นสาธารณะโดยรวม มีจำนวนทั้งสิ้น 7 ตัวแปร โดยมีค่าอำนาจการพยากรณ์อยู่ในช่วงระหว่าง -.087 (การรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน) ถึง .319 (ความสนใจทางการเมือง)

ตัวแปรดังกล่าวประกอบด้วย ความสนใจทางการเมือง การรับรู้ผลกระทบต่อตนเอง ความอดกลั้นทางการเมือง อายุ ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ความสนใจในประเด็นสาธารณะ การรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน

3.5.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น

ตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะโดยรวม มีจำนวน 7 ตัวแปร คือ ความสนใจทางการเมือง (0.28) ความสนใจในประเด็นสาธารณะ (0.17) อายุ (- 0.176) การรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง (0.13) ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง (- 0.12) การรับรู้ว่าตัวเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน (-.09) และความอดกลั้นทางการเมือง (-0.07) ตามลำดับ

ส่วนตัวแปรสาเหตุ คือ ความสนใจในประเด็นสาธารณะ (0.09) ความสนใจทางการเมือง (0.06) อายุ (-.15) และความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง (0.02)

3.5.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายทาง

ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลร่วมกันกับการรับรู้ว่าตัวเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน มีจำนวน 3 ตัวแปร คือ ความสนใจในประเด็นสาธารณะ ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองและ ความสนใจทางการเมือง

ส่วนตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลร่วมกันกับการรับรู้ว่าตัวเองมีความเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในอดีต มีจำนวน 1 ตัวแปร คือ ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษา เรื่อง การทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บในการก่อตัวของสาธารณมติในบริบทการเมืองและวัฒนธรรมไทย ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบในประเด็นต่างๆ ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะของสังคมไทย
2. กลไกทางจิตวิทยาที่ใช้อธิบายอิทธิพลของความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม
3. อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมและความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะของสังคมไทย

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะของสังคมไทย

1.1 อิทธิพลของความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สนับสนุนคำอธิบายกระบวนการก่อตัวของสาธารณมติตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บที่ว่า เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าคุณค่าของตนเองมีความสอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม(บรรยากาศความคิดเห็นของสังคม) ปัจเจกบุคคลนั้นก็มีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นออกมาในที่สาธารณะ แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าหากปัจเจกบุคคลนั้นรับรู้ว่าคุณค่าของตนเองเป็นเพียงความคิดเห็นส่วนน้อยหรือไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม ปัจเจกบุคคลนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะแสดงความคิดเห็นออกมาในที่สาธารณะลดน้อยลงไปเรื่อยๆ จนกลายเป็นความเจ็บในที่สุด (Noelle-Neumann, 1984: 5, 1991: 259)

ประเด็นข้อค้นพบที่น่าสนใจสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ก็คือว่า คนที่รับรู้ว่าคุณค่าของตนเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับแนวโน้มความคิดเห็นส่วนใหญ่ในอนาคตมากเท่าใด ก็ยิ่งไม่เต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นออกมาในที่สาธารณะต่าง ๆ ทั้ง 4 ประเด็นสาธารณะที่มากเท่านั้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง การรับรู้แนวโน้มความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ของสังคมในอนาคตเป็นตัวทำนายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นมากกว่าการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมในปัจจุบัน ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยที่ผ่านมาที่พบว่า การรับรู้ความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ของสังคมในปัจจุบันเป็นตัวทำนายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะ (Salmon and Neuwirth, 1990: 573; Moy, Domke and Stamm, 2001: 16; Sei-Hill Kim, Mijeong Han and Vicente Berdayes, 2004: 54)

อย่างไรก็ตาม Noelle-Neumann ผู้เขียนทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บได้ให้น้ำหนักกับการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ในอนาคตในฐานะที่เป็นตัวชี้ขาดการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองมากกว่าการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ในปัจจุบัน เพราะเมื่อใดก็ตามที่คนรับรู้ว่าคุณค่าของตนเองมีความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ของสังคมในปัจจุบันและแนวโน้มความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคตมีความแตกต่างกัน คนก็จะเลือกประเมินจากแนวโน้มในอนาคตมากกว่า ข้อสันนิษฐานดังกล่าวมาจากความเชื่อพื้นฐานที่ว่าความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นออกมาเกิดมาจากระดับความกลัวการโดดเดี่ยวและระดับความเชื่อมั่นที่จะถูกคัดลอกเมื่อรู้ว่าคุณค่าของตนเองไม่ได้รับการสนับสนุนจากเสียงส่วนใหญ่ในอนาคต ดังนั้น ถ้าคนถูกทำให้เชื่อได้ว่าแนวโน้มความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคตจะเป็นไปในทิศทางเดียวกับความคิดเห็นของตนเอง ก็จะทำให้คนนั้นรับรู้ว่าคุณค่าของตนเองมีความเสี่ยงที่จะจากการถูกโดดเดี่ยวจากสังคมน้อยลง (Noelle-Neumann, 1974: 45)

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว ผลการศึกษาครั้งนี้จึงช่วยยืนยันสมมติฐานตามความเชื่อดังกล่าวของ Noelle-Neumann โดยเฉพาะการศึกษาครั้งนี้พบความสัมพันธ์ของการรับรู้แนวโน้มความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในทุกประเด็นสาธารณะ (ทั้ง 4 ประเด็น) ที่มีการศึกษาครั้งนี้ แม้ว่าการศึกษาที่ผ่านมามีการค้นพบความสัมพันธ์ในลักษณะเดียวกันนี้มาบ้างแล้วก็ตาม (Huiping Huang, 2005: 336) แต่ก็มีปริมาณงานน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยส่วนใหญ่ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

นอกจากนั้น การศึกษาครั้งนี้ยังพบประเด็นที่น่าสนใจอีกประการหนึ่ง คือ ระดับอิทธิพลของการรับรู้แนวโน้มความคิดเห็นส่วนใหญ่จะแปรผันไปตามลักษณะของประเด็นสาธารณะ กล่าวคือ เมื่อพิจารณาจากค่าพยากรณ์อิทธิพลของการรับรู้ว่าตนเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความเห็นคนส่วนใหญ่ในอนาคตจากประเด็นสาธารณะต่างๆ ทั้ง 4 ประเด็น พบค่าที่แตกต่างกัน ดังนี้ ประเด็นการเสนอให้ยกเลิกกฏอัยการศึก พบว่า มีค่าอิทธิพลของตัวแปรการรับรู้ว่าตนเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความเห็นคนส่วนใหญ่ในมีค่าสูงสุด(-.168) เมื่อเปรียบเทียบกับประเด็นการเสนอให้มีการยกเลิกหยาบนดิน(-.095) และประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธี (-.088) ซึ่งมีระดับอิทธิพลน้อยที่สุด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ประเด็นสาธารณะการเสนอยกเลิกหยาบนดินและประเด็นการใช้สันติวิธี อิทธิพลของความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมมีค่อนข้างมาก ขณะที่อิทธิพลของเสียงส่วนใหญ่ของสังคมจะมีน้อยในประเด็นการเสนอให้ยกเลิกกฏอัยการศึก สำหรับเหตุผลที่ทำให้ระดับของอิทธิพลแปรผันแตกต่างกันออกไปจะมีความเกี่ยวข้องกับลักษณะหรือธรรมชาติของประเด็นสาธารณะ ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำไปอภิปรายผลรายละเอียดในหัวข้อเรื่องธรรมชาติของประเด็นสาธารณะต่อไป

1.2 ลักษณะธรรมชาติของประเด็นสาธารณะ

ผลการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับลักษณะธรรมชาติของประเด็นสาธารณะ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นใน 3 ประเด็นใหญ่ๆ ดังที่จะได้มีการอภิปรายต่อไปนี้

1.2.1 ประเด็นที่มีผลกระทบกับตนเอง(*self effects*) แล ประเด็นที่มีผลกระทบต่อสังคม(*social effects*)

การศึกษาครั้งนี้มีข้อมูลบ่งชี้ว่า ตัวแปรความสนใจในประเด็นสาธารณะกับการรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของตนเอง สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของคนในประเด็นสาธารณะทั้ง 4 ประเด็นได้ (.203 - .243) ในทางกลับกัน ตัวแปรการรับรู้ความสำคัญที่มีต่อสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งการรับรู้ผลกระทบที่มีต่อสังคมกลับไม่สามารถพยากรณ์การแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะทั้ง 4 ประเด็นได้เลย

ลักษณะเช่นนี้อาจอธิบายลักษณะของสังคมไทยได้ว่า คนไทยอาจจะมีความตระหนักถึงหน้าที่หรือความรับผิดชอบที่มีต่อส่วนรวมน้อย (ไพบุลย์ ช่างเรียน, 2539: 144; Embree, 1950: 181-193 อ้างถึงใน ยศ สันติสมบัติ, 2544: 212) ดังนั้น เมื่อใดก็ตามเมื่อคนไทยรับรู้ประเด็นสาธารณะที่เกิดขึ้นแม้ว่าจะมีผลกระทบต่อสังคมโดยรวม แต่ถ้าหากประเด็นสาธารณะเหล่านั้นไม่ได้มีผลกระทบโดยตรงต่อตัวเองแล้ว คนนั้นก็มีความโน้มที่จะเพิกเฉยหรือไม่แสดงความคิดเห็นออกมาในเรื่องเหล่านั้น ในทางตรงกันข้ามถ้าหากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อตนเองแล้ว ปึงเจกบุคคลนั้นก็สนใจและพยายามติดตามหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนั้น โดยเฉพาะมีโอกาที่จะถูกกระตุ้นให้มีการแสดงออกถึงความรู้สึกต่อประเด็นนั้นด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง เช่น การแสดงความคิดเห็นออกมา

1.2.2 อิทธิพลของความสนใจในประเด็นสาธารณะในกลุ่มที่มีการรับรู้ระดับความไม่สอดคล้องๆ น้อย และมาก

แม้ว่าการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น และการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายทาง จะพบว่า ความสนใจในประเด็นสาธารณะจะเป็นปัจจัยที่ทำนายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้ และตัวแปรนี้ยังส่งอิทธิพลร่วมกับการรับรู้ว่าคุณค่าของตนเองมีความเห็นไม่สอดคล้องๆ ต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นอีกด้วย อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากกราฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนกลับพบว่า ในกลุ่มที่มีระดับความไม่สอดคล้องสูงมาก คนที่มีความสนใจในประเด็นสาธารณะในระดับสูงกลับมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะน้อยลงหรือต่ำกว่า คนที่มีระดับความสนใจในประเด็นสาธารณะต่ำ

ลักษณะเช่นนี้อาจอธิบายได้ว่า เมื่อปัจเจกบุคคลอยู่ในสถานการณ์ที่เกิดความไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของตนเองมาก ก็จะเกิดความรู้สึกอึดอัดหรือไม่สบายใจ กรณีเช่นนี้ความสนใจในประเด็นสาธารณะอาจจะไม่ใช่ปัจจัยหรือแรงขับที่เพียงพอต่อการที่ปัจเจกบุคคลนั้นจะเลือกที่จะแสดงความคิดเห็นในสถานการณ์ที่ความคิดเห็นของตนเองแตกต่างจากความเห็นส่วนใหญ่อย่าง

มากต่อไปได้ ขณะที่เมื่อพิจารณาในกลุ่มที่มีความไม่สอดคล้อง (ในระดับน้อย) จะพบว่า คนที่มีความสนใจในประเด็นสาธารณะระดับสูงจะมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นมากกว่า ลักษณะเช่นนี้ย่อมมีความเป็นไปได้ เพราะเมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่ามีระดับความไม่สอดคล้องๆ มีไม่มากนัก หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง เมื่อคนรับรู้ ว่า ช่วงความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของตนเองกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมไม่แตกต่างกันมาก ความสนใจในประเด็นสาธารณะอาจจะเป็นแรงขับที่ทำให้ให้คนยอมหรือกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นได้

ดังนั้น ข้อมูลการศึกษาครั้งนี้จึงอาจบ่งชี้ได้ว่า ความสนใจในประเด็นสาธารณะจะส่งผลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นแตกต่างกัน กล่าวคือ อิทธิพลของตัวแปรดังกล่าวจะมีมากในกลุ่มที่มีการรับรู้ว่ามีระดับความไม่สอดคล้องๆ ไม่มากนัก แต่สำหรับกลุ่มที่รับรู้ว่ามีระดับความไม่สอดคล้องๆ มาก ตัวแปรความสนใจในประเด็นสาธารณะอาจจะมีอิทธิพลไม่เพียงพอต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้

1.2.3 ประเด็นเกี่ยวกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ (position issue) และประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบหรือโวหาร (style issue)

จากผลการศึกษาครั้งนี้ที่พบว่าระดับอิทธิพลของการรับรู้แนวโน้มความคิดเห็นส่วนใหญ่จะแปรผันไปตามลักษณะของประเด็นสาธารณะทั้ง 4 ประเด็น จึงอาจจะนำมาตั้งเป็นข้อสังเกตได้ว่าลักษณะของประเด็นสาธารณะเหล่านี้อาจจะมีส่วนประกอบบางประการที่กระตุ้นให้คนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในระดับที่แตกต่างกัน ขณะเดียวกันระดับของการเข้ามามีส่วนร่วมที่แตกต่างกันนี้อาจจะส่งผลทำให้อิทธิพลของการรับรู้บรรยากาศความคิดเห็นของสังคมมีขนาดของอิทธิพลที่แตกต่างกันไปด้วย

กรณีนี้ McClosky (1968: 256) ได้อธิบายไว้ว่า ลักษณะของประเด็นทางการเมืองสามารถกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่แตกต่างกัน โดยเขาได้แบ่งลักษณะประเด็นทางการเมืองออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ประเด็นเกี่ยวกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ (position issue) และประเด็นที่เกี่ยวกับรูปแบบหรือโวหาร (style issue) กล่าวคือ ประเด็น position issue จะเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาความเป็นอยู่ของประชาชน เช่น สวัสดิการสังคม ค่าจ้างขั้นต่ำ เป็นต้น ซึ่งประเด็นดังกล่าวประชาชนสามารถเข้าใจได้ง่ายและเห็นผลกระทบต่อตนเองได้ชัดเจน ขณะที่ style issue เป็นประเด็นทางการเมืองที่เกี่ยวกับสไตล์หรือโวหาร เช่น สิทธิเสรีภาพ นโยบายต่างประเทศ ฯลฯ ซึ่งประเด็นเหล่านี้เป็นเรื่องที่มีลักษณะซับซ้อน เป็นนามธรรมและเป็นเรื่องที่ไกลตัวประชาชน

ลักษณะของประเด็นที่ McClosky ได้กล่าวไว้ข้างต้นอาจจะนำมาใช้อธิบายลักษณะของอิทธิพลของบรรยากาศความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมที่มีขนาดไม่เท่ากันได้ ดังนี้

จากการวิเคราะห์ประเด็นสาธารณะในสื่อหนังสือพิมพ์ พบว่าในประเด็นสาธารณะเรื่องกฎอัยการศึก (ซึ่งมีค่าอิทธิพลสูงสุด -1.68) พบว่า ประเด็นนี้มีองค์ประกอบของประเด็นเป็นแบบ style issue ซึ่งเป็นประเด็นที่มีลักษณะเป็นนามธรรมสูง ดังนั้น จึงอาจจะทำให้ประเด็นนี้สร้างแรงกระตุ้นที่จะทำให้คนเข้ามามีส่วนร่วมหรือแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้น้อยลงและอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้บรรยากาศความคิดเห็นของสังคมเข้ามามีบทบาทในการที่คนจะตัดสินใจแสดงความคิดเห็นออกมาได้มากขึ้น

ขณะที่ประเด็นการเสนอให้มีการยกเลิกห้วยบนดินและการใช้แนวทางสันติวิธี (ซึ่งเป็น 2 ประเด็นที่มีค่าอิทธิพลต่ำสุด คือ -0.095 และ -0.088) เป็นประเด็นที่มีองค์ประกอบแบบ position issue ซึ่งเป็นเรื่องที่มีผลกระทบกับประชาชนโดยตรง ประเด็นนี้จึงอาจจะสร้างแรงกระตุ้นให้คนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้ได้มากกว่า ดังนั้น อิทธิพลของบรรยากาศความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมจึงอาจจะเกิดขึ้นได้น้อยลง

กล่าวโดยสรุป ถ้าหากประเด็นนั้นเป็นเรื่องที่เป็นนามธรรมหรือไกลตัว ก็จะทำให้คนไม่สนใจและไม่ติดตามข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นเหล่านั้น จึงทำให้ความคิดเห็นส่วนใหญ่เข้ามามีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นในเรื่องเหล่านี้ แต่ถ้าหากประเด็นสาธารณะนั้นเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อตัวคนโดยตรง คนนั้นก็就会有ความสนใจและติดตามข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนั้น ตลอดจนมีทัศนคติบางอย่างเกี่ยวกับเรื่องนั้นด้วย ดังนั้น อิทธิพลความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในสังคมจึงอาจจะมีผลกระทบน้อยลงไป

ดังนั้น ผลการศึกษาครั้งนี้จึงสะท้อนให้เห็นว่า นอกเหนือจากองค์ประกอบของจริยธรรมที่ต้องแทรกอยู่ในประเด็นสาธารณะตามที่ Noelle-Neumann กล่าวไว้ ปัจจัยที่ทำให้ระดับของอิทธิพลของบรรยากาศความคิดเห็นมีมากขึ้นหรือน้อยลงต้องพิจารณาจากองค์ประกอบเรื่องของผลกระทบที่มีต่อตัวปัจเจกบุคคลประกอบด้วย

1.4 ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ตัวแปรความสนใจทางการเมืองและตัวแปรความอดทนทางการเมือง (ซึ่งอยู่ในกลุ่มตัวแปรความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย) มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวแปรความสนใจทางการเมืองเป็นตัวแปรที่มีค่าอิทธิพลทางตรงต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะมากกว่าตัวแปรอื่นๆ และยังพบว่าเป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะได้ในทุกประเด็น ซึ่งผลลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ผ่านมา (Lasorsa, 1991: 138; Seungchan Yang, 1997)

ความสนใจทางการเมืองจะเป็นตัวกระตุ้นให้คนมีการติดตามการเมืองและกิจการสาธารณะจากสื่อสารมวลชนอยู่เสมอ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการประกอบการตัดสินใจในการร่วมกิจกรรมทางการเมืองในระดับต่างๆ (ถวิลวดี บุรีกุลและคณะ, 2547: 157) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คนที่มีความสนใจทางการเมืองในระดับสูงมักจะถูกแรงกระตุ้นให้ตัวเองได้ลงมือทำหรือมีส่วนร่วมในการเมืองในระดับใดระดับหนึ่งอยู่เสมอ เช่น การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ที่ตัวแปรดังกล่าวอาจเป็นตัวที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของปัจเจกบุคคลมากที่สุด

นอกจากนั้น ข้อมูลจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น ด้วยโปรแกรมลิสเรล และการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายทาง พบว่า ตัวแปรความสนใจทางการเมืองและการรับรู้ว่าคุณเองมีความเห็นไม่สอดคล้องๆ มีอิทธิพลร่วมกันต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้ กล่าวคือ ในกลุ่มที่มีความเห็นไม่สอดคล้องมาก คนที่มีความสนใจทางการเมืองสูงมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะมากกว่าในกลุ่มคนที่มีความสนใจทางการเมืองต่ำ

ขณะเดียวกัน การศึกษาครั้งนี้กลับพบผลที่แย้งกับงานวิจัยที่ผ่านมา ซึ่งส่วนใหญ่มักจะพบว่าความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเองสามารถอธิบายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นข้อโต้แย้งได้ (Huiping Huang, 2005: 339; Lasorsa, 1991: 138) แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้วิจัยนำเอาตัวแปรดังกล่าวไปทดสอบความแปรปรวนร่วมกับตัวแปรการรับรู้ว่าคุณเองมีความเห็นไม่สอดคล้องๆ ก็พบว่า ตัวแปรทั้งสองมีอิทธิพลร่วมต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะได้ กล่าวคือ ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองจะส่งอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้ ก็ต่อเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่เกิดความไม่สอดคล้องทางความเห็น

นอกจากนั้น การศึกษาครั้งนี้ยังพบว่า ความอดกลั้นทางการเมืองเป็นตัวแปรใหม่ที่สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้ ความอดกลั้นทางการเมืองเป็นความเต็มใจที่จะยอมให้บุคคลที่มีความคิดเห็นแตกต่างจากความคิดเห็นของตนเองได้มีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นเหล่านั้นออกมา ซึ่งสังคมที่ประชาชนมีความอดกลั้นทางการเมืองในระดับที่สูงก็มีแนวโน้มที่จะสนับสนุนบรรทัดฐานและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของประชาธิปไตยมากกว่าสังคมที่ประชาชนมีความอดกลั้นในระดับต่ำ (Guerin and Pelletier, 2000) ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า สังคมไทย (ซึ่งสะท้อนผ่านการตอบของกลุ่มตัวอย่าง) มีความอดกลั้นทางการเมืองอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อนำแนวคิดนี้มาศึกษาพร้อมกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นกลับเกิดปัญหาบางประการ กล่าวคือ ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ความอดกลั้นทางการเมืองเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในทางลบ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งยังคนมีความอดกลั้นน้อยเพียงไร ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นก็มีมากขึ้น ลักษณะเช่นนี้แม้ว่าจะเป็นไปตามหลักของตรรกะ แต่นัยยะของข้อค้นพบนี้กลับขัดกับหลักการของประชาธิปไตย เพราะว่าการที่คนที่มีความอดกลั้นทางการเมืองต่ำ ย่อมจะมีแนวโน้มที่จะเปิดโอกาสหรือยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างได้น้อย แม้ตัวเองจะเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นออกมามาก แต่ก็เป็นการพูดที่อาจจะไม่เปิดโอกาสให้คนอื่นได้แสดงความคิดเห็นของตัวเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า แม้ว่าความอดกลั้นทางการเมืองจะเป็นแนวคิดถึงที่สะท้อนให้เห็นความเป็นประชาธิปไตย แต่ก็ไม่เหมาะสมกับการนำมาศึกษาการก่อตัวของสาธารณมติตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ

1.5 ตัวแปรลักษณะทางประชากร

Noelle-Neumann กล่าวไว้ในทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บไว้ว่า ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของปัจเจกบุคคลจะขึ้นอยู่กับรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม แต่อย่างไรก็ตามอิทธิพลของความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมจะมีมากหรือน้อยในระดับใดก็ขึ้นอยู่กับลักษณะทางประชากร คือ อายุ, เพศ, การศึกษา, รายได้ และภูมิภาคด้วยเช่นกัน การศึกษาครั้งนี้พบว่า อายุและภูมิภาค เป็นตัวแปรทางประชากรศาสตร์เพียง 2 ตัวเท่านั้นที่สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะได้

แม้ว่าจะเป็นเพียง 2 ตัวแปร แต่ตัวแปรดังกล่าวก็สะท้อนความน่าสนใจบางประการของสังคมไทย เมื่อนำไปตัวแปรดังกล่าวไปพิจารณาเชื่อมโยงกับตัวแปรความมีส่วนร่วมเกี่ยวกับประเด็นสาธารณะจะพบความน่าสนใจบางประการ กล่าวคือ ตัวแปรอายุเป็นตัวแปรสาเหตุที่มี

อิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตรและประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนใต้(ค่าความสัมพันธ์เป็นลบ) ขณะที่อายุเป็นตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการเสนอยกเลิกหยาบนดิน (ค่าความสัมพันธ์เป็นบวก) ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นลักษณะสำคัญของสังคมไทย ดังนี้

1.5.1 ยิ่งคนที่อายุน้อย ก็จะมีแนวโน้มที่จะเต็มใจแสดงความคิดเห็นมากขึ้น ขณะที่คนที่อายุมากขึ้นมีแนวโน้มที่เต็มใจแสดงความคิดเห็นน้อยลง ซึ่งลักษณะที่พบในสังคมไทยครั้งนี้เป็นลักษณะเดียวกับที่ Noelle-Neumann (1974: 46-47) พบในสังคมตะวันตก ข้อมูลที่ดังกล่าวจึงอาจจะเป็นตัวบ่งชี้ได้ว่าแนวโน้มของสังคมไทยเริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เด็กมักจะกล้าพูดหรือกล้าแสดงความคิดเห็น ข้อมูลการศึกษาครั้งนี้ได้สะท้อนให้เห็นว่าแนวโน้มที่กลุ่มอายุน้อยในสังคมไทยจะมีจะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะมีมากขึ้นกว่ากลุ่มคนที่อายุมากกว่า

1.5.2 ประเด็นที่กลุ่มที่อายุน้อยลง เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเมือง โดยเฉพาะประเด็นที่มีผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ขณะที่ประเด็นเรื่องหยาบนดิน ซึ่งมีผลกระทบต่อสังคมน้อยกว่าประเด็นสาธารณะ 2 ประเด็นแรก แต่อาจจะกระทบต่อตัวบุคคลมากกว่า ลักษณะเช่นนี้อาจบ่งชี้ได้ว่า กลุ่มคนที่อายุน้อยอาจจะกล้าแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เป็นเรื่องของส่วนรวมมากกว่ากลุ่มคนที่อายุมากกว่า ซึ่งอาจจะสนใจเฉพาะเรื่องที่มีผลกระทบต่อตนเองโดยตรง

ส่วนตัวแปรภูมิภาคสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับตัวแปรความมีส่วนเกี่ยวข้อง กับประเด็นสาธารณะอย่างชัดเจน กล่าวคือจากข้อมูลบ่งชี้ว่า ตัวแปรภูมิภาคสามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธีในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนใต้และประเด็นการยกเลิกกฎอัยการศึก ซึ่งเมื่อย้อนกลับไปดูว่าภูมิภาคใดที่สามารถพยากรณ์ประเด็นดังกล่าวได้ พบว่า ค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติของทั้ง 2 ประเด็น คือ ภาคใต้ ขณะที่ภูมิภาคอื่นๆ ไม่พบนัยยะสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริง จะพบว่า ภาคใต้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้แนวทางสันติวิธีในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดได้มากที่สุด ขณะที่การยกเลิกกฎอัยการศึกมีผลกระทบต่อคนภาคใต้ในแง่ที่เป็นกฎหมายจำกัดสิทธิการดำเนินการทางการเมืองและความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งภาคใต้ถือว่าเป็นภูมิภาคที่มีความกระตือรือร้นทางการเมืองและมีความสนใจทางการเมืองมากที่สุด (ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณและเทียนชัย วงศ์ชัยสุวรรณ, 2542: 160)

สำหรับตัวแปรเพศ การศึกษา รายได้และอาชีพไม่ใช่ตัวแปรที่สามารถทำนายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในสังคมได้นั้น อาจจะเป็นเพราะว่าตัวแปรดังกล่าวอาจจะไม่ใช่ปัจจัยหลักหรือปัจจัยที่มีความสำคัญเพียงพอต่อการไปกำหนดความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของคนไทย ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของคนไทยอาจจะขึ้นกับปัจจัยอื่นๆ เช่นตัวแปรลักษณะทางวัฒนธรรม หรือตัวแปรความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย ซึ่งจะได้มีการอภิปรายต่อไป

2. กลไกทางจิตวิทยาในฐานะเป็นตัวแปรทางวัฒนธรรมที่ใช้อธิบายอิทธิพลของความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะได้อภิปรายผลในประเด็นเรื่องของแนวคิดทางด้านวัฒนธรรมและกลไกทางจิตวิทยาด้วยกัน เนื่องจากผลการศึกษาได้ชี้ให้เห็นความเชื่อมโยงของตัวแปรทั้ง 2 กลุ่ม

Elizabeth Noelle-Neumann (Noelle-Neumann, 1984: 6; 1991: 260) ได้ชี้ให้เห็นถึงกลไกสำคัญที่ทำให้บรรยากาศความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมสามารถมีอิทธิพลกดดันให้ปัจเจกบุคคลที่มีความคิดเห็นแตกต่างออกไปไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นออกมาในที่สาธารณะ ก็เนื่องมาจากมนุษย์มีธรรมชาติทางสังคมอย่างหนึ่งก็คือความกลัวการโดดเดี่ยว หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งความกลัวการโดดเดี่ยวมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นข้อโต้แย้ง แต่สำหรับการศึกษารุ่นนี้กลับพบผลในลักษณะเดียวกับงานวิจัยจำนวนหนึ่งที่พบข้อมูลแย้งกับข้อสันนิษฐานของทฤษฎี (Sei-Hill Kim, Mijeong Han and Vicente Berdayes, 2004: 54; Huiping Huang, 2005: 336) กล่าวคือ ความกลัวการโดดเดี่ยวไม่ใช่กลไกที่สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นข้อโต้แย้งทั้ง 4 ประเด็นตามที่ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบได้กล่าวไว้ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยครั้งนี้กลับพบผลที่น่าสนใจแตกต่างออกไปว่า ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ซึ่งเป็นลักษณะเด่นทางวัฒนธรรมของสังคมไทย (Benedict, 1943 อ้างถึงในยศ สันตสมบัติ, 2544: 210; นิธิ เอียวศรีวงศ์, 2546: 112-114) กลับเป็นกลไกหนึ่งที่สามารถอธิบายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในสังคมไทยได้

ถ้าหากพิจารณาเปรียบเทียบความกลัวการโดดเดี่ยวกับความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งจะพบว่าความกลัวทั้ง 2 ลักษณะต่างเป็นลักษณะทางจิตวิทยาอย่างหนึ่ง ซึ่งสะท้อนให้เห็นความกลัวที่อยู่ภายใต้จิตสำนึกของมนุษย์ เพียงแต่ลักษณะความกลัวในแต่ละรูปแบบนี้อาจจะพบได้ในสภาพสังคมหรือวัฒนธรรมที่ต่างกัน ประเทศตะวันตกเป็นสังคมที่เน้นถึงสิทธิหรือความเท่าเทียมกันของปัจเจกบุคคล ดังนั้นเมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้น คนในสังคมแบบนี้จึงสามารถถกเถียงหรือพูดคุยในประเด็นที่เป็นข้อโต้แย้งหรือความขัดแย้งได้อย่างตรงไปตรงมา โดยที่แต่ละ

ฝ่ายสามารถเผชิญหน้ากันและถกเถียงอภิปรายด้วยเหตุผล โดยไม่มีเรื่องของความเกรงใจ เช่นเดียวกับวัฒนธรรมไทย ซึ่งการถกเถียงยุติลงต่างฝ่ายหันหน้ามาคุยกันได้ปกติเช่นเดิม

ขณะที่สังคมไทยเป็นสังคมที่นับถือผู้ใหญ่ และเป็นสังคมที่มีลักษณะที่มักจะหลีกเลี่ยงความขัดแย้งและการเผชิญหน้ากับผู้อื่น (Benedict, 1943 อ้างถึงในยศ สันตสมบัติ, 2544: 211) การที่ผู้น้อยจะแสดงความคิดเห็นโดยตรงไปตรงมาหรือแสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งกับความเห็นของผู้ใหญ่จึงเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม เพราะจะดูคล้ายกับว่าเด็กแสดงความก้าวร้าวกับผู้ใหญ่ ขณะเดียวกันถ้าหากเด็กมาได้เถียงผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ก็จะเกิดความรู้สึกอึดอัด เพราะการที่ผู้ใหญ่จะเถียงตอบ ก็จะไม่เหมาะสม เพราะจะดูเหมือนว่าผู้ใหญ่มานั่งทะเลาะกับเด็ก ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ดูไม่น่าเชื่อถือในสายตาของคนอื่น(นิธิ เอียวศรีวงศ์, 2546: 112) ดังนั้น การพูดอย่างตรงไปตรงมาหรือการแสดงความคิดเห็นออกอย่างเปิดเผย จึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยากในสังคมไทย เพราะเมื่อใดก็ตามการพูดอย่างตรงไปตรงมาจะทำให้เกิดความไม่พอใจอีกฝ่ายหรือเกิดความขัดแย้งขึ้นมาแล้ว คนไทยมักจะหลีกเลี่ยง เพราะไม่อยากมีปัญหา

ฉะนั้น แม้ว่าทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บจะได้อธิบายกลไกลักษณะธรรมชาติทางสังคมที่ทำให้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมสามารถมีอิทธิพลทำให้ปัจเจกบุคคลที่มีความคิดเห็นแตกต่างออกไปต้องถอนตัวออกจากการแสดงความคิดเห็นไป แต่ข้อมูลการศึกษาครั้งนี้ก็ได้ชี้ให้เห็นว่า ลักษณะธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ เช่น ความกลัวการโดดเดี่ยว อาจจะไม่ใช่ว่าสิ่งสากลที่ใช้กับทุกสังคม หากแต่ธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์ก็ต้องขึ้นอยู่กับธรรมชาติหรือลักษณะเฉพาะของแต่ละสังคมด้วยเช่นกัน อย่างเช่น การศึกษาครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าคนไทยอาจมีความกลัวเช่นกัน แต่เป็นความกลัวที่แตกต่างจากสังคมตะวันตก ข้อค้นพบครั้งนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่อธิบายได้ว่าทำไมทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บจึงให้ผลที่แตกต่างกันในแต่ละสังคมหรือแต่ละวัฒนธรรม

อย่างไรก็ตาม ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งก็ยังมีอิทธิพลค่อนข้างจำกัดในการอธิบายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของสังคมตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ กล่าวคือ ข้อมูลจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายทาง โดยเฉพาะจากกราฟ แสดงให้เห็นว่า ในกลุ่มที่มีการรับรู้ความไม่สอดคล้องฯ (ระดับน้อย) คนที่มีความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งในระดับสูงจะมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นน้อยกว่าคนที่มีความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งในระดับต่ำ แต่ผลเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม เมื่อพิจารณาในกลุ่มคนที่มีการรับรู้ความไม่สอดคล้องฯ มาก คนที่มีความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งระดับสูง จะมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นมากกว่าคนที่มีความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งในระดับต่ำ

ปรากฏการณ์ดังกล่าวอาจอธิบายได้ว่า เมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่าระดับความแตกต่างของการรับรู้ความไม่สอดคล้องๆ ระหว่างตัวเองและคนส่วนใหญ่ของสังคมไม่แตกต่างกันมาก ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมไทยอาจจะเป็นตัวตัดสินใจหรือเป็นตัวยับยั้งที่ทำให้คนไม่แสดงความคิดเห็นออกมา เนื่องจากไม่ยอมมีเรื่องหรือมีปัญหากับบุคคลรอบข้าง แต่เมื่อต้องอยู่ในสถานะที่รับรู้ว่ามี ความไม่สอดคล้องๆ มาก มีความเป็นไปได้ว่า ตัวแปรนี้อาจจะไม่สามารถยับยั้งการแสดงความคิดเห็นของคนได้ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากว่า เมื่อเกิดความขัดแย้งกันอย่างมากระหว่างความคิดเห็นของตนเองกับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ ปัจเจกบุคคลก็จะเกิดความรู้สึกอัดอัดมากขึ้น จนอาจจะไปถึงจุดที่ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งไม่ใช่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการที่คนตัดสินใจแสดงความคิดเห็นอีกต่อไป กล่าวอีกนัยหนึ่ง เมื่อถึงสถานการณ์นี้ความอยากที่จะแสดงความคิดเห็นของตนเองจะมีมากกว่าความกลัวที่จะต้องเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง

ลักษณะเช่นนี้อาจจะเทียบเคียงได้กับการศึกษาการใช้จุดจูงใจด้วยความกลัว (จุดจูงใจในทางลบ) ในสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ซึ่งพบว่า หากมีการใช้จุดจูงใจด้วยความกลัวที่มากเกินไป ผู้รับสารก็จะเกิดการปฏิเสธสารนั้นไป แต่ถ้าหากมีการใช้ความกลัวในระดับที่ไม่มากเกินไป การโน้มน้าวใจก็จะเพื่อให้คนยอมรับก็จะเป็นไปได้ง่ายขึ้น (อรรณพ ปิณฑน์โอวาท, 2549)

กล่าวโดยสรุป ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ซึ่งเป็นแรงขับในทางลบจะมีอิทธิพลร่วมกับการรับรู้ที่ตัวเองมีความเห็นไม่สอดคล้องๆ ต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้ ในกรณีที่ความไม่สอดคล้องมีไม่มากนัก แต่เมื่อความไม่สอดคล้องๆ อยู่ในระดับมาก ตัวแปรดังกล่าวจะมีการผกผัน คนจะมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นน้อยลงไป หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งจะมีอิทธิพลต่อการเกิดปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเงียบก็ต่อเมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่ามี ความเห็นไม่สอดคล้องๆ ในระดับปกติ (ไม่มากนัก)

สาเหตุที่ตัวแปรวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมไม่สามารถทำนายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้

ประเด็นต่อมาคือว่า ทำไมตัวแปรลักษณะทางวัฒนธรรมไม่สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะทั้ง 4 ประเด็นได้ ข้อมูลเพียงบ่งชี้ได้เพียงว่า ลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยม (โดยมีตัวบ่งชี้จากบุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง การสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยและพฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม) มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะ

แสดงความคิดเห็นในเกือบทุกประเด็นสาธารณะ ซึ่งผลการศึกษารั้งนี้ก็จะชี้ให้เห็นได้ว่า ประเด็นการศึกษาลักษณะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นจากงานวิจัยที่ผ่านมาอาจจะมีปัญหาบางประการ ดังที่ผู้วิจัยจะได้อภิปรายผลต่อไปนี้

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นตามทฤษฎีทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียบในงานวิจัยที่ผ่านมา แล้วมีการพบว่าไม่สามารถยืนยันผลตามสมมติฐานได้ชัดเจนนัก ประเด็นปัญหาหนึ่งที่ได้มีการพูดถึงกันมากก็คือ ระดับการวัดวัฒนธรรมในระดับมหภาคอาจจะไม่ได้ผลเท่ากับการวัดระดับวัฒนธรรมในระดับปัจเจกบุคคล อย่างไรก็ตามแม้ว่าในงานวิจัยต่อมาจะได้มีผู้วิจัยได้พยายามวัดลักษณะวัฒนธรรมในระดับปัจเจกชนนิยมด้วยเช่น แต่ผลการศึกษาไม่สามารถยืนยันสมมติฐานได้เช่นเดิม (Lars Willnat, Waipeng Lee and Detenber, 2002, Huiping Huang, 2005) เช่นเดียวกันกับงานวิจัยครั้งนี้ที่ผู้วิจัยพยายามจะหาตัวบ่งชี้ใหม่ความเป็นวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยม คือ ตัวแปรบุคลิกภาพ ตัวแปรลักษณะการสื่อสารและตัวแปรพฤติกรรมความขัดแย้ง แต่ผลการศึกษาครั้งนี้ก็พบเพียงในระดับความสัมพันธ์ แต่ตัวแปรดังกล่าวก็ยังไม่ใช่ว่าสิ่งที่สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้

การที่ตัวแปรดังกล่าวไม่สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้นั้นอาจจะเป็นเพราะว่าในแต่ละสังคมนั้นน่าจะมีลักษณะเฉพาะบางอย่างที่สามารถอธิบายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้มากกว่าความเป็นปัจเจกชนนิยม เพราะการศึกษาที่ผ่านมาได้ใช้แนวคิดเรื่อง “ระดับการยอมตาม” ในวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยมไปเป็นกรอบในการใช้อธิบายกับสังคมต่างๆ ว่าถ้าสังคมใดมีลักษณะเป็นปัจเจกชนนิยมมากก็จะมีระดับการยอมตามน้อย แต่ถ้าสังคมใดเป็นแบบกลุ่มนิยมสูงก็จะมีระดับการยอมตามมาก กล่าวสั้นๆ ก็คือ งานวิจัยที่ผ่านมาได้ใช้แนวคิด เรื่อง “การยอมตาม” มาเป็นเงื่อนไขเดียวในการอธิบายความเต็มใจที่ผ่านมา

แต่อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่ถูกมองข้ามไปก็คือว่า แม้คนในสองสังคมจะมีวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมเหมือนกัน เช่นสังคมไทยกับสังคมอเมริกัน แต่เนื้อหาความเป็นปัจเจกชนนิยมของคนในสองวัฒนธรรมก็แตกต่างกัน กล่าวคือ คนในสังคมอเมริกันเป็นปัจเจกชนนิยม แต่เป็นปัจเจกชนนิยมที่เน้นสิทธิปกป้องเสรีภาพของปัจเจกบุคคล และแสดงออกถึงการปกป้องสิทธิเสรีภาพนั้นด้วยวิธีการต่างๆ ขณะที่ปัจเจกชนในวัฒนธรรมไทยเป็นแบบที่คิดถึงตัวเองเป็นหลัก แต่มักจะไม่ปกป้องสิทธิของตัวเอง เพราะว่าอะไรก็ตามถ้าจะก่อให้เกิดปัญหาหรือให้เกิดความขัดแย้งก็มักจะหลีกเลี่ยง นอกจากนั้นยังมีพันธะรับผิดชอบต่อส่วนรวมในระดับต่ำ ลักษณะเช่นนี้จึงทำให้เห็นว่า

รูปแบบวัฒนธรรมแบบปัจเจกชนนิยมและกลุ่มนิยม ซึ่งเคยถูกนำไปทดสอบแบบกว้างๆ ในแต่ละสังคมอาจจะไม่ใช่คำอธิบายที่เพียงพอ ผู้วิจัยจำเป็นต้องหา “เงื่อนไข” ซึ่งเกิดขึ้นในแต่ละเฉพาะสังคมมาเพื่อใช้เป็นคำอธิบาย ซึ่งอาจจะไม่เหมือนกันในแต่ละสังคม ในงานวิจัยซึ่งประเด็นนี้อาจจะเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้งานวิจัยที่ผ่านมา ดังเช่นตัวแปรความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งที่พบในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งถือว่าเป็นลักษณะทางจิตวิทยาอย่างหนึ่งที่พบได้ในวัฒนธรรมไทย อาจจะสะท้อนให้เห็นว่าตัวแปรลักษณะทางจิตวิทยาอาจจะเป็นกลไกหนึ่งที่ใช้อธิบายทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บในแต่ละสังคมได้ ดังนั้น การศึกษาทฤษฎีนี้ในแต่ละวัฒนธรรม ผู้ศึกษาจึงไม่ควรมุ่งศึกษาเฉพาะรูปแบบทางวัฒนธรรมหรือภาพระดับสังคม หากแต่ต้องเจาะลงไปถึงมิติเชิงจิตวิทยาของวัฒนธรรมนั้นๆ ด้วย

3. อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมและความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะในสังคมไทย

ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บได้ให้ความสำคัญกับบทบาทของสื่อมวลชนอย่างมาก เนื่องจากสื่อมวลชนถือว่ามีผลสำคัญอย่างยิ่งในการรับรู้บรรยากาศความคิดเห็นของคนในสังคม (Noelle-Neumann, 1974: 51; 1991: 276) กล่าวคือ สื่อมวลชนสามารถสร้างความรู้สึกให้กับคนได้ว่าความคิดเห็นใดเป็นความคิดเห็นหลักหรือมีแนวโน้มที่จะได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชนในอนาคต ซึ่งการรับรู้ความคิดเห็นดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของปัจเจก-บุคคลต่อไป โดยคนที่รับรู้ว่าตนเองมีความคิดเห็นสอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมก็จะมีแนวโน้มที่จะแสดงความคิดเห็นออกมาด้วยความเชื่อมั่น ขณะที่คนที่รับรู้ว่าความคิดเห็นของตนเองเป็นเสียงส่วนน้อย คนนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะเจ็บเสียดลงไป ความแตกต่างในการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวได้ก่อให้เกิด “วงเกลียว” ซึ่งทำให้มุมมองหรือความคิดเห็นหนึ่งกลายเป็นความคิดเห็นกระแสหลัก ในขณะที่ทำให้ความเห็นอื่นๆ หายไปจากเวทีสาธารณะ

อย่างไรก็ตาม การศึกษาครั้งนี้กลับผลในลักษณะเช่นเดียวกับงานวิจัยจำนวนหนึ่ง (Rimmer and Howard, 1990: 47; Gonzenbach and Stevenson, 1994: 3; Lars Willnat, Waipeng Lee and Detenber, 2002: 404-406) ที่ยังไม่สามารถยืนยันบทบาทของสื่อมวลชนตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บได้ชัดเจนนัก กล่าวคือในการทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บใน 4 ประเด็นสาธารณะ คือประเด็นสาธารณะเรื่องการใช้นโยบายสันติวิธีเพื่อแก้ปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ ประเด็นสาธารณะเรื่องการเสนอให้ยกเลิกห้วยบนดิน ประเด็นสาธารณะเรื่องการเสนอยกเลิกกฎอัยการศึกและประเด็นสาธารณะเรื่องการขอกลับประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ผลการศึกษาพบว่า สื่อมวลชนไม่มีอิทธิพลต่อการประเมินการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่

ของสังคมและไม่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็น ยกเว้นประเด็นการเสนอให้ยกเลิกหยาบบนดินเพียงประเด็นเดียวที่สื่อมวลชนมีอิทธิพลโดยตรงต่อความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะที่พบในการศึกษาครั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ 2 ประเด็น ดังนี้

3.1 สาเหตุที่การเปิดรับสื่อไม่มีอิทธิพลต่อการรับรู้บรรยากาศความคิดเห็นของสังคม

แม้ว่าการศึกษานี้จะไม่พบอิทธิพลของการเปิดรับสื่อที่มีต่อการรับรู้บรรยากาศความคิดเห็นของสังคม แต่กระนั้นการศึกษานี้ก็พบข้อมูลที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชนทุกประเภทกับการรับรู้บรรยากาศความคิดเห็นของสังคมอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติในทุกประเด็นสาธารณะ ซึ่งสะท้อนให้เห็นความเชื่อมโยงของตัวแปรทั้งสองว่ามีความเกี่ยวข้องไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาข้อมูลการรับรู้บรรยากาศความคิดเห็นคนส่วนใหญ่ในสังคมกับการวิเคราะห์เนื้อหาของสื่อหนังสือพิมพ์ (ดูรายละเอียดในหน้า 126 - 128) พบว่ากลุ่มตัวอย่างรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมไปในทิศทางเดียวกับจุดยืนของสื่อที่มีต่อประเด็นสาธารณะทั้ง 4 ประเด็น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างกับเนื้อหาของสื่อที่สะท้อนออกมาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่สาเหตุที่ทำให้การเปิดรับสื่อไม่สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้นั้น อาจอธิบายได้ดังนี้

ในการสำรวจหรือประเมินบรรยากาศความคิดเห็นของสังคมนั้น ปัจจุบันบุคคลอาจเลือกประเมินได้จาก 2 แหล่ง คือแหล่งข้อมูลโดยตรงและแหล่งข้อมูลทางอ้อม (Shamir, 1995: 24-53) ดังนี้

1) แหล่งข้อมูลโดยตรง หมายถึง การที่คนจะประเมินบรรยากาศความคิดเห็นผ่านทางการสังเกตโดยตรงจากบุคคลอื่นๆ ที่อยู่รอบตัว เช่นการมีส่วนร่วมในระดับต่างๆ อาทิ การพูดคุยหรืออภิปรายในประเด็นสาธารณะต่างๆ การเข้าร่วมประท้วง การสวมเสื้อหรือติดเข็มกลัดพรรคการเมือง เป็นต้น

2) แหล่งข้อมูลทางอ้อม หมายถึง การที่คนประเมินบรรยากาศความคิดเห็นทางอ้อมผ่านการนำเสนอข่าวของในประเด็นต่างๆ กรณีนี้สื่อมวลชนจะเป็นเสมือนปรอทที่ชี้วัดความคิดเห็นของสังคม โดยสื่อมวลชนจะนำเสนอข้อมูลเพื่อชี้แนะว่าความคิดเห็นใดที่ได้รับการสนับสนุนจากสังคมและแนวโน้มความคิดเห็นในอนาคตจะเป็นไปในทิศทางใด

นอกจากนั้น ยังมีข้อสังเกตอีกประการหนึ่ง คือ ปัจจุบันมีสื่อใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย เช่น สื่ออินเทอร์เน็ต (รวมถึงการตั้งกระทู้แสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะต่างๆ ตาม web site) สื่อเคเบิลทีวี โทรทัศน์ผ่านดาวเทียม โทรทัศน์และวิทยุชุมชน ซึ่งสื่อเหล่านี้เป็นสื่อที่ยังไม่เกิดขึ้นในช่วงที่ Noelle-Neumann ศึกษาทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ ดังนั้น จึงอาจมีความเป็นไปได้ที่กลุ่มตัวอย่างอาจใช้สื่อใหม่เหล่านี้เป็นแหล่งในการประเมินความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม ซึ่งในโลกปัจจุบันสื่อเก่าอาจจะไม่ใช่แหล่งที่ปัจเจกบุคคลใช้ในการประเมินความคิดเห็นของสังคมมากเท่ากับในยุคที่ผ่านมา

ดังนั้น ถ้าหากนำแนวคิดดังกล่าวมาอธิบายกับผลการศึกษารั้งนี้ จึงอาจเป็นไปได้ว่า แหล่งข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการประเมินบรรยากาศความคิดเห็นของสังคมอาจจะไม่ได้มาจากสื่อสารมวลชนเพียงด้านเดียว แต่อาจเป็นการประเมินที่มาจากแหล่งข้อมูลทางตรงประกอบกันกับแหล่งข้อมูลจากสื่อมวลชนด้วย ลักษณะเช่นนี้จึงอาจจะเป็นเหตุผลที่ทำให้ค่าทางสถิติไม่มากพอที่จะสามารถพยากรณ์อิทธิพลของการเปิดรับสื่อสารมวลชนได้

3.2 สาเหตุที่การเปิดรับสื่อมวลชน ไม่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็น

เช่นเดียวกับข้อ 3.1 แม้ว่าการศึกษารั้งนี้จะพบว่า การเปิดรับสื่อมวลชนก็ยังไม่สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้เช่นกัน ยกเว้นประเด็นสาธารณะเรื่องการเสนอให้ยกเลิกหาวบนดินที่มีอิทธิพลทางตรง และประเด็นสาธารณะเรื่องการขอลับประเทศของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเต็มใจในการแสดงความคิดเห็น แต่ผลการศึกษาก็ยังพบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชนทุกประเภทกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติในทุกประเด็นสาธารณะ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการเปิดรับสื่อมวลชนมีความเชื่อมโยงกับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน ผลดังกล่าวอาจอธิบายได้ ดังนี้

3.2.1 ระดับความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะ

เมื่อพิจารณาจากความมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะ จะพบว่า ประเด็นการใช้แนวทางสันติวิธี และการยกเลิกกฏอัยการศึกเป็นสองประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจในระดับมาก ขณะที่ความสนใจในการขอลับประเทศของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตรและการเสนอยกเลิกหาวบนดินอยู่ในระดับปานกลาง (ดูรายละเอียดในหน้า 119) จึงอาจมีความเป็นไปได้ว่าเมื่อคนมีความสนใจในประเด็นดังกล่าวไม่มากพอ ก็อาจจะทำให้ตนเองมีการติดตามข้อมูลเกี่ยวกับ

ประเด็นสาธารณะดังกล่าวน้อยจนอาจมีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะประเมินบรรยากาศความคิดเห็นของสังคมและแสดงความคิดเห็นได้โดยไม่ต้องใช้สื่อมวลชนได้ ขณะที่เมื่อเปรียบเทียบกับประเด็นสาธารณะใน 2 ประเด็นแรก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจในระดับมาก ซึ่งน่าจะทำให้กลุ่มตัวอย่างมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะดังกล่าวมากพอ รวมถึงมีทัศนคติบางอย่างเกี่ยวกับประเด็นสาธารณะนี้พร้อมอยู่แล้ว กรณีเช่นนี้จึงอาจทำให้สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะดังกล่าว

3.2.2 ความสอดคล้องของสื่อในการนำเสนอประเด็นสาธารณะ

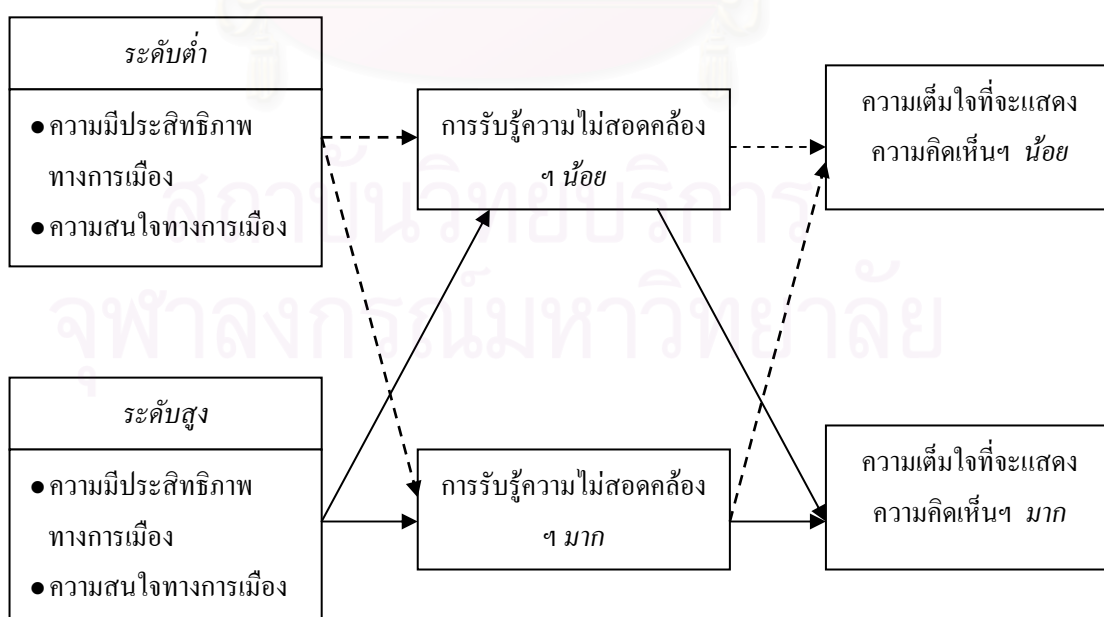
จากการวิเคราะห์การนำเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ในกรณีประเด็นสาธารณะเรื่องการเสนอให้ยกเลิกห้วยบนดินจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า สื่อหนังสือพิมพ์มีการแสดงจุดยืนทั้งสนับสนุนและคัดค้านการยกเลิกห้วยบนดิน โดยมีการแบ่งฝ่ายอย่างชัดเจน กรณีนี้จึงอาจจะทำให้คนเกิดความไม่แน่ใจในบรรยากาศความคิดเห็นของคนในสังคม จึงจำเป็นต้องมีการใช้สื่อมวลชนเข้ามามีบทบาทในการประเมินเพื่อให้เกิดความแน่ใจ ส่วนกรณีของการนำเสนอข่าวในประเด็นสาธารณะอีก 3 ประเด็นมีความแตกต่างกัน เนื่องจากสื่อหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับต่างมีจุดยืนไปในทิศทางเดียวกันอย่างชัดเจน ลักษณะเช่นนี้อาจจะทำให้คนใช้สื่อมวลชนเป็นเพียงแค่แหล่งอ้างอิงในการประเมินบรรยากาศความคิดเห็นของสังคมเพียงเล็กน้อย เนื่องจากบรรยากาศความคิดเห็นของสังคมมีความชัดเจนอยู่แล้ว ดังนั้น กรณีเช่นนี้ปัจจัยอื่นๆ จึงอาจจะมามีบทบาทมากกว่าในการที่คนจะใช้ในการตัดสินใจแสดงความคิดเห็นอย่างเช่นกรณีการใช้แนวทางสันติวิธีฯ การเสนอยกเลิกกฎหมายการศึกษา และการขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรความสนใจทางการเมือง ความสนใจในประเด็นสาธารณะและการรับรู้ผลกระทบที่มีต่อตนเอง เป็น 3 ตัวแปรหลักที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นมากที่สุด ดังนั้น จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า สื่อมวลชนอาจจะทำหน้าที่เป็นแหล่งอ้างอิงในการให้คนประเมินบรรยากาศ แต่จะไม่มีผลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในกรณีที่สื่อมวลชนแสดงจุดยืนไปในทิศทางเดียวกันอย่างชัดเจน แต่ถ้าหากสื่อมวลชนนั้นมีการแสดงจุดยืนที่แตกต่างหรือไม่ไปในทิศทางเดียวกัน กรณีนี้จึงอาจทำให้สื่อเข้ามามีบทบาท เพราะคนอาจจะเริ่มไม่แน่ใจในบรรยากาศความคิดเห็นของสังคม จึงอาจจะต้องใช้การเปิดรับสื่อเป็นแหล่งอ้างอิงหรือเป็นปัจจัยที่บ่งบอกว่าจะแสดงความคิดเห็นหรือไม่

แบบจำลองของตัวแปรที่มีอิทธิพลร่วมกับการรับรู้ว่าคุณมีความไม่สอดคล้องๆ ต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของคนไทย

จากผลการศึกษาและการอภิปรายผลในข้างต้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาสร้างแบบจำลองของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะในสังคมไทย โดยแบบจำลองจะแยกเป็น 2 ส่วน ในส่วนแรกนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอแบบจำลองแสดงอิทธิพลร่วมของตัวแปรความสนใจในประเด็นสาธารณะ ความมีประสิทธิภาพทางการเมือง ความสนใจทางการเมือง และความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เพื่อให้เห็นภาพว่า การศึกษาครั้งนี้ได้ขยายแนวคิดของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียบอย่างไร โดยในส่วนแรกได้นำเสนอเป็น 2 แบบจำลอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น เนื่องจากว่ามีตัวแปร 2 ตัวแปรที่ไม่เป็นไปตามข้อสันนิษฐาน

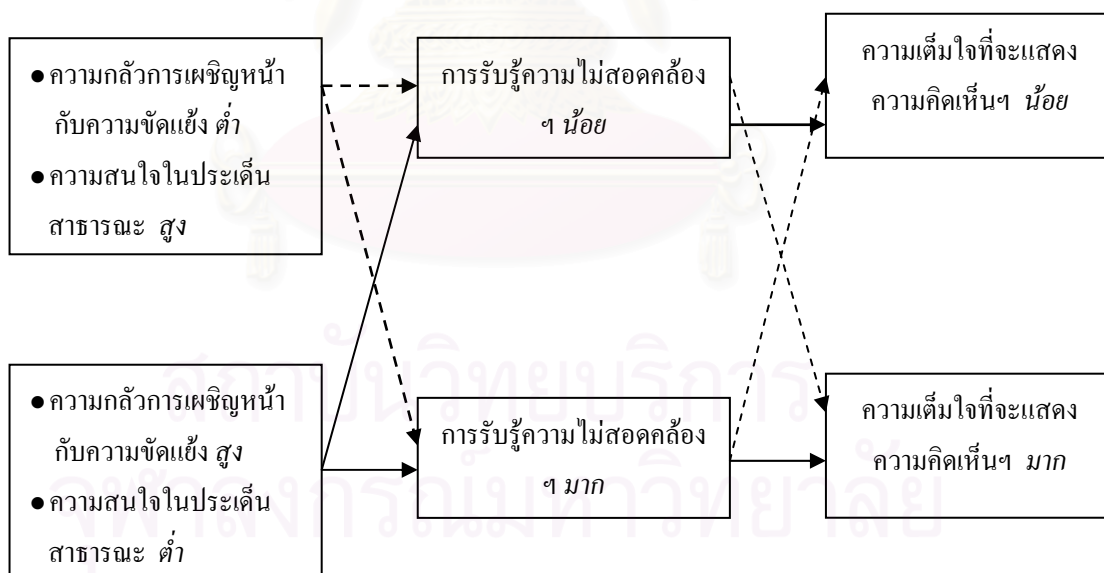
ในแบบจำลองสุดท้ายนั้น ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นภาพรวมทั้งหมดของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะของสังคมไทย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง การก่อตัวของสาธารณมติตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียบของ Elizabeth Noelle-Neumann โดยผู้วิจัยจะใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์โครงสร้างเชิงเส้น และการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายทาง ซึ่งเป็นข้อมูลที่วิเคราะห์ประเด็นสาธารณะในภาพรวมมาเป็นข้อมูลหลักในการสร้างแบบจำลองครั้งนี้ แบบจำลองทั้ง 2 ส่วน มีดังต่อไปนี้

ภาพที่ 11 แสดงอิทธิพลร่วมระหว่างความมีประสิทธิภาพทางการเมือง / ความสนใจทางการเมือง และการรับรู้ว่ามีความไม่สอดคล้องๆ ที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

จากภาพที่ 11 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรความมีประสิทธิภาพทางการเมือง / ความสนใจทางการเมือง และการรับรู้ว่ามีเพื่อนไม่สอดคล้องๆ มีอิทธิพลร่วมกันต่อความเต็มใจที่จะแสดงความเห็นในประเด็นสาธารณะ กล่าวคือ เมื่ออยู่ในกลุ่มที่มีการรับรู้ว่ามีเพื่อนไม่สอดคล้อง และมีความเห็นไม่สอดคล้องๆ มาก คนที่มีประสิทธิภาพทางการเมือง และมีความสนใจทางการเมืองในระดับสูงจะมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ มากกว่าคนที่มีความสนใจทางการเมือง และมีความสนใจทางการเมืองในระดับต่ำ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งตัวแปรทั้งคู่สามารถลดอิทธิพลการเกิดปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเงียบได้

ภาพที่ 12 แบบจำลองอิทธิพลร่วมระหว่างความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง / ความสนใจในประเด็นสาธารณะ และ การรับรู้ว่ามีเพื่อนไม่สอดคล้องๆ ที่มีต่อความเต็มใจที่จะแสดงความเห็นในประเด็นสาธารณะ

จากภาพที่ 12 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง / ความสนใจในประเด็นสาธารณะ และ การรับรู้ว่ามีเพื่อนไม่สอดคล้องๆ มีอิทธิพลร่วมกันต่อความเต็มใจที่จะแสดงความเห็นในประเด็นสาธารณะ แต่เป็นไปในลักษณะผกผัน กล่าวคือ เมื่ออยู่ในกลุ่มที่มีการรับรู้ว่ามีเพื่อนไม่สอดคล้อง คนที่มีความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งสูง และ

คนที่มีความสนใจในประเด็นสาธารณะในระดับต่ำ จะมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นน้อยกว่า คนที่มีความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งในระดับต่ำ และมีความสนใจในประเด็นสาธารณะในระดับสูง (เป็นไปตามข้อสันนิษฐาน) แต่ลักษณะดังกล่าวจะผกผันกันในกลุ่มที่รับรู้ว่ามี ความไม่สอดคล้องมาก กล่าวคือ คนที่มีความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งในระดับสูง และคนที่มีความสนใจในประเด็นสาธารณะในระดับต่ำจะมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในระดับที่มากกว่า คนที่มีความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งในระดับต่ำ และคนที่มีความสนใจในประเด็นสาธารณะในระดับสูง (ไม่เป็นไปตามข้อสันนิษฐาน) หรือ กล่าวอีกนัยหนึ่ง เมื่อพิจารณาในกลุ่มที่รับรู้ว่ามี ความไม่สอดคล้องๆ มาก ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของคนที่มีความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งระดับต่ำ และคนที่มีความสนใจในประเด็นสาธารณะในระดับสูง ลดลงไป (ลักษณะดังกล่าวผู้วิจัยได้อภิปรายถึงสาเหตุการเกิดปรากฏการณ์ดังกล่าวไว้แล้ว)

กล่าวโดยสรุป ตัวแปรใหม่ที่ผู้วิจัยค้นพบในครั้งนี้ อาจนำมาอธิบายการเกิดปรากฏการณ์ วงเกลียวแห่งความเจียบได้ 2 กลุ่ม คือ ความมีประสิทธิภาพทางการเมือง และความสนใจทางการเมืองสามารถลดอิทธิพลต่อการเกิดปรากฏการณ์แห่งความเจียบได้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง มีส่วนทำให้อิทธิพลของบรรยากาศความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในสังคมลดลง ขณะที่ตัวแปร ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง และความสนใจในประเด็นสาธารณะ ลดอิทธิพล ปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเจียบได้ ก็ต่อเมื่อปัจเจกบุคคลรับรู้ว่ามี ความเห็นไม่สอดคล้องๆ ในระดับปกติ

แบบจำลองของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของคนไทย

จากผลการทดสอบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น และการทดสอบความแปรปรวนหลายทางในประเด็นสาธารณะ โดยรวม ผู้วิจัยได้นำมาเป็นข้อมูลเสนอแบบจำลองการก่อตัวของ สาธารณมติของสังคมไทย ตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียบ ดังนี้

บรรยากาศความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ของสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งการรับรู้ ว่าตัวเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมมีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของปัจเจกบุคคลในสังคมไทยได้ ซึ่งเป็นไปตามข้อสันนิษฐานของ Noelle-Neumann ขณะที่ตัวแปรความกลัวการโดดเดี่ยวไม่เป็นไปตามข้อสันนิษฐานของทฤษฎี อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบว่า ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ซึ่งเป็นลักษณะธรรมชาติอย่างหนึ่งของสังคมไทย เป็นตัวทำนายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะได้

ขณะที่ตัวแปรลักษณะทางด้านประชากร ซึ่งจากการวิเคราะห์แบบจำลองสุดท้าย (ประเด็น สาธารณะในภาพรวม) พบเพียงว่า ตัวแปรอายุ เป็นเพียงตัวแปรเดียวในกลุ่มลักษณะประชากร ที่สามารถอธิบายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของคนไทยได้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ลักษณะทางประชากรไม่ใช่ปัจจัยสำคัญต่อการแสดงความคิดเห็นของคนไทย

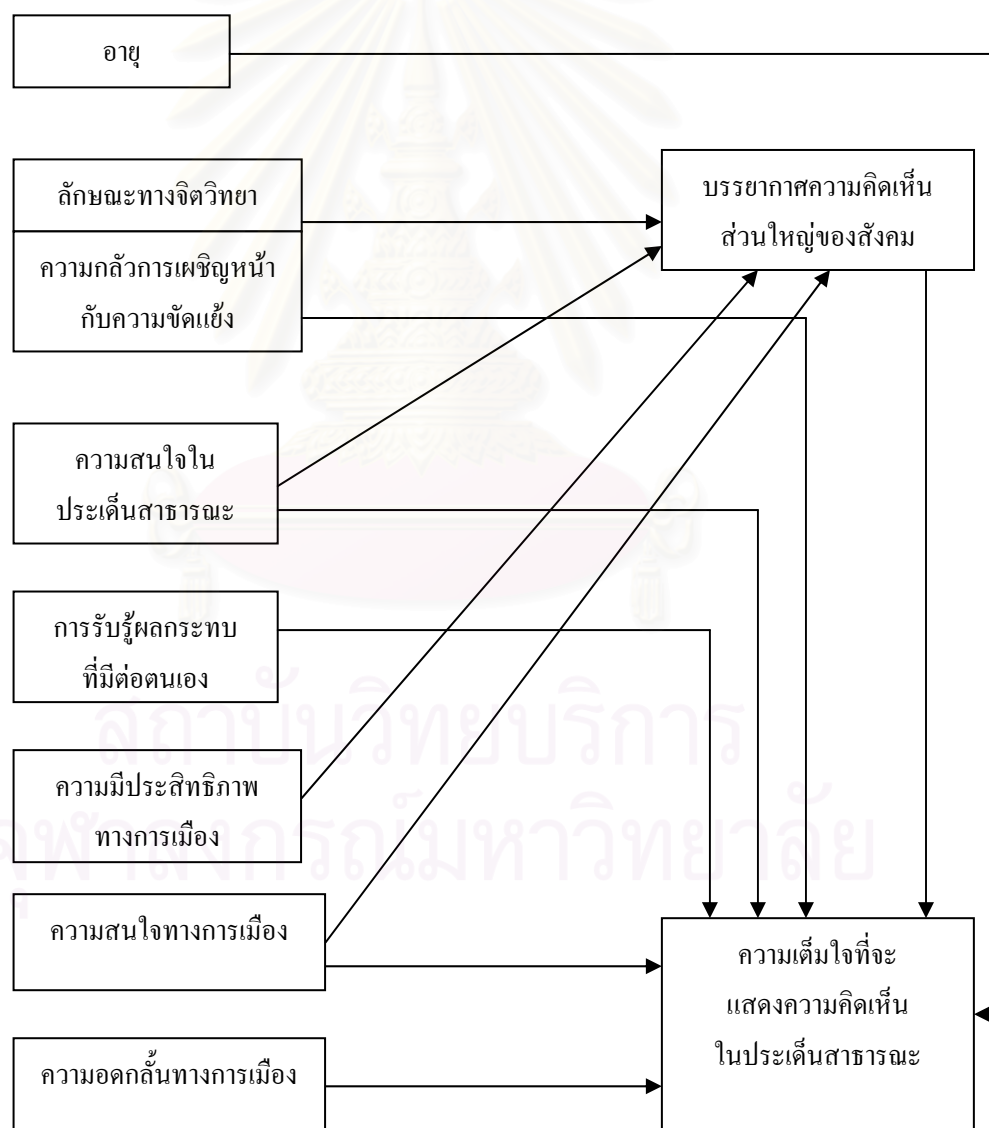
สำหรับตัวแปรการเปิดรับสื่อมวลชน ซึ่งเป็นกลไกหนึ่งที่ Noelle-Neumann ได้อธิบายไว้ว่าเป็นแหล่งที่คนใช้ประเมินความคิดเห็นของคนในสังคม แต่จากงานวิจัยนี้ พบว่า การเปิดรับสื่อสารมวลชนไม่สามารถทำนายการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมและความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นของคนไทยได้ ทั้งนี้อาจมีความเป็นไปได้ว่า ปัจจุบันในสังคมไทยมีสื่อใหม่ๆ เพิ่มขึ้นมากมายหลายประเภท เช่น สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อเคเบิลทีวี หรือโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ฯลฯ ซึ่งอาจจะเป็นแหล่งอ้างอิงของคนไทยมากกว่าสื่อมวลชนแบบเดิม เช่น โทรทัศน์ วิทยุหรือหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นสื่อหลักในยุคที่ Noelle-Neumann ค้นพบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ แต่อย่างไรก็ตาม การศึกษาครั้งนี้ไม่ได้มีการศึกษาไปถึงสื่อใหม่ดังกล่าว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงไม่ได้เสนอไปในแบบจำลองครั้งนี้ จะมีบทบาทในฐานะเป็นแหล่งที่ปัจเจกบุคคลใช้ประเมินความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมหรือไม่

ขณะเดียวกัน จากแบบจำลองนี้ยังอธิบายให้เห็นปัจจัยที่ทำให้คนไทยแสดงความคิดเห็นได้ คือ ความสนใจในประเด็นสาธารณะนั้น และการรับรู้ผลกระทบกับตนเอง ก็จะเป็นแรงจูงใจให้คนไทยเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นได้ นอกจากนั้น ความสนใจทางการเมือง (ยกเว้นตัวแปรความมีประสิทธิภาพทางการเมือง ซึ่งไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น) ยังเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการแสดงความคิดเห็นของคนไทยได้ ซึ่งข้อมูลจากงานวิจัยครั้งนี้ได้ชี้ให้เห็นว่า เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ทำให้คนไทยแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ ดังนั้น หากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างสาธารณมติ เช่น สื่อมวลชน หรือสถานศึกษาปลูกฝังหรือให้การเรียนรู้ให้คนมีความสนใจทางการเมืองและสนับสนุนให้คนมีประสิทธิภาพทางการเมือง ก็จะเป็นแรงกระตุ้นที่สำคัญให้คนเข้ามาแสดงความคิดเห็น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งจะเป็นการลดบทบาทของอิทธิพลการชี้นำของความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมไทย

นอกจากนั้น แบบจำลองนี้ยังแสดงให้เห็นอิทธิพลร่วมกันระหว่างตัวแปรความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ความสนใจประเด็นสาธารณะ ความมีประสิทธิภาพทางการเมือง และความสนใจทางการเมือง โดยจะเห็นลูกศรพุ่งตรงผ่านตัวแปรการรับรู้ที่ตัวเองมีความเห็นไม่สอดคล้องๆ ก่อนจะส่งอิทธิพลไปยังตัวแปรความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ

จากข้อสรุปและการอภิปรายผลการศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นแบบจำลองการก่อตัวของ
 สาธารณมติตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บในบริบทของสังคมไทย ดังนี้

**แบบจำลองการก่อตัวของสาธารณมติ ตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ
 ในบริบทของสังคมไทย**

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสาธารณมติ

1. การแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นสาธารณะมีผลต่อการก่อตัวของสาธารณมติ ดังนั้นคนควรตระหนักถึงการแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นสาธารณะ

หลักการสำคัญของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบได้ชี้ให้เห็นกระบวนการก่อตัวของสาธารณมติว่า เกิดมาจากการที่คนแสดงหรือไม่แสดงความคิดเห็นออกมาในที่สาธารณะ เมื่อใดก็ตามที่คนออกมาพูดหรือแสดงความคิดเห็นบ่อยๆ เข้า ความคิดเห็นนั้นก็จะกลายเป็นที่ยอมรับว่าเป็นความคิดเห็นหลักของสังคม แต่ในทางตรงกันข้ามหากคนไม่ยอมพูดหรือแสดงความคิดเห็นใดๆออกมา คนอื่นๆ ก็จะยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็นลักษณะเดียวกันนั้นออกมาตามไปด้วย เนื่องจากเข้าใจเสียแล้วว่าความคิดเห็นนั้นไม่ได้รับการยอมรับจากคนส่วนมาก ความรู้สึกเช่นนี้ก็จะยิ่งทำให้คนไม่ยอมพูดมากขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งความคิดเห็นนั้นก็จะหายไปจากการรับรู้ของสาธารณชนในที่สุด นี่คือหลักการสำคัญที่ Noelle-Neumann ชี้ให้เห็นว่าสาธารณมติในสังคมก่อตัวขึ้นมาหรือมีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร

ผลการศึกษาครั้งนี้ได้ชี้ให้เห็นว่าลักษณะที่ Noelle-Neumann กล่าวไว้นี้เกิดขึ้นได้ในสังคมไทย กล่าวคือหากใครที่สามารถพูดออกมาให้สาธารณชนได้รับรู้ได้บ่อยครั้งมากขึ้นเท่าใด แนวโน้มที่บุคคลนั้นจะชี้นำทิศทางของสังคมว่าความคิดเห็นของตนเป็นความคิดเห็นที่ถูกต้องและได้รับการยอมรับจากคนส่วนใหญ่ของสังคมก็มีสูง ดังเช่นนักการเมืองของไทยหลายคนได้ใช้พื้นที่ของสื่อมวลชนเป็นเวทีที่ใช้สร้างความคิดเห็นของตนเองให้สังคมได้รับรู้ว่าความคิดเห็นของตนเองเป็นความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ของสังคม

ดังนั้น ปัจจุบันบุคคลควรตระหนักถึงความสำคัญของการแสดงความคิดเห็น โดยที่ไม่ต้องคำนึงถึงว่าความคิดเห็นของตนเองเป็นเสียงส่วนน้อยหรือเสียงส่วนมาก ด้วยเหตุผล 3 ประการ ประการแรก เพราะความคิดเห็นที่ปรากฏอยู่ในช่วงเวลานั้นนั้นอาจจะไม่ใช่ความคิดเห็นหรือความต้องการของคนส่วนใหญ่เสมอไป ประการที่สอง การที่บุคคลนั้นไม่แสดงความคิดเห็นหรือสะท้อนปัญหาหรือความต้องการของตนเองหรือของชุมชนออกมาสิ่งที่เกิดขึ้นก็คือ ความคิดเห็นหรือเสียงสะท้อนเหล่านั้นก็จะค่อยๆ เงียบหายไปในที่สุด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ความคิดเห็น ความ

ต้องการหรือปัญหาของชุมชนนั้นจะไม่ได้รับการใส่ใจจากสังคมโดยรวมหรือจากผู้ที่มิอำนาจรับผิดชอบโดยตรง หากมองในภาพกว้างขึ้นการจัดทำนโยบายสาธารณะที่ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มต่างๆ ก็อาจจะไม่เกิดขึ้นเลย และประการที่ 3 การที่ปัจเจกบุคคลไม่ยอมแสดงความคิดเห็นใดๆ ออกมาเท่ากับว่าปล่อยให้ความคิดใดคสวามคิดหนึ่งมีอิทธิพลชี้นำหรือครอบงำคนในสังคม ทำให้สังคมขาดความหลากหลายหรือความเป็นพหุนิยม ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะการปกครองตามระบอบนี้ประชาชนมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นและสะท้อนปัญหา ความต้องการของแต่ละกลุ่มได้

2. บรรยากาศความคิดเห็นมีอิทธิพลต่อการชักนำคนในสังคม สื่อมวลชนในฐานะเป็นเวทีสาธารณะควรจะเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย

การศึกษาครั้งนี้ได้ชี้ให้เห็นว่าบรรยากาศความคิดเห็นของคนในสังคมมีอิทธิพลต่อการชักนำคนในสังคมได้ ดังนั้น ถ้าหากสื่อมวลชนในฐานะเป็นแหล่งอ้างอิงข้อมูลที่สำคัญของปัจเจกบุคคลไม่ระมัดระวังในการนำเสนอความคิดเห็น หรือเปิดโอกาสให้ใครหรือคนใดคนหนึ่งมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นแต่เพียงฝ่ายเดียว หรือไม่เปิดโอกาสหรือพื้นที่ให้บุคคลกลุ่มต่างๆ ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน ความคิดเห็นนั้นก็จะกลายเป็นความคิดเห็นหลักหรือครอบงำสังคม โดยเฉพาะคนในสังคมที่ไม่ได้รับผลกระทบจากประเด็นเหล่านั้นโดยตรงก็จะถูกชักจูงจากอิทธิพลของความคิดเห็นเหล่านั้นได้ง่าย โดยเข้าใจผิดว่าความคิดเห็นเหล่านั้นเป็นความต้องการหรือความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม ขณะที่ความคิดเห็นอื่นๆ ก็จะค่อยหายไปจากการรับรู้ของสาธารณชนในที่สุด ดังนั้นสื่อมวลชนควรจะตระหนักถึงบทบาทของตนเองให้มากขึ้น

นอกจากนั้น การรายงานข่าวของสื่อมวลชนควรจะรายงานข่าวในลักษณะการเชื่อมโยงเพื่อให้เห็นว่าประเด็นสาธารณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมีความสำคัญหรือผลกระทบต่อคนไทยทุกคนในสังคมได้อย่างไร โดยการให้ข้อมูลที่จำเป็นในหลายมิติหรือแง่มุม เพราะจากข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยสำคัญในลำดับต้นๆ ที่จะทำให้คนมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะได้ก็ต่อเมื่อคนนั้นรับรู้ว่ประเด็นนั้นมีผลกระทบต่อตนเอง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งสื่อมวลชนต้องมีบทบาทในการสร้างเวทีสาธารณะ (public sphere) ให้เกิดขึ้น เพื่อดึงปัจเจกบุคคลในสังคมให้เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในประเด็นสาธารณะต่างๆ

3. ลักษณะทางวัฒนธรรมเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้คนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ควรจะมีการสร้างค่านิยมให้คนตระหนักถึงจิตสำนึกสาธารณะและการกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองเพื่อกำหนดทิศทางของประเด็นสาธารณะ โดยเฉพาะเรื่องที่มีผลกระทบต่อส่วนรวม

การศึกษาครั้งนี้พบว่า ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมไทยอย่างหนึ่งได้เป็นปัญหาสำคัญของการไม่แสดงความคิดเห็นของคนไทย เนื่องจากธรรมชาติของคนไทยมักจะไม่อยากมีปัญหาหรือต้องถกเถียงกับคนอื่น ๆ แม้ว่าปัญหานั้นจะเป็นปัญหาที่ผลกระทบต่อสังคมโดยรวม กรณีเช่นนี้อาจจะเกิดผลกระทบ เพราะการที่ไม่แสดงความคิดเห็นออกมาต่อปัญหาที่เกิดขึ้น โดยคิดเสียว่าไม่อยากมีเรื่อง ทั้งๆ ที่บางครั้งความคิดเห็นนั้นของตนเองอาจจะมิประโยชน์และอาจจะเป็นความต้องการของสังคมส่วนใหญ่ แต่เมื่อไม่แสดงความคิดเห็นเหล่านั้นออกมาในที่สาธารณะ ความคิดเห็นที่ดีเหล่านั้นก็จะเงียบหายไป ในที่สุดนักการเมืองหรือผู้ที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบก็อาจจะทำนโยบายสาธารณะต่างๆ ตามความคิดของตนเอง โดยเข้าใจผิดว่าเป็นความต้องการของสังคมส่วนใหญ่

นอกจากนั้น ผลการศึกษานี้ยังพบว่า คนไทยมักจะไม่ได้แสดงความคิดเห็นเมื่อเรื่องนั้นเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อส่วนรวม กรณีเป็นสาเหตุสำคัญที่จะทำให้คนไทยไม่แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นสาธารณะต่างๆ แม้ว่าประเด็นสาธารณะเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม การไม่ร่วมกำหนดทิศทางหรือแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่ควรจะเป็นของประเด็นสาธารณะต่างๆ อาจจะทำให้ประเด็นสาธารณะเหล่านี้ถูกบิดเบือนไปในทิศทางของคนกลุ่มน้อยหรือตามที่ผู้มีอำนาจต้องการ ดังนั้นสังคมไทยควรจะเร่งปลูกฝังค่านิยมจิตสำนึกสาธารณะให้เกิดขึ้นในสังคมไทย วิธีการหนึ่งที่เป็นไปได้ก็คือ การทำให้คนไทยตระหนักให้ได้ว่า ประเด็นสาธารณะเหล่านี้เป็นเรื่องที่มีผลกระทบตัวเขาเอง เพราะจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า เมื่อคนรับรู้ว่าประเด็นเหล่านี้มีผลกระทบต่อตัวเอง เขาจะมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นเหล่านั้นมาก

4. ควรจะส่งเสริมคุณค่าประชาธิปไตย เพราะจะช่วยให้คนป้องกันอิทธิพลของบรรยากาศความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมได้

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ความสนใจการเมืองเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะมากที่สุด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคนที่มีความสนใจทางการเมืองจะได้รับผลกระทบจากบรรยากาศความคิดเห็นของสังคมได้น้อย ดังนั้นควรจะมีการปลูกฝังค่านิยมความเป็นประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในสังคมไทย เพราะในสังคมที่มีความเป็นประชาธิปไตยมาก ๆ ก็จะทำให้คนตระหนักถึงสำนึกถึงหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสาธารณะโดยรวม ซึ่งจะลักษณะดังกล่าวจะทำให้คนต้องติดตามข่าวสารและร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อสังคมอยู่เสมอ คนในสังคมลักษณะเช่นนี้ก็จะถูกชี้นำจากบรรยากาศความคิดเห็นได้

นอกจากนั้น ความอดกลั้นทางการเมืองยังเป็นตัวแปรหนึ่งที่น่าสนใจ ซึ่งพบในการศึกษาครั้งนี้ สังคมใดที่มีความอดกลั้นทางการเมืองต่ำ นั้นย่อมหมายความว่าสังคมนั้นถูกผูกขาดด้วยความคิดใดความคิดหนึ่งได้ยาก หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ความเป็นสังคมพหุหรือสังคมที่มีความหลากหลาย อาจจะไม่เกิดขึ้น เพราะการที่มีความอดกลั้นต่ำ ย่อมหมายถึงคนที่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้ยาก กรณีการศึกษาครั้งนี้พบว่า คนไทยมีระดับความอดกลั้นต่ำ และยังพบว่าคนที่มีความอดกลั้นต่ำก็จะมีใจที่จะแสดงความคิดเห็นมากขึ้น แม้ว่าถ้าหากมองผิวเผินแล้วอาจจะเป็นสิ่งที่ดี แต่นัยยะของผลการศึกษาครั้งนี้อาจจะเป็นในแง่ลบ กล่าวคือ คนที่มีความอดกลั้นต่ำ จะมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นมากขึ้น แต่ก็อาจจะเป็นไปได้ว่าตนเองเต็มใจจะพูด แต่ก็จะไม่ยอมรับฟังหรือให้คนที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างพูดด้วยในขณะเดียวกัน ลักษณะเช่นนี้ย่อมก่อให้เกิดปัญหาว่า สังคมที่มีความอดกลั้นต่ำก็มีความความโน้มเอียงที่จะถูกรอบงำจากความคิดของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในสังคมได้ง่ายเช่นกัน ดังนั้น สังคมไทยควรจะต้องปลูกฝังให้คนมีความอดกลั้นทางการเมืองเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการผูกขาดทางความคิด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การทดสอบประเด็นสาธารณะที่ไม่ใช่ประเด็นทางการเมือง

ประเด็นสาธารณะทั้ง 4 ประเด็นที่ใช้ในการทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บในครั้งนี้นี้ล้วนแล้วแต่เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเมือง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าช่วงเวลาที่มีการทำวิจัยอยู่นั้นที่สถานการณ์บ้านเมืองอยู่ในสภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เนื่องจากการทำรัฐประหารโดย คมช.และการแต่งตั้งคณะรัฐบาลชุดใหม่เข้ามาบริหารประเทศ ดังนั้นในช่วงระยะเวลาประเด็นสาธารณะที่เป็นข้อโต้แย้งอยู่ในสังคมไทยในช่วงเวลาดังกล่าว จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวพันกับการเมืองทั้งสิ้น อาทิ การขอกลับเข้าประเทศของอดีตนายกรัฐมนตรีที่ถูกยึดอำนาจ การใช้นโยบายใหม่ๆ ของรัฐบาล พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ อาทิ การเปลี่ยนวิธีการแก้ปัญหาภาคใต้จากการใช้กำลังมาใช้แนวทางสันติวิธี การเสนอยกเลิกห้วยบนดินที่เกิดขึ้นมาในรัฐบาลชุดที่แล้ว หรือแม้กระทั่งการเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึกที่ คมช.ใช้ควบคุมความสงบภายในประเทศภายหลังการเข้ายึดอำนาจ ดังนั้นประเด็นที่ใช้การทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บครั้งนี้จึงมีลักษณะที่ไม่ใช่ประเด็นที่หลากหลายมากนัก ด้วยสถานการณ์ของบ้านเมืองดังที่กล่าวมาแล้ว ฉะนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปหากผู้วิจัยเลือกช่วงเวลาที่สถานการณ์บ้านเมืองอยู่ในสภาวะปกติที่อาจจะทำให้มีประเด็นการถกเถียงในสังคมมีความหลากหลาย ก็อาจจะทำให้การศึกษาเรื่องอิทธิพลของการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่สังคมมีรายละเอียดและมีการยืนยันผลการศึกษาค้างได้ชัดเจนขึ้น ว่า

ไม่เพียงแต่เฉพาะประเด็นทางการเมืองเท่านั้น ประเด็นสาธารณะในลักษณะอื่นๆ ก็อาจจะทำให้บรรยากาศความคิดเห็นของสังคมมีผลเช่นเดียวกัน

แต่อย่างไรก็ตาม การศึกษาครั้งนี้ยังคงเสนอแนะให้ผู้วิจัยครั้งต่อไปต้องนำประเด็นที่กำลังเป็นที่ถกเถียงอยู่ในสังคมขณะนั้นจริงๆ มาทำการทดสอบ เพราะการที่ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์สื่อหนังสือพิมพ์เพื่อคัดเลือกประเด็นสาธารณะมาทำการทดสอบ อาจจะเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้สถานการณ์สมมติที่ใช้ผู้วิจัยใช้ถามกลุ่มตัวอย่างว่าเมื่อต้องตกอยู่วงล้อมของสาธารณชนที่ไม่รู้จักกันและมีการพูดคุยในประเด็นสาธารณะเหล่านั้น กลุ่มตัวอย่างจะมีปฏิกิริยาเช่นไรเกิดผลขึ้นมาจริง เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะแม้ว่าผู้วิจัยจะใช้สถานการณ์สมมติก็ตาม แต่ประเด็นสาธารณะที่ใช้ในการถามเป็นประเด็นที่เกิดขึ้นจริงในขณะนั้น จึงอาจจะทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกและตัดสินใจได้ง่าย โดยไม่ต้องอาศัยจินตนาการ ซึ่งผลการศึกษาที่บอกว่าการรับรู้แนวโน้มความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมมีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นเหล่านั้นทั้ง 4 ประเด็นอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ ในขณะที่การศึกษาที่ผ่านมาพบความสัมพันธ์ในบางประเด็นเท่านั้น ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่างานวิจัยเหล่านั้นอาจจะเลือกประเด็นที่เป็นที่ถกเถียงในสังคมนั้นก็จริง แต่ประเด็นเหล่านั้นอาจจะไม่ใช่เป็นประเด็นสำคัญในช่วงเวลานั้นก็เป็นได้

2. การทดสอบอิทธิพลของสื่อมวลชน

แม้ว่า Noelle-Neumann จะให้ความสำคัญกับสื่อมวลชนในฐานะที่เป็นแหล่งอ้างอิงสำหรับการประเมินบรรยากาศความคิดเห็นของคนในสังคม แต่การศึกษานี้พบเพียงความสัมพันธ์ของตัวแปรการเปิดรับสื่อมวลชนกับการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมและความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น แต่ก็ไม่ว่าตัวแปรการเปิดรับสื่อมวลชนสามารถพยากรณ์ทั้งการรับรู้ความคิดเห็นส่วนใหญ่และความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้ ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายผลไว้ว่า อาจจะเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างเปิดรับข้อมูลจากแหล่งอ้างอิงโดยตรงประกอบกัน เช่น กลุ่มบุคคลรอบข้างหรือการพูดคุยโดยตรงกับบุคคลต่างๆ ซึ่งในการศึกษาครั้งต่อไปควรจะมีการทดสอบแหล่งอ้างอิงโดยตรงร่วมกับการเปิดรับสื่อ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าวให้ชัดเจนขึ้น

นอกจากนั้น ควรจะมีการศึกษาสื่อใหม่ เช่น สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อเคเบิลทีวี โทรทัศน์ผ่านดาวเทียม โทรทัศน์และวิทยุชุมชน ซึ่งสื่อเหล่านี้เป็นสื่อที่ยังไม่เกิดขึ้นในช่วงที่ Noelle-Neumann ศึกษาทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ การศึกษาสื่อดังกล่าว จึงอาจจะทำให้เราเข้าใจได้ถึงบทบาท

ของสื่อใหม่ว่ามีบทบาท ในฐานะที่เป็นแหล่งข้อมูลที่คนในปัจจุบันใช้ในการประเมินความเห็นคนส่วนใหญ่ของสังคมมาน้อยเพียง

3. การทดสอบตัวแปรลักษณะทางจิตวิทยาซ้ำและศึกษาเปรียบเทียบตัวแปรระหว่างวัฒนธรรม

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งเป็นลักษณะทางจิตวิทยาที่พบในวัฒนธรรมไทย ซึ่งตัวแปรดังกล่าวเป็นตัวแปรที่มีการนำมาศึกษาร่วมกับความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บเป็นครั้งแรก ในการศึกษาครั้งต่อไปผู้วิจัยเสนอให้มีการทดสอบตัวแปรดังกล่าวซ้ำร่วมกับประเด็นสาธารณะอื่นๆ ที่อาจจะไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง อาจจะเป็นประเด็นที่มีองค์ประกอบด้านจริยธรรมตามสูง เพื่อที่จะยืนยันผลของตัวแปรนี้ว่าสามารถเป็นกลไกการอธิบายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในสังคมไทยได้อีกหรือไม่ นอกจากนั้นยังควรหาตัวแปรที่เป็นลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมไทยตัวอื่นๆ ที่อาจจะอธิบายความสัมพันธ์ดังกล่าวได้อีก

นอกจากนั้น เพื่อยืนยันของสันนิษฐานที่ผู้วิจัยได้อภิปรายผลไว้ข้างต้นว่า แต่ละวัฒนธรรมจะมีลักษณะของแต่ละสังคม ดังนั้น ผู้วิจัยเสนอแนะให้มีการศึกษาเปรียบเทียบในสังคมอื่นๆ ที่มีลักษณะปัจเจกชนนิยมเหมือนกันว่าสังคมเหล่านั้นมีเงื่อนไขเฉพาะตัวอย่างไรที่สามารถอธิบายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้

4. ศึกษาตัวแปรความเกี่ยวข้องกับประชาธิปไตยในสังคมอื่นๆ

ผู้วิจัยเสนอให้มีการทดสอบตัวแปรดังกล่าว โดยเฉพาะตัวแปรความมีประสิทธิภาพทางการเมือง ความไว้วางใจทางการเมืองและความตระหนักในหน้าที่ของพลเมืองในสังคมที่มีบรรยากาศของความไว้วางใจทางการเมืองสูง และมีความตระหนักในหน้าที่ของความเป็นพลเมืองมาก เพื่อทดสอบว่าตัวแปรดังกล่าวจะทำให้คนที่มีประสิทธิภาพทางการเมืองสูงมีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะหรือไม่ เพราะจากงานวิจัยครั้งนี้ไม่พบความสัมพันธ์ดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายผลไว้ข้างต้นว่าอาจจะมีสาเหตุมาจากบรรยากาศของสังคมไทยที่มีความไว้วางใจทางการเมืองและความตระหนักในหน้าที่ของพลเมืองน้อย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. 2548. เหตุการณ์ความไม่สงบ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้กับประวัติศาสตร์

বাদแผล. ศิลปวัฒนธรรม. 26 (10 กุมภาพันธ์ 2548): 143-149.

ถวิลวดี บุรีกุลและคณะ. 2547. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และความคิดเห็นต่อการ

ทำงานของรัฐบาล และองค์กรอิสระ : รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. สำนักงานกองทุน

สนับสนุนการวิจัย (สกว.).

ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ, เทียนชัย วงศ์ชัยสุวรรณ. 2542. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ชั้นกลาง : รายงานการวิจัย. กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

ธีรยุทธ บุญมี. 2547. ประชาสังคม . กรุงเทพฯ : สายธาร.

นิธิ เอียวศรีวงศ์. 2546. (ต่าง)คิดใน(นอก) ว่าด้วยวัฒนธรรมและวิถีคิด. กรุงเทพฯ : มติชน.

ไพบุลย์ ช่างเรียน. 2539. สังคม วัฒนธรรมและการบริหารแบบไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

โครงการเอกสารและตำราคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ยศ สันตสมบัติ. 2544. มนุษย์กับวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย-

ธรรมศาสตร์.

อรรถรณ ปิณฑน์โอวาท. 2549. การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนัก-

พิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอนก เหล่าธรรมทัศน์. 2543. การเมืองของพลเมือง. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์-

คบไฟ.

ภาษาอังกฤษ

Almond, Gabriel Abraham and S. Verba .1963.**The civic culture : political attitudes and democracy in five nations** . Princeton, NJ : Princeton Univ. Press.

Bond , R. and P.B. Smith. 1996. Culture and conformity : a meta analysis of studies using

Asch's line judgement task. **Psychological Bulletin** 119 : 111-137.

Campbell , Angus., Gerald Gurin and Warren E.Miller. 1954. **The Voter Decides**. Evanston, IL:

Row,Peterson.

- Childs, Harwood L. 1965. **Public opinion: Nature, formation, and role**. Princeton, NJ : D. Van Nostrand .
- Dahl , Robert A. 1966. **A political opposition in western democracies** . New Haven, Conn : Yale University Press.
- Delli Carpini, Michael X.. 2004. Mediating democratic engagement : the impact of communications on citizens' involvement in political and civic life. In Lynda Lee Kaid (ed.). **Handbook of political communication research**, p.397. USA: Lawrence Erlbaum Associates.
- Easton, D. and J. Dennis. 1967. The child's acquisition of regime norms: political efficacy. **American Political Science Review** 61 : 28-29.
- Ferguson, Sherry Devereaux. 2000. **Researching the public opinion environment**. USA : Sage Publications.
- Filley, Allen C. 1976. **Managerial process and organizational behavior** . Illinois : Foresman and company.
- Glynn, Carroll J. , Andrew F.Hayes and James Shanahan. 1997. Percieved support for one's opinions and willingness to speak out: a meta-analysis of survey studies on the spiral of silence. **Public Opinion Quarterly** 61 : 452-463.
- Glynn, Carroll J. and Jack M.McLeod . 1984. Public opinion de jour : an examination of the spiral of silence. **Public Opinion Quarterly** 48 : 731-740.
- Gonzenbach, W.J. and Stevenson, R.L. 1994. Children with AIDS attending public school: An analysis of the spiral of silence. **Political Communication**. 11: 3-18.
- Gouws, A. 1996. Intolerance in Kwazulu-Natal: illustrating the complexity of tolerance attitudes. **Politikon**, 23 :23.
- Gudykunst, William B., Yuko Matsumoto, Stella Ting-Toomey, Tsukasa Nishida, Kwangsu Kim and Sam Heyman. 1996. The influence of cultural individualism-collectivism, self construals and individual values on communication styles across cultures. **Human Communication Research** 22 :514.
- Guerin, Daniel and Rejean Pelletier. 2000. Cultural Nationalism and Political tolerance in advanced industrial societies : The Basque country and catalonia. **Nationalism & Ethnic Politics** 6 : 4-5.

- Hayes, Andrew F. , James Shanahan and Carroll J.Glyn. 2001. Willingness to express one's opinion in a realistic situation as a function of perceived support for that opinion. **International Journal of Public Opinion Research** 13 : 45-58.
- Hofstede, Geert. 1987. **Culture's consequences : international differences in work-related values**. Beverly Hills, CA : Sage.
- Hsiu-Hui Sun. 1991. **A test of the spiral of silence theory in Taiwan**. Doctoral dissertation. The University of Wisconsin-Madison.
- Huiping Huang. 2005. A cross cultural test of the spiral of silence. **International Journal of Public Opinion Research** 17 : 324-345.
- Ito, Youichi. 1993. The future of political communication research : a Japanese perspective. **Journal of Communication** 43 : 69.
- Jeffres, Leo W. 1997. **Mass media effects**. Prospect Heights, Illinois : Waveland Press.
- Karaman, Tatyana. 2004. Political efficacy and its antecedents in contemporary Russia. **Journal of Communist Studies and Transition Politics** 20 : 32.
- Karpov, Vyacheslav. 1999. Religiosity and political tolerance in Poland. **Sociology of Religion** 60 : 389.
- Lasora, Dominic .L. 1991. Political outspokenness: factors working against the spiral of silence. **Journalism Quarterly**. 68 : 131-140.
- McClosky, Herbert. 1968. Political participation. In David L. (ed), **International Encyclopedia of the social sciences**, New York: The Free Press.
- McLeod, Jack .M., Dietram.A. Schufele and Patricia Moy. 1996. Community, communication, and participation: the role of mass media and interpersonal discussion in local political participation. **Political Communication** 16 : 315-336.
- McPhail, Thomas L. 1989. Inquiry in international communication. In Molefi Kete Asante and William B. Gudykunst (eds.). **Handbook of international and intercultural communication**, pp.178-179 . Newbury Park, Calif. : Sage Publications.
- Mead, R.D. and W. Bernard. 1973. Conformity and anticonformity among Americans and Chinese. **Journal of Social Psychology** 89 : 15-25.
- Milgram, Stanley. 1961. Nationality and conformity. **Scientific American** 205 : 45-51.
- Miller, Warren., Arthur Miller and Edward Schneider. 1980. **American National Election Studies Data Sourcebook 1952-1978** . Cambridge,MA : Harvard University Press.

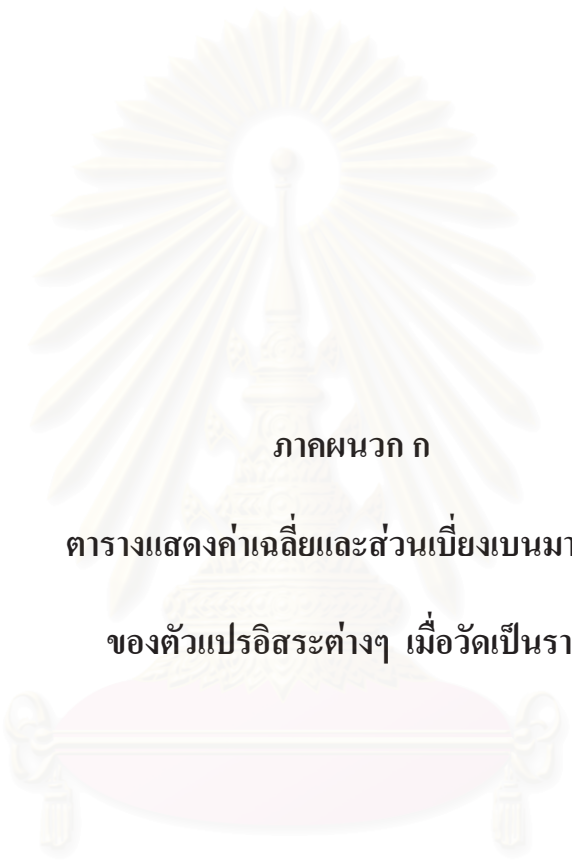
- Moy, Patricia. , David Domke and Keith Stamm. 2001. The spiral of silence and public opinion on affirmative action. **Journalism and Mass Communication** 78 : 7-25.
- Moy, Patricia and Dietram A. Scheufele. 2000. Media effects on political and social trust. **Journalism and Mass Communication Quarterly** 77 : 744-759.
- Neuwirth, Kurt. 2000. Testing the spiral of silence model : the case of Mexico. **International Journal of Public Opinion Research** 12 : 138-157.
- Noelle-Neumann, Elisabeth. 1974. The spiral of silence: a theory of public opinion. **Journal of Communication** 24 : 43-51.
- Noelle-Neumann, Elisabeth. 1991. The theory of public opinion: the concept of the spiral of silence. In J.A. Anderson (ed.), **Communication Yearbook**, pp.260. CA: Sage.
- Noelle-Neumann, Elisabeth. 1993. **The spiral of silence. Public opinion- our social skin**. 2nd ed. Chicago: University of Chicago Press.
- Noelle-Neumann, Elisabeth and Thomas Petersen. 2004. The spiral of silence and the social nature of man. In Lynda Lee Kaid (ed.), **Handbook of political communication research**. pp.347-348. USA: Lawrence Erlbaum Associates.
- Oshagan, Hayg. 1996. Reference group influence on opinion expression . **International Journal of Public Opinion Research** 8 : 335.
- Petric , Gregor and Andrej Pinter. 2002. From social perception to public expression of opinion : a structural equation modeling approach to the spiral of silence. **International Journal of Public Opinion Research** 14 : 37.
- Qualter, Terence H. 1985. **Opinion control in the democracies** . Great Britain : the Macmillan Press.
- Reynold, Henry T. 1974. **Politics and the common man: an introduction to political behavior**. USA : The Dorsey Press.
- Rimmer, J. and Howard, M. 1990. Pluralistic ignorance and the spiral of silence: A test of the role of the mass media in the spiral of silence hypothesis. **Mass Communication Review**. 17: 24-53.
- Rivero, Carlos Garcia., Hennie Kotze and Pierre du Toit. 2002. Political culture and democracy : the South African case. **Politikon** 29 : 170.

- Salmon, Charles T. and Chi-Yung Moh. 1994. The spiral of silence: linking individual and society through communication. In J. David Kennerly (ed.), **Public Opinion the press and public Policy**, p.147. Westport, Connecticut: Praeger.
- Salmon, Charles T. and Kurt Neuwirth. 1990. Perception of opinion climates and willingness to discuss the issue of abortion. **Journalism Quarterly** 67 : 567-577.
- Scheufele, Dietram A. and Patricia Moy. 2000. Twenty-five years of the spiral of silence: a conceptual review and empirical outlook. **International Journal of Public Opinion Research** 12 : 3-28.
- Sei-Hill Kim, Miejeong Han, James Shanahan and Vicente Berdayes. 2004. Talking on sunshine in north Korea : A test of the spiral of silence as a theory of powerful mass media. **International Journal of Public Opinion Research** 16 : 39-62.
- Shamir, J. 1995. Information cues and indicators of the climate of opinion: The spiral of silence theory in the intifada. **Communication Research**. 22: 47-56.
- Sotelo, Maria Jose. 2000. Individual differences in political tolerance among adolescents. **Social Behavior and Personality** 28 : 185-186.
- Ting-Toomey, Stella. 1998. Intercultural conflict competence. In Judith N.Martin, Thomas K.Nakayama and Lisa A.Flores (eds.). **Readings in Cultural Contexts** . Mountain View, California : Mayfield Publishing.
- Triandis, Harry C. 1990. Cross cultural studies of individualism and collectivism. in **Nebraska symposium on motivation**, p.42. Lincoln, NE: University of Nebraska Press.
- Willnat, Lars. 1996. Mass media and political outspokenness in Hong Kong: linking the third-person effect and the spiral of silence. **International Journal of Public Opinion Research** 8 : 187-212.
- Willnat, Lars, Waipeng Lee and Benjamin H.Detenber. 2002. Individual-level predictors of public outspokenness: a test of the spiral of silence theory in Singapore. **International Journal of Public Opinion Research** 14 : 391-412.
- Yang, Seungchan. 1997. **Factors influencing willingness to speak out in the public sphere: a test of the spiral of silence in Korea**. Doctoral dissertation, University of Wisconsin-Madison.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ของตัวแปรอิสระต่างๆ เมื่อวัดเป็นรายข้อ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปรลักษณะทางจิตวิทยา เมื่อวัดเป็นรายข้อ

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความกลัวการโดดเดี่ยว จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1.ฉันมักรู้สึกประหม่า เมื่อต้องอยู่ต่อหน้าคนจำนวนมาก	2.95	1.01	ปานกลาง
2.ในหลายครั้งฉันมักจะวิตกกังวลว่าคนอื่นๆ อาจจะไม่ชอบในตัวฉัน	2.65	1.03	ปานกลาง
3.ฉันมักจะเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจ เมื่อหลายคนจ้องมองมาที่ฉันด้วยสายตาแปลกๆ	3.08	1.09	ปานกลาง
4.ฉันกลัวการถูกทิ้งให้อยู่ตัวคนเดียว	2.40	1.21	น้อย
5.ฉันมักจะรู้สึกขวยเขิน เมื่อต้องเดินเข้าไปในงานเลี้ยงคนเดียว	2.93	1.14	ปานกลาง
6.บ่อยครั้งที่ฉันวิตกกังวลว่าคนอื่นจะไม่ยอมรับในตัวฉัน	2.55	1.06	ปานกลาง
7.ฉันมักจะเกิดความรู้สึกอึดอัด เมื่อต้องพูดในสิ่งที่ขัดแย้งกับกับความเห็นของคนส่วนใหญ่	3.11	1.10	ปานกลาง
8.ฉันจะรู้สึกไม่มั่นใจ เมื่อคนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นของฉัน	2.88	1.05	ปานกลาง
9.ฉันมักจะเกิดความเครียด เมื่อถูกคนรอบข้างตำหนิ	3.16	1.06	ปานกลาง
10.ฉันมักจะไม่อยากจะพูดอะไรออกไป เมื่อรู้ว่าคนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงข้ามกับสิ่งที่ฉันคิด	3.18	1.09	ปานกลาง
รวม	2.88	0.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 36 แสดงว่า ความกลัวการโดดเดี่ยวของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าข้อความอื่นๆ คือ ข้อความที่ 10 ฉันมักจะไม่อยากจะพูดอะไรออกไป เมื่อรู้ว่าคนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงข้ามกับสิ่งที่ฉันคิด ($\bar{X} = 3.18$) ส่วนข้อความที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ คือ ข้อความที่ 4 ฉันกลัวการถูกทิ้งให้อยู่ตัวคนเดียว ($\bar{X} = 2.40$)

ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง
จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1.ฉันมักจะหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง	3.51	1.05	มาก
2.ฉันคิดว่าความเห็นที่ขัดแย้ง ทำให้เกิดความแตกแยกในสังคม	3.59	1.19	มาก
3.หากเกิดความขัดแย้งขึ้นกับบุคคลรอบข้าง ฉันมักจะเก็บไว้ในใจ ไม่แสดงออกมา	3.08	1.07	ปานกลาง
4.ฉันไม่ชอบเผชิญหน้ากับคนที่ฉันมีความขัดแย้งด้วย	3.09	1.15	ปานกลาง
5.ฉันคิดว่าสังคมไทยไม่ชอบความขัดแย้ง	3.85	1.08	มาก
6.เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้น ฉันเลือกที่จะไม่พูดถึงมันเพื่อให้เรื่องเงียบหายไปเอง	3.28	1.11	ปานกลาง
7.เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นกับใครก็ตาม ฉันมักเลือกที่จะระบายให้กับบุคคลรอบข้างฟัง มากกว่าที่จะเผชิญหน้ากับคนที่ฉันขัดแย้งด้วยโดยตรง	3.06	1.18	ปานกลาง
8.ในความคิดของฉัน ความสมานฉันท์ หมายถึงการหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง	3.29	1.29	ปานกลาง
รวม	3.36	0.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 37 แสดงว่า ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อความที่อยู่ในระดับมาก คือ ข้อความที่ 5 ฉันคิดว่าสังคมไทยไม่ชอบความขัดแย้ง ($\bar{X} = 3.85$) ข้อความที่ 2 ฉันคิดว่าความเห็นที่ขัดแย้งทำให้เกิดความแตกแยกในสังคม ($\bar{X} = 3.59$) และ ข้อความที่ 1 ฉันมักจะหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง ($\bar{X} = 3.51$) ส่วนข้อความที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ คือข้อความที่ 7 เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นกับใครก็ตาม ฉันมักเลือกที่จะระบายให้กับบุคคลรอบข้างฟัง มากกว่าที่จะเผชิญหน้ากับคนที่ฉันขัดแย้งด้วยโดยตรง ($\bar{X} = 3.06$)

ตารางที่ 38 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความกลัวการเสียหน้า

จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1.ฉันจะรู้สึกเสียหน้ามาก หากพูดอะไรออกไปแล้วคนอื่น ๆ (คนที่ฉันคุยด้วย) รู้ว่าฉันรู้ไม่จริง	3.44	1.12	ปานกลาง
2.การที่เพื่อนร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชาตำหนิฉันในที่สาธารณะ (เช่น ต่อหน้าคนอื่น) ฉันถือว่าเป็นการไม่ไว้หน้ากัน	3.57	1.15	มาก
3.เมื่อมีการวิพากษ์วิจารณ์ความคิดเห็นของฉันออกมาตรงๆ ในที่สาธารณะ(เช่น กลางที่ประชุม) ฉันรู้สึกเหมือนว่าเป็นการไม่ให้เกียรติกัน	3.20	1.14	ปานกลาง
4.เมื่ออยู่ต่อหน้าคนหลายคน ฉันมักไม่ค่อยกล้าถามคำถามใดๆ เพราะกลัวถูกคนอื่นมองว่าฉันไม่รู้เรื่อง(ไม่เก่ง)	2.63	1.06	ปานกลาง
5.ฉันรู้สึกเสียหน้า เมื่อฉันเสนอความคิดเห็นออกมาแล้วคนอื่น ๆ ในที่ประชุมไม่ยอมรับ	2.69	1.08	ปานกลาง
รวม	3.10	0.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 38 แสดงว่า ความกลัวการเสียหน้าของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงข้อความเดียวที่อยู่ในระดับมาก คือ ข้อความที่ 2 การที่เพื่อนร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชาตำหนิฉันในที่สาธารณะ (เช่น ต่อหน้าคนอื่น) ฉันถือว่าเป็นการไม่ไว้หน้ากัน ($\bar{X} = 3.57$) ส่วนข้อความที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ คือ ข้อความที่ 7 เมื่ออยู่ต่อหน้าคนหลายคน ฉันมักไม่ค่อยกล้าถามคำถามใดๆ เพราะกลัวถูกคนอื่นมองว่าฉันไม่รู้เรื่อง(ไม่เก่ง) ($\bar{X} = 3.06$)

กลุ่มตัวแปรทางวัฒนธรรม เมื่อวัดเป็นรายข้อ

ตารางที่ 39 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1.ถ้าหากฉันเชื่อมั่นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้ว ฉันก็จะแสดงความคิดเห็นออกมา โดยไม่ใส่ใจว่าคนรอบข้างจะมองเช่นไร	3.22	1.03	ปานกลาง
2.ถ้าหากต้องมีการกล่าวคำ “ปฏิเสธ” ฉันก็มักจะเป็นคนพูดออกมาตรงๆ	3.25	1.02	ปานกลาง
3.ฉันมักจะแสดงความคิดเห็นในระหว่างชั้นเรียนจนเป็นเรื่องปกติ	2.90	1.04	ปานกลาง
4.ถ้าหากไม่มีใครชื่นชมในตัวฉัน ฉันก็รู้สึกว่ายู่ได้โดยไม่เดือดร้อนอะไร	3.41	1.06	ปานกลาง
5.ฉันรักตัวเองมากกว่าสิ่งใด	3.38	1.06	ปานกลาง
6.เมื่อต้องพบปะติดต่อกับบุคคลใดก็ตาม ฉันมักจะแสดงออกถึงความรู้สึกอย่างตรงไปตรงมา	3.51	0.91	มาก
7.ฉันมักจะเป็นตัวของตัวเองเสมอไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนหรืออยู่กับใครก็ตาม	3.66	0.95	มาก
8.ฉันคิดว่าตนเองสามารถอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาคนอื่น	2.95	1.08	ปานกลาง
9.แม้ว่าความคิดเห็นของฉันจะแตกต่างจากความคิดเห็นส่วนใหญ่ของคนในกลุ่ม แต่ถ้าฉันคิดว่าความเห็นของตนเองถูกต้อง ฉันก็จะยืนยันความเห็นของฉันเอาไว้	3.12	0.96	ปานกลาง
รวม	3.27	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 39 แสดงว่า บุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเองของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อความที่อยู่ในระดับมาก คือ ข้อความที่ 7 ฉันมักจะเป็นตัวของตัวเองเสมอไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนหรืออยู่กับใครก็ตาม ($\bar{X} = 3.66$) และข้อความที่ 6 เมื่อต้องพบปะติดต่อกับบุคคลใดก็ตาม ฉันมักจะแสดงออกถึงความรู้สึกอย่างตรงไปตรงมา ($\bar{X} =$

3.51) ส่วนข้อความที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ คือ ข้อความที่ 3 ฉันมักจะแสดงความคิดเห็นในระหว่างชั้นเรียนจนเป็นเรื่องปกติ ($\bar{X} = 2.90$)

ตารางที่ 40 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบุคลิกภาพแบบพึงพา

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1.ฉันคิดว่าการรักษาความกลมเกลียวภายในหมู่คณะเอาไว้เป็นสิ่งสำคัญ	4.42	0.86	มาก
2.ความสุขของฉันส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความสุขของคนรอบข้างตัวฉันด้วย	4.10	0.83	มาก
3.ฉันมักจะใส่ใจความรู้สึกของคนรอบข้างอยู่เสมอ	4.00	0.86	มาก
4.ฉันมักจะรับฟังคำทักท้วงของผู้ใหญ่อยู่เสมอ	3.94	0.90	มาก
5.ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม ถ้าหากการทำงานเป็นกลุ่มล้มเหลว ฉันคิดว่าส่วนหนึ่งเป็นความผิดของฉันด้วย	3.78	0.97	มาก
6.ฉันยินดีที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	3.87	0.84	มาก
7.ฉันมีความรู้สึกอยู่ตลอดเวลาว่าความสัมพันธ์ของฉันกับคนอื่น ๆ เป็นสิ่งสำคัญในลำดับต้นๆ	3.75	0.90	มาก
8.แม้ว่าฉันจะมีความสุขกับการอยู่ร่วมในหมู่คณะของตัวเอง แต่หากว่าคนเหล่านั้นยังมีความต้องการตัวฉันอยู่ ฉันก็ยินดีที่จะอยู่ร่วมกับกลุ่มต่อไป	3.52	0.91	มาก
9.ฉันคิดว่าเราควรจะมีการติดต่อการตัดสินใจของส่วนรวมหรือของหมู่คณะที่เราอยู่	4.20	0.82	มาก
10.แม้ว่าฉันจะไม่เห็นด้วยกับความคิดของสมาชิกภายในกลุ่ม ฉันก็มักจะหลีกเลี่ยงการโต้แย้ง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นในหมู่คณะ	3.58	1.00	มาก
รวม	3.92	0.56	มาก

จากตารางที่ 40 แสดงว่า บุคลิกภาพแบบพึงพาของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้อความอื่นๆ คือ ข้อความที่ 1 ฉันคิดว่าการรักษาความกลมเกลียวภายในหมู่คณะเอาไว้เป็นสิ่งสำคัญ ($\bar{X} = 4.42$) ส่วนข้อความที่มี

ค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ คือข้อความที่ 8 แม้ว่าฉันจะ *ไม่มีความสุขกับการอยู่ร่วมในหมู่คณะของตัวเอง* แต่หากว่าคนเหล่านั้นยังมีความต้องการตัวฉันอยู่ ฉันก็ยินดีที่จะอยู่ร่วมกับกลุ่มต่อไป ($\bar{X} = 3.52$)

ตารางที่ 41 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อย

	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1.ฉันมักจะบอกกับคู่สนทนาของฉันตรงๆ ว่าฉันชอบหรือไม่ชอบอะไร	3.43	0.98	ปานกลาง
2.ฉันคิดว่าตนเองเป็นคนเปิดเผยมากที่สุดคนหนึ่ง	2.52	1.01	ปานกลาง
3.ฉันมักจะเล่าเรื่องส่วนตัวของฉันเองให้คนอื่นฟังอยู่บ่อยครั้ง	3.62	0.97	มาก
4.ฉันมักจะเป็นคนพูดจาตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม	3.55	0.96	มาก
5.ฉันเป็นคนที่พูดจาได้ชัดเจน จนคนฟังสามารถเข้าใจสิ่งที่ฉันต้องการได้ทันที	3.36	0.85	ปานกลาง
6.โดยทั่วไปคนมักจะเข้าใจสิ่งที่ฉันพูดออกมาได้อย่างถูกต้อง	3.48	0.82	ปานกลาง
7.ก่อนที่จะพูดอะไรออกมา ฉันมักจะใช้เวลาคิดเรียบเรียงคำพูดให้ดีก่อนเสมอ เพื่อที่จะสื่อความหมายออกมาได้ตรงกับสิ่งที่ฉันต้องการมากที่สุด	3.54	0.92	มาก
รวม	3.36	0.54	ปานกลาง

จากตารางที่ 41 แสดงว่า พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทน้อยของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อความที่อยู่ในระดับมาก คือ ข้อความที่ 2 ฉันมักจะเล่าเรื่องส่วนตัวของฉันเองให้คนอื่นฟังอยู่บ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.62$) ข้อความที่ 4 ฉันมักจะเป็นคนพูดจาตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม ($\bar{X} = 3.55$) และข้อความที่ 7 ก่อนที่จะพูดอะไรออกมา ฉันมักจะใช้เวลาคิดเรียบเรียงคำพูดให้ดีก่อนเสมอ เพื่อที่จะสื่อความหมายออกมาได้ตรงกับสิ่งที่ฉันต้องการมากที่สุด ($\bar{X} = 3.54$) ส่วนข้อความที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ คือ ข้อความที่ 3 ฉันคิดว่าตนเองเป็นคนเปิดเผยมากที่สุดคนหนึ่ง ($\bar{X} = 2.52$)

ตารางที่ 42 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทมาก

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1.บ่อยครั้งที่ฉันจะยังไม่บอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวเองให้กับคู่สนทนาได้รู้มากนักจนกว่าฉันจะแน่ใจว่าได้รู้จักคนนั้นดีพอ	3.67	0.97	มาก
2.ฉันมักจะแสดงท่าทางประกอบคำพูด เมื่อต้องทำการสื่อสารอยู่เสมอ	2.48	1.04	น้อย
3.ฉันมักจะเลือกใช้คำที่มีลีลาอยู่บ่อยครั้ง	3.06	1.03	ปานกลาง
4.หากฉันต้องพูดถึงเรื่องราวที่จะเกิดผลในทางลบกับคู่สนทนา ฉันจะเลือกหาวิธีการพูดที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้กระทบต่อความรู้สึกของคู่สนทนา	3.69	0.98	มาก
5.เวลาพูดคุย ฉันมักจะระวังคำพูด เพื่อไม่ทำให้คู่สนทนาเจ็บช้ำน้ำใจ	3.82	0.99	มาก
6.ทุกครั้งฉันจะฟังคู่สนทนาของฉันอย่างตั้งใจ	3.75	0.82	มาก
7.ในระหว่างการสนทนา ฉันมักจะแสดงออกให้คู่สนทนารับรู้ ว่าฉันกำลังตั้งใจฟังในสิ่งที่เขากำลังพูดอยู่	3.85	0.84	มาก
8.ในระหว่างการพูดคุย ฉันมักจะสังเกตเห็นได้ทันที เมื่อคู่สนทนา ไม่เข้าใจในสิ่งที่ฉันพูดถึง	3.66	0.82	มาก
9.ฉันมักจะแสดงความรู้สึกออกมาทางใบหน้าอยู่เสมอ	3.33	1.04	ปานกลาง
10.แม้ว่าฉันจะไม่พูดอะไรออกมา แต่เมื่อคนอื่นมองจากสีหน้า ท่าทางของฉันแล้ว ก็มักจะรู้ได้ทันทีว่าฉันมีความรู้สึกอย่างไร	3.31	1.03	ปานกลาง
11.บางครั้งถ้าฉันไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ฉันก็จะใช้วิธีนิ่งเงียบ	3.33	1.02	ปานกลาง
12.บางครั้งถ้าการพูดของฉันจะก่อให้เกิดการถกเถียงโต้แย้ง ฉันก็จะเลือกใช้วิธีนิ่งเงียบแทน	3.42	1.01	ปานกลาง
13.ถ้าหากฉันคิดว่าการพูดออกมาตรงๆ จะเป็นการทำร้ายความรู้สึกของคู่สนทนา ฉันก็จะเลือกใช้วิธีการบอกทางอ้อม	3.67	0.93	มาก

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
14.บางครั้งฉันก็ไม่กล้าพูดถึงสิ่งที่ฉันต้องการออกมาตรงๆ	3.35	0.88	ปานกลาง
15.ถ้าเรื่องที่ฉันพูดจะทำให้อีกฝ่ายไม่พอใจ ฉันก็มักจะเลือกใช้ถ้อยคำที่คลุมเครือหรือไม่ชัดเจนมากนัก เพื่อให้เขาคิดเอาเอง	3.15	0.98	ปานกลาง
รวม	3.48	0.48	ปานกลาง

จากตารางที่ 42 แสดงว่า พฤติกรรมการสื่อสารแบบอิงบริบทมากของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อความที่อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ระดับปานกลางและระดับน้อย โดยข้อความที่อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีคะแนนสูงกว่าข้ออื่นๆ คือ ข้อความที่ 7 ในระหว่างการสนทนา ฉันมักจะแสดงออกให้คู่สนทนาทราบว่า ฉันกำลังตั้งใจฟังในสิ่งที่เขากำลังพูดอยู่ ($\bar{X} = 3.85$) ส่วนข้อความที่อยู่ในระดับน้อย คือ ข้อความที่ 2 ฉันมักจะแสดงท่าทางประกอบคำพูด เมื่อต้องทำการสื่อสารอยู่เสมอ ($\bar{X} = 2.48$)

ตารางที่ 43 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุม

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1.ฉันยืนยันในความคิดเห็นของตนเองอย่างมั่นคง	3.29	0.83	ปานกลาง
2.ฉันแสดงความคิดเห็นของตนเองให้ผู้ร่วมงานทราบ	3.58	0.79	มาก
3.ฉันยืนยันกรานในความเห็นของตัวเอง	3.03	0.88	ปานกลาง
4.ฉันจะยังคงยืนยันกรานแสดงความคิดเห็นต่อไปจนกว่าคนอื่นจะยอมรับแนวทางของฉัน	2.59	0.88	ปานกลาง
5.ฉันแสดงอำนาจในการออกความเห็นอย่างจริงจัง	2.50	1.01	ปานกลาง
รวม	3.00	0.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 43 แสดงว่า พฤติกรรมความขัดแย้งแบบควบคุมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อความที่อยู่ในระดับมาก คือ ข้อความที่ 2 ฉันแสดงความคิดเห็นของตนเองให้ผู้ร่วมงานทราบ ($\bar{X} = 3.58$) ส่วนข้อความที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ คือ ข้อความที่ 5 ฉันแสดงอำนาจในการออกความเห็นอย่างจริงจัง ($\bar{X} = 2.50$)

ตารางที่ 44 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความขัดแย้งแบบแก้ไขปัญหา

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1.ฉันยอมผ่อนปรนเมื่อคนอื่นยอมผ่อนปรนด้วย	3.47	0.94	ปานกลาง
2.เพื่อเป็นการยุติปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นไม่ให้ลุกลามต่อไป ฉันจะให้มีการแบ่งผลประโยชน์กันคนละครึ่ง	3.10	1.00	ปานกลาง
3.ฉันจะยอมผ่อนปรนกับผู้อื่น เพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง	3.62	0.90	มาก
4.ฉันยินดีร่วมมือกับผู้ร่วมงานในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	3.99	0.88	มาก
5.ฉันเสนอข้อแลกเปลี่ยนในการยุติความขัดแย้ง	3.50	0.93	มาก
รวม	3.54	0.63	มาก

ตารางที่ 44 แสดงว่า พฤติกรรมความขัดแย้งแบบประนีประนอมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อความที่อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีคะแนนสูงกว่าข้ออื่นๆ คือ ข้อความที่ 4 ฉันยินดีร่วมมือกับผู้ร่วมงานในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ($\bar{X} = 3.99$) ส่วนข้อความที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ คือ ข้อความที่ 2 เพื่อเป็นการยุติปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นไม่ให้ลุกลามต่อไป ฉันจะให้มีการแบ่งผลประโยชน์กันคนละครึ่ง ($\bar{X} = 3.10$)

ตารางที่ 45 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความขัดแย้งแบบไม่เผชิญหน้า

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1.ฉันมักจะหลีกเลี่ยงการพูดถึงเรื่องที่เป็นปัญหาขัดแย้งกันอยู่	3.43	0.97	ปานกลาง
2.ฉันจะหลีกเลี่ยงจากผู้ร่วมงานเมื่อรู้สึกรำคาญพวกเขาจะพูดถึงปัญหาความขัดแย้ง	3.23	0.94	ปานกลาง
3.ฉันใช้วิธีการนิ่งเงียบหรือไม่แสดงปฏิกิริยาโต้ตอบกับผู้ที่ไม่เห็นด้วย เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงปัญหาความขัดแย้ง	3.36	0.98	ปานกลาง
4.ฉันลดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ด้วยการทำให้ดูเหมือนว่าเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญ	3.11	0.95	ปานกลาง
5.ฉันมักจะใช้ความเงียบแทนการโต้ตอบหรือโต้เถียงกับผู้ที่ไม่เห็นด้วย	3.38	1.02	ปานกลาง
รวม	3.30	0.72	ปานกลาง

ตารางที่ 45 แสดงว่า พฤติกรรมความขัดแย้งแบบไม่เผชิญหน้าของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อความมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งข้อความที่มีคะแนนสูงกว่าข้ออื่นๆ คือ ข้อความที่ 1 ฉันมักจะหลีกเลี่ยงการพูดถึงเรื่องที่เป็นปัญหาขัดแย้งกันอยู่ ($\bar{X} = 3.43$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มตัวแปรความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประชาธิปไตย เมื่อวัดเป็นรายข้อ

ตารางที่ 46 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเอง

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1.ฉันมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ เช่น อบต. อบจ. เทศบาล กรุงเทพมหานคร ฯลฯ	2.50	1.16	ปานกลาง
2.ฉันมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชนในองค์กรการเมืองระดับชาติได้ เช่น สส. หรือ สว.	2.16	1.08	น้อย
3.ฉันรู้สึกว่าจะสามารถทำงานในตำแหน่งทางการเมืองในระดับท้องถิ่น (เช่น นายก อบต. นายก อบจ. สก สข สท. ฯลฯ) ได้ดีเท่ากับหรืออาจจะดีกว่านักการเมืองบางคนในปัจจุบัน	2.63	1.24	ปานกลาง
4.ฉันรู้สึกว่าจะสามารถทำงานในตำแหน่งทางการเมืองระดับชาติ เช่น สส. สว. รัฐมนตรี ได้ดีเท่ากับหรืออาจจะดีกว่านักการเมืองบางคนในปัจจุบัน	2.24	1.15	น้อย
5.ฉันเข้าใจดีว่าปัญหาสำคัญทางการเมืองในระดับชาติที่ประเทศของเรากำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้คือปัญหาอะไร	3.12	1.00	ปานกลาง
6.ฉันเข้าใจดีว่านโยบายต่างๆ ของรัฐบาลจะมีผลกระทบต่อตัวฉันเองและบุคคลรอบข้างอย่างไร	3.25	.95	ปานกลาง
7.ฉันคิดว่านักการเมืองมักจะไม่ทำตามนโยบายที่มีการหาเสียงไว้	3.85	0.98	มาก
รวม	2.82	0.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 46 แสดงว่า ความมีประสิทธิภาพทางการเมืองของตนเองของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อความที่อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ระดับปานกลางและระดับน้อย โดยข้อความที่อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีคะแนนสูงกว่าข้ออื่นๆ คือ ข้อความที่ 7 ฉันคิดว่านักการเมืองมักจะไม่ทำตามนโยบายที่มีการหาเสียงไว้ ($\bar{X} = 3.85$) ส่วนข้อ

ความที่อยู่ในระดับน้อย คือ ข้อความที่ 4 ฉันรู้สึกว่าจะสามารถทำงานในตำแหน่งทางการเมืองระดับชาติ เช่น สส. สว. รัฐมนตรี ได้ดีเท่ากับหรืออาจจะดีกว่านักการเมืองบางคนในปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.24$) และข้อความที่ 2 ฉันรู้สึกว่าจะสามารถทำงานในตำแหน่งทางการเมืองระดับชาติ เช่น สส. สว. รัฐมนตรี ได้ดีเท่ากับหรืออาจจะดีกว่านักการเมืองบางคนในปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.16$)

ตารางที่ 47 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจทางการเมือง

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1.ฉันมักจะพูดคุยถึงเรื่องราวข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์บ้านเมืองกับบุคคลใกล้ชิด เช่น คนในครอบครัว หรือเพื่อนๆ	3.31	1.02	ปานกลาง
2.ฉันติดตามข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์บ้านเมืองจากสื่อสารมวลชนอยู่เสมอ	3.49	1.05	ปานกลาง
3.ฉันมักจะติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมืองอยู่เสมอ เช่นนักการเมืองไปทำอะไร ที่ไหน กับใคร	2.95	1.04	ปานกลาง
4.ฉันมักจะติดตามการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นอยู่บ่อยครั้ง	2.52	1.04	ปานกลาง
5.ฉันมักจะติดตามการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งในระดับชาติอยู่บ่อยครั้ง	2.81	1.08	ปานกลาง
6.ฉันสนใจติดตามข่าวสารและนโยบายของพรรคการเมืองต่างๆ ผ่านสื่อสารมวลชนหรือแหล่งอื่นๆ	3.06	1.05	ปานกลาง
7.ฉันมักจะสนใจติดตามว่าใครดำรงตำแหน่งสำคัญในคณะรัฐมนตรีบ้าง	3.09	1.08	ปานกลาง
8.ฉันมักจะติดตามการอภิปรายต่างๆ ของ ส.ส. และ ส.ว. ในรัฐสภาอยู่เสมอ	2.58	1.08	ปานกลาง
9.ฉันวิพากษ์วิจารณ์หรือชื่นชมการทำงานของรัฐบาลกับบุคคลรอบข้างอยู่เสมอ	2.89	1.05	ปานกลาง
10.เมื่อมีการประกาศวันเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นหรือในระดับชาติ ฉันสนใจที่ติดตามวันเลือกตั้งที่แน่นอนว่ามีกำหนดขึ้นในวันใด	3.31	1.12	ปานกลาง

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
11.ฉันสนใจที่จะรู้วันเลือกตั้งล่วงหน้าว่ากำหนดขึ้นในวันใด	3.22	1.11	ปานกลาง
รวม	3.02	0.76	ปานกลาง

ตารางที่ 47 แสดงว่า ความสนใจทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อความมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งข้อความที่มีคะแนนสูงกว่าข้ออื่นๆ คือ ข้อความที่ 2 ฉันติดตามข่าวสารที่เกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองจากสื่อสารมวลชนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.49$)

ตารางที่ 48 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความความไว้วางใจทางการเมือง

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1.ฉันเชื่อว่าที่ผ่านมารัฐบาลของ พ.ต.ท.ทักษิณได้บริหารประเทศเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนมากกว่าผลประโยชน์ของพวกเขา	2.37	1.22	น้อย
2.ฉันเชื่อว่านายกรัฐมนตรี(พ.ต.ท.ทักษิณ)มีความซื่อสัตย์และไว้วางใจได้	2.13	1.09	น้อย
3.ฉันเชื่อว่าคณะรัฐมนตรี(ในรัฐบาลทักษิณ)มีความซื่อสัตย์และไว้วางใจได้	2.04	1.03	น้อย
4.ฉันเชื่อว่ารัฐบาลที่ผ่านมานำเงินภาษีของประชาชนไปใช้ในการบริหารประเทศได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	2.26	1.10	น้อย
5.ฉันเชื่อว่าในช่วงที่ผ่านมามองการณ์อิสระต่างๆ สามารถทำงานตรวจสอบรัฐบาลแทนประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.30	1.08	น้อย
6.ฉันเชื่อว่า รัฐบาล(ทักษิณ) ไม่มีการแทรกแซงหรือทำลายกลไกตรวจสอบตามรัฐธรรมนูญ	2.09	1.15	น้อย
7.ฉันคิดว่าคนในชุมชนหรือท้องถิ่นของฉันพร้อมจะเสียสละประโยชน์ส่วนตัว เพื่อผลประโยชน์สาธารณะ	2.67	.97	ปานกลาง
รวม	2.26	0.84	น้อย

จากตารางที่ 48 แสดงว่า ความไว้วางใจทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อความที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อความที่ 7 ฉันคิดว่าคนในชุมชนหรือท้องถิ่นของฉันพร้อมจะเสียสละประโยชน์ส่วนตัว เพื่อผลประโยชน์สาธารณะ ($\bar{X} = 2.26$) ส่วนข้อความที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ คือ ข้อความที่ 3 ฉันเชื่อว่าคณะรัฐมนตรี(ในรัฐบาลทักษิณ)มีความซื่อสัตย์และไว้วางใจได้ ($\bar{X} = 2.50$)

ตารางที่ 49 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความตระหนักในหน้าที่ของพลเมือง

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1.ฉันเคยมีความคิดหรือกำลังคิดที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของชุมชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือในระดับชาติ	1.90	1.12	น้อย
2.ถ้าฉันเห็นว่านักการเมืองกระทำการสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามจริยธรรมเช่น หลีกเลี่ยงการเสียภาษี ฉันจะแสดงการคัดค้านพฤติกรรมดังกล่าวออกมาในที่สาธารณะอย่างเปิดเผย เช่น ประท้วง หรือร่วมลงชื่อคัดค้าน	2.78	1.22	ปานกลาง
3.ถ้าชุมชนหรือสังคมมีปัญหาเกิดขึ้น ฉันจะอาสาเข้าร่วมเพื่อแก้ปัญหานั้นเท่าที่จะเป็นไปได้	2.98	1.04	ปานกลาง
4.ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ฉันได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กรที่ทำประโยชน์เพื่อสาธารณะ (กลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ) หรือ ได้เข้าร่วมกลุ่มกับชาวบ้านทำประโยชน์เพื่อสาธารณะอย่างน้อย 1 ครั้ง	2.44	1.23	น้อย
5.ฉันคิดว่าการรวมตัวกันของประชาชน เพื่อปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของสาธารณะ เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน	3.86	1.12	มาก
6.เมื่อสังคมเกิดปัญหา ฉันคิดว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งที่ต้องร่วมรับผิดชอบแก้ไขปัญหานั้นด้วย	3.57	1.08	มาก
7.เมื่อชุมชนหรือสังคมมีปัญหา ฉันได้มีการติดต่อหรือร่วมลงชื่อร้องเรียน เพื่อให้ปัญหานั้นได้รับการแก้ไขในทางที่ดีขึ้น	3.05	1.18	ปานกลาง
รวม	2.94	0.75	ปานกลาง

จากตารางที่ 49 แสดงว่า ความตระหนักในหน้าที่ของพลเมืองของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อความที่อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ระดับปานกลางและระดับน้อย โดยข้อความที่อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีคะแนนสูงกว่าข้ออื่นๆ คือ ข้อความที่ 5 ฉันคิดว่าการรวมตัวกันของประชาชน เพื่อปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของสาธารณะ เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน ($\bar{X} = 3.86$) ส่วนข้อความที่อยู่ในระดับน้อย คือ ข้อความที่ 1 ฉันเคยมีความคิดหรือกำลังคิดที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของชุมชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือในระดับชาติ ($\bar{X} = 1.90$)

ตารางที่ 50 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความอดกลั้นทางการเมือง

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1.ฉันคิดว่าในช่วงตั้งแต่ต้นปี 2549 เป็นต้นมา สังคมไทยมีความสับสนวุ่นวาย เพราะมีคนออกมาแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกันมากเกินไป	2.25	1.08	น้อย
2.ฉันรู้สึกรว่า การแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกันของคนในสังคม เป็นสิ่งที่บั่นทอนความสงบสุขหรือความเรียบร้อยของสังคม	2.82	1.11	ปานกลาง
3.ฉันทนฟังคนที่มีความเห็นแตกต่างจากฉันนานๆ ไม่ค่อยได้	3.36	.99	ปานกลาง
4.ฉันคิดว่าเมื่อความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่เป็นอย่างไร คนที่มีความเห็นแตกต่างก็ไม่ควรที่จะพูดอะไรออกมา เพราะมีแต่จะสร้างความสับสนวุ่นวายในสังคม	3.09	1.08	ปานกลาง
รวม	2.88	0.74	ปานกลาง

หมายเหตุ แต่ละข้อได้มีการ recode คะแนนใหม่แล้ว กล่าวคือ ค่าคะแนน 1→5 หมายถึง ความอดกลั้นน้อย→ความอดกลั้นมาก

จากตารางที่ 50 แสดงว่า ความอดกลั้นทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อความที่อยู่ในระดับน้อย คือ ข้อความที่ 1 ฉันคิดว่าในช่วงตั้งแต่ต้นปี 2549 เป็นต้นมา สังคมไทยมีความสับสนวุ่นวาย เพราะมีคนออกมาแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกันมากเกินไป ($\bar{X} = 2.25$)

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแบบสอบถาม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการก่อตัวของสาธารณมติ

คำชี้แจง ขอความกรุณาผู้ทำแบบสอบถามทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของท่านมากที่สุดและขอความกรุณาให้ท่านตอบคำถามให้ครบทุกข้อ เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้นำข้อมูลดังกล่าวไปประมวลผลข้อมูลได้อย่างถูกต้องและแม่นยำที่สุด ผู้วิจัยขอเรียนว่าข้อมูลดังกล่าวนี้จะนำไปประกอบการทำวิทยานิพนธ์เพียงเท่านั้น ขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาอันมีค่าในการตอบคำถามครั้งนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ..... ปี
3. สำเร็จการศึกษาขั้นสูงสุด
☐ ประถมศึกษา	☐ มัธยมศึกษา(ตอนต้น-ตอนปลาย)
☐ ปวช. / ปวส. หรืออนุปริญญา	☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท	☐ ปริญญาเอก

หรือ ขณะนี้กำลังศึกษาในระดับ (ถ้าไม่ได้อยู่ในช่วงกำลังศึกษา ไม่ต้องตอบ)

☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก	

4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท	☐ 5,000 - 10,000 บาท
☐ 10,001 - 15,000 บาท	☐ 15,001 – 20,000 บาท
☐ 20,001 - 25,000 บาท	☐ 25,001 – 30,000 บาท
☐ 30,001 – 35,000 บาท	☐ 35,001 ขึ้นไป

4. อาชีพ

☐ เกษตรกร	☐ รับจ้างทั่วไป
☐ นิสิต นักศึกษา	☐ ประกอบธุรกิจส่วนตัว
☐ พนักงานบริษัท	☐ สื่อสารมวลชน
☐ ข้าราชการ/พนักงาน/ลูกจ้างของรัฐ	☐ นักการเมือง
☐ ทหาร / ตำรวจ	
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ.....)	

(ในกรณีที่ทำงานและเรียนไปด้วย ให้ระบุเฉพาะอาชีพหลักที่กำลังทำอยู่)

6. ภูมิสำเนา

เกิดที่ จังหวัด.....

ปัจจุบัน อาศัยอยู่ที่ จังหวัด

(ถ้าเป็นกรุงเทพฯ โปรดระบุเขต)

7. การเปิดรับสื่อมวลชน

	ไม่เคย → บางวัน → เป็นประจำ				
	1	2	3	4	5
1. ในรอบ 1 สัปดาห์ คุณอ่านข่าวหน้า 1 ของหนังสือพิมพ์รายวันบ่อยครั้งแค่ไหน					
2. ในรอบ 1 สัปดาห์ คุณได้อ่านบทความที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจและสังคม รวมถึงบทบรรณาธิการบ่อยครั้งแค่ไหน					
3. ในรอบ 1 สัปดาห์ คุณได้อ่านหนังสือนิตยสารข่าวรายสัปดาห์ เช่น มติชนสุดสัปดาห์ เนชั่นสุดสัปดาห์ บ่อยครั้งแค่ไหน					
4. ในรอบ 1 สัปดาห์ คุณได้รับชมรายการข่าวภาคค่ำทางสถานีโทรทัศน์ บ่อยครั้งแค่ไหน					
5. ในรอบ 1 สัปดาห์ คุณได้รับชมรายการโทรทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับข่าวสารบ้านเมือง เช่น รายการเรื่องเล่าเช้านี้ คุณคุยข่าว ถึงลูกถึงคน ฯลฯ บ่อยครั้งแค่ไหน					
6. ในรอบ 1 สัปดาห์ คุณได้รับฟังรายการข่าวภาคเช้าหรือภาคค่ำทางสถานีวิทยุ บ่อยครั้งแค่ไหน					

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อประเด็นสาธารณะต่าง ๆ

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ที่ตรงกับระดับความรู้สึกหรือความคิดเห็นที่แท้จริงของคุณที่มีต่อประเด็นสาธารณะต่าง ๆ ทั้ง 4 ประเด็น ขอให้ตอบให้ครบทุกประเด็นๆ ละ 1 ช่อง ซึ่งเป็นระดับค่าคะแนนตั้งแต่ระดับน้อยที่สุด (1) ไปจนถึงระดับมากที่สุด (5)

สังคมไทยในปัจจุบันกำลังมีเรื่องที่กำลังเป็นข้อถกเถียงหรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอยู่ในหลายประเด็น ซึ่งมีทั้งฝ่ายที่สนับสนุนกับฝ่ายที่คัดค้าน ประเด็นที่กำลังถกเถียงกันนั้นส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการทำงานและนโยบายด้านต่างๆ ของรัฐบาลชุดปัจจุบัน ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกมา 4 ประเด็น เพื่อให้ท่านได้แสดงจุดยืนหรือความรู้สึกต่อประเด็นเหล่านี้

ดังนี้

8. โดยส่วนตัวแล้ว คุณให้**ความสนใจ**ต่อประเด็น/นโยบายข้างล่างนี้ มากน้อยเพียงไร

ประเด็นสาธารณะ	ไม่สนใจเลย → สนใจมากที่สุด				
	1	2	3	4	5
1.การใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้					
2.การเสนอให้ยกเลิกการขายหวยบนดิน					
3.การเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก					
4.การขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร					

9. คุณคิดว่า ประเด็น/นโยบายดังกล่าวจะมี**ผลกระทบ**ต่อตัวคุณเองมากน้อยเพียงใด

ประเด็นสาธารณะ	ไม่กระทบเลย → กระทบมากที่สุด				
	1	2	3	4	5
1.การใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้					
2.การเสนอให้ยกเลิกการขายหวยบนดิน					
3.การเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก					
4.การขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร					

10. คุณคิดว่า ประเด็น/นโยบายดังกล่าว มี**ความสำคัญ**ต่อสังคมไทยในขณะนี้มากน้อยเพียงใด

ประเด็นสาธารณะ	ไม่สำคัญเลย → สำคัญมากที่สุด				
	1	2	3	4	5
1.การใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้					
2.การเสนอให้ยกเลิกการขายหวยบนดิน					
3.การเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก					
4.การขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร					

11. โดยความคิดเห็นส่วนตัวของคุณแล้ว คุณมี**จุดยืน**หรือมี**ความคิดเห็น**อย่างไรต่อประเด็น/นโยบายดังกล่าว

ประเด็นสาธารณะ	ความคิดเห็นของคุณ		
	สนับสนุน	เฉยๆ	คัดค้าน
1.การใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้			
2.การเสนอให้ยกเลิกการขายหวยบนดิน			
3.การเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก			
4.การขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร			

12. ถ้าหากไม่พูดถึงความคิดเห็นหรือความรู้สึกส่วนตัวของคุณแล้ว คุณคิดว่า คนไทยส่วนใหญ่ ในขณะนี้มีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ ประเด็น/นโยบายดังกล่าว

ประเด็นสาธารณะ	ความคิดเห็นของคนไทยส่วนใหญ่		
	สนับสนุน	เฉยๆ	คัดค้าน
1. การใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้			
2. การเสนอให้ยกเลิกการขายหวยบนดิน			
3. การเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก			
4. การขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร			

13. ถ้าหากไม่พูดถึงความรู้สึกหรือความคิดเห็นของคนไทยส่วนใหญ่ในขณะนี้ หากให้คุณต้องประเมินต่อไปใน อนาคตอันใกล้ (ในช่วง 2 - 3 เดือนข้างหน้า) โดยส่วนตัวของคุณแล้ว คุณคิดว่า แนวโน้มต่อไปในอนาคตข้างหน้า คนไทย จะยังมีความคิดเห็นเช่นไรต่อ ประเด็น/นโยบายดังกล่าว

ประเด็นสาธารณะ	แนวโน้มความเห็นของคนไทยในอนาคต		
	สนับสนุน	เฉยๆ	คัดค้าน
1. การใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้			
2. การเสนอให้ยกเลิกการขายหวยบนดิน			
3. การเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก			
4. การขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร			

◆ ในส่วนต่อไปนี้ขอความกรุณาให้คุณอ่านสถานการณ์ข้างล่างนี้ แล้วลองประเมินความรู้สึกที่แท้จริงของคุณ หากต้องตกอยู่ในสถานการณ์หรืออาจจะเป็นประสบการณ์เดิมของคุณ คุณมีแนวโน้มจะแสดงออกอย่างไร

สถานการณ์ ขอให้คิดว่า ขณะนี้คุณได้ไปเข้าร่วมงานสัมมนาที่โรงแรมแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมสัมมนาส่วนใหญ่เป็นคนที่มาจากหลายหน่วยงาน ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นคนที่คุณไม่รู้จักคุ้นเคยด้วยทั้งสิ้น ในช่วงพักรับประทานอาหารกลางวัน คุณได้นั่งร่วมโต๊ะอาหารกับผู้เข้าร่วมสัมมนาคนอื่นๆ ประมาณ 7-8 คน ในระหว่างนั้นได้มีบางคนได้เริ่มเปิดประเด็นคุยถึงประเด็น/นโยบาย.....(1 ใน 4 ประเด็นเหล่านี้).... ขณะที่หลายคนได้เริ่มแสดงความคิดเห็นออกมา แต่ก็มีบางคนนิ่งเงียบหรือไม่แสดงความคิดเห็นใดๆ ออกมา

จากสถานการณ์ดังกล่าวขอให้คุณตอบคำถามข้อ 14–15

14. จากข้อ 13. ความรู้สึก **ไม่อยาก/อยาก** ที่จะแสดงความคิดเห็นของคุณออกมาในสถานการณ์ขณะนั้นอยู่ในระดับใด

ประเด็นสาธารณะ	ไม่อยากเลย → อยากมากที่สุด				
	1	2	3	4	5
1.การใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้					
2.การเสนอให้ยกเลิกการขายหอยบนดิน					
3.การเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก					
4.การขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร					

15. หากคุณต้องประเมิน **โอกาส** ที่คุณต้องการจะแสดงความคิดเห็นของคุณบนโต๊ะอาหารในขณะนั้น คุณคิดว่าตัวคุณมี **แนวโน้ม** ที่จะแสดงความคิดเห็นออกมาในประเด็นเหล่านี้ในระดับ **มากน้อยเพียงใด**

ประเด็นสาธารณะ	โอกาสน้อยที่สุด → โอกาสมากที่สุด						
	1	2	3	4	5	6	7
1.การใช้แนวทางสันติวิธีเพื่อปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้							
2.การเสนอให้ยกเลิกการขายหอยบนดิน							
3.การเสนอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก							
4.การขอกลับเข้าประเทศของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร							

ส่วนที่ 3 ลักษณะทางจิตวิทยา

โปรดใส่เครื่องหมาย (✓) ที่ตรงกับระดับความรู้สึก หรือตรงตามประสบการณ์ที่ท่านเคยสัมผัสมามากที่สุด

3.1 คุณมีความรู้สึกหรือประสบการณ์ตามข้อความดังกล่าวในระดับใด

ข้อความ	รู้สึกน้อยที่สุด → รู้สึกมากที่สุด				
	1	2	3	4	5
1.ฉันมักรู้สึกประหม่า เมื่อต้องอยู่ต่อหน้าคนจำนวนมาก					
2.ในหลายครั้งฉันมักจะวิตกกังวลว่าคนอื่น ๆ อาจจะไม่ชอบในตัวฉัน					
3.ฉันมักจะเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจ เมื่อหลายคนจ้องมองมาที่ฉันด้วยสายตาแปลกๆ					

ข้อความ	รู้สึกน้อยที่สุด → รู้สึกมากที่สุด				
	1	2	3	4	5
4.ฉันกลัวการถูกทิ้งให้อยู่คนเดียว					
5.ฉันมักจะรู้สึกขวยเขิน เมื่อต้องเดินเข้าไปในงานเลี้ยงคนเดียว					
6.บ่อยครั้งที่ฉันวิตกกังวลว่าคนอื่นจะไม่ยอมรับในตัวฉัน					
7.ฉันมักจะเกิดความรู้สึกอึดอัด เมื่อต้องพูดในสิ่งที่ขัดแย้งกับกับ ความเห็นของคนส่วนใหญ่					
8.ฉันจะรู้สึกไม่มั่นใจ เมื่อคนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับความ คิดเห็นของฉัน					
9.ฉันมักจะเกิดความเครียด เมื่อถูกคนรอบข้างตำหนิ					
10.ฉันมักจะไม่อยากจะพูดอะไรออกไป เมื่อรู้ว่าคนส่วนใหญ่มี ความคิดเห็นตรงข้ามกับสิ่งที่ฉันคิด					

3.2 คุณมีความรู้สึก ความคิดเห็นหรือประสบการณ์ตามข้อความดังกล่าวในระดับใด

ข้อความ	รู้สึกน้อยที่สุด → รู้สึกมากที่สุด				
	1	2	3	4	5
1.ฉันมักจะหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง					
2.ฉันคิดว่าความเห็นที่ขัดแย้ง ทำให้เกิดความแตกแยกในสังคม					
3.หากเกิดความขัดแย้งขึ้นกับบุคคลรอบข้าง ฉันมักจะเก็บไว้ในใจ ไม่แสดงออกมา					
4.ฉันไม่ชอบเผชิญหน้ากับคนที่ฉันมีความขัดแย้งด้วย					
5.ฉันคิดว่าสังคมไทยไม่ชอบความขัดแย้ง					
6.เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้น ฉันเลือกที่จะไม่พูดถึงมันเพื่อให้เรื่อง เงียบหายไปเอง					
7.เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นกับใครก็ตาม ฉันมักเลือกที่จะระบาย ให้กับบุคคลรอบข้างฟัง มากกว่าที่จะเผชิญหน้ากับคนที่ฉัน ขัดแย้งด้วยโดยตรง					
8.ในความคิดของฉัน ความสมานฉันท์ หมายถึงการหลีกเลี่ยง ความขัดแย้ง					

3.3 คุณมีความรู้สึก ความคิดเห็นหรือประสบการณ์ตามข้อความดังกล่าวในระดับใด

ข้อความ	รู้สึกน้อยที่สุด → รู้สึกมากที่สุด				
	1	2	3	4	5
1.ฉันจะรู้สึกเสียหน้ามาก หากพูดอะไรออกไปแล้วคนอื่น(คนที่ฉันคุยด้วย) รู้ว่าฉันรู้ไม่จริง					
2.การที่เพื่อนร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชาตำหนิฉันในที่สาธารณะ (เช่น ต่อหน้าคนอื่น) ฉันถือว่าเป็นการไม่ไว้หน้ากัน					
3.เมื่อมีการวิพากษ์วิจารณ์ความคิดเห็นของฉันออกมาตรงๆ ในที่สาธารณะ(เช่น กลางที่ประชุม) ฉันรู้สึกเหมือนว่าเป็นการไม่ให้เกียรติกัน					
4.เมื่ออยู่ต่อหน้าคนหลายคน ฉันมักไม่ค่อยกล้าถามคำถามใดๆ เพราะกลัวถูกคนอื่นมองว่าฉันไม่รู้เรื่อง(ไม่เก่ง)					
5.ฉันรู้สึกเสียหน้า เมื่อฉันเสนอความคิดเห็นออกมาแล้วคนอื่นในที่ประชุมไม่ยอมรับ					

ส่วนที่ 4 บุคลิกภาพและพฤติกรรมตามลักษณะทางวัฒนธรรม

ข้อความข้างล่างนี้เป็นพฤติกรรมลักษณะต่างๆ ขอให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อข้างล่างนี้อย่างละเอียด แล้วลองพิจารณาว่า ตามประสบการณ์จริงหรือลักษณะนิสัยที่แท้จริงของคุณ คุณมีความคิดหรือมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาตามข้อความข้างล่างนี้ออกมามาก-น้อยเพียงใด

4.1 ข้อความต่อไปนี้ตรงกับความคิด ลักษณะนิสัย บุคลิกภาพและพฤติกรรมของคุณในระดับใด

ข้อความ	น้อยที่สุด→ปานกลาง→มากที่สุด				
	1	2	3	4	5
1.ฉันคิดว่าการรักษาความกลมเกลียวภายในหมู่คณะเอาไว้เป็นสิ่งสำคัญ					
2.ความสุขของฉันส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความสุขของคนรอบข้างตัวฉันด้วย					
3.ฉันมักจะใส่ใจความรู้สึกของคนรอบข้างอยู่เสมอ					
4.ฉันมักจะรับฟังคำทักท้วงของผู้ใหญ่อยู่เสมอ					
5.ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม ถ้าหากการทำงานเป็นกลุ่มล้มเหลว ฉันคิดว่าส่วนหนึ่งเป็นความผิดของฉันด้วย					
6.ฉันยินดีที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม					
7.ฉันมีความรู้สึกอยู่ตลอดเวลาว่าความสัมพันธ์ของฉันกับคนอื่นๆ เป็นสิ่งสำคัญในลำดับต้นๆ					

....

ข้อความ	น้อยที่สุด→ปานกลาง→มากที่สุด				
	1	2	3	4	5
8.แม้ว่าฉันจะไม่มีความสุขกับการอยู่ร่วมในหมู่คณะของตัวเอง แต่หากว่าคนเหล่านั้นยังมีความต้องการตัวฉันอยู่ ฉันก็ยินดีที่จะอยู่ร่วมกับกลุ่มต่อไป					
9.ฉันคิดว่าเราควรที่จะเคารพต่อการตัดสินใจของส่วนรวมหรือของหมู่คณะที่เราอยู่					
10.แม้ว่าฉันจะไม่เห็นด้วยกับความคิดของสมาชิกภายในกลุ่ม ฉันก็จะหลีกเลี่ยงการโต้แย้ง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นในหมู่คณะ					
11.ถ้าหากฉันเชื่อมั่นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้ว ฉันก็จะแสดงความคิดเห็นออกมา โดยไม่ใส่ใจว่าคนรอบข้างจะมองเช่นไร					
12.ถ้าหากต้องมีการกล่าวคำ “ปฏิเสธ” ฉันก็มักจะเป็นคนพูดออกมาตรงๆ					
13.ฉันมักจะแสดงความคิดเห็นในระหว่างชั้นเรียนจนเป็นเรื่องปกติ					
14.ถ้าหากไม่มีใครชื่นชมในตัวฉัน ฉันก็รู้สึกว่ายู่ได้โดยไม่เดือดร้อนอะไร					
15.ฉันรักตัวเองมากกว่าสิ่งใด					
16.เมื่อต้องพบปะติดต่อกับบุคคลใดก็ตาม ฉันมักจะแสดงออกถึงความรู้สึกอย่างตรงไปตรงมา					
17.ฉันมักจะเป็นตัวของตัวเองเสมอไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนหรืออยู่กับใครก็ตาม					
18.ฉันคิดว่าตนเองสามารถอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาคนอื่น					
19.แม้ว่าความคิดเห็นของฉันจะแตกต่างจากความคิดเห็นส่วนใหญ่ของคนในกลุ่ม แต่ถ้าฉันคิดว่าความเห็นของตนเองถูกต้อง ฉันก็จะยืนยันความเห็นของฉันเอาไว้					

4.2 คุณมีพฤติกรรมทางการสื่อสารตรงกับข้อความข้างล่างนี้ในระดับใด

ข้อความ	น้อยที่สุด→ปานกลาง→มากที่สุด				
	1	2	3	4	5
1.ฉันมักจะบอกกับคู่สนทนาของฉันตรงๆ ว่าฉันชอบหรือไม่ชอบอะไร					
2.ฉันคิดว่าตนเองเป็นคนเปิดเผยมากที่สุดคนหนึ่ง					
3.บ่อยครั้งที่ฉันจะยังไม่บอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวเองให้กับคู่สนทนา ได้รู้มากนักจนกว่าฉันจะแน่ใจว่าได้รู้จักคนนั้นดีพอ					

ข้อความ	น้อยที่สุด→ปานกลาง→มากที่สุด				
	1	2	3	4	5
4.ฉันมักจะเล่าเรื่องส่วนตัวของฉันเองให้คนอื่นฟังอยู่บ่อยครั้ง					
5. ฉันมักจะแสดงท่าทางประกอบคำพูด เมื่อต้องการสื่อสารอยู่เสมอ					
6.ฉันมักจะเลือกใช้คำที่มีสีสันอยู่บ่อยครั้ง					
7.หากฉันต้องพูดถึงเรื่องราวที่จะเกิดผลในทางลบกับคู่สนทนา ฉันจะเลือกหาวิธีการพูดที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้กระทบต่อความรู้สึกของคู่สนทนา					
8.เวลาพูดคุย ฉันมักจะระวังคำพูด เพื่อไม่ให้คู่สนทนาเจ็บช้ำน้ำใจ					
9.ทุกครั้งฉันจะฟังคู่สนทนาของฉันอย่างตั้งใจ					
10.ในระหว่างการสนทนา ฉันมักจะแสดงออกให้คู่สนทนาทราบว่าฉันกำลังตั้งใจฟังในสิ่งที่เขากำลังพูดอยู่					
11.ระหว่างการพูดคุย ฉันมักจะสังเกตเห็นได้ทันที เมื่อคู่สนทนาไม่เข้าใจในสิ่งที่ฉันพูดถึง					
12.ฉันมักจะแสดงความรู้สึกออกมาทางใบหน้าอยู่เสมอ					
13.แม้ว่าฉันจะไม่พูดอะไรออกมา แต่เมื่อคนอื่นมองจากสีหน้า ท่าทางของฉันแล้ว ก็มักจะรู้ได้ทันทีว่าฉันมีความรู้สึกอย่างไร					
14.ฉันมักจะเป็นคนพูดจาตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม					
15.บางครั้งถ้าฉันไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ฉันก็จะใช้วิธีนิ่งเงียบ					
16.บางครั้งถ้าการพูดของฉันจะก่อให้เกิดการถกเถียงได้แย้ง ฉันก็มักจะเลือกใช้วิธีนิ่งเงียบแทน					
17.ถ้าหากฉันคิดว่าการพูดออกมาตรงๆ จะเป็นการทำร้ายความรู้สึกของคู่สนทนา ฉันก็มักจะเลือกวิธีการบอกทางอ้อม					
18.ฉันเป็นคนที่พูดจาได้ชัดเจน จนคนฟังสามารถเข้าใจที่สิ่งที่ฉันต้องการได้ทันที					
19.โดยทั่วไปคนมักจะเข้าใจสิ่งที่ฉันพูดออกมาได้อย่างถูกต้อง					
20.ก่อนที่จะพูดอะไรออกมา ฉันมักจะใช้เวลาคิดเรียบเรียงคำพูดให้ดีกว่าเสมอ เพื่อที่จะสื่อความหมายออกมาได้ตรงกับสิ่งที่ฉันต้องการมากที่สุด					
21.บางครั้งฉันก็ไม่กล้าพูดถึงสิ่งที่ฉันต้องการออกมาตรงๆ					
22.ถ้าเรื่องที่ฉันพูดจะทำให้อีกฝ่ายไม่พอใจ ฉันก็มักจะเลือกใช้ถ้อยคำที่คลุมเครือหรือไม่ชัดเจนมากนัก เพื่อให้เขาคิดเอาเอง					

4.3 เมื่อคุณต้องเผชิญหน้ากับความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันหรือขัดแย้งกันกับคนอื่น เช่น เพื่อนร่วมงาน คุณมักจะแสดงออกตามข้อความข้างล่างนี้ในระดับใด

ข้อความ	น้อยที่สุด→ปานกลาง→มากที่สุด				
	1	2	3	4	5
1.ฉันยืนยันในความคิดเห็นของตนเองอย่างมั่นคง					
2.ฉันแสดงความคิดเห็นของตนเองให้ผู้ร่วมงานทราบ					
3.ฉันยืนยันกรานในความเห็นของตัวเอง					
4.ฉันจะยังคงยืนยันกรานแสดงความคิดเห็นต่อไปจนกว่าคนอื่นจะยอมรับแนวทางของฉัน					
5.ฉันแสดงอำนาจในการออกความเห็นอย่างจริงจัง					
6.ฉันยอมผ่อนปรนเมื่อคนอื่นยอมผ่อนปรนด้วย					
7.เพื่อเป็นการยุติปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นไม่ให้ลุกลามต่อไปฉันจะให้มีการแบ่งผลประโยชน์กันคนละครึ่ง					
8.ฉันจะยอมผ่อนปรนกับผู้อื่น เพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง					
9.ฉันยินดีร่วมมือกับผู้ร่วมงานในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง					
10.ฉันเสนอข้อแลกเปลี่ยนในการยุติความขัดแย้ง					
11.ฉันมักจะหลีกเลี่ยงการพูดถึงเรื่องที่เป็นปัญหาขัดแย้งกันอยู่					
12.ฉันจะหลีกเลี่ยงจากผู้ร่วมงานเมื่อรู้สึกว่าพวกเขาจะพูดถึงปัญหาความขัดแย้ง					
13.ฉันใช้วิธีการนิ่งเงียบหรือไม่แสดงปฏิกิริยาโต้ตอบกับผู้ที่ไม่เห็นด้วย เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงปัญหาความขัดแย้ง					
14.ฉันลดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ด้วยการทำให้ดูเหมือนว่าเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญ					
15.ฉันมักจะใช้ความเงียบแทนการโต้ตอบหรือโต้เถียงกับผู้ที่ไม่เห็นด้วย					

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 5 ประสิทธิภาพความเกี่ยวข้องในระบอบประชาธิปไตย

5.1 ข้อความต่อไปนี้ตรงกับความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมของคุณในระดับใด

ข้อความ	น้อยที่สุด→ปานกลาง→มากที่สุด				
	1	2	3	4	5
1.ฉันมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ เช่น อบต. อบจ. เทศบาล กรุงเทพมหานคร ฯลฯ					
2.ฉันมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชนในองค์กรการเมืองระดับชาติได้ เช่น สส. หรือ สว.					
3.ฉันรู้สึกว่าจะสามารถทำงานในตำแหน่งทางการเมืองในระดับท้องถิ่น (เช่น นายก อบต. นายก อบจ. สก สข สท. ฯลฯ) ได้ดีเท่ากับหรืออาจจะดีกว่านักการเมืองบางคนในปัจจุบัน					
4.ฉันรู้สึกว่าจะสามารถทำงานในตำแหน่งทางการเมืองระดับชาติ เช่น สส. สว. รัฐมนตรี ได้ดีเท่ากับหรืออาจจะดีกว่านักการเมืองบางคนในปัจจุบัน					
5.ฉันเข้าใจดีว่าปัญหาสำคัญทางการเมืองในระดับชาติที่ประเทศของเรากำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้คืออะไร					
6.ฉันเข้าใจดีว่านโยบายต่างๆ ของรัฐบาลจะมีผลกระทบต่อตัวฉันเองและบุคคลรอบข้างอย่างไร					
7.ฉันคิดว่านักการเมืองมักจะไม่ทำตามนโยบายที่มีการหาเสียงไว้					

5.2 ข้อความต่อไปนี้ตรงกับพฤติกรรมของคุณในระดับใด

ข้อความ	น้อยที่สุด→ปานกลาง→มากที่สุด				
	1	2	3	4	5
1.ฉันมักจะพูดคุยถึงเรื่องราวข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์บ้านเมืองกับบุคคลใกล้ชิด เช่น คนในครอบครัว หรือเพื่อนๆ					
2.ฉันติดตามข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองจากสื่อสารมวลชนอยู่เสมอ					
3.ฉันมักจะติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมืองอยู่เสมอ เช่น นักการเมืองไปทำอะไร ที่ไหน กับใคร					
4.ฉันมักจะติดตามการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นอยู่บ่อยครั้ง					
5.ฉันมักจะติดตามการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งในระดับชาติอยู่บ่อยครั้ง					

ข้อความ	น้อยที่สุด→ปานกลาง→มากที่สุด				
	1	2	3	4	5
6.ฉันสนใจติดตามข่าวสารและนโยบายของพรรคการเมืองต่างๆ ผ่านสื่อสารมวลชนหรือแหล่งอื่นๆ					
7.ฉันมักจะสนใจติดตามว่าใครดำรงตำแหน่งสำคัญใน คณะรัฐมนตรีบ้าง					
8.ฉันมักจะติดตามการอภิปรายต่างๆ ของ ส.ส. และ ส.ว. ใน รัฐสภาอยู่เสมอ					
9.ฉันวิพากษ์วิจารณ์หรือชื่นชมการทำงานของรัฐบาลกับบุคคล รอบข้างอยู่เสมอ					
10.เมื่อมีการประกาศวันเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นหรือใน ระดับชาติ ฉันสนใจที่ติดตามวันเลือกตั้งที่แน่นอนว่ามีกำหนด ขึ้นในวันใด					
11.ฉันสนใจที่จะรู้วันเลือกตั้งล่วงหน้าว่ากำหนดขึ้นในวันใด					

5.3 ข้อความต่อไปนี้ตรงกับความเชื่อหรือความคิดเห็นของคุณเองในระดับใด

ข้อความ	น้อยที่สุด→ปานกลาง→มากที่สุด				
	1	2	3	4	5
1.ฉันเชื่อว่าที่ผ่านมารัฐบาลพ.ต.ท.ทักษิณได้บริหารประเทศเพื่อ ผลประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนมากกว่าผลประโยชน์ของ พวกพ้อง					
2.ฉันเชื่อว่านายกรัฐมนตรี(พ.ต.ท.ทักษิณ)มีความซื่อสัตย์และ ไว้วางใจได้					
3.ฉันเชื่อว่าคณะรัฐมนตรี(ในรัฐบาลทักษิณ)มีความซื่อสัตย์และ ไว้วางใจได้					
4.ฉันเชื่อว่ารัฐบาลที่ผ่านมานำเงินภาษีของประชาชนไปใช้ในการ บริหารประเทศได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม					
5.ฉันเชื่อว่าในช่วงที่ผ่านมามองค์กรอิสระต่างๆ สามารถทำงาน ตรวจสอบรัฐบาลแทนประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
6.ฉันเชื่อว่า รัฐบาล(ทักษิณ) ไม่มีการแทรกแซงหรือทำลายกลไก ตรวจสอบตามรัฐธรรมนูญ					
7.ฉันคิดว่าคนในชุมชนหรือท้องถิ่นของฉันพร้อมจะเสียสละ ประโยชน์ส่วนตัว เพื่อผลประโยชน์สาธารณะ					

5.4 ข้อความต่อไปนี้ตรงกับพฤติกรรมของคุณในระดับใด

ข้อความ	น้อยที่สุด→ปานกลาง→มากที่สุด				
	1	2	3	4	5
1.ฉันเคยมีความคิดหรือกำลังคิดที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของชุมชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือในระดับชาติ					
2.ถ้าฉันเห็นว่านักการเมืองกระทำการสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามจริยธรรม เช่น หลีกเลี่ยงการเสียภาษี ฉันจะแสดงการคัดค้านพฤติกรรมดังกล่าวออกมาในที่สาธารณะอย่างเปิดเผย เช่น ประท้วง หรือร่วมลงชื่อคัดค้าน					
3.ถ้าชุมชนหรือสังคมมีปัญหาเกิดขึ้น ฉันจะอาสาเข้าร่วมเพื่อแก้ปัญหาที่นั่นเท่าที่จะเป็นไปได้					
4.ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ฉันได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กรที่ทำประโยชน์เพื่อสาธารณะ (กลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ) หรือ ได้เข้าร่วมกลุ่มกับชาวบ้านทำประโยชน์เพื่อสาธารณะ อย่างน้อย 1 ครั้ง					
5.ฉันคิดว่าการรวมตัวกันของประชาชน เพื่อปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของสาธารณะ เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน					
6.เมื่อสังคมเกิดปัญหา ฉันคิดว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งที่ต้องร่วมรับผิดชอบแก้ไขปัญหานั้นด้วย					
7.เมื่อชุมชนหรือสังคมมีปัญหา ฉันได้มีการติดต่อหรือร่วมลงชื่อร้องเรียน เพื่อให้ปัญหานั้นได้รับการแก้ไขในทางที่ดีขึ้น					

5.5 ข้อความต่อไปนี้ตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึกและพฤติกรรมของคุณในระดับใด

ข้อความ	น้อยที่สุด→ปานกลาง→มากที่สุด				
	1	2	3	4	5
1.ฉันคิดว่าในช่วงตั้งแต่ต้นปี 2549 เป็นต้นมา สังคมไทยมีความสับสนวุ่นวาย เพราะมีคนออกมาแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกันมากเกินไป					
3.ฉันรู้สึกว่าการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกันของคนในสังคม เป็นสิ่งที่บั่นทอนความสงบสุขหรือความเรียบร้อยของสังคม					
4.ฉันทนฟังคนที่มีความเห็นแตกต่างจากฉันนานๆ ไม่ค่อยได้					
5.ฉันคิดว่าเมื่อความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่เป็นอย่างไร คนที่มีความเห็นแตกต่างก็ไม่ควรจะพูดอะไรออกมา เพราะมีแต่จะสร้างความสับสนวุ่นวายในสังคม					

*****ขอขอบคุณทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามครับ*****

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายคมสัน รัตนะสีมากุล เกิดวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ.2512 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการสื่อสารมวลชน จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทสาขา หนังสือพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ที่คณะ นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.2546 ในช่วงระหว่างการศึกษา ได้นำเสนอ ผลงานวิชาการในระดับนานาชาติ 2 ครั้ง คือ การนำเสนอผลงานวิชาการ เรื่อง Mediating Conflict between The State and Civil Society in The Age of Globalization : A Case of Thai Mass Media Coverage of Large-Scale Infrastructure Projects ในการประชุมวิชาการหัวข้อ **International Conference ‘Revisiting Globalization and Communication in the 2000s’** ที่ Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand (ปี ค.ศ. 2004) และนำเสนอผลงานวิชาการเรื่อง Communication and Conflict in Thai Organization ในการประชุมวิชาการหัวข้อ **International Conference on “Language, Communication, and Culture : Dialogues and Contexts in Focus** ซึ่งจัดขึ้นที่ National Institute of Development Administration, Bangkok, Thailand (ปี ค.ศ.2005)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย